

คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบสภาพรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԿՈՒԼՏՈՒՐԻ և ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԿՈՒԼՏՈՒՐԻ և ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԿՈՒԼՏՈՒՐԻ և ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ
ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ

คณะผู้จัดทำ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านการตรวจสอบสภาพรถ

๑. นายสุชาติ กลิ่นสุวรรณ
ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย	ประธานกรรมการ
๒. นายจิรศักดิ์ แม่นจริง
ผู้อำนวยการส่วนสถิติการตรวจสอบสภาพและทดสอบรถ	กรรมการ
๓. นายธานี สืบฤกษ์
ผู้อำนวยการส่วนสถานตรวจสอบสภาพรถ	กรรมการ
๔. นายศักดิ์ชัย พัวโสพิศ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและวิศวกรรม	กรรมการ
๕. นายสทวัน มะโนเครื่อง
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบสมรรถนะรถ	กรรมการ
๖. นายกฤตภาส มุกดาประเสริฐ
หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบสภาพรถยนต์	กรรมการ
๗. นายเทิดศักดิ์ เสวตไกรสร
หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบสภาพรถขนส่ง	กรรมการ
๘. นางสาวดารณี สายสุวรรณ
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	เลขานุการ
๙. นางสาวอรพรรณ จตุรวิทย์
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ร่วมจัดทำ

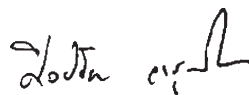
๑. นายเอกบดินทร์ จำเนียรกาล	วิศวกรเครื่องกล ๘วช.
๒. นายสิทธิเดช เกาะกลาง	หัวหน้างานตรวจสอบสภาพรถจักรยานยนต์
๓. นายดุสิต โปสุวรรณ	นายช่างตรวจสอบสภาพรถ ๖
๔. นายบุญมาก ไชยอิน	นายช่างตรวจสอบสภาพรถ ๖
๕. นายพยงค์ จารุจันทร์	ช่างตรวจสอบสภาพรถ ๕
๖. นายเสนาะ อ่อนแสง	ช่างตรวจสอบสภาพรถ ๕
๗. นายสุวิทย์ โตนวม	ช่างตรวจสอบสภาพรถ ๕
๘. นายสมเกียรติ งามวงศ์	ช่างตรวจสอบสภาพรถ ๕
๙. นายโดม จันทราสุริยารัตน์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

คำนิยม

การตรวจสอบสภาพรถเป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมการขนส่งทางบก ที่มีความสำคัญด้านยุทธศาสตร์การส่งเสริมความปลอดภัยจากการใช้รถใช้ถนนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านนี้จึงจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ในงานที่รับผิดชอบอย่างถ่องแท้ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการ อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลดีทั้งต่อตนเอง และสังคมโดยรวม จะนำมาซึ่งชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดีของกรมการขนส่งทางบก

ดังนั้น การที่คณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถใช้ความพยายามในการจัดลำดับ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถ ตลอดจนรวบรวมกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน จึงนับได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบสภาพรถได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจสามารถที่จะนำไปใช้ศึกษา ค้นคว้า และอ้างอิงต่อไปได้

กรมการขนส่งทางบกหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถเล่มนี้จะเป็นประโยชน์และมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม อันจะส่งผลดีต่อประชาชนและราชการ รวมทั้งชื่อเสียงของกรมการขนส่งทางบกสืบไป

(นายศิลป์ชัย จารุกะษมรัตน์)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

คำนำ

สืบเนื่องจากกรมการขนส่งทางบกได้จัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) ปีงบประมาณ ๒๕๔๙-๒๕๕๑ ในประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมความปลอดภัยจากการใช้รถใช้ถนน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้พิจารณาคัดเลือกแนวทางการพัฒนาองค์กรและบุคลากรที่รับผิดชอบ กลยุทธ์ตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะ ช่วยเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรที่รับผิดชอบกลยุทธ์ตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บุคลากรด้านการตรวจสอบสภาพรถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของ ทางราชการ

คณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถได้พิจารณาเรียบเรียงขั้นตอน การดำเนินงานตรวจสอบสภาพรถ วิธีปฏิบัติและเกณฑ์การวินิจฉัยผล พร้อมทั้งได้รวบรวมกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถไว้ในภาคผนวกท้ายเล่ม เพื่อสามารถตรวจสอบอ้างอิงได้ โดยคณะผู้จัดทำได้พิจารณาจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถ เป็น ๒ เล่ม คือ คู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และคู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

สำหรับหนังสือเล่มนี้ เป็นคู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วย รถยนต์ ซึ่งคณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ แก่บุคลากรของกรมการขนส่งทางบกที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถให้มีประสิทธิภาพถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และสะดวกในการศึกษา ค้นคว้า และอ้างอิงต่อไป

คณะผู้จัดทำคู่มือ
การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสภาพรถ

สารบัญ

หน้า

★	การตรวจสภาพรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ	๑-๑๑
★	การตรวจสภาพรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล รถยนต์รับจ้างสามล้อ	๑๒-๒๐
★	การตรวจสภาพรถแทรกเตอร์ รถบดถนน รถใช้งานเกษตรกรรม รถพ่วง	๒๑-๒๗
★	การตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์สาธารณะ	๒๘-๓๕

สารบัญเอกสารอ้างอิง

เอกสาร	กฎหมาย/กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	หน้า
(๑)	พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๙
(๒)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓	๖๕
(๓)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๒๒	๖๘
(๔)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๒๒	๖๙
(๕)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๒๒	๗๑
(๖)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๗๓
(๗)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๗๙
(๘)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๘๐
(๙)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๘๒
(๑๐)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๘๕
(๑๑)	กฎกระทรวงฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๙๑
(๑๒)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๙๘
(๑๓)	กฎกระทรวงกำหนดให้กระจก้นลมและส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ ที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัย พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๐๒
(๑๔)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๐๔
(๑๕)	กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นป้ายทะเบียนรถ พ.ศ. ๒๕๔๗	๑๐๖

เอกสาร	กฎหมาย/กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	หน้า
(๑๖)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๑ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๑๑
(๑๗)	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๑๒
(๑๘)	กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๔๘	๑๑๓
(๑๙)	กฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐	๑๑๗
(๒๐)	ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อในเขตจังหวัดที่ยังไม่เคยมีการจดทะเบียน วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓	๑๒๐
(๒๑)	ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๒๔
(๒๒)	ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖	๑๒๖
(๒๓)	ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ในจังหวัดภูเก็ต วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖	๑๒๗
(๒๔)	ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและพื้นที่ที่ต้องใช้มาตรค่าโดยสาร สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘	๑๒๘
(๒๕)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อกำหนดภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑	๑๓๑
(๒๖)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การติดตั้งอุปกรณ์ขจัดมลพิษในระบบไอเสียรถยนต์ประเภท CATALYTIC CONVERTER วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๓๓
(๒๗)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๖	๑๓๕
(๒๘)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๐	๑๓๗

เอกสาร	กฎหมาย/กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	หน้า
(๒๙)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การติดเอกสารข้อความแสดงหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์วิทยุสื่อสารไว้บนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่มิเตอร์) วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐	๑๓๙
(๓๐)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดประเภทของรถยนต์และแบบของเข็มขัดนิรภัย วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐	๑๔๐
(๓๑)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑	๑๔๒
(๓๒)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑	๑๔๔
(๓๓)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดระดับเสียงและวิธีการวัดระดับเสียงของรถยนต์ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔	๑๔๖
(๓๔)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดระดับเสียงและวิธีการวัดระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔	๑๕๓
(๓๕)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง ให้ความเห็นชอบการรับจดทะเบียนรถบดถนนและรถแทรกเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙	๑๕๖
(๓๖)	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้าที่ใช้ขับเคลื่อนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐	๑๕๗
(๓๗)	ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล หรือวิศวกรผู้ตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้งกำหนดแบบหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบแบบเครื่องหมายการรับรองและการปิดเครื่องหมายสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖	๑๕๘
(๓๘)	ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง การตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๓	๑๖๑
(๓๙)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑	๑๖๒
(๔๐)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑	๑๗๔

เอกสาร	กฎหมาย/กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	หน้า
(๔๑)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒	๑๗๘
(๔๒)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๔	๑๗๙
(๔๓)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๘๓
(๔๔)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมายเครื่องสื่อสารที่ติดตั้งบนรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๗	๑๘๖
(๔๕)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗	๑๘๙
(๔๖)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๗	๒๐๘
(๔๗)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมายรถรับจ้างและเครื่องหมายส่งกะ สำหรับรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๐	๒๑๕
(๔๘)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๑๗
(๔๙)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๑๙
(๕๐)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๒๓
(๕๑)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙	๒๒๘
(๕๒)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙	๒๓๕
(๕๓)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๙	๒๔๖
(๕๔)	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถ และเลขเครื่องยนต์สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙	๒๕๔

เอกสาร	กฎหมาย/กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	หน้า
(๕๕)	หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/๐๘๗๘๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๓ เรื่อง ตอบข้อหารือเรื่องเครื่องยนต์สำหรับรถใช้งานเกษตรกรรม จังหวัดอุดรธานี	๒๕๙
(๕๖)	หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๘.๓/ว ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เรื่อง ชักข้อความเข้าใจในการดำเนินการเกี่ยวกับรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิง	๒๖๑
(๕๗)	ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปี นำรถไปตรวจสภาพ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๘ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๗๐

	คู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสภาพรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ (รย. ๑, รย. ๒, รย. ๓, รย. ๕, รย. ๖, รย. ๗, รย. ๘, รย. ๑๐, รย. ๑๑)	สำหรับรถที่จดทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
---	---	---

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑. การตรวจประเภทรถ (รย.) ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ รุ่นปี ค.ศ. จุดตรวจที่ ๑ ๒. การตรวจเลขตัวรถ ๓. การตรวจชนิดเครื่องยนต์ เลขเครื่องยนต์ และที่อยู่ (ตำแหน่ง)	๑. ตรวจพินิจประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถ ๒. ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขตัวรถ จากผู้ผลิต หรือชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายที่สามารถกำหนดและตอกเลขได้ ตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขตัวรถต่อไป ๓. ตรวจสอบชนิดและแบบเครื่องยนต์ ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขเครื่องยนต์ จากผู้ผลิต (กรณีเปลี่ยนเครื่องยนต์) หรือพบว่า เลขเครื่องยนต์ชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายต้องกำหนดและตอกเลขตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขเครื่องยนต์ต่อไป กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบชนิด ลักษณะ หมายเลข ตำแหน่งการตอกเลขของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑. ประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และ รุ่นของรถต้องถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน และตามข้อกำหนดของทางราชการ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๓๙) (๕๒) ๒. ลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของ เลขตัวรถ มีความถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน แสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน บริษัทผู้ผลิตหรือกรมการขนส่งทางบกกำหนด และตอกให้ หรือประวัติรถ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขตัวรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๔) ๓. ชนิดเครื่องยนต์ แบบ เลขเครื่องยนต์ ลักษณะตัวเลขและตำแหน่ง ต้องมีความถูกต้อง ตามที่ผู้ผลิตกำหนด ประวัติรถ หรือเอกสาร หลักฐานแสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน หรือกรมการขนส่งทางบกกำหนดและตอกให้ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เลขเครื่องยนต์ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๔)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๔. การตรวจชนิดเชื้อเพลิง	๔. ตรวจพินิจประเภทเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	๔. ชนิดของเชื้อเพลิงมีความถูกต้องตรงกับที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียน หรือเอกสารหลักฐาน อ้างอิง : -
๕. การตรวจจำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และแรงม้า (กำลังม้า) ของเครื่องยนต์	๕. ตรวจพินิจและตรวจสอบ จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และกำลังม้าของเครื่องยนต์ กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๕. จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบและกำลังม้าของเครื่องยนต์ หรือมอเตอร์ไฟฟ้าต้องมีความถูกต้องตรงตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์ ใบคู่มือจดทะเบียน หรือตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๗) (๑๘) (๓๖)
๖. การตรวจห้ามล้อมือ ห้ามล้อเท้า	๖. ตรวจพินิจอุปกรณ์กลไกต่าง ๆ ของระบบ ห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้า ทดสอบห้ามล้อมือ และห้ามล้อเท้า เพื่อสังเกตการทำงานเบื้องต้น เมื่อพบว่าการทำงานเป็นไปโดยปกติ จึงทำการทดสอบประสิทธิภาพห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้า ด้วยเครื่องทดสอบห้ามล้อ (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๖. ระบบและกลไกของห้ามล้อต้องไม่ชำรุด แตกหักหรือมีสิ่งกีดขวางทำให้เคลื่อนที่ไม่สะดวก ห้ามล้อเท้าหรือห้ามล้อมือต้องมีการตอบสนองการทำงานทันทีเมื่อเหยียบคันบังคับห้ามล้อเท้า หรือเมื่อดึงหรือปลดห้ามล้อมือ แล้วแต่กรณี และเมื่อทดสอบด้วยเครื่องทดสอบ แรงห้ามล้อมือ ทุกล้อรวมกันต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนักรถ แรงห้ามล้อเท้ารวมกันทุกล้อ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของน้ำหนักรถ และผลต่างของแรงห้ามล้อด้านขวาและด้านซ้าย ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของแรงห้ามล้อสูงสุดในเพลานั้น อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)
๗. การตรวจระบบ เครื่องระบับเสียงและไอเสีย	๗. ตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสีย และเครื่องระบับเสียง	๗. ท่อไอเสียและเครื่องระบับเสียงต้องไม่ชำรุด ผุกร่อนมาก ไม่มีรอยรั่วของก๊าซไอเสีย ท่อไอเสียไม่อยู่ใกล้วัตถุที่ติดไฟได้ง่าย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๘. การตรวจวัดระดับเสียง	๘. ตรวจวัดระดับเสียงด้วยเครื่องวัดระดับเสียง โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๘. ระดับเสียงต้องไม่สูงเกินกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ดังนี้ การตรวจวัดในระยะ ๗.๕ เมตร ระดับเสียง ต้องไม่เกิน ๘๕ เดซิเบล เอ การตรวจวัดในระยะ ๐.๕ เมตร ระดับเสียง ต้องไม่เกิน ๑๐๐ เดซิเบล เอ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๓๓) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๙. การตรวจวัด ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอน	๙. ตรวจวัดก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอนของรถที่ใช้เครื่องยนต์ แก๊สโซลีน โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไป ตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๙. ค่าก๊าซจากท่อไอเสียรถยนต์ต้องเป็นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้ ๑. รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนลักษณะแก่ง ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๓๖ เป็นต้นไป ค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ต้องไม่เกิน ร้อยละ ๑.๕ ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนต้องไม่เกิน ๒๐๐ ส่วน ในล้านส่วน ๒. รถยนต์ที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๓๖ ค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ต้องไม่เกิน ร้อยละ ๔.๕ ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนต้องไม่เกิน ๖๐๐ ส่วน ในล้านส่วน อ้างอิง : เอกสาร (๓๒) (๔๕) (๕๑)
๑๐. การตรวจวัดควันดำ	๑๐. ตรวจวัดควันดำของรถที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการ กำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไป ตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๑๐. ค่าควันดำที่ตรวจวัดได้ในขณะเครื่องยนต์ ไม่มีภาระต้องมีค่าไม่เกินร้อยละ ๕๐ สำหรับ เครื่องวัดระบบกระดาษกรอง (Filter) หรือ ต้องไม่เกินร้อยละ ๔๕ สำหรับเครื่องวัดระบบ วัดความทึบแสง (Opacity) อ้างอิง : เอกสาร (๓๑) (๔๕) (๕๑)
๑๑. การตรวจอุปกรณ์ ขจัดมลพิษประเภท Catalytic Converter	๑๑. ตรวจพินิจอุปกรณ์ขจัดมลพิษ Catalytic Converter	๑๑. รถยนต์นั่งที่จดทะเบียนใหม่ที่น่าเข้าจาก ต่างประเทศ หรือผลิตหรือประกอบภายในประเทศ ต้องมีอุปกรณ์ขจัดมลพิษ Catalytic Converter เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ดังนี้ (๑) รถยนต์นั่งนำเข้าจากต่างประเทศ ที่มีความจุระบุสูบ ๑,๖๐๐ ซีซี ขึ้นไป ที่น่าเข้าตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๓๖ และรถที่มี ความจุระบุสูบต่ำกว่า ๑,๖๐๐ ซีซี ที่นำเข้า ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๓๖

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑๒. การตรวจตราสัญญาณ ๑๓. การตรวจเครื่องวัดความเร็วรถ จุดตรวจที่ ๒ ๑๔. การตรวจโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ	๑๒. ทดสอบการทำงานโดยการกดแตรสัญญาณ ๑๓. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ ตรวจสอบไฟแสงสว่างสำหรับอ่านค่าความเร็วในเวลากลางคืน โดยเปิดสวิตช์ ทดสอบการทำงาน สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ไม่เกินเจ็ดคน (แท็กซี่มีเตอร์) ต้องตรวจสอบ เครื่องวัดความเร็วรถด้วยเครื่องทดสอบความเร็ว (Speedometer Tester) ที่ความเร็ว ๔๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด) ๑๔. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการเปิดสวิตช์ ตรวจสอบความเบี่ยงเบนของลำแสงไฟ ด้วยเครื่องทดสอบโคมไฟหน้า (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	(๒) รถยนต์นั่งที่ผลิตหรือประกอบภายในประเทศ ที่มีความจุระบอบสูบ ๑,๖๐๐ ซีซี ขึ้นไป ที่ผลิตหรือประกอบตั้งแต่วันที่ ๒๔ ก.พ. ๒๕๓๖ และรถที่มีความจุระบอบสูบต่ำกว่า ๑,๖๐๐ ซีซี ที่ผลิตหรือประกอบตั้งแต่วันที่ ๓๑ ต.ค. ๒๕๓๖ อ้างอิง : เอกสาร (๒๖) ๑๒. แตรสัญญาณต้องทำงานได้ตามปกติ มีสภาพดีไม่ชำรุด เป็นชนิดเสียงเดียว มีเสียงดังพอสมควร อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๓. เครื่องวัดความเร็วต้องไม่ชำรุดเสียหาย และมีไฟแสงสว่างสำหรับอ่านค่าในเวลากลางคืน สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ไม่เกินเจ็ดคน เครื่องวัดความเร็วรถต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของความเร็วที่ทดสอบ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๔. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล จะต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบ และไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา สำหรับโคมไฟแสงพุ่งต่ำมีมุมตกไม่น้อยกว่า ๒ องศา (หรือน้อยกว่า ๒๐ ซม. ต่าระยะ ๗.๕๐ ม.) และไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑๕. การตรวจโคมไฟเดี่ยว โคมไฟท้าย โคมไฟแสดง ความกว้างของรถ โคมไฟหยุด โคมไฟส่องป้ายทะเบียน และโคมไฟถอยหลัง ๑๖. การตรวจเครื่องปัดน้ำฝน ๑๗. การตรวจกระจก กั้นลมหน้าและตัวถัง ส่วนที่เป็นกระจก จุดตรวจที่ ๓ ๑๘. การตรวจศูนย์ล้อหน้า ๑๙. การตรวจระบบ บังคับเลี้ยว หรือพวงมาลัย	๑๕. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการ เปิดสวิตช์ ๑๖. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องปัดน้ำฝน และใบปัดน้ำฝน ตรวจสอบการทำงานของเครื่องปัดน้ำฝน โดยการเปิดสวิตช์ควบคุมการทำงาน ๑๗. ตรวจพินิจสภาพ ประเภท และมาตรฐาน ของกระจก ๑๘. ทดสอบศูนย์ล้อหน้าโดยขับรถผ่านเครื่อง ทดสอบศูนย์ล้อ (Side Slip Tester) ด้วยความเร็ว ประมาณ ๓-๕ กม./ชม. (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไป ตามที่ผู้ผลิตกำหนด) ๑๙. ตรวจพินิจสภาพของพวงมาลัย และแกนบังคับเลี้ยว	๑๕. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๖. เครื่องปัดน้ำฝน ต้องมีใบปัดน้ำฝนที่กระจก กั้นลมหน้า มีขนาดที่เหมาะสมสามารถปัดน้ำได้ เนื้อที่กว้างพอให้ผู้ขับขี่มองเห็นสภาพการจราจร ด้านหน้ารถได้อย่างชัดเจน สวิตช์และระบบ การควบคุม รวมทั้งระบบการทำงานของ เครื่องปัดน้ำฝนต้องเป็นไปตามปกติใช้งานได้ดี อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๗. กระจกกั้นลมหน้าและตัวถังส่วนที่เป็นกระจก ต้องเป็นกระจกนิรภัยตามประเภทและมาตรฐาน ที่ทางราชการกำหนด และต้องไม่ชำรุดหรือ แตกร้าวจนมีผลกระทบต่อทัศนวิสัยของผู้ขับรถ กระจกกั้นลมหน้าและตัวถังส่วนที่เป็น กระจกของรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ไม่เกินเจ็ดคน (แท็กซี่มิเตอร์) ต้องไม่มีวัสดุอื่นใด มาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระจก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสาร ที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๓) (๑๔) (๔๕) (๕๑) ๑๘. ศูนย์ล้อหน้าต้องมีค่าเบี่ยงเบน ไม่เกิน ± 5 ม./กม. อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) ๑๙. พวงมาลัยและแกนบังคับเลี้ยวต้องไม่ชำรุด หรือหลวมคลอนมาก

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๐. การตรวจเพลาล้อ ล้อ และยาง	ตรวจสอบระยะหลวมคลอนของแกน บังคับเลี้ยวโดยจับพวงมาลัยด้วยมือทั้ง ๒ ข้าง แล้วโยกไปทางซ้าย-ขวา ขึ้นบน-ลงล่าง และดึงเข้า-ดันออก ตรวจสอบกลไกของระบบบังคับเลี้ยว โดยการหมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวา จนสุด	กลไกบังคับเลี้ยวต้องสามารถบังคับเลี้ยวได้โดยอิสระ ไม่สัมผัสหรือเสียดสีกับส่วนอื่นของรถ อุปกรณ์คั่นชัก คั่นส่งต้องไม่หลุดหลวมหรือแตกร้าว ระยะ Free play ของพวงมาลัยต้องไม่เกิน ๒๒.๕ องศา หรือ ๑ ใน ๕ ของเส้นผ่าศูนย์กลางพวงมาลัย ต้องไม่มีการรั่วซึมของน้ำมันไฮดรอลิคบริเวณอุปกรณ์ของปั๊ม ข้อต่อ และสายอ่อนต่าง ๆ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) ๒๐. จำนวนเพลาล้อ ล้อ และยาง รวมทั้งขนาดล้อและยางต้องตรงตามเอกสารหลักฐานหรือใบคู่มือจดทะเบียน แล้วแต่กรณี สภาพของล้อต้องไม่มีรอยแตกร้าว บิดเบี้ยวหรือคดงอ น็อตล้อต้องไม่หลุดหลวมหรือสูญหาย ยางต้องเป็นชนิดกลวงสลับลม ไม่มีรอยฉีกขาดยาวเกิน ๒๐ มม. และลึกจนถึงชั้นผ้าใบ ไม่มีรอยบวมบูน และดอกยางมีความลึกไม่น้อยกว่า ๑.๖ มม. ขอบยางด้านนอกสุดต้องไม่ยื่นเกินตัวถังรถ เว้นแต่ได้จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายและความเสียหายอันเกิดจากการหมุนของล้อรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๘) (๔๕) (๕๑)
๒๑. การตรวจถังเชื้อเพลิง และท่อส่ง	๒๑. ตรวจพินิจสภาพของถังน้ำมัน ฝาทัง และท่อส่งน้ำมันเชื้อเพลิง กรณีรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงให้ตรวจ ดังนี้ ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก (๑) รถใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นเชื้อเพลิง ให้ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของถังก๊าซและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบตามหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และตรวจสอบหมายเลขถัง วันเดือนปีที่ทดสอบและการรับรองถังก๊าซ รวมทั้งตรวจสอบการติดตั้งถัง อุปกรณ์ และท่อส่งก๊าซต้องมีความถูกต้องเรียบร้อย	๒๑. ถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่รั่วซึม มีฝาทิดที่เหมาะสม ติดตั้งกับโครงสร้างรถอย่างมั่นคง แข็งแรง และในตำแหน่งที่ปลอดภัย ท่อส่งน้ำมันยึดติดแข็งแรงเรียบร้อยและไม่รั่วซึม กรณีที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นเชื้อเพลิงต้องมีหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบการติดตั้งระบบก๊าซ รายละเอียดของถังก๊าซ หมายเลขถังต้องถูกต้องตามหนังสือรับรองการติดตั้งถังก๊าซและท่อส่งก๊าซพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ถังก๊าซต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลาการใช้งานต้องมีหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซจากผู้ตรวจและทดสอบด้วย

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๒. การตรวจเครื่องล่าง	(กรณีการชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนตรวจสอบหนังสือรับรองการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดทุกปีและตรวจสอบหนังสือรับรองการทดสอบถังก๊าซเมื่อครบกำหนด ๕ ปี) (๒) รถใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เป็นเชื้อเพลิง ให้ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของถังก๊าซและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบตามหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และตรวจสอบหมายเลขถัง วันเดือนปีที่ทดสอบและรับรองถังก๊าซ รวมทั้งตรวจสอบการติดตั้งถัง อุปกรณ์ และท่อส่งก๊าซต้องมีความถูกต้องเรียบร้อยตามแบบบันทึกการตรวจสภาพการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับก๊าซสำหรับรถที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง ๒๒. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องล่าง สปริง และเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน	กรณีที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เป็นเชื้อเพลิง การติดตั้งถังก๊าซและท่อส่งก๊าซ พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ถังก๊าซต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลาการใช้งานต้องมีหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซจากผู้ตรวจและทดสอบด้วย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๖) (๑๙) (๓๗) (๓๘) (๔๕) (๕๑) (๕๖)
จุดตรวจที่ ๔		
๒๓. การตรวจสีรถ	๒๓. ตรวจพินิจสีของรถและสภาพของสี การกำหนดสีรถให้กำหนดตามสีหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงความเข้มความอ่อนของสี	๒๒. สปริงรองรับน้ำหนักต้องไม่เสื่อมสภาพชำรุดแตกร้าว หรือไม่มั่นคงแข็งแรง เครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือนต้องไม่รั่วซึมหรือบิดเบี้ยวเสียรูป อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)
๒๔. การตรวจสภาพตัวถัง โครงรถ และขนาดสัดส่วนของรถ	๒๔. ตรวจพินิจสภาพตัวถัง โครงรถ (โครงคัสซี) และการติดตั้งตัวถังกับโครงรถ ตรวจสอบขนาดสัดส่วนของรถ	๒๓. สภาพสีของรถต้องเรียบร้อยและถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน หรือใบคู่มือจดทะเบียนหรือเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๒) ๒๔. ตัวถัง โครงรถ (โครงคัสซี) ต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน เสียหาย บิดเบี้ยวเสียรูปทรง จนมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ และไม่มีส่วนแหลมคมหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถอื่นหรือผู้ใช้ถนนร่วม กรณีที่รถมีโครงรถตัวถังต้องยึดกับโครงรถอย่างมั่นคงแข็งแรง ตัวถังด้านข้างจะยื่นเกินขอบทางด้านนอกสุดของเพลาล้อท้าย หรือกลุ่มเพลาล้อท้ายได้ไม่เกินด้านละ ๑๕ ซม.

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๕. การตรวจประตูและพื้นรถ	๒๕. ตรวจพินิจสภาพของประตูและพื้นรถ ตรวจสอบการใช้งานประตูรถโดยการ เปิด-ปิด	ขนาดสัดส่วนของรถต้องตรงตามที่ผู้ผลิต กำหนดและเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๘) (๔๕) (๕๑) ๒๕. ประตูและพื้นรถต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน เสียหาย จนมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ และความปลอดภัยของคนโดยสาร ประตูรถต้องเปิด-ปิดได้สะดวกและมีความ มั่นคงแข็งแรง อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)
๒๖. การตรวจที่นั่ง จำนวนที่นั่ง	๒๖. ตรวจพินิจสภาพของที่นั่งผู้ขับรถ และที่นั่งคนโดยสาร ตรวจสอบจำนวนที่นั่ง ตรวจสอบการจัดวางที่นั่งและแบบที่นั่ง ตามประเภทรถ	๒๖. ที่นั่งต้องมีสภาพดีไม่ชำรุดเสียหาย ยึดติด กับโครงรถหรือตัวถังรถอย่างมั่นคงแข็งแรง จำนวนและการจัดวางที่นั่งคนโดยสารถูกต้อง ตรงตามเอกสารหลักฐาน การกำหนดจำนวนที่นั่ง การจัดวางที่นั่ง และแบบที่นั่งให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๓) (๔) (๔๐) (๔๑) (๔๕) (๔๘) (๕๑)
๒๗. การตรวจน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวม สูงสุด	๒๗. ตรวจสอบโดยการชั่งน้ำหนักในขณะรถเปล่า โดยให้หักน้ำหนักเพื่อชดเชยน้ำหนักของน้ำมัน เชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ดังนี้ (๑) รถที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๒,๐๐๐ กก. ให้หักออก ๕๐ กก. (๒) รถที่มีน้ำหนักเกิน ๒,๐๐๐ กก. ให้หักออก ๑๐๐ กก. เศษของ ๑ กก. ให้ปัดทิ้ง การตรวจสอบน้ำหนักรถจะดำเนินการเฉพาะ รถที่จดทะเบียนใหม่หรือรถที่จดทะเบียนแล้ว และมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของรถ ซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้ น้ำหนักรถเปลี่ยนแปลงไป	๒๗. การกำหนดน้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวม สูงสุด (GVW.) ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือ ใบคู่มือจดทะเบียน หรือที่กรมการขนส่งทางบก ให้ความเห็นชอบ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๒๕) (๔๐) (๔๑) (๔๘)
๒๘. การตรวจระบบสตาร์ท	๒๘. ทดสอบโดยสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน จากที่นั่งผู้ขับรถ	๒๘. ต้องสามารถสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน จากที่นั่งผู้ขับรถได้โดยปกติและระบบสตาร์ท ต้องทำงานได้ดี อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๙. การตรวจกันชน	๒๙. ตรวจพินิจสภาพและตำแหน่งของกันชน	๒๙. กันชนต้องติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรงมีความปลอดภัยในการใช้งาน ไม่ผุกร่อนหรือฉีกขาดมาก และไม่มีส่วนที่มีลักษณะแหลมคม ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถอื่นและผู้ใช้นร่วม ตำแหน่งการติดตั้งของกันชนต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๓๐. การตรวจกระจกเงาสำหรับมองหลัง	๓๐. ตรวจพินิจสภาพและตำแหน่งการติดตั้งของกระจกเงาสำหรับมองหลัง	๓๐. ต้องมีกระจกเงาสำหรับมองหลัง และติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นสภาพการจราจรด้านข้าง ด้านหลัง และภายในรถได้ทุกขณะ กระจกต้องมีสภาพดี ไม่แตกร้าวหรือชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๐)
๓๑. การตรวจแผ่นสะท้อนแสง	๓๑. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน ลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้ง	๓๑. จำนวน ลักษณะ ขนาด ตำแหน่งการติดตั้ง และสีของแผ่นสะท้อนแสงต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด แผ่นสะท้อนแสงต้องไม่แตกหรือชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๓๒. การตรวจเข็มขัดนิรภัย	๓๒. ตรวจพินิจจำนวน แบบ สภาพ และการติดตั้งเข็มขัดนิรภัย ทดสอบการทำงานของเข็มขัดนิรภัย โดยการกระตุกหรือกระชาก และทดสอบการล็อกและปลดล็อกเข็มขัดนิรภัย	๓๒. จำนวน แบบ และการติดตั้งเข็มขัดนิรภัย รวมทั้งประเภทของรถที่ต้องมีเข็มขัดนิรภัย ต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด เข็มขัดนิรภัยต้องไม่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ ระบบการทำงานต้องเป็นปกติ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๓๐) (๔๕) (๕๐)
๓๓. การตรวจแผ่นป้ายทะเบียนรถ	๓๓. ตรวจพินิจลักษณะ ขนาด สี และสภาพของแผ่นป้ายทะเบียนรถ	๓๓. แผ่นป้ายทะเบียนรถต้องมีลักษณะ ขนาด และสีถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด ไม่ชำรุด ลบเลือน สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และเป็นแผ่นป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๕) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๓๔. การตรวจเครื่องหมายต่าง ๆ (เฉพาะรถที่กำหนดให้มีเครื่องหมาย)	๓๔. ตรวจพินิจเครื่องหมายที่ทางราชการกำหนดให้มี เช่น หมายเลขทะเบียนรถ อักษรย่อจังหวัด ชื่อนิติบุคคล เครื่องหมายสหกรณ์ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขกำกับรถ ข้อความ “โรงเรียนแท็กซี่ โทร. ๑๕๘๔” เครื่องหมาย “ว่าง” เครื่องหมาย “งดรับจ้าง” เครื่องหมายอักษรโรมัน “TAXI” “TAXI-METER” เครื่องหมายเครื่องสื่อสารวิทยุคมนาคมหรือโทรศัพท์ ข้อความแสดงหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์วิทยุสื่อสารเป็นต้น แล้วแต่กรณี	๓๔. จำนวน ลักษณะ ขนาด สี และการติดตั้งเครื่องหมายต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด เครื่องหมายต้องมีสภาพเรียบร้อย และไม่ชำรุดลบเลือน อ้างอิง : เอกสาร (๒) (๘) (๙) (๑๒) (๒๐) (๒๙) (๔๔) (๔๖) (๕๐) (๕๓)
๓๕. การตรวจเครื่องสื่อสาร (เฉพาะรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ก.พ. ๒๕๔๐)	๓๕. ตรวจสอบสภาพและระบบการทำงานของเครื่องสื่อสารโดยเปิดเครื่องรับส่งสัญญาณติดต่อกับศูนย์วิทยุสื่อสาร	๓๕. เครื่องสื่อสารต้องเป็นไปตามแบบหรือชนิดที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม เครื่องสื่อสารต้องทำงานได้ตามปกติ ไม่ชำรุดบกพร่อง อ้างอิง : เอกสาร (๑๒) (๔๔)
๓๖. การตรวจระบบควบคุมการปิด-เปิดประตูรถจากศูนย์กลาง (CENTRAL LOCK) เฉพาะรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER)	๓๖. ตรวจสอบระบบ CENTRAL LOCK โดยการกดปุ่มควบคุมการทำงาน	๓๖. ประตูรถต้องไม่มีการติดตั้งระบบ CENTRAL LOCK อ้างอิง : เอกสาร (๙) (๑๒)
๓๗. การตรวจมาตรค่าโดยสารเฉพาะรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER)	๓๗. ตรวจพินิจเครื่องหมายรับรอง (SEAL) การผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของมาตรค่าโดยสาร ตรวจพินิจชนิด แบบ หมายเลขประจำเครื่องของมาตรค่าโดยสาร โดยเปรียบเทียบกับหนังสือรับรองมาตรค่าโดยสาร หรือใบคู่มือจดทะเบียนแล้วแต่กรณี ทดสอบระบบการทำงานของมาตรค่าโดยสารด้วยเครื่องตรวจสอบความเที่ยงตรงมาตรค่าโดยสาร (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๓๗. ชนิด แบบ และหมายเลขประจำเครื่องต้องถูกต้องตรงตามหนังสือรับรองมาตรค่าโดยสารหรือใบคู่มือจดทะเบียน แล้วแต่กรณี ระบบการทำงานของมาตรค่าโดยสารต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง เวลาในการโดยสาร และอัตราค่าโดยสารตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ ตัวเลขของระยะทางและเวลาในการโดยสารต้องปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลาหรือเมื่อผู้โดยสารต้องการทราบ และตัวเลขที่แสดงค่าโดยสารต้องมีแสงสว่างที่ตัวเลขสามารถมองเห็นได้ชัดเจน มาตรค่าโดยสารต้องมีความเที่ยงตรง และมีเครื่องหมายรับรองการผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (SEAL) ตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบและต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
หมายเหตุ รายการที่ ๒๘-๓๗ ให้บันทึกการตรวจลงในช่อง รายการอื่น ๆ สรุปผลการตรวจสภาพ ข้อบกพร่อง และ การวินิจฉัยผล	สรุปผลการตรวจสภาพและวินิจฉัย ผลการตรวจสภาพรถ ตามรายละเอียด ที่ได้ตรวจสภาพไว้ โดยให้ทำการบันทึก และวินิจฉัยผลเป็น ๒ กรณี ดังนี้ ๑. ผ่านการตรวจสภาพ ๒. ไม่ผ่านการตรวจสภาพ รถที่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้วินิจฉัย บันทึกรับรองผลการตรวจสภาพไว้ในบันทึก การตรวจสภาพ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้รับผิดชอบ ในการตรวจสภาพบันทึกข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่าน การตรวจสภาพ และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ กรณีรถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หากเจ้าของรถได้ทำการแก้ไขข้อบกพร่อง และนำรถพร้อมเอกสาร หลักฐาน หรือเรื่องเดิม มาขอรับการตรวจสภาพ ให้ดำเนินการ (๑) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ตรวจเฉพาะรายการที่ต้องทำการแก้ไขนั้น (๒) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพเกินกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ทำการตรวจสภาพทุกรายการที่ต้องตรวจ ในครั้งแรก	อ้างอิง : เอกสาร (๙) (๑๒) (๑๔) (๒๒) (๒๓) (๒๔) (๔๓) รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้ (๑) หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลข ตัวถังหรือหมายเลขคัสซี มีความถูกต้องและ ตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือจดทะเบียน ประวัติรถ หนังสือรับรองการส่งบัญชีรับ และจำหน่ายเครื่องยนต์หรือรถ หรือหลักฐาน การได้มาซึ่งเครื่องยนต์หรือรถ (๒) ลักษณะ ขนาด เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบ มีความถูกต้องครบถ้วนตามที่ กฎหมายกำหนด และไม่มีข้อบกพร่อง ในรายการใดรายการหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่กำหนด รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ได้แก่ รถที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) (๔๕) (๕๑)

	คู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสภาพรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล รถยนต์รับจ้างสามล้อ รย. ๔, รย. ๘	สำหรับรถที่จดทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
---	---	---

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑. การตรวจประเภทรถ (รย.) ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ รุนปี ค.ศ. จุดตรวจที่ ๑ ๒. การตรวจเลขตัวรถ ๓. การตรวจชนิดเครื่องยนต์ เลขเครื่องยนต์ และที่อยู่ (ตำแหน่ง)	๑. ตรวจพินิจประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถ ๒. ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขตัวรถ จากผู้ผลิต หรือชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายที่สามารถกำหนดและตอกเลขได้ ตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขตัวรถต่อไป ๓. ตรวจสอบชนิดและแบบเครื่องยนต์ ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขเครื่องยนต์ จากผู้ผลิต (กรณีเปลี่ยนเครื่องยนต์) หรือพบว่า เลขเครื่องยนต์ชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายต้องกำหนดและตอกเลขตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขเครื่องยนต์ต่อไป กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบชนิด ลักษณะ หมายเลข ตำแหน่งการตอกเลขของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑. ประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และ รุ่นของรถต้องถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน และตามข้อกำหนดของทางราชการ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๓๙) (๕๒) ๒. ลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของ เลขตัวรถ มีความถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน แสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน บริษัทผู้ผลิตหรือกรรมการขนส่งทางบกกำหนด และตอกให้ หรือประวัติรถ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขตัวรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๔) ๓. ชนิดเครื่องยนต์ แบบ เลขเครื่องยนต์ ลักษณะตัวเลขและตำแหน่ง ต้องมีความถูกต้อง ตามที่ผู้ผลิตกำหนด ประวัติรถ หรือเอกสาร หลักฐานแสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน หรือกรรมการขนส่งทางบกกำหนดและตอกให้ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เลขเครื่องยนต์ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๔)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๔. การตรวจชนิดเชื้อเพลิง	๔. ตรวจพินิจประเภทเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	๔. ชนิดของเชื้อเพลิงมีความถูกต้องตรงกับที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียน หรือเอกสารหลักฐาน อ้างอิง : -
๕. การตรวจจำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และแรงม้า (กำลังม้า) ของเครื่องยนต์	๕. ตรวจพินิจและตรวจสอบ จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และกำลังม้าของเครื่องยนต์ กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๕. จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และกำลังม้าของเครื่องยนต์ หรือมอเตอร์ไฟฟ้าต้องมีความถูกต้องตรงตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์ ใบคู่มือจดทะเบียน หรือตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๗) (๑๘) (๓๖)
๖. การตรวจห้ามล้อมือ ห้ามล้อเท้า	๖. ตรวจพินิจอุปกรณ์กลไกต่าง ๆ ของระบบ ห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้า ทดสอบห้ามล้อมือ และห้ามล้อเท้าเพื่อสังเกตการทำงานเบื้องต้น เมื่อพบว่าการทำงานเป็นไปโดยปกติ จึงทำการทดสอบประสิทธิภาพห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้า ด้วยเครื่องทดสอบห้ามล้อ (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๖. ระบบและกลไกของห้ามล้อต้องไม่ชำรุด แตกหักหรือมีสิ่งกีดขวางทำให้เคลื่อนที่ไม่สะดวก ห้ามล้อเท้าหรือห้ามล้อมือต้องมีการตอบสนองการทำงานทันทีเมื่อเหยียบคันบังคับห้ามล้อเท้า หรือเมื่อดึงหรือปลดห้ามล้อมือ แล้วแต่กรณี และเมื่อทดสอบด้วยเครื่องทดสอบ แรงห้ามล้อมือ ทุกล้อรวมกันต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนักรถ แรงห้ามล้อเท้ารวมกันทุกล้อ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของน้ำหนักรถ และผลต่างของแรงห้ามล้อด้านขวาและด้านซ้าย ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของแรงห้ามล้อสูงสุด ในเพลานั้น อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)
๗. การตรวจระบบ เครื่องระบับเสียงและไอเสีย	๗. ตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสีย และเครื่องระบับเสียง	๗. ท่อไอเสียและเครื่องระบับเสียงต้องไม่ชำรุด ผุกร่อนมาก ไม่มีรอยรั่วของก๊าซไอเสีย ท่อไอเสียไม่อยู่ใกล้วัตถุที่ติดไฟได้ง่าย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๘. การตรวจวัดระดับเสียง	๘. ตรวจวัดระดับเสียงด้วยเครื่องวัดระดับเสียง โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๘. ระดับเสียงต้องไม่สูงเกินกว่าเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนด ดังนี้ การตรวจวัดในระยะ ๗.๕ เมตร ระดับเสียง ต้องไม่เกิน ๘๕ เดซิเบล เอ การตรวจวัดในระยะ ๐.๕ เมตร ระดับเสียง ต้องไม่เกิน ๑๐๐ เดซิเบล เอ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๓๓) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๙. การตรวจวัดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอน ๑๐. การตรวจวัดควันดำ ๑๑. การตรวจอุปกรณ์ขจัดมลพิษประเภท Catalytic Converter ๑๒. การตรวจตราสัญญาณ ๑๓. การตรวจเครื่องวัดความเร็วรถ จุดตรวจที่ ๒ ๑๔. การตรวจโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ	๙. ตรวจวัดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนของรถที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด) ๑๐. ตรวจวัดควันดำของรถที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด) ๑๑. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๒. ทดสอบการทำงานโดยการกดตราสัญญาณ ๑๓. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ ตรวจสอบไฟแสงสว่างสำหรับอ่านค่าความเร็วในเวลากลางคืน โดยเปิดสวิทช์ทดสอบการทำงาน ๑๔. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการเปิดสวิทช์ ตรวจสอบความเบี่ยงเบนของลำแสงไฟด้วยเครื่องทดสอบโคมไฟหน้า (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๙. ค่าก๊าซจากท่อไอเสียรถยนต์ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้ ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ต้องไม่เกินร้อยละ ๔.๕ ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนต้องไม่เกิน ๖๐๐ ส่วนในล้านส่วน อ้างอิง : เอกสาร (๓๒) (๔๕) (๕๑) ๑๐. ค่าควันดำที่ตรวจวัดได้ในขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระต้องมีค่าไม่เกินร้อยละ ๕๐ สำหรับเครื่องวัดระบบกระดาษกรอง (Filter) หรือต้องไม่เกินร้อยละ ๔๕ สำหรับเครื่องวัดระบบวัดความทึบแสง (Opacity) อ้างอิง : เอกสาร (๓๑) (๔๕) (๕๑) ๑๑. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๒. ตราสัญญาณต้องทำงานได้ตามปกติ มีสภาพดีไม่ชำรุด เป็นชนิดเสียงเดียว มีเสียงดังพอสมควร อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๓. เครื่องวัดความเร็วต้องไม่ชำรุดเสียหาย และมีไฟแสงสว่างสำหรับอ่านค่าในเวลากลางคืน อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๔. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลจะต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบ และไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา สำหรับโคมไฟแสงพุ่งต่ำมีมุมตกไม่น้อยกว่า ๒ องศา (หรือไม่น้อยกว่า ๒๐ ซม. ต่าระยะ ๗.๕๐ ม.) และไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑๕. การตรวจโคมไฟเดี่ยว โคมไฟท้าย โคมไฟแสดง ความกว้างของรถ โคมไฟหยุด โคมไฟส่องป้ายทะเบียน และโคมไฟถอยหลัง ๑๖. การตรวจเครื่องปัดน้ำฝน	๑๕. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการ เปิดสวิตช์ ๑๖. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องปัดน้ำฝน และใบปัดน้ำฝน ตรวจสอบการทำงานของเครื่องปัดน้ำฝน โดยการเปิดสวิตช์ควบคุมการทำงาน	อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๕. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๖. เครื่องปัดน้ำฝน ต้องมีใบปัดน้ำฝนที่กระจก กันลมหน้า มีขนาดที่เหมาะสมสามารถปัดน้ำได้ เนื้อที่กว้างพอให้ผู้ขับขี่มองเห็นสภาพการจราจร ด้านหน้ารถได้อย่างชัดเจน สวิตช์และระบบ การควบคุม รวมทั้งระบบการทำงานของ เครื่องปัดน้ำฝนต้องเป็นไปตามปกติใช้งานได้ดี อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑) ๑๗. กระจกกันลมหน้าและตัวถังส่วนที่เป็นกระจก ต้องเป็นกระจกนิรภัยตามประเภทและมาตรฐาน ที่ทางราชการกำหนด และต้องไม่ชำรุดหรือ แตกร้าวจนมีผลกระทบต่ทัศนวิสัยของผู้ขับขี่ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๓) (๔๕) (๕๑)
จุดตรวจที่ ๓ ๑๘. การตรวจศูนย์ล้อหน้า	๑๘. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๑๘. ไม่ต้องวินิจฉัยผล
๑๙. การตรวจระบบ บังคับเลี้ยว หรือพวงมาลัย	๑๙. ตรวจพินิจสภาพของพวงมาลัย และแกนบังคับเลี้ยว ตรวจสอบระยะหลวมคลอนของแกน บังคับเลี้ยวโดยจับพวงมาลัยด้วยมือทั้ง ๒ ข้าง แล้วโยกไปทางซ้าย-ขวา ขึ้นบน-ลงล่าง และดึงเข้า-ดันออก ตรวจสอบกลไกของระบบบังคับเลี้ยว โดยการหมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวา จนสุด	อ้างอิง : - ๑๙. พวงมาลัยและแกนบังคับเลี้ยวต้องไม่ชำรุด หรือหลวมคลอนมาก กลไกบังคับเลี้ยวต้องสามารถบังคับเลี้ยว ได้โดยอิสระ ไม่สัมผัสหรือเสียดสีกับส่วนอื่นของรถ อุปกรณ์คันชัก คันส่งต้องไม่หลุดหลวม หรือแตกร้าว ระยะ Free play ของพวงมาลัยต้องไม่เกิน ๒๒.๕ องศา หรือ ๑ ใน ๕ ของเส้นผ่าศูนย์กลาง พวงมาลัย

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๐. การตรวจเพลาล้อ ล้อ และยาง	๒๐. ตรวจสอบจำนวนเพลาล้อ ล้อ และยาง ตรวจสอบขนาดของล้อและยาง ตรวจพินิจสภาพเพลาล้อ ล้อ และยาง	ต้องไม่มีการรั่วซึมของน้ำมันไฮดรอลิค บริเวณอุปกรณ์ของปั้ม ข้อต่อ และสายอ่อนต่าง ๆ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) ๒๐. จำนวนเพลาล้อ ล้อ และยาง รวมทั้งขนาดล้อและยางต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน หรือใบคู่มือจดทะเบียน แล้วแต่กรณี สภาพของล้อต้องไม่มีรอยแตกร้าว บิดเบี้ยว หรือคดงอ น็อตล้อต้องไม่หลุดหลวมหรือสูญหาย ยางต้องเป็นชนิดกลวงสูงลมม ไม่มีรอยฉีกขาด ยาวเกิน ๒๐ มม. และลึกจนถึงชั้นผ้าใบ ไม่มีรอยบวมบูน และดอกยางมีความลึกไม่น้อยกว่า ๑.๖ มม. ขอบยางด้านนอกสุดต้องไม่ยื่นเกินตัวถังรถ เว้นแต่ได้จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย และความเสียหายอันเกิดจากการหมุนของล้อรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๘) (๔๕) (๕๑)
๒๑. การตรวจถังเชื้อเพลิง และท่อส่ง	๒๑. ตรวจพินิจสภาพของถังน้ำมัน ฝาทัง และท่อส่งน้ำมันเชื้อเพลิง กรณีรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงให้ตรวจ ดังนี้ ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก (๑) รถใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นเชื้อเพลิง ให้ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของถังก๊าซและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบตามหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และตรวจสอบหมายเลขถัง วันเดือนปีที่ทดสอบและการรับรองถังก๊าซ รวมทั้งตรวจสอบการติดตั้งถัง อุปกรณ์ และท่อส่งก๊าซต้องมีความถูกต้องเรียบร้อย (กรณีการชำระภาษีประจำปี ให้นำทะเบียนตรวจสอบหนังสือรับรองการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติทุกปีและตรวจสอบหนังสือรับรองการทดสอบถังก๊าซเมื่อครบกำหนด ๕ ปี) (๒) รถใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เป็นเชื้อเพลิง ให้ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของถังก๊าซและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบ	๒๑. ถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่รั่วซึม มีฝาปิดที่เหมาะสม ติดตั้งกับโครงสร้างรถอย่างมั่นคง แข็งแรง และในตำแหน่งที่ปลอดภัย ท่อส่งน้ำมันยึดติดแข็งแรงเรียบร้อยและไม่รั่วซึม กรณีที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นเชื้อเพลิงต้องมีหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบการติดตั้งระบบก๊าซ รายละเอียดของถังก๊าซ หมายเลขถังต้องถูกต้องตามหนังสือรับรองการติดตั้งถังก๊าซและท่อส่งก๊าซพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ถังก๊าซต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลาการรับรองการติดตั้งถังก๊าซ และท่อส่งก๊าซพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ถังก๊าซต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลาการใช้งานต้องมีหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซจากผู้ตรวจและทดสอบด้วย กรณีที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เป็นเชื้อเพลิง การติดตั้งถังก๊าซและท่อส่งก๊าซพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อย

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๒. การตรวจเครื่องล่าง จุดตรวจที่ ๔ ๒๓. การตรวจสีรถ ๒๔. การตรวจสภาพตัวถัง โครงรถ และขนาดสัดส่วนของรถ	ตามหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และตรวจสอบหมายเลขถึง วันเดือนปีที่ทดสอบและรับรองถึงก๊าซ รวมทั้งตรวจสอบการติดตั้งถัง อุปกรณ์ และท่อส่งก๊าซต้องมีความถูกต้องเรียบร้อย ตามแบบบันทึกการตรวจสอบสภาพการติดตั้ง เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับก๊าซสำหรับรถที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง ๒๒. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องล่าง สปริง และเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน ๒๓. ตรวจพินิจสีของรถและสภาพของสี การกำหนดสีรถให้กำหนดตามสีหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงความเข้มความอ่อนของสี ๒๔. ตรวจพินิจสภาพตัวถัง โครงรถ (โครงคัสซี) และการติดตั้งตัวถังกับโครงรถ ตรวจสอบขนาดสัดส่วนของรถ	ตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ตั้งก๊าซ ต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลา การใช้งานต้องมีหนังสือรับรองการตรวจ และทดสอบถึงก๊าซจากผู้ตรวจและทดสอบด้วย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๖) (๑๙) (๓๗) (๓๘) (๔๕) (๕๑) (๕๖) ๒๒. สปริงรองรับน้ำหนักต้องไม่เสื่อมสภาพ ขาดแตกร้าว หรือไม่มั่นคงแข็งแรง เครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน ต้องไม่รั่วซึมหรือบิดเบี้ยวเสียรูป อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) ๒๓. สภาพสีของรถต้องเรียบร้อยและถูกต้อง ตรงตามเอกสารหลักฐาน หรือใบคู่มือจดทะเบียน หรือเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๒) ๒๔. ตัวถัง โครงรถ (โครงคัสซี) ต้องไม่ชำรุด ผุพังจนเสียหาย บิดเบี้ยวเสียรูปทรง จนมีผลกระทบ ต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ และไม่มีส่วนแหลมคม หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังที่อาจก่อให้เกิด อันตรายต่อรถอื่นหรือผู้ใช้ถนนร่วม กรณีที่รถ มีโครงรถตัวถังต้องยึดกับโครงรถอย่างมั่นคง แข็งแรง ตัวถังด้านข้างจะยื่นเกินขอบทางด้านนอกสุด ของเพลาล้อท้าย หรือกลุ่มเพลาล้อท้ายได้ไม่เกิน ด้านละ ๑๕ ซม. ขนาดสัดส่วนของรถต้องตรงตามที่ผู้ผลิต กำหนดและเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๙) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๕. การตรวจประตูและพื้นรถ	๒๕. ตรวจพินิจสภาพของประตูและพื้นรถ ตรวจสอบการใช้งานประตูรถโดยการ เปิด-ปิด (ถ้ามี)	๒๕. ประตูและพื้นรถต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน เสียหาย จนมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ และความปลอดภัยของคนโดยสาร ประตูรถต้องเปิด-ปิดได้สะดวกและมีความ มั่นคงแข็งแรง อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)
๒๖. การตรวจที่นั่ง จำนวนที่นั่ง	๒๖. ตรวจพินิจสภาพของที่นั่งผู้ขับรถ และที่นั่งคนโดยสาร ตรวจสอบจำนวนที่นั่ง ตรวจสอบการจัดวางที่นั่งและแบบที่นั่ง ตามประเภทรถ	๒๖. ที่นั่งต้องมีสภาพดีไม่ชำรุดเสียหาย ยึดติด กับโครงรถหรือตัวถังรถอย่างมั่นคงแข็งแรง จำนวนและการจัดวางที่นั่งคนโดยสารถูกต้อง ตรงตามเอกสารหลักฐาน การกำหนดจำนวนที่นั่ง การจัดวางที่นั่ง และแบบที่นั่งให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๓) (๔) (๔๐) (๔๑) (๔๕) (๔๘) (๕๑)
๒๗. การตรวจน้ำหนักบรรทุก น้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวม สูงสุด	๒๗. ตรวจสอบโดยการชั่งน้ำหนักในขณะรถเปล่า โดยให้หักน้ำหนักเพื่อชดเชยน้ำหนักของน้ำมัน เชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ดังนี้ (๑) รถที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๒,๐๐๐ กก. ให้หักออก ๕๐ กก. (๒) รถที่มีน้ำหนักเกิน ๒,๐๐๐ กก. ให้หักออก ๑๐๐ กก. เศษของ ๑ กก. ให้ปัดทิ้ง การตรวจสอบน้ำหนักบรรทุกจะดำเนินการเฉพาะ รถที่จดทะเบียนใหม่ หรือรถที่จดทะเบียนแล้ว และมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของรถ ซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้ น้ำหนักบรรทุกเปลี่ยนแปลงไป	๒๗. การกำหนดน้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวม สูงสุด (GVW.) ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือ ใบคู่มือจดทะเบียน หรือที่กรมการขนส่งทางบก ให้ความเห็นชอบ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๒๕) (๔๐) (๔๑) (๔๘)
๒๘. การตรวจระบบสตาร์ท	๒๘. ทดสอบโดยสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน จากที่นั่งผู้ขับรถ	๒๘. ต้องสามารถสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน จากที่นั่งผู้ขับรถได้โดยปกติและระบบสตาร์ท ต้องทำงานได้ดี อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๙. การตรวจกันชน	๒๙. ตรวจพินิจสภาพและตำแหน่งของกันชน	๒๙. กันชนต้องติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรงมีความปลอดภัยในการใช้งาน ไม่ผุกร่อนหรือฉีกขาดมาก และไม่มีส่วนที่มีลักษณะแหลมคม ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถอื่นและผู้ใช้นร่วม ตำแหน่งการติดตั้งของกันชนต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๓๐. การตรวจกระจกเงาสำหรับมองหลัง	๓๐. ตรวจพินิจสภาพและตำแหน่งการติดตั้งของกระจกเงาสำหรับมองหลัง	๓๐. ต้องมีกระจกเงาสำหรับมองหลัง และติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นสภาพการจราจรด้านข้าง ด้านหลัง และภายในรถได้ทุกขณะ กระจกต้องมีสภาพดี ไม่แตกร้าวหรือชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๓๑. การตรวจแผ่นสะท้อนแสง	๓๑. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน ลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้ง	๓๑. จำนวน ลักษณะ ขนาด ตำแหน่งการติดตั้ง และสีของแผ่นสะท้อนแสงต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด แผ่นสะท้อนแสงต้องไม่แตกหรือชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) (๕๑)
๓๒. การตรวจเข็มขัดนิรภัย	๓๒. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๓๒. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : -
๓๓. การตรวจแผ่นป้ายทะเบียนรถ	๓๓. ตรวจพินิจลักษณะ ขนาด สี และสภาพของแผ่นป้ายทะเบียนรถ	๓๓. แผ่นป้ายทะเบียนรถต้องมีลักษณะ ขนาด และสีถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด ไม่ชำรุด ลบเลือน สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และเป็นแผ่นป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๕) (๔๕) (๕๑)
๓๔. การตรวจเครื่องหมายต่าง ๆ	๓๔. ตรวจพินิจเครื่องหมายที่ทางราชการกำหนดให้มี เช่น เครื่องหมายอักษรโรมัน “TAXI” เครื่องหมาย สหกรณ์ อักษรย่อจังหวัด หมายเลข ทะเบียน และเครื่องหมายรถยนต์สามล้อนั่งส่วนบุคคล หรือรถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคลแล้วแต่กรณี เป็นต้น	๓๔. จำนวน ลักษณะ ขนาด สี และการติดตั้งเครื่องหมายต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด เครื่องหมายต้องมีสภาพเรียบร้อย และไม่ชำรุด ลบเลือน อ้างอิง : เอกสาร (๑๑) (๒๐) (๒๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
หมายเหตุ รายการที่ ๒๘-๓๔ ให้บันทึกการตรวจลงในช่อง รายการอื่น ๆ สรุปผลการตรวจสภาพ ข้อบกพร่อง และ การวินิจฉัยผล	สรุปผลการตรวจสภาพและวินิจฉัย ผลการตรวจสภาพรถ ตามรายละเอียด ที่ได้ตรวจสภาพไว้ โดยให้ทำการบันทึก และวินิจฉัยผลเป็น ๒ กรณี ดังนี้ ๑. ผ่านการตรวจสภาพ ๒. ไม่ผ่านการตรวจสภาพ รถที่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้วินิจฉัย บันทึกรับรองผลการตรวจสภาพไว้ในบันทึก การตรวจสภาพ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้รับผิดชอบ ในการตรวจสภาพบันทึกข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่าน การตรวจสภาพ และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ กรณีรถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หากเจ้าของรถได้ทำการแก้ไขข้อบกพร่อง และนำรถพร้อมเอกสาร หลักฐาน หรือเรื่องเดิม มาขอรับการตรวจสภาพ ให้ดำเนินการ (๑) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ตรวจเฉพาะรายการที่ต้องทำการแก้ไขนั้น (๒) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพเกินกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ทำการตรวจสภาพทุกรายการที่ต้องตรวจ ในครั้งแรก	รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้ (๑) หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลข ตัวถังหรือหมายเลขคัสซี มีความถูกต้องและ ตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือจดทะเบียน ประวัติรถ หนังสือรับรองการส่งบัญชีรับ และจำหน่ายเครื่องยนต์หรือรถ หรือหลักฐาน การได้มาซึ่งเครื่องยนต์หรือรถ (๒) ลักษณะ ขนาด เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่ กฎหมายกำหนด และไม่มีข้อบกพร่อง ในรายการใดรายการหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่กำหนด รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ได้แก่ รถที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) (๔๕) (๕๑)

	คู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสภาพรถแทรกเตอร์ รถบดถนน รถใช้งานเกษตรกรรม รถพ่วง รย. ๑๓, รย. ๑๔, รย. ๑๕, รย. ๑๖	สำหรับรถที่จดทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
---	--	---

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑. การตรวจประเภทรถ (รย.) ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ รุ่นปี ค.ศ. จุดตรวจที่ ๑ ๒. การตรวจเลขตัวรถ ๓. การตรวจชนิดเครื่องยนต์ เลขเครื่องยนต์ และที่อยู่ (ตำแหน่ง)	๑. ตรวจพินิจประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถ ๒. ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขตัวรถ จากผู้ผลิตหรือชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายที่สามารถกำหนดและตอกเลขได้ตามระเบียบก็ให้ดำเนินการตอกเลขตัวรถต่อไป ๓. ตรวจสอบชนิดและแบบเครื่องยนต์ ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขเครื่องยนต์ จากผู้ผลิต (กรณีเปลี่ยนเครื่องยนต์) หรือพบว่ามีเลขเครื่องยนต์ชำรุด ลบเลือนหรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายต้องกำหนดและตอกเลขตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขเครื่องยนต์ต่อไป กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบชนิด ลักษณะ หมายเลข ตำแหน่งการตอกเลขของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑. ประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถต้องถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน และตามข้อกำหนดของทางราชการ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๓๙) (๕๒) ๒. ลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลขตัวรถ มีความถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน แสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน บริษัทผู้ผลิต หรือกรมการขนส่งทางบกกำหนด และตอกให้ หรือประวัตรถ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขตัวรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) (๕๔) ๓. ชนิดเครื่องยนต์ ลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลขเครื่องยนต์ มีความถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐานแสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน บริษัทผู้ผลิต หรือกรมการขนส่งทางบกกำหนดและตอกให้ หรือประวัตรถ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขเครื่องยนต์ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) (๕๔)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๔. การตรวจชนิดเชื้อเพลิง	๔. ตรวจพินิจประเภทเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	๔. ไม่ต้องวินิจฉัยผล แต่เป็นรายการที่ต้องตรวจเนื่องจากต้องนำไปบันทึกในใบคู่มือจดทะเบียน อ้างอิง : -
๕. การตรวจจำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และแรงม้า (กำลังม้า) ของเครื่องยนต์	๕. ตรวจพินิจและตรวจสอบจำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และกำลังม้าของเครื่องยนต์ กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๕. จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบและกำลังม้าของเครื่องยนต์ หรือมอเตอร์ไฟฟ้าต้องมีความถูกต้องตรงตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์ ใบคู่มือจดทะเบียน หรือตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๕) (๓๖) (๕๕)
๖. การตรวจระบบห้ามล้อ (ให้บันทึกการตรวจลงในช่องตรวจห้ามล้อมือห้ามล้อเท้า)	๖. ตรวจพินิจอุปกรณ์กลไกต่าง ๆ ของระบบห้ามล้อ	๖. ระบบและกลไกของห้ามล้อต้องใช้งานได้ดี ไม่ชำรุดแตกร้าวหรือมีสิ่งกีดขวางทำให้เคลื่อนที่ไม่สะดวก ห้ามล้อต้องมีการตอบสนองการทำงานทันทีเมื่อเหยียบหรือดึงคันบังคับห้ามล้อ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๕) (๔๒)
๗. การตรวจระบบเครื่องระงับเสียงและไอเสีย	๗. ตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสีย และเครื่องระงับเสียง	๗. ท่อไอเสียและเครื่องระงับเสียงต้องไม่ชำรุด ผุกร่อนมาก ไม่มีรอยรั่วของก๊าซไอเสีย ท่อไอเสียไม่อยู่ใกล้วัตถุที่ติดไฟได้ง่าย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒)
๘. การตรวจวัดระดับเสียง	๘. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๘. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : -
๙. การตรวจวัดก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอน	๙. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๙. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : เอกสาร (๓๒)
๑๐. การตรวจวัดควันดำ	๑๐. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๑๐. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : เอกสาร (๓๑)
๑๑. การตรวจอุปกรณ์ขจัดมลพิษประเภท Catalytic Converter	๑๑. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๑๑. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : -
๑๒. การตรวจตราสัญลักษณ์และระดับเสียงตรา (เฉพาะรถใช้งานเกษตรกรรม)	๑๒. ทดสอบการทำงานโดยการกดตราสัญลักษณ์	๑๒. ตราสัญลักษณ์ต้องทำงานได้ตามปกติ มีสภาพดีไม่ชำรุด เป็นชนิดเสียงเดียว มีเสียงดังพอสมควร อ้างอิง : เอกสาร (๕)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑๓. การตรวจเครื่องวัดความเร็วรถ จุดตรวจที่ ๒ ๑๔. การตรวจโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ (สำหรับรถแทรกเตอร์ รถบดถนน ให้ตรวจสอบโคมไฟหน้า โดยให้บันทึกในรายการโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ) ๑๕. การตรวจโคมไฟเลี้ยว โคมไฟท้าย โคมไฟแสดงความกว้างของรถ โคมไฟหยุดและโคมไฟส่องป้ายทะเบียน (ยกเว้นรถแทรกเตอร์และรถบดถนน ไม่ต้องตรวจโคมไฟเลี้ยวและโคมไฟแสดงความกว้างของรถ) สำหรับรถใช้งานเกษตรกรรมให้ตรวจสอบโคมไฟเล็ก โดยให้บันทึกในรายการโคมไฟจอด ๑๖. การตรวจเครื่องปั้มน้ำฝน ๑๗. การตรวจกระจกกันลมหน้าและตัวถังส่วนที่เป็นกระจก จุดตรวจที่ ๓ ๑๘. การตรวจศูนย์ล้อหน้า ๑๙. การตรวจระบบบังคับเลี้ยวและพวงมาลัย	๑๓. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๔. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการเปิดสวิตช์ ๑๕. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้ง ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการเปิดสวิตช์ ๑๖. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๗. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๘. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๙. ตรวจพินิจสภาพของพวงมาลัยและแกนบังคับเลี้ยว ตรวจสอบระยะหลวมคลอนของแกนบังคับเลี้ยวโดยจับพวงมาลัยด้วยมือทั้ง ๒ ข้าง แล้วโยกไปทางซ้าย-ขวา ขึ้นบนลงล่าง และดึงเข้า-ดันออก ตรวจสอบกลไกของระบบบังคับเลี้ยวโดยการหมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวา จนสุด	๑๓. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๔. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๕) (๑๐) (๔๒) ๑๕. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๕) (๑๐) (๔๒) ๑๖. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๗. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๘. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๙. พวงมาลัยและแกนบังคับเลี้ยวต้องไม่ชำรุดหรือหลวมคลอนมาก กลไกบังคับเลี้ยวต้องสามารถบังคับเลี้ยวได้โดยอิสระ ไม่สัมผัสหรือเสียดสีกับส่วนอื่นของรถ อุปกรณ์คันชัก คันส่งต้องไม่หลุดหลวมหรือแตกร้าว ต้องไม่มีการรั่วซึมของน้ำมันไฮดรอลิค บริเวณอุปกรณ์ของปั้ม ข้อต่อ และสายอ่อนต่าง ๆ

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๐. การตรวจเพลาล้อ ล้อ และยาง ๒๑. การตรวจถังเชื้อเพลิง และท่อส่ง	๒๐. ตรวจสอบจำนวนเพลาล้อ ล้อ และยาง ตรวจพินิจสภาพเพลาล้อ ล้อ และยาง ๒๑. ตรวจพินิจสภาพของถังน้ำมัน ฝาถัง และท่อส่งน้ำมันเชื้อเพลิง กรณีรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงให้ตรวจ ดังนี้ ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก (๑) รถใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นเชื้อเพลิง ให้ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของถังก๊าซและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบตามหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และตรวจสอบหมายเลขถัง วันเดือนปีที่ทดสอบและการรับรองถังก๊าซ รวมทั้งการตรวจสอบการติดตั้งถัง อุปกรณ์ และท่อส่งก๊าซต้องมีความถูกต้องเรียบร้อย (กรณีการชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนตรวจสอบหนังสือรับรองการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดทุกปีและตรวจสอบหนังสือรับรองการทดสอบถังก๊าซเมื่อครบกำหนด ๕ ปี) (๒) รถใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เป็นเชื้อเพลิง ให้ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของถังก๊าซและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบตามหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบฯ ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และตรวจสอบหมายเลขถัง วันเดือนปีที่ทดสอบและรับรองถังก๊าซ รวมทั้งตรวจสอบการติดตั้งถัง อุปกรณ์ และท่อส่งก๊าซต้องมีความถูกต้องเรียบร้อยตามแบบบันทึกการตรวจสอบสภาพการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับก๊าซสำหรับรถที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง	อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) ๒๐. จำนวนเพลาล้อ ล้อ และยางต้องตรงตามเอกสารหลักฐานหรือใบคู่มือจดทะเบียนแล้วแต่กรณี สภาพของล้อและยางต้องไม่ชำรุดจนไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) ๒๑. ถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่รั่วซึม มีฝาปิดที่เหมาะสม ติดตั้งกับโครงสร้างรถอย่างมั่นคง แข็งแรง และในตำแหน่งที่ปลอดภัย ท่อส่งน้ำมัน ยึดติดแข็งแรงเรียบร้อยและไม่รั่วซึม กรณีที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นเชื้อเพลิงต้องมีหนังสือรับรองของผู้ตรวจและทดสอบการติดตั้งระบบก๊าซ รายละเอียดของถังก๊าซ หมายเลขถังต้องถูกต้องตามหนังสือรับรองการติดตั้งถังก๊าซและท่อส่งก๊าซพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ถังก๊าซต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลาการใช้งานต้องมีหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซจากผู้ตรวจและทดสอบด้วย กรณีที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เป็นเชื้อเพลิง การติดตั้งถังก๊าซและท่อส่งก๊าซ พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถูกต้องเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด และกรณีที่ถังก๊าซต้องทำการตรวจและทดสอบตามระยะเวลาการใช้งานต้องมีหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซจากผู้ตรวจและทดสอบด้วย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๖) (๑๙) (๓๗) (๓๘) (๕๖)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๒. การตรวจเครื่องล่าง จุดตรวจที่ ๔ ๒๓. การตรวจสีรถ ๒๔. การตรวจสภาพตัวถัง โครงรถ และขนาดสัดส่วนของรถ ๒๕. การตรวจประตูและพื้นรถ ๒๖. การตรวจที่นั่ง จำนวนที่นั่ง ๒๗. การตรวจน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวมสูงสุด	๒๒. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องล่าง สปริง และเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน ๒๓. ตรวจพินิจสีของรถและสภาพของสี การกำหนดสีรถให้กำหนดตามสีหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงความเข้มความอ่อนของสี ๒๔. ตรวจพินิจสภาพตัวถัง โครงรถ (โครงคัสชี) และการติดตั้งตัวถังกับโครงรถ ตรวจสอบขนาดสัดส่วนของรถ ๒๕. ตรวจพินิจสภาพของประตูและพื้นรถ ตรวจสอบการใช้งานประตูรถโดยการ เปิด-ปิด (ถ้ามี) ๒๖. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๒๗. ตรวจสอบโดยการชั่งน้ำหนักในขณะรถเปล่า โดยให้หักน้ำหนักเพื่อชดเชยน้ำหนักของน้ำมัน เชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ดังนี้ (๑) รถที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๒,๐๐๐ กก. ให้หักออก ๕๐ กก. (๒) รถที่มีน้ำหนักเกิน ๒,๐๐๐ กก. ให้หักออก ๑๐๐ กก. เศษของ ๑ กก. ให้ปัดทิ้ง การตรวจสอบน้ำหนักรถจะดำเนินการเฉพาะรถที่จดทะเบียนใหม่หรือรถที่จดทะเบียนแล้ว และมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของรถ ซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้น้ำหนักรถเปลี่ยนแปลงไป	๒๒. สปริงรองรับน้ำหนักต้องไม่เสื่อมสภาพ ชำรุดแตกร้าวมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง เครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน ต้องไม่รั่วซึมหรือบิดเบี้ยวเสียรูป อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) ๒๓. สภาพสีของรถต้องเรียบร้อยและถูกต้อง ตรงตามเอกสารหลักฐาน หรือใบคู่มือจดทะเบียน อ้างอิง : เอกสาร (๑) ๒๔. ตัวถังโครงรถ (โครงคัสชี) ต้องมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้งาน ขนาดสัดส่วนของรถต้องตรงตามที่ผู้ผลิต กำหนดและเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๘) (๓๕) (๔๒) ๒๕. ประตูและพื้นรถต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน เสียหาย จนมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ ประตูรถต้องเปิด-ปิดได้สะดวกและมีความมั่นคงแข็งแรง อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) ๒๖. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๒๗. การกำหนดน้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวมสูงสุด (GVW.) ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือใบคู่มือจดทะเบียน หรือที่กรมการขนส่งทางบก ให้ความเห็นชอบ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๒๕) (๔๐)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๘. การตรวจระบบสตาร์ท (เฉพาะรถใช้งานเกษตรกรรม) ๒๙. การตรวจคอมไฟแสดงประเภทรถ (เฉพาะรถใช้งานเกษตรกรรม) ๓๐. การตรวจแผ่นสะท้อนแสง (เฉพาะรถพ่วง) หมายเหตุ รายการที่ ๒๘-๓๐ ให้บันทึกการตรวจลงในช่องรายการอื่น ๆ สรุปผลการตรวจสภาพ ข้อบกพร่อง และ การวินิจฉัยผล	๒๘. ทดสอบระบบสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน ๒๙. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง และตำแหน่งการติดตั้ง ทดสอบการทำงานของคอมไฟโดยการเปิดสวิตช์ ๓๐. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน ลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้ง สรุปผลการตรวจสภาพและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ ตามรายละเอียดที่ได้ตรวจสภาพไว้ โดยให้ทำการบันทึกและวินิจฉัยผลเป็น ๒ กรณี ดังนี้ ๑. ผ่านการตรวจสภาพ ๒. ไม่ผ่านการตรวจสภาพ รถที่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้นิฉัยบันทึกรับรองผลการตรวจสภาพไว้ในบันทึกการตรวจสภาพ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้รับผิดชอบในการตรวจสภาพบันทึกข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่านการตรวจสภาพ และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ กรณีรถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หากเจ้าของรถได้ทำการแก้ไขข้อบกพร่อง และนำรถพร้อมเอกสาร หลักฐาน หรือเรื่องเดิมมาขอรับการตรวจสภาพ ให้ดำเนินการ	๒๘. ระบบสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงานต้องทำงานได้ดี อ้างอิง : เอกสาร (๕๕) ๒๙. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของคอมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด คอมไฟต้องไม่แตกและชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๕) (๔๒) ๓๐. จำนวน ลักษณะ ขนาด ตำแหน่งการติดตั้ง และสีของแผ่นสะท้อนแสงต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด แผ่นสะท้อนแสงต้องไม่แตกหรือชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๑๐) รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดังนี้ (๑) หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลขตัวถังหรือหมายเลขคัสซี มีความถูกต้องและตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือจดทะเบียนประวัติรถ หนังสือรับรองการส่งบัญชีรับ และจำหน่ายเครื่องยนต์หรือรถ หรือหลักฐานการได้มาซึ่งเครื่องยนต์หรือรถ (๒) ลักษณะ ขนาด เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบ มีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และไม่มีข้อบกพร่องในรายการใดรายการหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่กำหนด รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ได้แก่ รถที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
	(๑) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ตรวจเฉพาะรายการที่ต้องทำการแก้ไขนั้น (๒) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพเกินกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ทำการตรวจสภาพทุกรายการที่ต้องตรวจในครั้งแรก	

หมายเหตุ : รถประเภทหรือลักษณะใดที่กฎหมาย หรือระเบียบมิได้กำหนดเครื่องอุปกรณ์ชนิดใดไว้ ให้ยกเว้นการตรวจสภาพรายการนั้น

	คู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์สาธารณะ รย. ๑๒, รย. ๑๗	สำหรับรถที่จดทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
---	---	---

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑. การตรวจประเภทรถ (รย.) ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ รุ่นปี ค.ศ. จุดตรวจที่ ๑ ๒. การตรวจเลขตัวรถ ๓. การตรวจชนิดเครื่องยนต์ เลขเครื่องยนต์ และที่อยู่ (ตำแหน่ง)	๑. ตรวจพินิจประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถ ๒. ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขตัวรถ จากผู้ผลิต หรือชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายที่สามารถกำหนดและตอกเลขได้ตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขตัวรถต่อไป ๓. ตรวจสอบชนิดและแบบเครื่องยนต์ ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้ กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขเครื่องยนต์ จากผู้ผลิต (กรณีเปลี่ยนเครื่องยนต์) หรือพบว่ามีเลขเครื่องยนต์ชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายต้องกำหนดและตอกเลขตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขเครื่องยนต์ต่อไป กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบชนิด ลักษณะ หมายเลข ตำแหน่งการตอกเลขของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑. ประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถต้องถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน และตามข้อกำหนดของทางราชการ แล้วแต่กรณี อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๓๙) (๔๙) (๕๒) ๒. ลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลขตัวรถ มีความถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน แสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน บริษัทผู้ผลิตหรือกรมการขนส่งทางบกกำหนด และตอกให้ หรือประวัติดิจแล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขตัวรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๔) ๓. ชนิดเครื่องยนต์ แบบ เลขเครื่องยนต์ ลักษณะตัวเลขและตำแหน่ง ต้องมีความถูกต้องตามที่ผู้ผลิตกำหนด ประวัติดิจ หรือเอกสารหลักฐานแสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน หรือกรมการขนส่งทางบกกำหนดและตอกให้ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขเครื่องยนต์ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๔)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๔. การตรวจชนิดเชื้อเพลิง	๔. ตรวจพินิจประเภทเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	๔. ชนิดของเชื้อเพลิงมีความถูกต้องตรงกับที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียน หรือเอกสารหลักฐาน อ้างอิง : -
๕. การตรวจจำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และแรงม้า (กำลังม้า) ของเครื่องยนต์	๕. ตรวจพินิจและตรวจสอบ จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบ และกำลังม้าของเครื่องยนต์ กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง	๕. จำนวนสูบ ความจุกระบอกสูบและกำลังม้าของเครื่องยนต์ หรือมอเตอร์ไฟฟ้าต้องมีความถูกต้องตรงตามที่ผู้ผลิตกำหนด หรือบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์ ใบคู่มือจดทะเบียน หรือตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๑๘) (๓๖) (๓๙)
๖. การตรวจระบบห้ามล้อ (ให้บันทึกการตรวจลงในช่องตรวจห้ามล้อมือห้ามล้อเท้า)	๖. ตรวจพินิจอุปกรณ์และกลไกต่าง ๆ ของระบบห้ามล้อ ตรวจสอบการทำงานของระบบห้ามล้อ โดยขับรถเคลื่อนที่แล้วใช้มือบีบคันห้ามล้อมือและเท้าเหยียบคันห้ามล้อเท้า	๖. ชิ้นส่วนอุปกรณ์และกลไกของระบบห้ามล้อต้องใช้งานได้ดี ไม่ชำรุดเสียหาย ห้ามล้อต้องหยุดรถได้ในระยะที่ปลอดภัย กรณีใช้ระบบห้ามล้อแบบน้ำมันต้องไม่มีการรั่วซึมของน้ำมันเบรกในระบบ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕)
๗. การตรวจระบบเครื่องระบับเสียงและไอเสีย	๗. ตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสีย และเครื่องระบับเสียง	๗. ท่อไอเสียและเครื่องระบับเสียงต้องไม่ชำรุด ผุกร่อนมาก ไม่มีรอยรั่วของก๊าซไอเสีย ท่อไอเสียไม่อยู่ใกล้วัตถุที่ติดไฟได้ง่าย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕)
๘. ตรวจวัดระดับเสียง	๘. ตรวจวัดระดับเสียงด้วยเครื่องวัดระดับเสียง โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๘. ระดับเสียงต้องไม่เกิน ๙๕ เดซิเบล เอ เมื่อวัดในระยะห่าง ๐.๕ เมตร อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๓๔) (๔๕)
๙. การตรวจวัด ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอน	๙. ตรวจวัดก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอน โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด)	๙. ค่าก๊าซที่ตรวจวัดได้ ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนต้องไม่เกินปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ส่วนในล้านส่วน ค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ต้องไม่เกินร้อยละ ๔.๕ โดยปริมาตร อ้างอิง : เอกสาร (๒๗) (๒๘) (๔๕)
๑๐. การตรวจวัดควันดำ	๑๐. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๑๐. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : เอกสาร (๓๑)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑๑. การตรวจอุปกรณ์ ขจัดมลพิษประเภท Catalytic Converter ๑๒. การตรวจตราสัญญาณ ๑๓. การตรวจเครื่องวัด ความเร็วรถ จุดตรวจที่ ๒ ๑๔. การตรวจโคมไฟ แสงพุ่งไกลและโคมไฟ แสงพุ่งต่ำ ๑๕. การตรวจโคมไฟเลี้ยว โคมไฟท้าย โคมไฟหยุด และโคมไฟส่องป้ายทะเบียน จุดตรวจที่ ๓ ๑๖. การตรวจเครื่องปัดน้ำฝน ๑๗. การตรวจกระจก กั้นลมหน้าและตัวถัง ส่วนที่เป็นกระจก	๑๑. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๒. ทดสอบการทำงานโดยการกดตราสัญญาณ ๑๓. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ ทดสอบการทำงานของไฟแสงสว่าง สำหรับอ่านค่าความเร็วรถในเวลากลางคืน โดยเปิดสวิทช์ และสตาร์ทเครื่องยนต์ ๑๔. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการ เปิดสวิทช์ ตรวจสอบความเบี่ยงเบนของลำแสงไฟ ด้วยเครื่องทดสอบโคมไฟหน้า (ขั้นตอนและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไป ตามที่ผู้ผลิตกำหนด) ๑๕. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน สีของแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟ ทดสอบการทำงานของโคมไฟโดยการ เปิดสวิทช์ ๑๖. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๑๗. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ	๑๑. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๒. ตราสัญญาณต้องทำงานได้ตามปกติ มีสภาพดีไม่ชำรุด เป็นชนิดเสียงเดียว มีเสียงดังพอสมควร อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) ๑๓. เครื่องวัดความเร็วรถต้องไม่ชำรุดเสียหาย และมีไฟแสงสว่างสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืน อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) ๑๔. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล จะต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบ และไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา สำหรับโคมไฟแสงพุ่งต่ำมีมุมตกไม่น้อยกว่า ๒ องศา (หรือไม่น้อยกว่า ๒๐ ซม. ต่าระยะ ๗.๕๐ ม.) และไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) ๑๕. จำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง สีของแสง และการทำงานของโคมไฟต้องเป็นไปตามปกติ และต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด โคมไฟต้องไม่แตกหรือชำรุดมาก อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕) ๑๖. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๑๗. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : -

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๑๘. การตรวจสอบศูนย์ล้อ	๑๘. ทดสอบศูนย์ล้อของแนวล้อหน้าและล้อหลัง โดยให้เดินรถไปข้างหน้าตามแนวเส้นตรง	๑๘. แนวของล้อหน้าและล้อหลัง ต้องไม่แตกต่างกัน เกิน ๕๐ มม. การเยื้องศูนย์ของล้อหน้าและล้อหลัง ต้องไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของรถ หรือการบังคับเลี้ยว อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๑๙. การตรวจระบบบังคับเลี้ยว	๑๙. ตรวจพินิจสภาพคันบังคับเลี้ยว และแกนบังคับเลี้ยว ตรวจสอบกลไกของระบบบังคับเลี้ยว โดยจับคันบังคับเลี้ยวโยกไปทางซ้าย-ขวา จนสุด	๑๙. คันบังคับเลี้ยวและแกนบังคับเลี้ยว ต้องไม่ชำรุดหรือหลวมคลอนมาก กลไกบังคับเลี้ยวต้องสามารถบังคับเลี้ยวได้โดยอิสระ ไม่สัมผัสหรือเสียดสีกับส่วนอื่นของรถ คันบังคับเลี้ยวต้องยึดกับแกนบังคับเลี้ยว อย่างมั่นคงแข็งแรง อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๒๐. การตรวจเพลาล้อ ล้อ และยาง	๒๐. ตรวจสอบจำนวนเพลาล้อ ล้อ และยาง ตรวจสอบขนาดของล้อและยาง ตรวจพินิจสภาพเพลาล้อ ล้อ และยาง	๒๐. จำนวนเพลาล้อ ล้อ และยาง รวมทั้งขนาดของล้อและยางต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน หรือใบคู่มือจดทะเบียน แล้วแต่กรณี กงล้อต้องไม่มีรอยแตกร้าว บิดเบี้ยว หรือคดงอ และนอตล้อต้องไม่หลุดหลวม ยางต้องเป็นชนิด กลวงสูบลม ไม่มีรอยฉีกขาดยาวเกิน ๒๕ มม. ไม่มีรอยบวมบูน และดอกยางส่วนที่สึกหรอมากที่สุดต้องมีความลึกไม่น้อยกว่า ๑ มม. อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๒๑. การตรวจถังเชื้อเพลิง และท่อส่ง	๒๑. ตรวจพินิจสภาพของถังน้ำมัน ฝาถัง และท่อส่งน้ำมัน	๒๑. ถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่รั่วซึม มีฝาปิดสนิท ยึดติดมั่นคงแข็งแรงกับโครงรถ และท่อส่งน้ำมัน ต้องไม่รั่วซึม อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๒๒. การตรวจเครื่องล่าง	๒๒. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องล่าง สปริง และเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน	๒๒. สปริงรองรับน้ำหนักต้องไม่เสื่อมสภาพชำรุด แตกร้าว หรือไม่มั่นคงแข็งแรง เครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน ต้องไม่รั่วซึมหรือบิดเบี้ยวเสียรูป อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
จุดตรวจที่ ๔ ๒๓. การตรวจสอบสีรถ ๒๔. การตรวจสอบสภาพตัวถัง โครงรถ (Frame) และขนาด สัดส่วนของรถ ๒๕. การตรวจประตูและพื้นรถ ๒๖. การตรวจที่นั่ง จำนวนที่นั่ง ๒๗. การตรวจน้ำหนักกรร น้ำหนักบรรทุก และน้ำหนักรวม สูงสุด ๒๘. การตรวจระบบสตาร์ท	๒๓. ตรวจพินิจสีของรถและสภาพของสี การกำหนดสีรถให้กำหนดตามสีหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงความเข้มความอ่อนของสี ๒๔. ตรวจพินิจสภาพตัวถัง โครงรถ (Frame) และการติดตั้งตัวถังกับโครงรถ ตรวจสอบขนาดสัดส่วนของรถ ๒๕. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๒๖. ตรวจพินิจสภาพของที่นั่งผู้ขับรถ และที่นั่งคนโดยสาร ๒๗. เป็นรายการที่ไม่ต้องตรวจ ๒๘. ทดสอบโดยสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน จากที่นั่งผู้ขับรถ	๒๓. สภาพสีของรถต้องเรียบร้อยและถูกต้อง ตรงตามเอกสารหลักฐาน หรือใบคู่มือจดทะเบียน อ้างอิง : เอกสาร (๑) (๔) (๔๕) ๒๔. ตัวถัง โครงรถ (Frame) ต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน เสียหาย บิดเบี้ยวเสียรูปทรง จนมีผลกระทบต่อ ความมั่นคงแข็งแรงของรถ และไม่มีส่วนแหลมคม หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังที่อาจก่อให้เกิด อันตรายต่อรถอื่นหรือผู้ใช้งานร่วม กรณีที่รถ มีโครงรถตัวถังต้องยึดกับโครงรถอย่างมั่นคง แข็งแรง ขนาดสัดส่วนของรถต้องตรงตามที่ผู้ผลิต กำหนดและเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๘) (๔๕) ๒๕. ไม่ต้องวินิจฉัยผล อ้างอิง : - ๒๖. ที่นั่งต้องมีสภาพดีไม่ชำรุดเสียหาย ยึดติด กับโครงรถหรือตัวถังรถอย่างมั่นคงแข็งแรง อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕) ๒๗. ไม่ต้องวินิจฉัย อ้างอิง : - ๒๘. ต้องสามารถสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน จากที่นั่งผู้ขับรถได้โดยปกติและระบบสตาร์ท ต้องทำงานได้ดี ระบบสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงานต้องทำงาน พร้อมสวิตช์ของโคมไฟแสงพุ่งไกลหรือโคมไฟ แสงพุ่งต่ำ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๖) (๔๕)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๒๙. การตรวจกระจกเงาสำหรับมองหลัง	๒๙. ตรวจพินิจสภาพ และตำแหน่งการติดตั้งของกระจกเงาสำหรับมองหลัง	๒๙. ต้องมีกระจกเงาสำหรับมองหลัง จำนวน ๒ ชุด ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านซ้ายและด้านขวา และห่างจากแนวกึ่งกลางหน้ารถเท่ากันทั้ง ๒ ข้าง ในตำแหน่งที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นสภาพการจราจรด้านข้าง ด้านหลัง ได้ชัดเจน กระจกต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุดหรือแตกร้าว อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕)
๓๐. การตรวจแผ่นสะท้อนแสง	๓๐. ตรวจพินิจสภาพ จำนวน ลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจและตรวจวัดระยะตำแหน่งการติดตั้ง	๓๐. จำนวน ลักษณะ ขนาด ตำแหน่งการติดตั้ง และสีของแผ่นสะท้อนแสงต้องเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด แผ่นสะท้อนแสงต้องไม่แตกหรือชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๔๕)
๓๑. การตรวจแผ่นป้ายทะเบียนรถ	๓๑. ตรวจพินิจลักษณะ ขนาด สี และสภาพของแผ่นป้ายทะเบียนรถ	๓๑. แผ่นป้ายทะเบียนรถต้องมีลักษณะ ขนาด และสีถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด ไม่ชำรุด ลบเลือน สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และเป็นแผ่นป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๓๒. การตรวจบังโคลน	๓๒. ตรวจพินิจสภาพและจำนวนของบังโคลน	๓๒. บังโคลนต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด หรือมีส่วนแหลมคมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน ยึดติดมั่นคงกับโครงรถ และมีจำนวนครบถ้วนทุกล้อ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๓๓. การตรวจขาตั้ง	๓๓. ตรวจพินิจสภาพขาตั้ง	๓๓. ขาตั้งต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด หรือผุกร่อนมาก ยึดติดมั่นคงแข็งแรงกับโครงรถ อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๓๔. การตรวจคลัตช์ และเกียร์ส่งกำลัง	๓๔. ตรวจสอบการทำงานของกลไกระบบคลัตช์ และเกียร์ส่งกำลัง โดยใช้มือบีบคันคลัตช์ แล้วเข้าเกียร์ กรณีรถที่ใช้เกียร์อัตโนมัติ ให้ทดสอบโดยการเข้าเกียร์แล้วเดินรถ	๓๔. กลไกและระบบการทำงานของคลัตช์ และเกียร์ส่งกำลังต้องใช้งานได้ดี ไม่ชำรุด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)
๓๕. การตรวจโซ่ขับ และเฟืองขับ (เฉพาะรถส่งกำลังด้วยโซ่)	๓๕. ตรวจพินิจสภาพของโซ่ขับและเฟืองขับ	๓๕. โซ่ขับและเฟืองขับต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด หรือสึกหรอมาก สามารถใช้งานได้ดี อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๕)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
๓๖. การตรวจฝาครอบโช้หรือบังโช้ ๓๗. การตรวจที่พักเท้า (Footrests) ๓๘. การตรวจราวยึดเหนี่ยวด้านข้างหรือด้านท้าย (เฉพาะรถจักรยานยนต์สาธารณะ) ๓๙. การตรวจแผ่นป้องกันความร้อนจากท่อไอเสีย (เฉพาะรถจักรยานยนต์สาธารณะที่มีท่อไอเสียสูงกว่าที่พักเท้า) ๔๐. การตรวจรถพ่วงข้าง (ถ้ามี)	๓๖. ตรวจพินิจสภาพฝาครอบโช้หรือบังโช้ ๓๗. ตรวจพินิจสภาพและจำนวนที่พักเท้าสำหรับผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ๓๘. ตรวจพินิจสภาพราวยึดเหนี่ยว ๓๙. ตรวจพินิจสภาพและตำแหน่งการติดตั้งแผ่นกันความร้อนจากท่อไอเสีย ๔๐. ตรวจพินิจสภาพตัวรถ การยึดต่อกับรถจักรยานยนต์	๓๖. ฝาครอบโช้หรือบังโช้ต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด ยึดติดกับโครงรถอย่างมั่นคงแข็งแรง สามารถป้องกันอันตรายจากการสัมผัสเฟืองโช้และโช้ขับได้อย่างปลอดภัย อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๗) (๔๕) ๓๗. ที่พักเท้าสำหรับผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง ไม่ชำรุด จำนวนที่พักเท้าของผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ต้องมีครบถ้วนทั้ง ๒ ข้าง อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๗) (๔๕) ๓๘. ราวยึดเหนี่ยวต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด ยึดติดมั่นคงแข็งแรงกับโครงรถ อ้างอิง : เอกสาร (๑๗) ๓๙. แผ่นกันความร้อนต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด ยึดติดมั่นคงแข็งแรงในตำแหน่งที่สามารถป้องกันความร้อนจากท่อไอเสียได้ อ้างอิง : เอกสาร (๑๗) ๔๐. ตัวรถต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง โครงสร้างต้องไม่ชำรุด แตกร้าวหรือผุกร่อนมาก รถพ่วงข้างต้องยึดติดกับรถจักรยานยนต์อย่างมั่นคงแข็งแรง ต้องมีจุดยึดต่อไม่น้อยกว่า ๓ จุด และต้องอยู่ทางด้านขวาของรถจักรยานยนต์ ต้องมีขนาดสัดส่วน โคมไฟสัญญาณ และแผ่นสะท้อนแสงตามที่ทางราชการกำหนด อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๑๐) (๑๘) (๔๕)

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
หมายเหตุ รายการที่ ๒๘-๔๐ ให้บันทึกการตรวจลงในช่อง รายการอื่น ๆ สรุปผลการตรวจสภาพ ข้อบกพร่อง และ การวินิจฉัยผล	สรุปผลการตรวจสภาพและวินิจฉัย ผลการตรวจสภาพรถ ตามรายละเอียด ที่ได้ตรวจสภาพไว้ โดยให้ทำการบันทึก และวินิจฉัยผลเป็น ๒ กรณี ดังนี้ ๑. ผ่านการตรวจสภาพ ๒. ไม่ผ่านการตรวจสภาพ รถที่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้นิฉัย บันทึกรับรองผลการตรวจสภาพไว้ในบันทึก การตรวจสภาพ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้รับผิดชอบ ในการตรวจสภาพบันทึกข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่าน การตรวจสภาพ และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ กรณีรถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หากเจ้าของรถได้ทำการแก้ไขข้อบกพร่อง และนำรถพร้อมเอกสาร หลักฐาน หรือเรื่องเดิม มาขอรับการตรวจสภาพ ให้ดำเนินการ (๑) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ตรวจเฉพาะรายการที่ต้องทำการแก้ไขนั้น (๒) กรณีที่รถมารับการตรวจสภาพเกินกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ทำการตรวจสภาพทุกรายการที่ต้องตรวจ ในครั้งแรก	รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้ (๑) หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลข ตัวถังหรือหมายเลขคัสซี มีความถูกต้องและ ตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือจดทะเบียน ประวัติรถ หนังสือรับรองการส่งบัญชีรับ และจำหน่ายเครื่องยนต์หรือรถ หรือหลักฐาน การได้มาซึ่งเครื่องยนต์หรือรถ (๒) ลักษณะ ขนาด เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบ มีความถูกต้องครบถ้วนตามที่ กฎหมายกำหนด และไม่มีข้อบกพร่อง ในรายการใดรายการหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่กำหนด รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ได้แก่ รถที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) อ้างอิง : เอกสาร (๔) (๔๒) (๔๕)

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติรายนตร์

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรายนตร์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรายนตร์ พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติรายนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓
- (๒) พระราชบัญญัติรายนตร์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔
- (๓) พระราชบัญญัติรายนตร์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๔) พระราชบัญญัติรายนตร์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗
- (๕) พระราชบัญญัติรายนตร์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)
- (๖) พระราชบัญญัติรายนตร์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘
- (๗) พระราชบัญญัติรายนตร์ (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๘) พระราชบัญญัติรายนตร์ (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๑

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๗๗ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

- (๙) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๑
 (๑๐) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๔
 (๑๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พุทธศักราช ๒๔๘๔
 (๑๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พุทธศักราช ๒๔๙๔
 (๑๓) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๒
 (๑๔) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๓
 (๑๕) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๖
 (๑๖) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๑๒
 (๑๗) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
 (๑๘) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ พ.ศ. ๒๕๑๖
 (๑๙) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๖

- (๒๐) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^๒

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล

“รถยนต์สาธารณะ” หมายความว่า

(๑) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้แก่ รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่นายทะเบียนกำหนด

(๒) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่ รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่น นอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง

“รถยนต์บริการ” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกคนโดยสารหรือให้เช่า ซึ่งบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์บริการธุรกิจ ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่ใช้บรรทุกคนโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือเดินทะเล สถานีขนส่ง หรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัย ที่ทำการของผู้โดยสารหรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น

(๒) รถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้รับ-ส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว

^๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕) กำหนดให้รถใช้งานเกษตรกรรมเป็นรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ โดยกำหนดลักษณะ ขนาด กำลังของเครื่องยนต์และของรุดดังกล่าวไว้ด้วย

(๓) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่า ซึ่งมีใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ

“รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน

(๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์หรือกำลังไฟฟ้า และมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้หมายความรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง

“รถบดถนน” หมายความว่า รถที่ใช้ในการบดอัดวัสดุบนพื้นให้แน่น และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง หรือใช้รถอื่นลากจูง

“รถแทรกเตอร์” หมายความว่า รถที่มีล้อหรือสายพาน และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง เป็นเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานในงานที่เกี่ยวข้องกับการขุด ตัก ดัน หรือฉุดลาก เป็นต้น หรือรถยนต์สำหรับลากจูง ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการ กับออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว^๘

^๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๘ และ^๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

^๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๘ ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) กำหนดลักษณะ ขนาด และกำลังของเครื่องยนต์และของรถ ๗ ประเภท คือ รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕) กำหนดลักษณะ ขนาด และกำลังของเครื่องยนต์และของรถใช้งานเกษตรกรรมเพิ่มเติม

(๒) เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถและการใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว เช่น โคม เครื่องมองหลัง แตร เครื่องระงับเสียง ท่อไอเสีย เครื่องสัญญาณไฟ เครื่องปัดน้ำฝน และเครื่องอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น^๙

(๓) เครื่องสื่อสารและการใช้เครื่องสื่อสารระหว่างรถกับศูนย์บริการหรือสถานที่อื่น^{๑๐}

(๔) แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถ และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้าย และเครื่องหมายดังกล่าว^{๑๑}

(๕) สีและเครื่องหมายสำหรับรถยนต์สาธารณะ^{๑๒}

(๖) น้ำหนักบรรทุกอย่างมาก และจำนวนคนโดยสารอย่างมากสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคล และรถยนต์สาธารณะ^{๑๓}

(๗) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางตัน^{๑๔}

(๘) ประเภท ขนาด และน้ำหนักของรถที่จะไม่ให้เดินบนทางที่มีใช้ทางหลวง

(๙) เงื่อนไขในการใช้รถที่มีล้อยางอื่น นอกจากล้อยางเดินบนทางที่มีใช้ทางหลวง

(๑๐) ประเภทที่ต้องกำหนดอายุการใช้ในเขตที่กำหนด

(๑๑) ประเภทที่ห้ามใช้เดินในเขตที่กำหนด

(๑๒) การงดรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด^{๑๕}

(๑๓) จำนวนรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด จังหวัดต้นทางและจังหวัดปลายทาง สำหรับรถยนต์ดังกล่าว

(๑๔) อัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์สาธารณะ^{๑๖}

^๙ ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ซึ่งกำหนดเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถและการใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว สำหรับรถยนต์ รถพ่วง รถจักรยานยนต์ รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ รถบดถนนหรือรถแทรกเตอร์

และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕) กำหนดเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถและการใช้เครื่องอุปกรณ์ของรถใช้งานเกษตรกรรม

^{๑๐} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

^{๑๑} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๓๙) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑)

^{๑๒} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๒๗) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๒๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๓๗) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกาลังของเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์ที่จำเป็น การมีและการใช้เครื่องสื่อสาร เครื่องหมาย แสดงการใช้เครื่องสื่อสาร สี และเครื่องหมาย อายุการใช้งาน และอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้าง (Taxi-Meter) ในเขตกรุงเทพมหานคร

ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ สำหรับรถยนต์รับจ้างซึ่งจดทะเบียนในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

^{๑๓} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๔)

^{๑๔} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ซึ่งบังคับ “รถยนต์” ซึ่งมีน้ำหนัก ๓,๐๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป ให้ใช้ล้อยางตันได้ แต่ยางตันต้องทานน้ำหนักตัวรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเฉลี่ยล้อหนึ่งได้ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ กิโลกรัม ๑ เซนติเมตร ของส่วนกว้างของยางตัน

^{๑๕} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ให้งดรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อ และห้ามรถยนต์รับจ้างสามล้อเดินในเขตที่กำหนด

^{๑๖} ฎกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ยกเลิกการควบคุมอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์สาธารณะ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนซึ่งจดทะเบียนในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนซึ่งจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร

(๑๕) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนอาจร^{๑๗}

(๑๖) หลักสูตรและอุปกรณ์การสอนและการฝึกหัดขับรถของโรงเรียนฝึกหัดขับรถ^{๑๘}

(๑๗) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้^{๑๙}

(๑๘) กิจกรรมอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรเงินตามมาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย^{๒๐}

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจดทะเบียน เครื่องหมาย และการใช้รถ

มาตรา ๖^{๒๑} ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่รถที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรชั่วคราว โดยที่ผู้นำเข้าไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร แต่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลของประเทศที่ผู้นำเข้ามีสัญชาติ

มาตรา ๗ รถที่จะจดทะเบียนได้ต้อง

(๑) เป็นรถที่มีส่วนควบและมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๒๒} และ

^{๒๓}(๒) ผ่านการตรวจสภาพรถ^{๒๔} จากนายทะเบียน หรือจากสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในเวลาที่ยกจดทะเบียนแล้ว

^{๑๗} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๔)

^{๑๘} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๒๖)

^{๑๙} กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๓)

^{๒๐} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการจัดสรรเงินภาษีประจำปี รวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียม

^{๒๑} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

^{๒๒} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) กำหนดอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖) กำหนดอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) กำหนดอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) กำหนดอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถยนต์สามล้อสำหรับคนพิการเพิ่มเติม

^{๒๓} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

^{๒๔} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสภาพรถ

ในกรณีที่ขอตระเบียนเป็นรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ หรือรถยนต์บริการทัศนาจร รถนั้นต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๒๕} และผู้ขอตระเบียนต้องแจ้งสถานที่เก็บรถยนต์สาธารณะ หรือรถยนต์บริการซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงด้วย^{๒๖}

มาตรา ๘ รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน

- (๑) รถสำหรับเฉพาะพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ^{๒๗}(๒) รถของกรมตำรวจที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด
- (๓) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด
- (๔) รถที่เจ้าของแจ้งการไม่ใช้รถตามมาตรา ๓๔
- (๕) รถที่ผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่ายหรือที่ผู้นำเข้าเพื่อจำหน่าย ผลิต ประกอบ หรือนำเข้า และยังมีได้จำหน่ายให้แก่ผู้อื่น

มาตรา ๙^{๒๘} รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ

- (๑) รถดับเพลิง
- (๒) รถพยาบาลที่มีใช้เป็นรถสำหรับรับจ้าง
- (๓) รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ เฉพาะรถที่มีได้ใช้ในทางการค้าหรือหาทำไร
- (๔) รถบดถนนของรัฐวิสาหกิจ
- (๕) รถแทรกเตอร์ของรัฐวิสาหกิจ
- (๖) รถของสภากาชาดไทย
- (๗) รถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต คณะผู้แทนทางกงสุล องค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย
- (๘) รถใช้งานเกษตรกรรมตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๒๕} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๒๗) และเชิงอรรถ (๒)

^{๒๖} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๔๗๓ ข้อ ๒๐

^{๒๗} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

^{๒๘} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

มาตรา ๑๐^{๒๙} ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ดินมีภูมิลำเนา เว้นแต่เจ้าของรถมีความประสงค์จะนำรถไปใช้ในท้องถิ่นอื่น ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องถิ่นนั้นได้

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวและไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ดินมีถิ่นที่อยู่

การขอจดทะเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๑ รถที่จดทะเบียนแล้ว ต้องมีและแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๐}

มาตรา ๑๒ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่ารถนั้นมีส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๑} หรือเพิ่มสิ่งใดสิ่งหนึ่งเข้าไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของผู้อื่น ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถนั้นจนกว่าจะจัดให้มีครบถ้วนถูกต้องหรือเอาออกแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าเจ้าของรถไม่อาจจัดให้มีครบถ้วนถูกต้องหรือเอาออกได้ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนรถนั้น

เจ้าของรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงสีของรถให้ผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้เจ้าของรถต้องแจ้งนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปลี่ยนแปลง

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๔ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้และใช้รถนั้น เว้นแต่เจ้าของรถนำไปให้นายทะเบียนตรวจสอบสภาพก่อน

^{๓๒}ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่ารถที่เปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายในเวลาใช้ ให้สั่งเจ้าของรถแก้ไขและนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพก่อนใช้ การตรวจสอบสภาพดังกล่าวนายทะเบียนจะสั่งให้เจ้าของรถนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพ ณ สถานตรวจสอบที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกก็ได้ และให้นำมาตรา ๑๒ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้านายทะเบียนเห็นว่ารถนั้นปลอดภัยในเวลาใช้ ให้แก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียน และใบคู่มือจดทะเบียนรถนั้นด้วย

^{๒๙} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๓๐} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๒๙) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑)

^{๓๑} ดูเชิงอรรถ (๒) และ (๑๕)

^{๓๒} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๑๕^{๓๓} ในกรณีที่นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเห็นว่ารถใดในขณะที่ใช้มีลักษณะที่เห็นได้ว่าจะไม่ปลอดภัยในการใช้ ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถนั้นไปให้นายทะเบียนหรือสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกตรวจสภาพภายในเวลาที่กำหนดได้

มาตรา ๑๕ ทวิ^{๓๔} การตรวจสภาพรถตามมาตรา ๗ (๒) มาตรา ๑๔ วรรคสอง มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๓๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๕}

มาตรา ๑๖ ในการย้ายรถไปไว้ต่างท้องที่ ให้เจ้าของรถแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันย้าย

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการโอนรถที่จดทะเบียนแล้ว ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน

ในกรณีที่ผู้รับโอนจะนำรถตามวรรคหนึ่งออกนอกราชอาณาจักรภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งด้วย

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง และการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๘ ในการนำรถออกนอกราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การนำรถออกนอกราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง
- (๒) การรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารออกนอกราชอาณาจักรแล้วนำรถกลับเข้ามาตามปกติกิจ
- (๓) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๖}

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๙ ในการอนุญาตตามมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในการให้นายทะเบียนอนุญาตและจะให้นายทะเบียนยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติหรือไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ๆ ก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

^{๓๓} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๔} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

^{๓๕} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

^{๓๖} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๖ (พ.ศ. ๒๕๔๓) กำหนดให้ผู้ส่งออกรถใหม่สำเร็จรูปจากโรงงานผู้ผลิตหรือประกอบรถเพื่อการส่งออกได้รับ ยกเว้นนำรถออกนอกราชอาณาจักรได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๒๐ ผู้ใดสั่งหรือนำรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผลิตหรือประกอบรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถขึ้นใหม่เพื่อจำหน่าย ผู้นั้นต้องส่งบัญชีประจำเดือน ในการรับและจำหน่ายรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถให้แก่นายทะเบียนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

บัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๑^{๓๗} ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) การใช้รถยนต์บริการธุรกิจหรือรถยนต์บริการทัศนศึกษาในกิจการส่วนตัว
- (๒) การใช้รถยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว โดยมีข้อความแสดงไว้ที่รถนั้นให้เห็นได้ง่าย จากภายนอกว่าใช้ในกิจการส่วนตัว
- (๓) การใช้รถยนต์สาธารณะบรรทุกของที่ติดตัวไปกับผู้โดยสาร
- ^{๓๘}(๓ ทวิ) การใช้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัม เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล
- (๔) ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถยนต์อื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทางรับจ้างรับคนโดยสาร ซึ่งเสียค่าโดยสารเป็นรายตัวตามรายการในทางที่ได้รับอนุญาตให้มีรถยนต์โดยสารประจำทางหรือในเขต จากทางนั้นไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับในกรณีที่เป็นการรับจ้างรับ-ส่งนักเรียน คนงาน นักท่องเที่ยว หรือการรับ-ส่งผู้โดยสารเป็นครั้งคราว ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่า ในท้องที่ใดการประกอบรถรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์บรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด สมควรให้ดำเนินการ โดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์ และต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ให้รัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุท้องที่สำหรับการรับจ้างดังกล่าว

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่การประกอบรถรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้จดทะเบียนอยู่ก่อน วันประกาศจนกว่าจะพ้นสามปีนับแต่วันประกาศ

กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสองถ้ามีเหตุผลสมควรรัฐมนตรีอาจขยายออกไปได้อีกครั้งละ ไม่เกินสองปี แต่จะขยายระยะเวลาเกินสองครั้งไม่ได้ การขยายระยะเวลาให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๙}

^{๓๗} และ^{๓๘} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๓๙} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

มาตรา ๒๔ ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาต แต่อาจต่ออายุได้คราวละสามปี

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตนั้นหมดอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบการต่อไปก็ได้จนกว่านายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๔๐}

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ซึ่งไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีได้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันทราบคำสั่งนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีอาจอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบการไปพลางก่อนได้เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา ๒๗ ผู้ใดมีรถยนต์ไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ถ้าจะขับเองหรือให้ผู้อื่นขับเพื่อการนั้นต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และให้ขับได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่มีความจำเป็นและได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๔๑}

ในการออกใบอนุญาตให้นายทะเบียนออกเครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถให้ด้วย

เครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ใช้สับเปลี่ยนกันได้ไม่เฉพาะคันรถ^{๔๒}

มาตรา ๒๘ ในการขั้บรถยนต์ตามมาตรา ๒๗ ผู้ขับต้องบันทึกรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อรถ หมายเลขตัวรถ และหมายเลขเครื่องยนตรั้ของรถ
- (๒) ความประสงค์ในการขั้บรถยนต์
- (๓) วัน เดือน ปี และเวลาที่นำรถออกไปขับและกลับถึงที่
- (๔) ชื่อและชื่อสกุลของผู้ขับ

^{๔๐} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

^{๔๑} และ^{๔๒} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๑) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๓๒ ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

หมวด ๒ ภาษีประจำปี

มาตรา ๒๙ ภาษีประจำปีสำหรับรถมีอัตราตามที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่จดทะเบียนมาแล้วห้าปี นับแต่ปีที่จดทะเบียนครั้งแรก ให้ได้รับการลดหย่อนภาษีประจำปีในปีต่อ ๆ ไปในอัตราร้อยละ ดังต่อไปนี้

ปีที่หก	ร้อยละสิบ
ปีที่เจ็ด	ร้อยละยี่สิบ
ปีที่แปด	ร้อยละสามสิบ
ปีที่เก้า	ร้อยละสี่สิบ
ปีที่สิบและปีต่อ ๆ ไป	ร้อยละห้าสิบ

(๒) รถซึ่งใช้ล้ออย่างอื่นนอกจากยางกลวง ให้เก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากอัตราที่กำหนดไว้อีกกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๙ ทวิ^{๔๓} ในกรณีที่รถยนต์คันใดไม่ใช่เครื่องยนต์ลูกสูบที่จะคำนวณความจุของกระบอกสูบได้ หรือในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของกระบอกสูบหรือเครื่องยนต์ ให้เทียบเป็นความจุของกระบอกสูบ หรือคำนวณความจุตามเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๔๔}

มาตรา ๒๙ تري^{๔๕} ในการกำหนดความจุของกระบอกสูบของรถยนต์ เพื่อชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนประกาศความจุของกระบอกสูบของรถยนต์แต่ละแบบไว้ด้วยความเห็นชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม

ในกรณีที่ประกาศตามวรรคหนึ่งไม่ครอบคลุมถึงแบบของรถยนต์คันใด ให้นายทะเบียนเก็บภาษีประจำปีโดยถือความจุของกระบอกสูบตามหนังสือคู่มือประจำรถยนต์ของรถยนต์คันนั้น ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมรับรอง และให้นายทะเบียนดำเนินการประกาศความจุของกระบอกสูบของรถยนต์คันดังกล่าวต่อไป

ประกาศตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ ให้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา ๘ และรถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีด้วย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดภาษีประจำปี สำหรับรถในเขตท้องที่ใดหรือในกรณีใดลงจากอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ ได้

การลดตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

^{๔๓} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

^{๔๔} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๒๖) กำหนดเกณฑ์เทียบความจุหรือคำนวณความจุของกระบอกสูบของเครื่องยนต์

^{๔๕} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๓๒ เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี

ภาษีประจำปีให้เสียล่วงหน้าคราวละหนึ่งปี ถ้ามิได้เสียภาษีภายในเวลาที่กำหนดให้เจ้าของรถนั้นชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละสิบของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ

รถใดที่เสียภาษีประจำปีสำหรับปีใด แม้ในปีนั้นจะไม่ได้ใช้ เจ้าของรถก็ไม่มีสิทธิได้รับคืนภาษีถ้าเปลี่ยนเจ้าของรถในปีใด เจ้าของใหม่ไม่ต้องเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นในปีนั้นอีก

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงประเภทรถหรือเปลี่ยนการใช้รถผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้ในระหว่างปี ถ้าเป็นเหตุให้เสียภาษีลดลง เจ้าของรถไม่มีสิทธิได้รับคืนค่าภาษีส่วนที่เสียเกิน แต่ถ้าต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น เจ้าของรถต้องเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นให้ครบถ้วนถูกต้องเมื่อจะต้องขอจดทะเบียน

มาตรา ๓๔ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว แม้จะไม่ได้ใช้ก็ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๑ แล้วแต่กรณี และมาตรา ๓๒ เว้นแต่เจ้าของรถจะแจ้งการไม่ใช้ต่อนายทะเบียนก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๔๖}

มาตรา ๓๕ ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีประจำปีแล้วไม่เสียภาษีประจำปีภายในเวลาที่กำหนด นายทะเบียนอาจแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ผู้นั้นนำเงินไปชำระภาษีประจำปีให้ถูกต้องครบถ้วน ณ ที่ทำการของนายทะเบียนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้ผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจยึดรถนั้นไว้ได้

มาตรา ๓๖^{๔๗} นายทะเบียนมีอำนาจออกประกาศหรือสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถไปตรวจ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน หรือสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

มาตรา ๓๗^{๔๘} นายทะเบียนและผู้ตรวจการ ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้าตรวจในที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างชำระภาษีประจำปีและยึดรถนั้นไว้เพื่อตรวจสอบได้

การเข้าตรวจตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

^{๔๖} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) กำหนดหลักเกณฑ์การแจ้งไม่ใช้รถเป็น ๒ กรณี คือ แจ้งไม่ใช้รถชั่วคราว (๒ ปี) และแจ้งไม่ใช้รถตลอดไป

^{๔๗} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

^{๔๘} และ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ วรรคสอง ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๘^{๔๙} ในกรณีที่ผู้ตรวจการ ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นผู้ตรวจและยึดตามมาตรา ๓๗ ให้นำส่งนายทะเบียนโดยมิชักช้า และให้นำมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ รถที่ยึดตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๗ ให้นายทะเบียนเก็บรักษาไว้สิบห้าวัน ถ้าเจ้าของรถไม่นำเงินภาษีค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดรถไปชำระให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้จัดการขายทอดตลาดรถนั้น

^{๕๐}ในการขายทอดตลาด ห้ามมิให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเข้าสู่วา

ถ้าขายทอดตลาดได้เงินเกินค่าภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการยึดและขายรถ ให้คืนเงินที่เหลือแก่เจ้าของรถ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดแจ้งความนำจับรถที่เจ้าของรถมิได้ชำระภาษีประจำปีภายในเวลาที่กำหนดเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้นั้นได้รับรางวัลนำจับ ในอัตราร้อยละหกสิบของจำนวนเงินเพิ่มของภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๔๑^{๕๑} เงินภาษีประจำปี รวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดอื่นให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลในจังหวัดนั้น เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๕๒}

หมวด ๓ ใบอนุญาตขับรถ

มาตรา ๔๒ ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถและต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับหรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถยนต์ตามมาตรา ๕๗

* ในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ผู้ขับรถซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้นจะใช้ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๒ ทวิ ขับรถในราชอาณาจักรก็ได้ และในกรณีนี้จะต้องมีใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา และหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที

^{๔๙} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๕๐} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

^{๕๑} ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินภาษี

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

*** มาตรา ๔๒ ทวิ** ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลต่างประเทศว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทยอาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

*** มาตรา ๔๓** ใบอนุญาตขับรถมี ๑๐ ชนิด คือ

- (๑) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ชั่วคราว
- (๒) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล
- (๓) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- (๔) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ
- (๕) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ
- (๖) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์
- (๗) ใบอนุญาตขับรถบดถนน
- (๘) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์
- (๙) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (๑) ถึง (๘)
- (๑๐) ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์

ใบอนุญาตขับรถตาม (๑) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่าเฉพาะในกรณีที่ผู้ขับเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ใช้สำหรับรถยนต์บริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๔) ใช้สำหรับขับรถบริการ และใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (๕) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๓) ได้ นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้

*** มาตรา ๔๓ ทวิ** ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถยนต์เล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๓ (๒) และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ตามมาตรา ๔๓ (๔) ได้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๓ (๒) ได้

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๗

**** มาตรา ๔๔** ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) และ (๙) มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) และ (๕) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุ ใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบ สมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาตตามวรรคสองไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับ ใบอนุญาตขับรถ ให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้น หรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเกิดในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนด อายุตามวรรคสองนั้นไม่มีวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ ผู้ใดประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามพระราชบัญญัตินี้ และยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือมีถิ่นที่อยู่

การขอใบอนุญาตขับรถและการออกใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

* (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ความจุของกระบอกสูบขนาดไม่เกินเก้าสิบลูกบาศก์เซนติเมตร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ความสามารถในการขับรถ

(๓) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจร ทางบก

(๔) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้

(๕) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ

(๖) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

(๗) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว

(๘) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

** แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ความเดิมเป็นดังนี้

“มาตรา ๔๔ ใบอนุญาตผู้ขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๙) มีอายุหนึ่งปี และใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๗) และ (๘) มีอายุสามปีนับแต่วันออก และอาจต่ออายุได้อีกคราวละหนึ่งปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) และ (๖) ที่เสียค่าธรรมเนียมในอัตราตลอดชีพมีอายุตลอดชีพของผู้ได้รับใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๔๗ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ และ

(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

(ข) ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น

(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

*** มาตรา ๔๘ (ยกเลิก)**

**** มาตรา ๔๙** ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ เว้นแต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสองปี

บริบูรณ์

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ (๓)

(๔) มีสัญชาติไทย

(๕) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร

(๖) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

* ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ความเดิมเป็นดังนี้

“มาตรา ๔๘ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) หรือ (๖) ตลอดชีพ ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ เว้นแต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ (๓)

** แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

(๘) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และชิงทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๕๐ ในกรณีนี้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๔๙ (๘) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า

- (๑) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน
 - (๒) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนแต่คดีนั้นเกี่ยวกับการใช้รถ กระทำความผิด หรือ
 - (๓) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี
- และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนโดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่า ตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถสาธารณะได้ ให้นายทะเบียนดำเนินการ สอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าเห็นด้วยกับคำร้องมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๙ (๘) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ
- ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่งจากนายทะเบียน คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๑ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๗) (๘) หรือ (๙) ต้อง

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖
- (๒) มีความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ เป็นอย่างดี

* **มาตรา ๕๑ ทวิ** ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๔) (๕) และ (๖) มีสิทธิขอรับใบอนุญาต ขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑๐)

มาตรา ๕๒ ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตรวจสอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๕๓ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถประเภทใดแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น

มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว หากปรากฏว่า

(๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถ หรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชน หรือ

(๔) มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนนหรือทางหลวงโดยขู่เข็ญ คุกคาม รังแก หรือรบกวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร

นายทะเบียนมีอำนาจเรียกใบอนุญาตขับรถมายึดไว้ได้ แต่ห้ามมิให้ยึดเกินหนึ่งปี

* ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาประเภทที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๙ (๘) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) ตั้งแต่วันยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่คำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลาดังกล่าว ห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว

ในการยึดใบอนุญาตขับรถ ให้ผู้ยึดบันทึกการยึดไว้ในใบอนุญาตขับรถด้วย

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตขับรถยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุนั้น และในกรณีที่ได้ใบอนุญาตขับรถที่สูญหายคืน ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตขับรถนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถ และการออกใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗ ห้ามมิให้เจ้าของรถหรือคนขับรถยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับรถหรือมีใบอนุญาตขับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ได้เข้าขับรถของตนหรือรถที่ตนเป็นคนขับ

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝึกหัดขับรถยนต์ ต้องมีผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ควบคุมอยู่ด้วย

ในการฝึกหัดขับรถ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ฝึกหัดและผู้ควบคุมอยู่ในรถ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องรับผิดชอบแพ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสอนในเวลาที่ยกขบวนนั้น

*** มาตรา ๕๗ ทวิ** ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับรถหยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นได้ และเมื่อพบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จะกล่าวตักเตือนหรือสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผู้นั้นไปรายงานตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความผิดดังกล่าวมีโทษจำคุก ให้ผู้ตรวจการนำตัวผู้นั้นส่งพนักงานสอบสวนผู้ที่มีอำนาจ เพื่อดำเนินคดีต่อไป

ในการออกคำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการจะเรียกเก็บใบอนุญาตขับรถของผู้ผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องรับนำใบอนุญาตขับรถที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบแก่นายทะเบียนภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกคำสั่งและให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นใบอนุญาตชั่วคราวภายในกำหนดเวลาที่ให้ไปรายงานตนดังกล่าว

คำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

*** มาตรา ๕๗ ตริ** ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๕ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๕) หรือ (๑๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๙^{๖๖} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๐^{๖๗} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

^{๖๖} และ^{๖๗} แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

มาตรา ๖๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๔ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน หรือไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง หรือวรรคสามต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุหรือใบอนุญาตถูกเพิกถอน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุหรือระหว่างถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๖ ผู้ใดขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๖ ทวิ^{๖๔} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการซึ่งสั่งตามมาตรา ๕๗ ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใด

(๑) ให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาต หรือเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ตน
(๒) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้สำหรับรถคันหนึ่งกับรถอีกคันหนึ่ง
(๓) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ผู้อื่น
(๔) เปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ซึ่งเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ หรือ

(๕) ใช้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ หรือยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๐ หรือลดภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๑ ผิดไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้รับยกเว้นหรือลด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๗ ทวิ^{๖๕} บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

^{๖๔} เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๖๕} แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีประจำปี ในกรณีที่เงินที่จัดเก็บเรียบร้อยแล้ว การเสียภาษีประจำปีในปีแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนเปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลาการเสียภาษีใหม่ โดยเฉลี่ยจำนวนรถที่จะต้องเสียภาษีออกไปเป็นรายเดือนตามระยะเวลาและจำนวนที่นายทะเบียนเห็นสมควร และประกาศ ณ ที่ทำการของนายทะเบียนให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนดำเนินการภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การคิดภาษีเป็นรายเดือนตามวรรคหนึ่ง ให้คิดเฉลี่ยจากอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถชนิดนั้น

มาตรา ๖๙ สำหรับรถและเครื่องอุปกรณ์ของรถอันมิชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ที่มีอยู่แล้ว ในวันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา หรือที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรภายในหกเดือน นับแต่วันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันได้ตามควรแก่กรณี และถ้าจะอนุญาตให้ใช้ต่อไป ให้มีกำหนดเวลาไม่เกินสามปี นับแต่วันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๐ บรรดากฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๑ ในท้องที่ใดที่ได้มีการประกาศให้การประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์บรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนต้องดำเนินการโดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์ และต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ รวมทั้งที่ได้มีการขยายระยะเวลาตามประกาศดังกล่าว ให้ถือว่าประกาศนั้นเป็นประกาศของรัฐมนตริตามมาตรา ๒๓ และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการในท้องที่ดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ และต้องดำเนินการโดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์ต่อไป

มาตรา ๗๒ บรรดาใบอนุญาตและใบอนุญาตขับรถรถยนต์ที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต หรือใบอนุญาตขับรถรถยนต์นั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตระกิตย์
รองนายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอ	ฉบับละ	๕ บาท
(๒) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๓) แผ่นป้ายทะเบียนรถ	แผ่นละ	๑๐๐ บาท
(๔) การขอคั่นทะเบียนรถหรือขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถ และใบคู่มือจดทะเบียนรถ		
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	๑๐ บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	๕๐ บาท
(๕) การโอนทะเบียนรถ	ครั้งละ	๑๐๐ บาท
(๖) การย้ายรถ		
(ก) รถยนต์	ครั้งละ	๕๐ บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	๒๐ บาท
(๗) การตรวจสภาพรถ		
(ก) รถจักรยานยนต์	คันละ	๑๐ บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	คันละ	๕๐ บาท
(๘) ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๙) ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๗	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๑๐) เครื่องหมายพิเศษตามมาตรา ๒๗	อันละ	๑๐๐ บาท
(๑๑) สมุดคู่มือประจำรถตามมาตรา ๒๗	เล่มละ	๑๐๐ บาท
(๑๒) ใบอนุญาตรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๔๙ ซึ่งประเทศไทยได้ ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๔	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๑๓) ใบอนุญาตขับรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๔๙ ซึ่งประเทศไทยได้ ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๕	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๑๔) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๑๕) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลหนึ่งปี	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๑๖) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๑๗) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหนึ่งปี	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๑๘) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๑๙) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลหนึ่งปี	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๒๐) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	ฉบับละ	๗๕๐ บาท
(๒๑) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะหนึ่งปี	ฉบับละ	๕๐ บาท

(๒๒) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๒๓) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์หนึ่งปี	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๒๔) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๒๕) ใบอนุญาตขับรถบดถนนสามปี	ฉบับละ	๑๕๐ บาท
(๒๖) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์สามปี	ฉบับละ	๑๕๐ บาท
(๒๗) ใบอนุญาตขับรถยนต์อื่นนอกจาก (๑๔) ถึง (๒๖)	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๒๘) การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ	ครั้งละ	๕๐ บาท
(๒๙) หนังสืออนุญาตตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๘	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๓๐) ใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๓๑) ใบแทนใบอนุญาต ครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแต่ไม่เกิน	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๓๒) ใบแทนเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี	ฉบับละ	๒๐ บาท
(๓๓) ใบแทนหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	๒๕ บาท
(๓๔) ค่าธรรมเนียมอื่น	ครั้งละ	๒๐ บาท
(๓๕) การรับรองสำเนาเอกสาร	แผ่นละ	๒๐ บาท

อัตราภาษีประจำปี

* (๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนให้เก็บภาษีตามความจุของกระบอกสูบรวมกันของเครื่องยนต์ของรถยนต์แต่ละคันในอัตรา ดังต่อไปนี้

(ก) ๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรแรก ลูกบาศก์เซนติเมตรละ	๐.๕๐ บาท
(ข) ส่วนที่เกิน ๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๔๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร	
ลูกบาศก์เซนติเมตรละ	๑.๕๐ บาท
(ค) ส่วนที่เกิน ๑,๔๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ลูกบาศก์เซนติเมตรละ	๔.๐๐ บาท

รถยนต์ตาม (๑) ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ และมีได้ให้บุคคลธรรมดาเช่าชื่อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าชื่อของนิติบุคคลนั้น ให้เก็บภาษีในอัตราสองเท่า

(๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑๕๐ บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑-๗๕๐ กิโลกรัม	คันละ	๓๐๐ บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑-๑,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๔๕๐ บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑-๑,๒๕๐ กิโลกรัม	คันละ	๘๐๐ บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑-๑,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๐๐๐ บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑-๑,๗๕๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๓๐๐ บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑-๒,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๖๐๐ บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑-๒,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๙๐๐ บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑-๓,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๒๐๐ บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑-๓,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๔๐๐ บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑-๔,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๖๐๐ บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑-๔,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๘๐๐ บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑-๕,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓,๐๐๐ บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๖,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓,๒๐๐ บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑-๗,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓,๔๐๐ บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ	๓,๖๐๐ บาท
(๓) รถจักรยานยนต์	คันละ	๑๐๐ บาท
(๔) รถพ่วงของรถจักรยานยนต์	คันละ	๕๐ บาท
(๕) รถพ่วงนอกจาก (๔)	คันละ	๑๐๐ บาท
(๖) รถบดถนน	คันละ	๒๐๐ บาท
(๗) รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร	คันละ	๕๐ บาท

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

(๘) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์บริการ ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้		
(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๔๕๐ บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑-๗๕๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๗๕๐ บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑-๑,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๐๕๐ บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑-๑,๒๕๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๓๕๐ บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑-๑,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๖๕๐ บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑-๑,๗๕๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๒,๑๐๐ บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑-๒,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๒,๕๕๐ บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑-๒,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๓,๐๐๐ บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑-๓,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๓,๔๕๐ บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑-๓,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๓,๙๐๐ บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑-๔,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๔,๓๕๐ บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑-๔,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๔,๘๐๐ บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑-๕,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๕,๒๕๐ บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๖,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๕,๗๐๐ บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑-๗,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๖,๑๕๐ บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัมขึ้นไป	ค่าน้ำหนัก	๖,๖๐๐ บาท
(๙) รถยนต์รับจ้าง ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้		
(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑๘๕ บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑-๗๕๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๓๑๐ บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑-๑,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๔๕๐ บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑-๑,๒๕๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๕๖๐ บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑-๑,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๖๘๕ บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑-๑,๗๕๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๘๗๕ บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑-๒,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๐๖๐ บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑-๒,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๒๕๐ บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑-๓,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๔๓๕ บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑-๓,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๖๒๕ บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑-๔,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๑,๘๑๐ บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑-๔,๕๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๒,๐๐๐ บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑-๕,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๒,๑๘๕ บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๖,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๒,๓๗๕ บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑-๗,๐๐๐ กิโลกรัม	ค่าน้ำหนัก	๒,๕๖๐ บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัมขึ้นไป	ค่าน้ำหนัก	๒,๗๕๐ บาท

(๑๐) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลหรือรถยนต์สำหรับลากจูง ซึ่งมีได้ใช้ในการประกอบภาระขนส่งส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือรถแทรกเตอร์ที่มีได้ใช้ในการเกษตรให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓๐๐ บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑-๗๕๐ กิโลกรัม	คันละ	๔๕๐ บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑-๑,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๖๐๐ บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑-๑,๒๕๐ กิโลกรัม	คันละ	๗๕๐ บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑-๑,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๙๐๐ บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑-๑,๗๕๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๐๕๐ บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑-๒,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๓๕๐ บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑-๒,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๖๕๐ บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑-๓,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๑,๙๕๐ บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑-๓,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๒๕๐ บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑-๔,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๕๕๐ บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑-๔,๕๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๒,๘๕๐ บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑-๕,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓,๑๕๐ บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๖,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓,๔๕๐ บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑-๗,๐๐๐ กิโลกรัม	คันละ	๓,๗๕๐ บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ	๔,๐๕๐ บาท

ในการคำนวณน้ำหนัก ให้รวมน้ำหนักของรถและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับตัวรถตามปกติ แต่ไม่รวม น้ำหนักน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ถ้ามีเศษของกิโลกรัมให้ปัดทิ้ง

*(๑๑) รถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นที่มีใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน หรือรถ ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานตามประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้เก็บภาษีในอัตรา ดังต่อไปนี้

- (ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักของรถในอัตราตาม (๒)
- (ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ให้เก็บภาษีในอัตราถึงหนึ่งของรถตาม (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐)

แล้วแต่กรณี*

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ประกาศ ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๓ นับเป็นเวลาเกือบห้าสิบปีแล้ว และในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมีการ แก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วประมาณยี่สิบครั้ง อย่างไรก็ตามก็ยังมีบทบัญญัติอีกหลายมาตราที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับ กาลสมัยและสภาพการณ์ ของบ้านเมือง สมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓๔ (พ.ศ. ๒๕๖๓)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พุทธศักราช ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒) และ (๔) มาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๗ ตี มาตรา ๗ จัตวา และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๖๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้มีผลใช้บังคับตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗๐

ข้อ ๒ การใช้รถยนต์ไม่ตรงตามประเภทที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๖๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

ข้อ ๓ นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ใช้รถยนต์ไม่ตรงตามประเภทที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนได้เมื่อมีใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

ใบอนุญาตที่ออกตามวรรคหนึ่งให้มีอายุสิบห้าวัน

ใบอนุญาตที่ใช้รถยนต์ไม่ตรงตามประเภทที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนให้เป็นไปตามแบบทำกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ ผู้รับใบอนุญาตให้ใช้รถยนต์ไม่ตรงตามประเภทที่ระบุไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดหลังใบอนุญาต

ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์สี่ล้อรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคนในท้องที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี แต่เนื่องจากได้มีกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ใช้บังคับแล้ว ความในข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวงนี้ จึงถูกยกเลิกไป

ข้อ ๙ ความในวรรคหนึ่งถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ขอให้ดูรายละเอียดในกฎกระทรวงดังกล่าว

รถยนต์สี่ล้อรับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคนต้องมีเครื่องหมายอักษรย่อชื่อจังหวัดและหมายเลขทะเบียนเป็นสีขาวอยู่ภายในพื้นสีเหลืองเข้มรูปกลมรี ที่ตรงกลางบานประตูรถด้านนอกทั้งสองข้าง มีขนาดยาวตามตัวรถ ๔๐ เซนติเมตร ขนาดกว้างตรงกึ่งกลางของรูปกลมรี ๒๐ เซนติเมตร และไม่มีสิ่งใดปิดหรือบังทำให้เห็นไม่ชัด

อักษรย่อ ตัวเลข การเรียงตัวอักษร ตัวเลข ชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียนให้มีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับตัวอักษรและตัวเลขในแผ่นป้ายทะเบียนของรถยนต์สี่ล้อรับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคน

การขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนประเภทจากรถยนต์สี่ล้อรับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคนเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล จะต้องลบเครื่องหมายตามวรรคสองออกเสียก่อน

ข้อ ๑๐ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔)

ข้อ ๑๑ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขอให้ดูรายละเอียดในกฎกระทรวงดังกล่าว

ข้อ ๑๒ รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดต้องมีเครื่องหมาย อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียนเป็นสีขาวอยู่ภายในพื้นสีเหลืองเข้มรูปกลมรี ที่ตรงกึ่งกลางบานประตูรถด้านนอกทั้งสองข้างมีขนาดยาวตามตัวรถ ๔๐ เซนติเมตร ขนาดกว้างตรงกึ่งกลางรูปกลมรี ๒๐ เซนติเมตร และไม่มีสิ่งใดปิดหรือบังทำให้เห็นไม่ชัด

อักษรย่อ ตัวเลข การเรียงตัวอักษร ตัวเลข ชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียนให้มีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับตัวอักษรและตัวเลขในแผ่นป้ายทะเบียนของรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด

การขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนประเภทจากรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลจะต้องลบเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งออกเสียก่อน

ข้อ ๑๓ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๔ รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดต้องมีเครื่องหมายคำว่า “ระหว่างจังหวัด” อยู่ภายในกรอบติดไว้บนหลังคารถให้เห็นได้จากทางหน้ารถและเครื่องหมายนี้ให้มีแสงไฟพร้อมด้วยกรอบที่บังแสงให้เห็นเครื่องหมายนั้นได้ชัดเจนในเวลากลางคืนตามลักษณะและขนาดที่นายทะเบียนกำหนด

ข้อ ๑๕ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขอให้ดูรายละเอียดในกฎกระทรวงดังกล่าว

ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขอให้ดูรายละเอียดในกฎกระทรวงดังกล่าว

ข้อ ๑๘ ไม่มีผลใช้บังคับตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗ (๒)

ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙ ทวิ ไม่มีผลใช้บังคับตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗๐

ข้อ ๒๐ รถยนต์รับจ้างพิเศษ รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด และรถยนต์บริการในระหว่างที่ไม่ใช้รับจ้าง หรือบริการ ต้องเก็บหรือจอดในสถานที่ที่นายทะเบียนอนุมัติ ซึ่งต้องไม่เป็นที่ที่สาธารณชนใช้ร่วมกัน

ข้อ ๒๑ ไม่มีผลใช้บังคับตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗๐

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

พลเอก ป.จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๑๒๑ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๓)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พุทธศักราช ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ น้ำหนักบรรทุกสำหรับรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล จะต้องไม่เกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) รถ ๒ เพลา ๔ ล้อ น้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๘,๕๐๐ กิโลกรัม

(๒) รถ ๒ เพลา ๖ ล้อ โดยเพลาหลังใช้ล้อคู่ น้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม

(๓) รถ ๓ เพลา ๖ ล้อ โดยเพลากลางและเพลาหลังใช้ล้อเดี่ยว น้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก ๑๕,๓๐๐ กิโลกรัม

(๑)(๔) รถ ๓ เพลา ๑๐ ล้อ โดยเพลากลางและเพลาหลังใช้ล้อคู่ น้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก ๒๑,๐๐๐ กิโลกรัม

ข้อ ๒ จำนวนคนโดยสารอย่างมากสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ให้คำนวณโดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่ง ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งคน ถ้าระยะช่วงสุดท้ายของที่นั่งเหลือระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ให้นั่งได้อีกหนึ่งคน และถ้าความยาวของที่นั่งถึง ๔ เมตร ก็ให้เพิ่มจำนวนคนโดยสารได้อีกสองคนทุก ๆ ระยะที่นั่ง ๔ เมตร ในแถวเดียวกัน ถ้าคนโดยสารเป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๐ ปี ให้นับสองคนเท่ากับผู้ใหญ่หนึ่งคน

ข้อ ๓ จำนวนคนโดยสารอย่างมากสำหรับรถยนต์สาธารณะ ให้คำนวณโดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่งสำหรับผู้ขับ ๕๐ เซนติเมตร และสำหรับคนโดยสาร ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งคน ถ้าระยะช่วงสุดท้ายของที่นั่งเหลือระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ให้นั่งได้อีกหนึ่งคน ถ้าผู้โดยสารเป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๐ ปี ให้นับสองคนเท่ากับผู้ใหญ่หนึ่งคน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเทือง กิริติบุตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๘ ตอนที่ ๗๓ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พุทธศักราช ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ การตรวจสภาพรถที่ขอจดทะเบียนตามมาตรา ๗ (๒) ให้ตรวจตามรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ความถูกต้องของหมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลขตัวรถ
- (๒) ความถูกต้องของส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ
- (๓) ความมั่นคงแข็งแรงของรถและความปลอดภัยสำหรับการใช้รถ
- (๔) สภาพตัวถังและโครงรถ
- (๕) ระบบการบังคับเลี้ยวพวงมาลัยและเครื่องล่าง
- (๖) ระบบการห้ามล้อ
- (๗) ระบบไอเสีย
- (๘) ระบบเครื่องระงับเสียง
- (๙) ระบบแสงไฟ

การตรวจสภาพรถตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง มาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๖ ให้ตรวจตามรายการที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งหรือตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๓ การดำเนินการตรวจสภาพรถ และเกณฑ์การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถให้เป็นไปตามระเบียบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ในกรณีที่รถที่เข้ารับการตรวจอยู่ในสภาพผ่านเกณฑ์การตรวจสภาพ ให้ออกใบรับรองการตรวจสภาพรถให้ตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตอกเลขเครื่องยนต์หรือเลขตัวรถ ให้ดำเนินการตามระเบียบ
ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๕ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

บรรหาร ศิลปอาชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๑๘ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๖๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พุทธศักราช ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้รถใช้งานเกษตรกรรมเป็นรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

รถใช้งานเกษตรกรรมตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า รถที่ผลิตหรือประกอบขึ้นเพื่อใช้งานเกษตรกรรม โดยใช้เครื่องยนต์ซึ่งมิได้ใช้สำหรับรถยนต์ โดยเฉพาะมาติดตั้ง

ข้อ ๒ รถใช้งานเกษตรกรรมต้องเป็นรถที่มีสามล้อหรือสี่ล้อ น้ำหนักรถไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม มีขนาดกว้างไม่เกิน ๒ เมตร ยาวไม่เกิน ๖ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๑,๒๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ข้อ ๓ รถใช้งานเกษตรกรรมต้องมีและใช้เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหน้ารถ

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล ใช้ไฟแสงขาว จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่หน้ารถ ข้างซ้าย และข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง สูงจากพื้นทางราบถึงจุดศูนย์กลางดวงโคมไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร ในกรณีที่เป็นรถที่มีสามล้อให้ใช้โคมไฟแสงพุ่งไกลเพียงดวงเดียว โดยติดไว้ที่กลางหน้ารถ

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ ใช้ไฟแสงขาว จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่หน้ารถ ข้างซ้าย และข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง สูงจากพื้นทางราบถึงจุดศูนย์กลางดวงโคมไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร ในกรณีที่เป็นรถที่มีสามล้อให้ใช้โคมไฟแสงพุ่งต่ำเพียงดวงเดียว โดยติดไว้ที่กลางหน้ารถ

(ค) โคมไฟเล็ก ใช้ไฟแสงขาวหรือแสงเหลือง จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่หน้ารถ ข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง ทั้งนี้ ให้รวมถึงรถที่มีสามล้อด้วยไฟแสงพุ่งไกล ไฟแสงพุ่งต่ำ และไฟเล็กจะรวมอยู่ในโคมไฟดวงเดียวกันก็ได้

(๒) โคมไฟท้ายรถ

(ก) โคมไฟท้าย ใช้ไฟแสงแดง จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ท้ายรถ ข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง

(ข) โคมไฟหยุด ใช้ไฟแสงแดง จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ท้ายรถ ข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง

(ค) โคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ใช้ไฟแสงขาว ติดท้ายรถสองที่ป้ายทะเบียนรถ มีความสว่างสามารถอ่านป้ายรถได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร จากท้ายรถ แต่ต้องมีที่บังมิให้แสงพุ่งออกไปทางท้ายรถ

โคมไฟท้ายและโคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถต้องส่องแสงสว่างพร้อมกับโคมไฟหน้ารถ แต่โคมไฟหยุดต้องส่องแสงสว่างเมื่อใช้ห้ามล้อเท้า

(๓) โคมไฟแสดงประเภทรถ ใช้โคมไฟเล็กแสงเขียว จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ที่หน้ารถและท้ายรถ แห่งละ ๑ ดวง ในที่ที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

(๔) เครื่องสัญญาณไฟเลี้ยว ชนิดไฟกะพริบ จำนวน ๔ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่หน้ารถและท้ายรถ ข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง ไฟด้านหน้าใช้แสงขาวหรือเหลือง ไฟด้านท้ายใช้แสงแดงหรือเหลือง ไฟเลี้ยวทุกดวงในข้างเดียวกันต้องกะพริบพร้อมกันในขณะที่รถเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา

(๕) เครื่องมองหลัง ซึ่งเป็นกระจกเงา ติดอยู่ในที่ที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นภาพการจราจรด้านข้างและด้านหลังได้ทุกขณะอย่างชัดเจน

(๖) ห้ามล้อเท้า ที่ใช้การได้ดี

(๗) แตรที่ดังพอสมควร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๖๕ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๕)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑๘) และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๖๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“**ก๊าซ**” หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง

“**น้ำมัน**” หมายความว่า น้ำมันเชื้อเพลิง

“**ถัง**” หมายความว่า ภาชนะบรรจุก๊าซสำหรับรถยนต์

“**เมกาปาสกาลเมตร**” หมายความว่า หน่วยวัดความดันตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลักเกณฑ์การใช้หน่วยต่าง ๆ ของระบบหน่วยเอสไอ และการเลือกใช้หน่วยเอสไอ ซึ่งทำให้ใหญ่ขึ้นหรือเล็กลงโดยทศนิยม ออกตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ ๓ รถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงต้องมีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซอย่างน้อย ดังนี้

- (๑) ถังตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สำหรับรถยนต์สันดาปภายในที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- (๒) ลิ้นบรรจุ ๒ จังหวะ
- (๓) กลอุปกรณ์นิรภัยแบบระบาย
- (๔) เครื่องวัดปริมาณก๊าซ
- (๕) ลิ้นควบคุมการบรรจุเกิน หรือเครื่องวัดระดับของเหลวคงที่ หรือช่องกระจกตรวจระดับก๊าซ
- (๖) ลิ้นจ่ายและลิ้นควบคุมการไหล
- (๗) ท่อก๊าซ

- (๘) ตัวกรองก๊าซ
- (๙) ลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซ
- (๑๐) เครื่องทำและปรับความดันไอก๊าซ (Vapourizer and regulator)
- (๑๑) ท่อไอก๊าซ
- (๑๒) ท่อสุญญากาศ
- (๑๓) เครื่องผสมอากาศกับก๊าซ
- (๑๔) ลิ้นควบคุมการปิด-เปิดน้ำมัน ในกรณีที่เป็นรถที่ใช้ก๊าซและน้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง

ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตาม (๒) ถึง (๑๔) ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับกันว่ามีความปลอดภัยเพียงพอ

ข้อ ๔ ที่ถังต้องติดตั้งเครื่องอุปกรณ์ ดังนี้

- (๑) ลิ้นบรรจุ ๒ จังหวะ
- (๒) กลอุปกรณ์นิรภัยแบบระบาย
- (๓) เครื่องวัดปริมาณก๊าซ
- (๔) ลิ้นควบคุมการบรรจุเกิน หรือเครื่องวัดระดับของเหลวคงที่ หรือช่องกระจกตรวจระดับก๊าซ
- (๕) ลิ้นจ่ายและลิ้นควบคุมการไหล

เครื่องวัดปริมาณก๊าซตาม (๓) ต้องมีที่หน้าปัดห้องผู้ขับขี่ และต้องเป็นชนิดที่ใช้ระบบไฟฟ้า

ข้อ ๕ การติดตั้งถังให้เลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (๑) ติดตั้งได้รถ
- (๒) ติดตั้งภายในตัวถังรถ

ข้อ ๖ การติดตั้งถังต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ถังต้องอยู่ห่างจากท้ายสุดของตัวถังรถไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร ห้ามติดตั้งถังไว้ในห้องเครื่องยนต์ หรือติดตั้งไว้ส่วนหน้าของตัวถังรถ หรือติดตั้งไว้ด้านหน้าของเพลาล้อหน้า

(๒) ถังต้องอยู่ในที่ที่อากาศถ่ายเทได้สะดวก เว้นแต่กรณี การติดตั้งตามข้อ ๑๐

(๓) วางถังในลักษณะที่สามารถมองเห็นแผ่นป้ายบอกรายละเอียดเกี่ยวกับถัง โดยไม่ต้องรื้อถอนส่วนประกอบใด ๆ ออก

(๔) ยึดถังหรือขาถังให้ติดแน่นกับตัวรถ ในกรณีที่ใช้แถบโลหะรัดถังต้องมีวัสดุที่ยึดหยุ่นได้ เช่น สลักพลาสติก หนังสติ๊ก หนังสติ๊ก เป็นต้น ห้ามหรือคั่นกลางสำหรับป้องกันมิให้โลหะเสียดสีกัน และเมื่อรถสันตะเทือนถังต้องไม่ขยับเขยื้อน

(๕) อุปกรณ์ที่ยึดถังต้องทนต่อแรงกระชากที่เกิดจากความเร่งหรือความหน่วงของรถ

(๖) ห้ามเชื่อมหรือต่อเติมถังกับสิ่งอื่นใด เว้นแต่เป็นการเชื่อมมาจากโรงงานผู้ผลิต

ข้อ ๗ เครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถังต้องมีฝาครอบ และที่ฝาครอบต้องมีท่อที่มีลักษณะและขนาดเหมาะสมสำหรับระบายก๊าซที่รั่วซึมจากเครื่องอุปกรณ์ดังกล่าวออกนอกตัวถังได้ดีโดยให้ปลายท่ออยู่ห่างจากท่อไอเสียไม่น้อยกว่า 25 เซนติเมตร

ในกรณีที่ไม่มีฝาครอบเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถัง ต้องติดตั้งถังในกล่องบรรจุและป้องกันมิให้ก๊าซรั่วไปในส่วนที่บรรทุกคน ดังนี้

- (๑) กล่องบรรจุถังต้องทำด้วยวัสดุไม่ติดไฟ มีฝาปิดแน่น
- (๒) ที่กล่องบรรจุถังต้องมีช่องปิดด้วยวัสดุใสให้สามารถมองเห็นเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถัง
- (๓) วางกล่องบรรจุถังบนที่รองรับที่เหมาะสม ซึ่งสามารถบรรจุก๊าซได้สะดวกและยึดกล่องบรรจุถังให้ติดแน่นกับพื้นรถ

(๔) ยึดถังหรือขาถังให้ติดแน่นกับกล่องบรรจุถัง ห้ามยึดด้วยการเชื่อม และให้นำข้อ ๖ (๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๕) ที่จุดต่ำสุดของกล่องบรรจุถัง ต้องมีท่อที่มีลักษณะและขนาดเหมาะสมสำหรับระบายก๊าซที่รั่วซึมตามวอร์คหนึ่ง

ข้อ ๘ ภายใต้บังคับข้อ ๔ ในกรณีที่มีการติดตั้งถังหลายถังในรถคันเดียวกัน ถ้าใช้ท่อก๊าซร่วมสำหรับบรรจุก๊าซ ถังแต่ละถังต้องมีลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซให้บรรจุก๊าซได้คราวละถัง และถ้าใช้ท่อก๊าซร่วมที่ต่อจากถังไปยังเครื่องยนต์ ถังแต่ละถังต้องมีลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซให้จ่ายก๊าซได้คราวละถังด้วย

ข้อ ๙ ในกรณีที่ติดตั้งถังได้รุดต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ถังที่ใช้จะมีฝาครอบเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถังหรือไม่ก็ได้
- (๒) ติดตั้งถังให้ส่วนล่างสุดของถังและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับถังอยู่สูงกว่าระยะต่ำสุดของรถไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร ในกรณีที่ติดตั้งถังด้านหลังเพลาล้อหลังสุดของรถส่วนล่างสุดของถัง รวมทั้งเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับถังต้องอยู่สูงกว่าระยะต่ำสุดของรถไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และต้องอยู่สูงจากพื้นถนนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๖ ของระยะห่างระหว่างแกนของถังกับแกนของเพลาล้อหลังสุด ทั้งนี้ ต้องอยู่ห่างจากท่อไอเสียไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร

(๓) เครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับถังต้องอยู่ห่างจากตัวรถเพื่อมิให้เกิดการเสียดสีกัน

(๔) ติดแผ่นโลหะหนาพอสมควรหน้าถังสำหรับป้องกันเศษหินที่กระเด็นมาจากการหมุนของล้อรถ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ติดตั้งถังภายในตัวถังรถต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ห้องเก็บของแยกต่างหากจากส่วนที่ใช้บรรทุกคนให้ติดตั้งถังไว้ในห้องเก็บของ และต้องป้องกันมิให้ก๊าซรั่วเข้าไปในส่วนที่ใช้บรรทุกคน ถ้าใช้ถังที่ไม่มีฝาครอบเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถังและไม่ได้ติดตั้งถังในกล่องบรรจุถัง ที่จุดต่ำสุดของห้องเก็บของต้องมีท่อสำหรับระบายก๊าซตามข้อ ๗ วอร์คหนึ่ง

(๒) ในกรณีที่รถไม่มีห้องเก็บของแยกต่างหากจากส่วนที่ใช้บรรทุกคนให้ใช้ถังที่มีฝาครอบเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถังหรือติดตั้งถังในกล่องบรรจุถัง

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องติดตั้งถังที่อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ จะกระทำได้เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่ามีความปลอดภัย มั่นคงแข็งแรง เหมาะสมในการใช้งาน และให้ความเห็นชอบแล้ว

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ติดตั้งถังภายในตัวรถ ต้องติดตั้งท่อบรรจุก๊าซ ดังนี้

(๑) ท่อบรรจุก๊าซต้องเป็นท่ออ่อนชนิดที่ใช้กับก๊าซ มีขนาดเหมาะสมและสามารถทนความดันได้โดยปลอดภัย

(๒) ต่อท่อบรรจุก๊าซติดกับลิ้นบรรจุก๊าซที่ถังออกไปยังตัวรถด้านใดด้านหนึ่งแต่ต้องไม่ยื่นออกนอกตัวถังรถ

(๓) ปลายท่อบรรจุก๊าซต้องยึดติดกับแผ่นโลหะหนาและอยู่ห่างจากประตูทางขึ้น-ลงพอสมควร และติดตั้งลิ้นบรรจุก๊าซที่ปลายท่อบรรจุก๊าซ

ข้อ ๑๓ การติดตั้งท่อก๊าซต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ติดตั้งท่อก๊าซให้ส่วนล่างสุดของท่ออยู่สูงกว่าระยะต่ำสุดของรถไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร ในกรณีที่ติดตั้งด้านหลังเพลาล้อหลังสุดของรถ ส่วนล่างสุดของท่อก๊าซที่ต่อจากถังต้องอยู่สูงกว่าระยะต่ำสุดของรถไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และต้องอยู่สูงจากพื้นถนนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๖ ของระยะห่างระหว่างแกนของถังกับแกนของเพลาล้อหลังสุด

(๒) ท่อก๊าซต้องเป็นท่อทองแดง ไม่มีตะเข็บ มีความหนาและขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในที่เหมาะสมกับการทำงานของลิ้นควบคุมการไหล และอัตราการไหลเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์สามารถทนความดันได้โดยปลอดภัย

(๓) ท่อก๊าซที่ต่อจากถังไปยังเครื่องยนต์ต้องไม่ถูกกระทบกระเทือนหรือเสียดสีกับสิ่งอื่นใด

(๔) ท่อก๊าซส่วนที่อยู่ภายในตัวรถต้องเป็นชิ้นส่วนเดียวกันโดยไม่มีการเชื่อมหรือต่อ

(๕) หุ้มท่อก๊าซด้วยท่อพลาสติกหรือท่อที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน

(๖) ท่อก๊าซส่วนที่อยู่ใต้รถต้องต่อเข้าไปในโครงสร้างหรือส่วนของตัวถังรถที่สามารถป้องกันการกระทบกระแทกจากภายนอกได้

(๗) ท่อก๊าซต้องอยู่ห่างจากท่อไอเสียไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร เว้นแต่จะมีการป้องกันความร้อนจากท่อไอเสียอย่างมีประสิทธิภาพ

(๘) ท่อก๊าซต้องยึดแน่นกับโครงสร้างหรือส่วนของตัวถังรถด้วยตัวยึด โดยมีระยะห่างกันไม่เกิน ช่วงละ ๕๐ เซนติเมตร

(๙) ท่อก๊าซส่วนที่ผ่านเข้าไปในตัวถังรถส่วนที่ใช้บรรทุกคนต้องเดินในท่อโลหะอีกชั้นหนึ่ง สำหรับให้ก๊าซระบายออกนอกตัวถังรถได้เมื่อมีก๊าซรั่ว

(๑๐) ข้อต่อต่าง ๆ ต้องเป็นข้อต่อแบบเกลียว หรือใช้ปลอกหรือกล่องหุ้มแล้วบัดกรีด้วยเงินหรือทองแดง

ข้อ ๑๔ การติดตั้งระบบควบคุมการปิด-เปิดก๊าซต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ติดตั้งลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซที่ตัวถังรถในตำแหน่งที่ที่ก๊าซจะไม่พุ่งเข้ารถในกรณีที่ก๊าซรั่วจากลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซ ไม่ว่าจะรั่วจากท่อทางเข้าหรือท่อทางออก

(๒) ลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซต้องอยู่ห่างจากท่อไอเสียไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

(๓) ลิ้นควบคุมการปิด-เปิดก๊าซต้องปิดโดยอัตโนมัติเมื่อเปิดใช้น้ำมันเบนซิน

(๔) ระบบไฟฟ้าที่ควบคุมการปิด-เปิดก๊าซไปยังเครื่องยนต์ต้องมีฟิวส์ป้องกันในกรณีที่เกิดการลัดวงจรในระบบไฟฟ้า และต้องต่อแยกออกจากระบบไฟฟ้าอื่น ๆ ในรถ

ข้อ ๑๕ การติดตั้งเครื่องทำและปรับความดันไอก๊าซต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ติดตั้งเครื่องทำและปรับความดันไอก๊าซที่ตัวถังรถโดยให้อยู่ห่างจากท่อไอเสียไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร เว้นแต่จะมีการป้องกันความร้อนจากท่อไอเสียอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ท่อไอก๊าซที่ต่อจากเครื่องปรับความดันไอก๊าซไปยังเครื่องผสมอากาศกับก๊าซต้องเป็นท่ออ่อนที่ทนความดันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐.๐ กิโลปาสกาลเมตร และทนความดันแตกได้ไม่น้อยกว่า ๘๗๕.๐ กิโลปาสกาลเมตร และหุ้มด้วยวัสดุที่ป้องกันการรั่วที่อาจเกิดจากการเสียดสีด้วย

(๓) ห้ามต่อท่อจากท่อไอเสียไปยังเครื่องทำและปรับความดันไอก๊าซ

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่เป็นรถใช้ทั้งก๊าซและน้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิงต้องติดตั้งระบบควบคุมการปิด-เปิดน้ำมัน ดังนี้

(๑) ติดตั้งลิ้นควบคุมการปิด-เปิดน้ำมันที่ตัวถังรถ เว้นแต่เป็นชนิดที่ได้ออกแบบไว้สำหรับติดตั้งกับเครื่องยนต์

(๒) ท่อน้ำมันที่เชื่อมระหว่างจุดสองจุดที่เป็นจุดรวมของระบบน้ำมันต้องเป็นโลหะหรือวัสดุสังเคราะห์ที่มีความทนทานต่อน้ำมันในกรณีที่ใช้ท่อ ซึ่งสามารถบดงอได้จะต้องยึดแน่นไว้โดยใช้แถบรัด

(๓) ลิ้นควบคุมการปิด-เปิดน้ำมันต้องปิดโดยอัตโนมัติเมื่อเปิดใช้ก๊าซ

(๔) ระบบไฟฟ้าที่ควบคุมการปิด-เปิดน้ำมันไปยังเครื่องยนต์ต้องมีฟิวส์ป้องกันในกรณีที่เกิดการลัดวงจรในระบบไฟฟ้า และต้องต่อแยกออกจากระบบไฟฟ้าอื่น ๆ ในรถ

ข้อ ๑๗ เมื่อติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามกฎกระทรวงนี้แล้ว ให้ดำเนินการทดสอบ ดังนี้

(๑) ทดสอบระบบท่อนก่อนการบรรจุก๊าซด้วยอากาศภายใต้ความดันไม่น้อยกว่า ๗๐๐ กิโลปาสกาลมาตรฐานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ นาที ซึ่งความดันต้องไม่ลดลง

(๒) ทดสอบระบบท่อนเมื่อบรรจุก๊าซแล้ว ซึ่งต้องไม่ปรากฏการรั่วซึม

(๓) ทดสอบลิ้นควบคุมการไหล ซึ่งต้องปฏิบัติงานได้ดี

ข้อ ๑๘ ดังที่เป็นไปตามข้อ ๓ (๑) เมื่อใช้แล้วและมีอายุครบสิบปีนับแต่วันผลิตให้ดำเนินการทดสอบใหม่ และห้ามมิให้ใช้ถึงนั้น เมื่อ

(๑) ตรวจพินิจภายนอกถึงแล้วปรากฏข้อบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อถึงถูกไฟไหม้หรือถึงเปลวมีน้ำหนักร้อยละ ๙๕ ของน้ำหนักถังเดิม

(ข) มีหลุมบ่อโศดเตี้ยลึกเกินร้อยละ ๕๐ ของความหนาผนังถังเดิม

(ค) มีรอยผุกร่อนเป็นแนวยาวตั้งแต่ ๗๕ มิลลิเมตรขึ้นไป และลึกเกินร้อยละ ๒๕ ของความหนาผนังถังเดิม หรือมีรอยผุกร่อนเป็นแนวยาวน้อยกว่า ๗๕ มิลลิเมตร และลึกเกินร้อยละ ๕๐ ของความหนาผนังถังเดิม

(ง) มีรอยผุกร่อนทั่วไปลึกเกินร้อยละ ๕๐ ของความหนาผนังถังเดิม

(จ) มีรอยบุบเว้าที่รอยเชื่อมลึกเกิน ๖ มิลลิเมตร

(ฉ) มีรอยบุบเว้าที่บริเวณอื่นลึกเกินร้อยละ ๑๐ ของความกว้างเฉลี่ยของรอยบุบเว้า

(ช) มีรอยชำรุดที่เกิดจากการถูกขีดหรือทิ่มแทงลึกเกินร้อยละ ๕๐ ของความหนาผนังถังเดิม หรือมีรอยชำรุดเช่นนี้ยาวเกิน ๗๕ มิลลิเมตร และลึกเกินร้อยละ ๒๕ ของความหนาผนังถังเดิม

(ซ) มีรอยรั่ว รอยร้าว รอยหักพับ หรือบวม

(ฌ) จำนวนเกลียวของลิ้นถังที่กินกันลดลงจากที่ระบุไว้ หรือเมื่อขันเกลียวแน่นและก๊าซยังรั่วอยู่

(ญ) ลิ้นถังจนเห็นได้ชัด

(ฎ) โครงกำบังหรือฝาครอบเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้งบนถังเสียรูปหลวม หรือมีรอยเชื่อมชำรุดหรือเมื่อฐานถังชำรุดทำให้ถังเอียงจนเห็นได้ชัดหรือ

(๒) ทดสอบถังด้วยความดันของเหลวไม่น้อยกว่าสองเท่าของความดันใช้งานแล้วทำให้ถังบวมบิดเบี้ยว ชีบหรือรั่ว หรือทดสอบถังโดยใช้ถังน้ำ (Water jacket) แล้วได้ค่าการขยายตัวอย่างถาวรของถังเกินร้อยละ ๑๐ ของการขยายตัวอย่างสมบูรณ์โดยปริมาตร

ข้อ ๑๙ ดังที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๓ (๑) ต้องผ่านการตรวจและทดสอบตามข้อ ๑๘ ก่อนจึงจะใช้
ได้นั้นได้

ข้อ ๒๐ ดังที่ผ่านการตรวจและทดสอบตามข้อ ๑๘ หรือข้อ ๑๙ แล้ว ให้ดำเนินการตรวจ
และทดสอบตามข้อ ๑๘ ทุกห้าปี เมื่อผ่านการตรวจและทดสอบแล้วจึงจะใช้ได้นั้นต่อไปได้

ข้อ ๒๑ ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ที่ต้องมีรวมทั้งการติดตั้งตามกฎหมายกระทรวงนี้ ต้องได้รับการตรวจ
และทดสอบจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล สามัญวิศวกร หรือวุฒิวิศวกร ตามกฎหมายว่าด้วย
วิชาชีพวิศวกรรม ที่มีคุณสมบัติตามที่นายทะเบียนเห็นชอบ และเมื่อผู้ตรวจและทดสอบเห็นว่าส่วนควบและ
เครื่องอุปกรณ์รวมทั้งการติดตั้งถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ผู้ตรวจและทดสอบออกหนังสือรับรองการตรวจ
และทดสอบและทำหรือปิดเครื่องหมายการรับรองไว้ที่รถตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

* ข้อ ๒๒ ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ที่ต้องมี รวมทั้งการติดตั้งตามกฎหมายกระทรวงนี้ ถ้าได้ติดตั้ง
ก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองรถนำรถไปตรวจและทดสอบและดำเนินการปรับปรุง
แก้ไขให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ปิดป้ายไว้ที่ท้ายรถ
มีข้อความว่า “รถใช้ก๊าซยังไม่ได้ตรวจและทดสอบ” ตัวอักษรสีแดง สูงไม่น้อยกว่า ๑.๕ เซนติเมตร บนพื้นสีขาว
กรอบสีแดง กว้าง ๑ เซนติเมตร จนกว่าจะได้รับหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบแล้ว

ข้อ ๒๓ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเอก สิริทิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๑๙๒ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๕)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ ตามที่ได้กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้รถยนต์ตามกฎหมายฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๒๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปแล้วนั้น ปรากฏว่ามีข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ
หลายประการ ทำให้เจ้าของรถยนต์ไม่สามารถติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ได้ถูกต้อง ประกอบกับได้มีการ
พัฒนาส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ดังกล่าวหลายประการดีขึ้น ในการนี้สมควรปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับ
ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ดังกล่าวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายนี้

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ลูกสูบ ให้เทียบเป็นความจุของกระบอกสูบตามบัญชีเทียบซึ่งนายทะเบียนประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๒ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของกระบอกสูบ ให้คำนวณความจุของกระบอกสูบโดยถือเอาความจุของกระบอกสูบเดิม

ข้อ ๓ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่มีการเปลี่ยนแปลงเครื่องยนต์ ให้คำนวณความจุของกระบอกสูบตามเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่แบบของเครื่องยนต์ที่เปลี่ยนแปลงตรงกับแบบของเครื่องยนต์ที่นายทะเบียนได้ประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๙ ตริ ให้ถือเอาความจุของกระบอกสูบตามแบบของเครื่องยนต์นั้น

(๒) ในกรณีที่ประกาศของนายทะเบียนตามมาตรา ๒๙ ตริ ไม่ครอบคลุมถึงแบบของเครื่องยนต์ที่เปลี่ยนแปลง ให้ถือเอาความจุของกระบอกสูบตามหนังสือคู่มือประจำรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบนั้น หรือหนังสือคู่มือของเครื่องยนต์แบบนั้น ซึ่งนายทะเบียนเห็นชอบเป็นเกณฑ์คำนวณโดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๒ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๓๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“รถยนต์รับจ้าง” หมายความว่า รถยนต์รับจ้างประเภทรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนซึ่งจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครก่อนวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๕ หรือนำมาจดทะเบียนแทนรถยนต์รับจ้างดังกล่าว

ข้อ ๓ รถยนต์รับจ้างให้ใช้สีเดิมตามที่ได้รับอนุมัติจากนายทะเบียน เว้นแต่

(๑) เป็นรถยนต์รับจ้างที่บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์นำมาจดทะเบียนแทนรถยนต์รับจ้างคันเดิม หรือเป็นกรณีที่บริษัทจำกัดหรือสหกรณ์ได้โอนทะเบียนรถยนต์รับจ้างไปเป็นของนิติบุคคลอื่น ให้ใช้สีน้ำเงิน และสีเทา (บรอนซ์เงิน) เป็นสีของตัวถังรถ โดยสีน้ำเงินให้เริ่มตั้งแต่ด้านล่างสุดของตัวถังจนถึงที่ปิด-เปิดประตู เป็นแนวนานกับพื้นตลอดรอบตัวถัง และสีเทา (บรอนซ์เงิน) ให้เริ่มถัดจากสีน้ำเงินจนถึงด้านบนของหลังคารถ หรือ

(๒) เป็นกรณีที่ได้เปลี่ยนจากการประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนซึ่งดำเนินการโดยสหกรณ์ไปเป็นการดำเนินการโดยบุคคลธรรมดา หรือเป็นกรณีที่บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์ได้โอนทะเบียนรถยนต์รับจ้างไปเป็นของบุคคลธรรมดา ให้ใช้สีดำและสีเหลืองเป็นสีของตัวถังรถ โดยสีดำให้เริ่มตั้งแต่ด้านล่างสุดของตัวถังจนถึงที่ปิด-เปิดประตูเป็นแนวนานกับพื้นตลอดรอบตัวถัง และสีเหลืองให้เริ่มถัดจากสีดำจนถึงด้านบนของหลังคารถ

ข้อ ๔ รถยนต์รับจ้างต้องมีเครื่องหมาย อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียนตามลักษณะสี ขนาด และตำแหน่งตามระเบียบที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนด

การขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนแปลงประเภทรถยนต์รับจ้างเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล ต้องลบเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งออก

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้ขั้บรณนด้รับจ้้างไม่ประสงค์จะทำการรับจ้้างบรรทุกคนโดยสาร์ ให้แสดงเครื่องหมายด้รับจ้้างบรรทุกคนโดยสาร์ไว้ที่หน้ารถด้้านซ้ายของผู้ขั้บรณ โดยให้สามารถมองเห็นด้ชัดเจนจากภายนอกรถทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

เครื่องหมายด้รับจ้้างบรรทุกคนโดยสาร์ตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะเป็นแผ่นป้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีพื้นสีขาาขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐ x ๒๒ เซนติเมตร และมีเส้นกรอบสีแดงหนาไม่น้อยกว่า ๐.๕ เซนติเมตร ตรงกลางมีตัวอักษรสีแดงคำว่า “งด้รับจ้้าง” ขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และหนาไม่น้อยกว่า ๐.๖ เซนติเมตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

จรัส พั้วช่วย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๓๖ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๗)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดสีและเครื่องหมายสำหรับรถนด้รับจ้้างประเภทรถนด้รับจ้้างบรรทุกคนโดยสาร์ไม่เกินเจ็ดคนที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ก่อนวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๕ หรือนำมาจดทะเบียนแทนรถนด้รับจ้้างดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้รถนด้รับจ้้างดังกล่าวใช้สีและเครื่องหมายแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุมัติจากนายทะเบียน หรือใช้สีและเครื่องหมายซ้ำหรือคล้ายคลึงกับที่นายทะเบียนกำหนดขึ้นใหม่ และเพื่อป้องกันการปฏิเสธไม่รับจ้้างบรรทุกคนโดยสาร์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและควบคุมรถนด้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) (๒) (๕) (๑๐) และ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่รถยนต์รับจ้างประเภทรถยนต์รับจ้าง บรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนที่จดทะเบียนในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒ รถยนต์รับจ้างต้องเป็นรถเก๋งสองตอนหรือเก๋งสองตอนที่มีพื้นที่บรรทุกของภายในตัวรถ (เก๋งสองตอนแวน) ที่ผลิตสำเร็จรูปจากโรงงานผู้ผลิต ขนาดกว้างของรถไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ยาวไม่เกิน ๖ เมตร มีประตูไม่ต่ำกว่าสี่ประตูซึ่งต้องเป็นประตูที่มีได้ติดตั้งระบบควบคุมการปิด-เปิดประตูจากศูนย์กลาง (CENTRAL LOCK) กระงกกันลมต้องเป็นกระงกที่โปร่งใส สามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน และห้ามมิให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระงก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด หรือการติดวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดดที่กระงกกันลมด้านหน้าตามขนาดที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันตั้งแต่ ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไป

ข้อ ๓ รถยนต์รับจ้างต้องมีและใช้มาตรค่าโดยสาร (TAXI-METER) ซึ่งติดตั้งไว้ด้านซ้ายของผู้ขับรถ

มาตรค่าโดยสารตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นแบบหรือชนิดที่แสดงจำนวนเงินค่าโดยสารได้ตามระยะทางและระยะเวลาที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๔ รถยนต์รับจ้างต้องมีสี ดังนี้

(๑) รถยนต์รับจ้างของบุคคลธรรมดา ให้ใช้สีแดงและสีเหลืองเป็นสีของตัวถังรถ ดังนี้

(ก) สีแดงให้เริ่มตั้งแต่ด้านล่างสุดของตัวถังจนถึงที่ปิด-เปิดประตูเป็นแนวนานกับพื้น

ตลอดรอบตัวรถ

(ข) สีเหลืองให้เริ่มถัดจากสีแดงตาม (ก) จนถึงด้านบนของหลังคารถ

(๒) รถยนต์รับจ้างของนิติบุคคล ให้ใช้สีน้ำเงินและสีเหลืองเป็นสีของตัวถังรถ ดังนี้

(ก) สีน้ำเงินให้เริ่มตั้งแต่ด้านล่างสุดของตัวถังจนถึงที่ปิด-เปิดประตูเป็นแนวนานกับพื้น

ตลอดรอบตัวรถ

(ข) สีเหลืองให้เริ่มถัดจากสีน้ำเงินตาม (ก) จนถึงด้านบนของหลังคารถ

ข้อ ๕ รถยนต์รับจ้างต้องมีเครื่องหมายตามลักษณะ ดังนี้

(๑) เครื่องหมายเป็นอักษรโรมันว่า “TAXI-METER” อยู่ภายในกรอบสีเหลือง ขนาดไม่น้อยกว่า 60×15 เซนติเมตร ติดไว้บนหลังคารถให้เห็นได้จากทางหน้ารถ ตัวอักษรคำว่า “TAXI-METER” ให้ใช้สีดำ มีขนาดกว้างสูงไม่น้อยกว่า ๗ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เซนติเมตร และให้มีแสงไฟพร้อมด้วยกรอบที่บังคับแสง ให้เห็นเครื่องหมายนี้ได้ชัดเจนในเวลากลางคืนด้วย

(๒) หมายเลขทะเบียน อักษรชื่อย่อจังหวัด และเครื่องหมายอื่น ทั้งนี้ ตามลักษณะ ขนาด และตำแหน่ง ตามระเบียบที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนด

การขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนแปลงประเภทจากรถยนต์รับจ้างเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล ต้องถอดหรือลบเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งออก

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ขับรถยนต์รับจ้างไม่ประสงค์จะทำการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารให้แสดงเครื่องหมายรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสารไว้ที่หน้ารถด้านซ้ายของผู้ขับรถโดยให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกรถทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

เครื่องหมายรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสารตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะเป็นแผ่นป้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีพื้นสีขาวขนาดไม่น้อยกว่า 10×22 เซนติเมตร และมีเส้นกรอบสีแดงหนาไม่น้อยกว่า ๐.๕ เซนติเมตร ตรงกลางมีตัวอักษรสีแดง คำว่า “งรถรับจ้าง” ขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และหนาไม่น้อยกว่า ๐.๖ เซนติเมตร

ข้อ ๗ รถยนต์รับจ้างให้มีอายุการใช้งานได้ไม่เกินเจ็ดปี นับแต่วันที่รถยนต์นั้นจดทะเบียนครั้งแรก

การเปลี่ยนเครื่องยนต์ของรถยนต์รับจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๘ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้าง โดยถือเกณฑ์ระยะทางสองกิโลเมตรแรกไม่เกิน ๕๐ บาท และกิโลเมตรต่อ ๆ ไปไม่เกินกิโลเมตรละ ๑๒ บาท และในกรณีที่รถนั้นไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้ตามปกติวิสัยในอัตราค่าจ้างที่ละไม่เกิน ๓ บาท

การเรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้เรียกเก็บตามจำนวนเงินรวมที่แสดงไว้ในมาตราค่าโดยสาร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการจ้างผ่านศูนย์บริการสื่อสารของผู้รับจ้าง ให้เรียกเก็บค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารที่แสดงไว้ในมาตราค่าโดยสารได้อีกไม่เกิน ๕๐ บาท

ให้รัฐมนตรีประกาศอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๙ กฎกระทรวงนี้มีให้ใช้บังคับแก่รถยนต์รับจ้างที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หรือนำมาจดทะเบียนแทนรถยนต์รับจ้างดังกล่าวภายหลังที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เว้นแต่เจ้าของรถยนต์รับจ้างนั้นมีความประสงค์จะปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นรถยนต์รับจ้างตามกฎหมายนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

จรัส พัวช่วย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๗)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ รถยนต์ต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟดังต่อไปนี้ ที่มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล แสงขาวหรือเหลืองอ่อน จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหน้ารถข้างซ้ายและข้างขวา ห่างละ ๑ ดวง โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร ในกรณีที่เป็นรถยนต์สามล้อ ให้ใช้โคมไฟแสงพุ่งไกลเพียงดวงเดียวติดไว้ตรงกลางหน้ารถ

โคมไฟแสงพุ่งไกลจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟทำยให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น เว้นแต่เป็นการให้แสงสัญญาณชั่วคราว

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ แสงขาวหรือเหลืองอ่อน ที่ให้แสงสีเดียวกับโคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหน้ารถข้างซ้ายและข้างขวา ห่างละ ๑ ดวง สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร ในกรณีที่เป็นรถยนต์สามล้อ ให้ใช้โคมไฟแสงพุ่งต่ำเพียงดวงเดียวติดไว้ตรงกลางหน้ารถ

โคมไฟแสงพุ่งต่ำจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟทำยให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(ค) โคมไฟแสดงความกว้างของรถ แสงขาวหรือเหลือง จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหน้ารถข้างซ้ายและข้างขวา ห่างละ ๑ ดวง โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

โคมไฟแสดงความกว้างของรถจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในกรณีที่โคมไฟทำให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น ในกรณีที่เป็นรถยนต์สามล้อ โคมไฟแสดงความกว้างของรถต้องให้แสงสว่างพร้อมกับโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำด้วย

(ง) โคมไฟเลี้ยว ชนิดใช้ไฟกระพริบแสงเหลือง ติดที่ด้านหน้า จำนวน ๒ ดวง และแสงเหลืองหรือแดง ติดที่ด้านหลัง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ในกรณีที่รถมีความกว้างเกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟเลี้ยวด้านหลังจะมีจำนวน ๖ ดวงก็ได้ โดยให้ติดไว้ที่ข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง โคมไฟทุกดวงที่ติดที่ด้านหลังต้องให้แสงสีเดียวกัน ดวงริมสุดอยู่ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถหรือท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร และดวงล่างสุดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟเลี้ยวทุกดวงที่อยู่ข้างเดียวกันต้องกะพริบพร้อมกันในขณะที่รถให้สัญญาณเลี้ยว

(จ) โคมไฟท้าย แสงแดง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ในกรณีที่รถมีความกว้างเกิน ๒.๑๐ เมตร จะมีจำนวน ๖ ดวงก็ได้ ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหลังรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟดวงริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

(ฉ) โคมไฟหยุด แสงแดง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหลังรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟดวงริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

โคมไฟหยุดจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในกรณีที่ใช้ห้ามล้อเท่านั้นและแสงต้องสม่ำเสมอคงที่ ไม่กะพริบ โคมไฟหยุดถ้ารวมอยู่ในโคมไฟท้ายจะต้องมีความสว่างมากกว่าความสว่างของโคมไฟท้ายนั้น

(ช) โคมไฟถอยหลัง แสงขาว จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ท้ายรถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ในกรณีที่มี ๒ ดวง ต้องติดอยู่ในระดับเดียวกัน และห่างจากแนวกึ่งกลางท้ายรถเท่ากันทั้งสองข้าง

โคมไฟถอยหลังจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในกรณีที่เข้าเกียร์ถอยหลังเท่านั้น

(ซ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน แสงขาว อย่างน้อย ๑ ดวง แต่ไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ด้านบนด้านล่าง หรือด้านข้างของแผ่นป้ายทะเบียนท้ายรถ มีความสว่าง สามารถอ่านป้ายทะเบียนรถได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร จากท้ายรถ และต้องมีที่บังมิให้แสงพุ่งออกไปทางท้ายรถ

โคมไฟส่องป้ายทะเบียนต้องให้แสงสว่างพร้อมกับโคมไฟท้าย

(ฅ) โคมไฟภายในรถ แสงขาว ติดไว้ภายในห้องผู้ขับรถและห้องโดยสาร ให้แสงสว่างพอสมควร

(๒) แผ่นสะท้อนแสงสีแดง จำนวน ๒ แผ่น หรือ ๔ แผ่น มีลักษณะเป็นวงกลม สามเหลี่ยม ด้านเท่า สีเหลี่ยมจัตุรัส หรือสีเหลี่ยมผืนผ้า อย่างใดอย่างหนึ่ง ในกรณีที่รถมีความกว้างเกิน ๒.๑๐ เมตร แผ่นสะท้อนแสงที่มีลักษณะเป็นวงกลมต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางยาวไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร หรือหากมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมด้านเท่า สีเหลี่ยมจัตุรัส หรือสีเหลี่ยมผืนผ้า ต้องมีความยาวด้านละไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร แล้วแต่กรณี ติดที่ด้านหลังรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๔๐ เมตร แผ่นริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร สามารถสะท้อนแสงเห็นได้ในเวลากลางคืนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

(๓) เครื่องปั้มน้ำฝน มีใบปั้มน้ำฝนที่กระจกน้ำรดอย่างน้อย ๑ ใบ ที่ใช้การได้ดีและมีขนาดที่สามารถปั้มน้ำฝนได้เนื้อที่กว้างพอที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นภาพการจราจรด้านหน้ารถได้อย่างชัดเจน

(๔) เครื่องมองหลัง ซึ่งเป็นกระจกเงา ติดอยู่ในที่ที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นภาพการจราจรด้านข้างและด้านหลังได้ทุกขณะอย่างชัดเจน

(๕) ที่บังแดดสำหรับผู้ขับรถ

(๖) ห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้าที่ใช้การได้ดี

(๗) แตร ชนิดเสียงเดียว ที่ดังพอสมควร

(๘) ท่อไอเสียพร้อมด้วยเครื่องระบับเสียง เฉพาะรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน

(๙) กันชน ทั้งกันชนหน้าและกันชนท้าย ที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรงและมีความปลอดภัยในการใช้ ในกรณีที่เบรกรถยนต์สามล้อจะมีเฉพาะกันชนท้ายเพียงอย่างเดียวก็ได้ และในกรณีที่เบรกรถยนต์บรรทุก ส่วนบุคคลหรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนจะมีเฉพาะกันชนหน้าแต่เพียงอย่างเดียวก็ได้

(๑๐) เครื่องวัดความเร็วที่ใช้การได้ดี และต้องมีแสงสว่างทำให้สามารถอ่านความเร็วของรถ ในเวลากลางคืนได้

(๑๑) แผ่นบังโคลน เฉพาะรถยนต์นั่งหรือรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม

(๑๒) เข็มขัดนิรภัย ตามประเภทของรถยนต์และตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๓ รถยนต์อาจมีเครื่องอุปกรณ์อื่นสำหรับรถได้ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟดังต่อไปนี้ ถ้าจะนำมาใช้ต้องมีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบก ประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวน ๒ ดวง มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (ก)

(ข) โคมไฟข้างรถ แสงเหลือง แต่ถ้าแสงสว่างส่องออกไปทางท้ายรถหรือเป็นโคมไฟดวงท้าย จะให้แสงแดงก็ได้ ติดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ที่ข้างซ้ายและ ข้างขวาตอนหน้า แห้งละ ๑ ดวง หรือตอนท้าย แห้งละ ๑ ดวง ในกรณีที่รถมีความยาวเกิน ๗.๕๐ เมตร จะมีโคมไฟข้างรถที่กึ่งกลางระหว่างโคมไฟข้างรถดวงหน้าและดวงท้ายอีกแห้งละ ๑ ดวงก็ได้ โคมไฟข้างซ้าย และข้างขวาต้องอยู่ในระดับและตำแหน่งเดียวกันและให้แสงสีเดียวกัน

โคมไฟข้างรถจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(ค) โคมไฟเลี้ยวข้างรถ ชนิดใช้ไฟกระพริบ แสงเหลือง ติดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ที่ข้างซ้ายและข้างขวาตอนหน้า แห้งละ ๑ ดวง หรือตอนท้าย แห้งละ ๑ ดวง ในกรณีที่รถมีความยาวเกิน ๗.๕๐ เมตร จะมีโคมไฟเลี้ยวข้างรถที่กึ่งกลางระหว่างโคมไฟเลี้ยว ข้างรถดวงหน้าและดวงท้ายอีกแห้งละ ๑ ดวงก็ได้ โคมไฟข้างซ้ายและข้างขวาต้องอยู่ในระดับและตำแหน่ง เดียวกัน

โคมไฟเลี้ยวข้างรถทุกดวงต้องกะพริบพร้อมกับโคมไฟเลี้ยวที่ด้านหน้าและด้านท้าย ที่อยู่ข้างเดียวกัน

(ง) โคมไฟตัดหมอก แสงขาวหรือเหลืองอ่อน จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดที่หน้ารถ สูงจาก ผิวทางไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร แต่อยู่สูงไม่เกินโคมไฟแสงพุ่งต่ำ ถ้ามี ๑ ดวง ให้ติดที่กึ่งกลางหน้ารถ แต่ถ้ามี ๒ ดวง ให้ติดในระดับเดียวกัน และห่างจากแนวกึ่งกลางหน้ารถเท่ากันทั้งสองข้าง โคมไฟทุกดวง จะต้องให้แสงสีเดียวกัน

โคมไฟติดหมอกจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟแสดงความกว้างของรถและโคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น ศูนย์รวมแสงต้องอยู่ต่ำกว่าแนวนานกับพื้นทางราบไม่น้อยกว่า ๒ องศา หรือ ๐.๒๐ เมตร ในระยะ ๗.๕๐ เมตร และไม่เฉไปทางขวา

(จ) โคมไฟหยุด แสงแดง จำนวน ๑ ดวง ติดอยู่ในแนวกึ่งกลางท้ายรถ และในตำแหน่งที่ให้แสงสว่างออกไปทางท้ายรถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร

โคมไฟหยุดจะให้แสงสว่างเฉพาะในขณะที่ใช้ห้ามล้อเท่านั้น และแสงต้องสม่ำเสมอคงที่ไม่กระพริบ

(๒) โคมไฟอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้และข้อ ๒ (๑) ถ้าจะนำมาใช้ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๔ รถพ่วงต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟดังต่อไปนี้ ที่ทำงานได้ร่วมกับรถที่ใช้ลากจูง และมีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟเลี้ยว ติดที่ด้านท้ายซ้ายซ้ายและซ้ายขวา มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (ง)

(ข) โคมไฟท้าย มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (จ)

(ค) โคมไฟหยุด มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (ฉ)

(ง) โคมไฟถอยหลัง มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (ซ)

(จ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (ซ)

(ฉ) โคมไฟภายในรถ มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (ณ)

(ซ) โคมไฟข้างรถ แสงเหลือง แต่ถ้าแสงสว่างส่องออกไปทางท้ายรถ หรือเป็นโคมไฟดวงท้ายจะให้แสงแดงก็ได้ ติดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ที่ซ้ายซ้ายและซ้ายขวารถในระดับเดียวกัน ตอนหน้าห่างจากหน้าสุดรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร (ไม่รวมแขนพ่วง) แห้งละ ๑ ดวง ตอนท้ายห่างจากท้ายสุดรถไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร แห้งละ ๑ ดวง ในกรณีที่รถมีความยาวเกิน ๖ เมตร ให้มีโคมไฟข้างรถที่กึ่งกลางระหว่างโคมไฟข้างรถดวงหน้าและดวงท้ายอีกแห้งละ ๑ ดวง ถ้ามีมากกว่า ๑ ดวง ระยะห่างระหว่างโคมไฟแต่ละดวงในข้างเดียวกันต้องเท่ากัน และห่างจากกันไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

โคมไฟข้างรถจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(๒) แผ่นสะท้อนแสง ดังต่อไปนี้

(ก) สีแดง มีจำนวน ขนาด และลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๒)

(ข) สีเหลือง มีขนาดและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๒) ติดที่หน้ารถซ้ายซ้ายและซ้ายขวา แห้งละ ๑ แผ่น ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร สามารถสะท้อนแสงเห็นได้ในเวลากลางคืนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

ข้อ ๕ รถพ่วงอาจมีเครื่องอุปกรณ์อื่นสำหรับรถได้ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหยุด ถ้าจะนำมาใช้ต้องมีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด และมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ (๑) (จ) จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ในตำแหน่งที่ให้แสงสว่างออกไปทางท้ายรถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร ถ้ามี ๑ ดวง ให้ติดอยู่ในแนวกึ่งกลางท้ายรถ แต่ถ้ามี ๒ ดวง ให้ติดในระดับเดียวกันและห่างจากแนวกึ่งกลางท้ายรถเท่ากันทั้งสองข้าง

(๒) โคมไฟอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้และข้อ ๔ (๑) ถ้าจะนำมาใช้ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๖ รถจักรยานยนต์ต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟดังต่อไปนี้ ที่มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล แสงขาวหรือเหลืองอ่อน จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดที่กึ่งกลางหน้ารถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร ในกรณีที่มี ๒ ดวง ต้องติดอยู่ในระดับเดียวกันและห่างจากแนวกึ่งกลางหน้ารถเท่ากันทั้งสองข้าง โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน

โคมไฟแสงพุ่งไกลจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น เว้นแต่เป็นการให้แสงสัญญาณชั่วคราว

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ แสงขาวหรือเหลืองอ่อน ที่ให้แสงสีเดียวกับโคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดที่กึ่งกลางหน้ารถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร ในกรณีที่มี ๒ ดวง ต้องติดอยู่ในระดับเดียวกันและห่างจากแนวกึ่งกลางหน้ารถเท่ากันทั้งสองข้าง

โคมไฟแสงพุ่งต่ำจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(ค) โคมไฟเลี้ยว ชนิดใช้ไฟกระพริบ แสงเหลือง ติดที่ด้านหน้า จำนวน ๒ ดวง และแสงเหลืองหรือแดง ติดที่ด้านหลัง จำนวน ๒ ดวง โดยให้ติดไว้ที่ข้างซ้ายและข้างขวา โคมไฟทุกดวงที่ติดที่ด้านหลังต้องให้แสงสีเดียวกัน แต่ละด้านติดอยู่ในระดับเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร โคมไฟเลี้ยวทุกดวงที่อยู่ข้างเดียวกันต้องกระพริบพร้อมกันในขณะที่รถให้สัญญาณเลี้ยว

(ง) โคมไฟท้าย แสงแดง จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ที่กึ่งกลางท้ายรถในระดับเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร

(จ) โคมไฟหยุด แสงแดง จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ที่กึ่งกลางท้ายรถในระดับเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร โคมไฟหยุดถ้ารวมอยู่ในโคมไฟท้ายจะต้องมีความสว่างมากกว่าความสว่างของโคมไฟท้ายนั้น และจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่ใช้ห้ามล้อเท่านั้น

(ฉ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน แสงขาว จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ด้านบน ด้านล่าง หรือด้านข้างของแผ่นป้ายทะเบียนท้ายรถมีความสว่าง สามารถอ่านป้ายทะเบียนรถได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร จากท้ายรถ และต้องมีที่บังมิให้แสงพุ่งออกไปทางท้ายรถ

โคมไฟส่องป้ายทะเบียนต้องให้แสงสว่างพร้อมกับโคมไฟท้าย

(๒) แผ่นสะท้อนแสงสีแดง มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๒) ติดที่กึ่งกลางท้ายรถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐ เซนติเมตร สามารถสะท้อนแสงเห็นได้ในเวลากลางคืนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

(๓) เครื่องมองหลัง ซึ่งเป็นกระจกเงา จำนวน ๒ ชุด ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านซ้ายและด้านขวา และห่างจากแนวกึ่งกลางหน้ารถเท่ากันทั้งสองข้าง ในที่ที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นภาพการจราจรด้านข้างและด้านหลังได้ทุกขณะอย่างชัดเจน

(๔) ห้ามล้อที่ใช้การได้ดี

(๕) แตร ชนิดเสียงเดียว ที่ดังพอสมควร

(๖) ท่อไอเสียพร้อมด้วยเครื่องระงับเสียง เฉพาะรถจักรยานยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน

(๗) เครื่องวัดความเร็ว ที่ใช้การได้ดี และต้องมีแสงสว่างทำให้สามารถอ่านความเร็วของรถในเวลากลางคืนได้

ข้อ ๗ รถจักรยานยนต์อาจมีเครื่องอุปกรณ์อื่นสำหรับรถได้ ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหรือแสงขาวหรือเหลืองอ่อน ที่มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่กึ่งกลางหน้ารถ ในกรณีที่มี ๒ ดวง ต้องอยู่ในระดับเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน

โคมไฟหรือจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(๒) โคมไฟอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้และข้อ ๖ (๑) ถ้าจะนำมาใช้ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๘ รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ต้องมีโคมไฟแสงขาวและแสงแดง อย่างละ ๑ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านข้างสุดของตัวถังรถพ่วงด้านนอก โดยให้ไฟแสงขาวส่องไปข้างหน้า และไฟแสงแดงส่องไปข้างหลัง

ข้อ ๙ รถบดถนนหรือรถแทรกเตอร์ ต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหน้ารถ แสงขาว จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่หน้ารถข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๒) โคมไฟท้ายรถ แสงแดง จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ท้ายรถข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

จรัส พัวช่วย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๔๘ ก วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๗)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๒๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๕) และ (๑๘) มาตรา ๒๓ วรรคสี่ และมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“รถยนต์รับจ้างสามล้อ” หมายความว่า รถยนต์รับจ้างสามล้อบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เพลลา

“รถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์” หมายความว่า รถยนต์รับจ้างสามล้อที่สหกรณ์หรือสมาชิกของสหกรณ์เป็นเจ้าของและมีชื่อเป็นเจ้าของในใบคู่มือจดทะเบียนรถ และให้หมายความรวมถึงรถยนต์รับจ้างสามล้อที่สหกรณ์หรือสมาชิกของสหกรณ์ได้มาเพราะการเช่าซื้อจากบริษัทจำกัดที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับธุรกิจการซื้อขายหรือการให้เช่าซื้อ และรถยนต์รับจ้างสามล้อที่สหกรณ์หรือสมาชิกของสหกรณ์ได้มาจากเอกชน โดยมีสัญญาซื้อขายที่กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ได้ตกแก่สหกรณ์หรือสมาชิกของสหกรณ์แล้ว แม้ว่าจะยังไม่มี การชำระราคาโดยครบถ้วน ทั้งนี้ รถยนต์รับจ้างสามล้อดังกล่าว ต้องเป็นรถยนต์รับจ้างสามล้อที่จดทะเบียนเป็นรถยนต์สาธารณะ

ข้อ ๒ สหกรณ์ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อ ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสหกรณ์จำกัดที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการเดินรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อ และส่งเสริมการประกอบอาชีพผู้ขับรถยนต์รับจ้างสามล้อ

(๒) กรรมการดำเนินการ สมาชิก และพนักงานต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(๓) สมาชิกต้องไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์อื่นซึ่งมีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

(๔) มีสมาชิกซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันคน และในจำนวนสมาชิกลักษณะดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อย ต้องเป็นเจ้าของรถยนต์รับจ้างสามล้อและมีชื่อเป็นเจ้าของในใบคู่มือจดทะเบียนรถ

ข้อ ๓ รถยนต์รับจ้างสามล้อที่จะนำมาประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นรถยนต์ที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์มีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๕๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร หรือเดินด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น และ

(๒) เป็นรถยนต์สองตอน ตอนหลังมีทางขึ้นและลงสำหรับผู้โดยสารทางด้านซ้ายมือเพียงด้านเดียว

ในกรณีที่ เป็นรถยนต์ที่ประกอบจากชิ้นส่วนภายในประเทศ ต้องมีหนังสือรับรองการทดสอบความแข็งแรงของรถยนต์จากสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกรตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม

ข้อ ๔ สหกรณ์ตามข้อ ๒ ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อ ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ รย. ๑๐ ทำยกกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๕ ใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อให้ใช้แบบ รย. ๑๑ ทำยกกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๖ สหกรณ์ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์รับจ้างสามล้อที่จะนำมาประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารต้องเป็นรถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์ และต้องไม่ยินยอมให้รถยนต์รับจ้างสามล้อของบุคคลอื่นมาดำเนินการกิจการร่วมกับสหกรณ์

(๒) เอาประกันภัยหรือจัดให้สมาชิกของสหกรณ์เอาประกันภัยความเสียหายแก่บุคคลที่สามอันเกิดจากการใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์ สำหรับรถยนต์รับจ้างสามล้อแต่ละคัน ดังนี้

(ก) ความเสียหายต่อชีวิตหรือร่างกายในวงเงินไม่ต่ำกว่าสองหมื่นห้าพันบาท สำหรับการชดเชยค่าเสียหายต่อหนึ่งคนในแต่ละครั้ง และ

(ข) ความเสียหายต่อทรัพย์สินในวงเงินไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาท สำหรับการชดเชยค่าเสียหายในแต่ละครั้ง

(๓) จัดให้มีการบันทึกประวัติ ที่อยู่ปัจจุบัน และหมายเลขใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะของผู้ขับรถยนต์รับจ้างสามล้อที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้น พร้อมด้วยรูปถ่ายตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด และจัดให้มีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดดังกล่าวทุกครั้ง

(๔) จัดให้มีรายงานการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้เป็นเจ้าของรถยนต์ในใบคู่มือจดทะเบียนรถ การเอาประกันภัย และรายการอื่น ๆ ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ตามแบบหลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด แต่ระยะเวลาการทำรายงานดังกล่าว ต้องห่างกันไม่เกินกว่าหกเดือน

(๕) จัดให้มีสำเนาใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อซึ่งนายทะเบียนรับรองติดไว้ที่กระจกหน้ารถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์ และหันข้อความด้านหน้าของสำเนาใบอนุญาตออกด้านนอกในลักษณะที่เห็นได้ชัดเจน

(๖) จัดให้รถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์มีสีตามที่ได้รับอนุมัติจากนายทะเบียน

(๗) จัดให้รถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์มีเครื่องหมาย อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียน ตามลักษณะ สี ขนาด และตำแหน่งที่นายทะเบียนกำหนด

(๘) สหกรณ์หรือสมาชิกของสหกรณ์ ต้องไม่นำรถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์ไปให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกสหกรณ์ยืม เช่า หรือเช่าซื้อ

(๙) ต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่เจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๗ รถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์ใดจะมีสีใด ต้องได้รับอนุมัติจากนายทะเบียน และสีของรถยนต์รับจ้างสามล้อของแต่ละสหกรณ์ ต้องไม่ซ้ำหรือคล้ายกับสีของรถยนต์รับจ้างสามล้อของสหกรณ์อื่น

ข้อ ๘ รถยนต์รับจ้างสามล้อแต่ละคัน ต้องมีเครื่องหมายของสหกรณ์ อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียน ตามลักษณะ สี ขนาด และตำแหน่งตามที่นายทะเบียนกำหนด เครื่องหมายดังกล่าวต้องแสดงไว้ในลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดหรือบัง

ข้อ ๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ รย. ๑๒ ทำयกฎกระทรวงนี้

การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะแสดงไว้ในรายการทำยใบอนุญาตนั้น หรือจะออกใบอนุญาตให้ใหม่ก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๙๓ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๗)

เลขรับที่.....
วันที่.....
ลงชื่อ.....ผู้รับคำขอ

**คำขอรับใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร
โดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เฟลา**

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑. ข้าพเจ้า.....เป็นนิติบุคคลประเภท.....

จดทะเบียนเมื่อ.....เลขทะเบียน.....มีสำนักงานใหญ่

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....เลขหมายโทรศัพท์.....โดย.....

ผู้มีอำนาจลงชื่อแทนนิติบุคคลผู้ขออนุญาต อายุ.....ปี สัญชาติ.....บัตรประจำตัวประชาชนหรือ

ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เลขที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เลขหมายโทรศัพท์.....

๒. มีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เฟลา โดยกำหนดให้

(๑) รถยนต์รับจ้างสามล้อบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เฟลา ใช้สี.....

(๒) เครื่องหมาย อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียน มีลักษณะ สี ขนาด และตำแหน่ง
ดังนี้.....

๓. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้ว คือ

(๑) หนังสือแสดงว่าเป็นผู้จัดการหรือผู้แทนซึ่งเป็นผู้ดำเนินการของนิติบุคคล

(๒) เอกสารแสดงการจดทะเบียนสหกรณ์ไม่เกินหกเดือน และข้อบังคับของสหกรณ์

(๓) เอกสารแสดงว่ากรรมการดำเนินการ สมาชิก และพนักงานของสหกรณ์ เป็นผู้มีสัญชาติไทย

(๔) เอกสารแสดงว่ามีสมาชิกของสหกรณ์ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ
จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันคน และในจำนวนสมาชิกดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ต้องเป็นเจ้าของรถยนต์
รับจ้างสามล้อบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เฟลาและมีชื่อเป็นเจ้าของในใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(๕) เอกสารแสดงว่าได้เอาประกันภัยหรือจัดให้สมาชิกของสหกรณ์เอาประกันภัย สำหรับความเสียหายอันเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลที่สามอันเกิดจากการใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อ บรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เพลาของสหกรณ์

(ลายมือชื่อ).....ผู้ขออนุญาต

(.....)

แบบ รย. ๑๑

ใบอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร
โดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน
แบบใช้เพล

ที่...../.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

อนุญาตให้.....ทะเบียนเลขที่.....

สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....เลขหมายโทรศัพท์.....เป็นผู้ประกอบการ

รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างสามล้อบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนแบบใช้เพล โดยกำหนด

ให้ใช้สี.....และเครื่องหมาย อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียน มีลักษณะ สี ขนาด

และตำแหน่ง ดังนี้.....

.....

ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลายมือชื่อ).....

(.....)

นายทะเบียน

การต่ออายุใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งที่ ๑

ให้ต่ออายุใบอนุญาตฉบับนี้จนถึง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

นายทะเบียน

...../...../.....

การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งที่ ๒

ให้ต่ออายุใบอนุญาตฉบับนี้จนถึง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

นายทะเบียน

...../...../.....

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๑๐) และ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่รถยนต์รับจ้างประเภทรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร เว้นแต่รถยนต์รับจ้างดังกล่าวที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือที่เจ้าของรถนำมาจดทะเบียนแทนรถยนต์รับจ้างดังกล่าว

ข้อ ๓ รถยนต์รับจ้างต้องเป็นรถเก๋งสองตอน รวมทั้งรถเก๋งสองตอนที่มีพื้นที่บรรทุกของภายในตัวรถ (รถเก๋งสองตอนแวน) ที่ผลิตสำเร็จรูปจากโรงงานผู้ผลิต

รถยนต์รับจ้างตามวรรคหนึ่งต้องมีขนาดกว้างของรถไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ยาวไม่เกิน ๖ เมตร มีประตูไม่ต่ำกว่า ๔ ประตู และมีเครื่องยนต์ที่มีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ข้อ ๔ รถยนต์รับจ้างต้องไม่ติดตั้งระบบควบคุมการปิด-เปิดประตูจากศูนย์กลาง (CENTRAL LOCK) กระงะกันลมต้องเป็นกระงะที่โปร่งใส สามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน และห้ามมิให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระงะ เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด หรือการติดวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดดที่กระงะกันลมด้านหน้าตามลักษณะและขนาดที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๕ รถยนต์รับจ้างต้องมีและใช้มาตรค่าโดยสาร (TAXI-METER) ซึ่งติดตั้งไว้ด้านซ้ายของผู้ขับรถ

มาตรค่าโดยสารตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นแบบหรือชนิดที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก โดยต้องแสดงจำนวนเงินค่าโดยสารได้ตามอัตรา ระยะทาง และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

ข้อ ๖ รถยนต์รับจ้างต้องมีและใช้เครื่องสื่อสารตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม ตามแบบหรือชนิดที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมไปรษณีย์โทรเลข

รถยนต์รับจ้างที่มีและใช้เครื่องสื่อสารตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงเครื่องหมายการใช้เครื่องสื่อสาร ณ ที่ที่คนโดยสารเห็นได้ชัดเจน ทั้งนี้ ตามลักษณะ ขนาด และตำแหน่งที่นายทะเบียนประกาศกำหนด^(๑)

ข้อ ๗ รถยนต์รับจ้างให้ใช้สี ดังนี้

(๑) รถยนต์รับจ้างของบุคคลธรรมดา ให้ใช้สีเขียวและสีเหลืองเป็นสีของตัวถังรถ ดังนี้

(ก) สีเขียวให้เริ่มตั้งแต่ด้านล่างสุดของตัวถังรถจนถึงที่ปิด-เปิดประตูเป็นแนวนานกับพื้นตลอดรอบตัวรถ

(ข) สีเหลืองให้เริ่มถัดต่อจากสีเขียวตาม (ก) จนถึงด้านบนของหลังคารถ

(๒) รถยนต์รับจ้างของนิติบุคคล ให้ใช้สีตามแบบที่นายทะเบียนให้ความเห็นชอบ^(๒)

ข้อ ๘ รถยนต์รับจ้างต้องมีเครื่องหมายเป็นอักษรโรมันว่า “TAXI-METER” อยู่ภายในกรอบขนาดไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร × ๑๕ เซนติเมตร ติดตั้งไว้ในแนวนอนบนหลังคารถให้เห็นได้จากทางหน้ารถ ตัวอักษรคำว่า “TAXI-METER” ให้มีขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๗ เซนติเมตร เส้นของตัวอักษรหนาไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เซนติเมตร และให้มีแสงไฟพร้อมด้วยกรอบที่บังคับแสงให้เห็นเครื่องหมายนี้ได้ชัดเจนในเวลากลางคืน และเครื่องหมายอื่น ตามลักษณะ ขนาด และตำแหน่งตามระเบียบที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนด

การขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนแปลงประเภทรถยนต์รับจ้างเป็นรถยนต์ประเภทอื่นต้องเอาเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งออก

ข้อ ๙ ในขณะที่ขณะหนึ่งที่ผู้ขับรถยนต์รับจ้างไม่ประสงค์จะทำการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ให้แสดงเครื่องหมายงดรับจ้างบรรทุกคนโดยสารไว้ที่หน้ารถด้านซ้ายของผู้ขับรถ โดยให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกรถทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

เครื่องหมายงดรับจ้างบรรทุกคนโดยสารตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะเป็นแผ่นป้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีพื้นสีขาวขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร × ๒๒ เซนติเมตร และมีเส้นกรอบสีแดงหนาไม่น้อยกว่า ๐.๕ เซนติเมตร ตรงกลางมีตัวอักษรสีแดงคำว่า “งดรับจ้าง” ขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และเส้นของตัวอักษรหนาไม่น้อยกว่า ๐.๖ เซนติเมตร

^(๑) ดูประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การติดเอกสารข้อความแสดงหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์วิทยุสื่อสารไว้บนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๐

^(๒) ดูประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง การให้ความเห็นชอบสีรถยนต์รับจ้างที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ กำหนดให้รถยนต์รับจ้างที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของต้องใช้สีแดงและสีฟ้า

ข้อ ๑๐ รถยนต์รับจ้างตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้มีอายุการใช้งานได้ไม่เกินเก้าปี นับแต่วันที่รถยนต์นั้นจดทะเบียนครั้งแรก

ข้อ ๑๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้าง และอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้กำหนดโดยถือเกณฑ์ระยะทาง ๒ กิโลเมตรแรก ไม่เกิน ๕๐ บาท และกิโลเมตรต่อ ๆ ไปไม่เกินกิโลเมตรละ ๑๒ บาท และในกรณีที่ไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้ตามปกติวิสัยในอัตราเวลาที่ละไม่เกิน ๓ บาท

(๒) อัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้กำหนด ดังนี้

(ก) กรณีการจ้างผ่านศูนย์บริการสื่อสารของผู้รับจ้าง กำหนดได้ไม่เกิน ๕๐ บาท^(๑)

(ข) กรณีการจ้างจากท่าอากาศยานกรุงเทพ โดยรถยนต์รับจ้างนั้นจอดรอคนโดยสารอยู่ในบริเวณท่าอากาศยานกรุงเทพ ณ จุดที่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดได้ไม่เกิน ๑๐๐ บาท^(๒)

การกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การเรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้เรียกเก็บตามจำนวนเงินรวมที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสาร ส่วนการเรียกเก็บค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร (ถ้ามี) ให้เรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารดังกล่าว

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าของรถยนต์รับจ้างติดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารตามข้อ ๑๑ ในรถ ณ ที่ที่คนโดยสารเห็นได้ชัดเจน ทั้งนี้ ตามลักษณะ ขนาด และตำแหน่งที่นายทะเบียนประกาศกำหนด^(๓)

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๐ รถยนต์รับจ้างตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้มีอายุการใช้งานได้ไม่เกินเก้าปี นับแต่วันที่รถยนต์นั้นจดทะเบียนครั้งแรก”

^(๑) คุปประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน กรณีการจ้างผ่านศูนย์บริการสื่อสาร วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๓๗ กำหนดให้เรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารอีก ๒๐ บาท

^(๒) คุปประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน กรณีการจ้างจากท่าอากาศยานกรุงเทพ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ซึ่งกำหนดให้เรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารอีก ๕๐ บาท

^(๓) คุปประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง กำหนดลักษณะ ขนาด ตารางแสดงอัตราค่าโดยสารและอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร และตำแหน่งการติด ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑

*ข้อ ๑๓ รถยนต์รับจ้างที่จดทะเบียนไว้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่เป็นของนิติบุคคลต้องมีและใช้เครื่องสื่อสารตามข้อ ๖ ภายในห้าปี นับแต่วันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ส่วนที่เป็นของบุคคลธรรมดาจะมีและใช้เครื่องสื่อสารดังกล่าวหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๔ บรรดากฎหมายหรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายนี้ จนกว่าจะมีประกาศหรือระเบียบตามกฎหมายนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๕ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป นับแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙

วันมูหะมัดนอร์ มะทา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๗๑ ก วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๙)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ โดยที่การนำเครื่องสื่อสารมาติดตั้งในรถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเรียกใช้บริการโดยผ่านเครื่องสื่อสารดังกล่าวได้ นอกจากจะเป็นการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการของรถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้นแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะผู้ใช้บริการที่อยู่ห่างไกลถนนใหญ่หรือสถานที่จอดรถยนต์รับจ้าง (TAXI-STAND) รวมทั้งยังมีผลให้ปริมาณรถยนต์บนท้องถนนลดลงด้วย ซึ่งจะเป็นมาตรการเสริมประการหนึ่งในการแก้ปัญหาการจราจร สมควรกำหนดให้รถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ในเขตกรุงเทพมหานครต้องมีและใช้เครื่องสื่อสาร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้รถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ในเขตกรุงเทพมหานครที่จอดรถคนโดยสารในบริเวณท่าอากาศยานกรุงเทพเรียกค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารได้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ขับรถยนต์รับจ้างให้จอดรถผู้ที่ใช้บริการในบริเวณท่าอากาศยานกรุงเทพ ประกอบกับกฎหมาย ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดในเรื่องดังกล่าวนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วหลายครั้ง สมควรรวบรวมกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมรถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นฉบับเดียวกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายนี้

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมาย ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๓ รถยนต์รับจ้างที่จดทะเบียนไว้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่เป็นของนิติบุคคลต้องมีและใช้เครื่องสื่อสารตามข้อ ๖ ภายในสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ส่วนที่เป็นของบุคคลธรรมดาจะมีเครื่องสื่อสารดังกล่าวหรือไม่ก็ได้”

*กฎกระทรวง

กำหนดให้กระจกกันลมและส่วนประกอบของ ตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัย พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กระจกกันลมและส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัย อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กระจกนิรภัยที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกระจกนิรภัยสำหรับรถยนต์ที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๒) กระจกนิรภัยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามข้อกำหนดของคณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งยุโรปของสหประชาชาติ (United Nations/Economic Commission for Europe) ว่าด้วยเรื่องกระจกนิรภัย และวัสดุทำกระจก (Safety Glazing and Glazing Material)

ข้อ ๒ กระจกนิรภัยตามข้อ ๑ ที่ใช้เป็นกระจกกันลมหน้าต้องเป็นกระจกนิรภัยประเภทหลายชั้น (Laminated Safety Glass)

ข้อ ๓ กระจกกันลมหรือส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกของรถยนต์สำเร็จรูป ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ หากมิได้เป็นไปตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

* หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร. ๐๖๐๑/๔๔๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ เรื่อง การวางแบบกฎหมาย กำหนดให้การออกกฎกระทรวงใหม่ ซึ่งไม่เกี่ยวกับกฎกระทรวงที่บังคับใช้อยู่เดิม ให้ใช้กฎกระทรวงแบบใหม่ที่มีการกำหนดชื่อกฎกระทรวง (ไม่ต้องมีฉบับที่)

ข้อ ๔ สำหรับรถยนต์ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากกระจกกันลมและส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกมิได้เป็นไปตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่ารถยนต์นั้นจะสิ้นสภาพ

ข้อ ๕ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

(ลงชื่อ) นิกร จำนง

(นายนิกร จำนง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๖๔ ก วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ยังมิได้มีการกำหนดให้กระจกกันลมและส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัยและได้มาตรฐาน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและลดอันตรายอันเกิดจากกระจกกันลมแก่ผู้ใช้รถ สมควรกำหนดให้กระจกกันลมและส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัยที่ได้มาตรฐาน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๔๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑๐) และ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ รถยนต์รับจ้างตามกฎหมายฉบับนี้ให้มีอายุการใช้งานได้ไม่เกินสิบสองปี นับแต่วันที่รถยนต์นั้นจดทะเบียนครั้งแรก

ข้อ ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างและอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้กำหนดโดยถือเกณฑ์ระยะทาง ๒ กิโลเมตรแรก ไม่เกิน ๕๐ บาท และกิโลเมตรต่อ ๆ ไปไม่เกินกิโลเมตรละ ๑๒ บาท และในกรณีที่ไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้ตามปกติวิสัยในอัตราที่ละไม่เกิน ๓ บาท

(๒) อัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้กำหนด ดังนี้

(ก) กรณีการจ้างผ่านศูนย์บริการสื่อสารของผู้รับจ้างกำหนดได้ไม่เกิน ๕๐ บาท

(ข) กรณีการจ้างจากท่าอากาศยานโดยรถยนต์รับจ้างนั้นจอดรถคนโดยสารอยู่ในบริเวณท่าอากาศยาน ณ จุดที่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดได้ไม่เกิน ๑๐๐ บาท

การกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การเรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารให้เรียกเก็บตามจำนวนเงินรวมที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสาร ส่วนการเรียกเก็บค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร (ถ้ามี) ให้เรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารดังกล่าว”

ข้อ ๒ รถยนต์รับจ้างที่มีอายุการใช้งานเกินเจ็ดปี นับแต่วันที่รถยนต์นั้นจดทะเบียนครั้งแรก และจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทไปแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากรถยนต์นั้นมีอายุการใช้งานยังไม่ถึงสิบสองปี นับแต่วันจดทะเบียนครั้งแรก และมีการจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทกลับมาเป็นรถยนต์รับจ้างภายหลัง ให้ใช้รถยนต์นั้นเป็นรถยนต์รับจ้างได้ต่อไปจนกว่าจะครบสิบสองปี นับแต่วันจดทะเบียนครั้งแรก เว้นแต่ได้โอนรถยนต์นั้นให้แก่บุคคลอื่นแล้ว จะใช้รถยนต์นั้นเป็นรถยนต์รับจ้างอีกไม่ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

นิกร จำนง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๘๔ ก วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๖)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันอายุการใช้งานของรถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานครได้รับการขยายอายุการใช้งานเป็นสิบสองปี ในขณะที่รถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ที่จดทะเบียนในจังหวัดอื่นมีอายุการใช้งานเพียงเจ็ดปี เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการรถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ที่จดทะเบียนในจังหวัดอื่นให้สามารถใช้รถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER) ได้อย่างคุ้มค่าเช่นเดียวกับผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานคร สมควรแก้ไขอายุการใช้งานของรถยนต์รับจ้างดังกล่าวจากเจ็ดปีเป็นสิบสองปี นอกจากนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรถยนต์รับจ้างนำรถมาจอดรอให้บริการในบริเวณท่าอากาศยานในจังหวัดนั้น ๆ สมควรกำหนดให้มีการเรียกเก็บค่าจ้างเพิ่มขึ้นได้ในกรณีการจ้างจากท่าอากาศยานโดยรถยนต์รับจ้างนั้นจอดรอคนโดยสารอยู่ในบริเวณท่าอากาศยาน ณ จุดที่จัดไว้ให้โดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นป้ายทะเบียนรถ

พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ แผ่นป้ายทะเบียนรถที่นายทะเบียนออกให้ซึ่งมีหมายเลขตรงกับใบคู่มือจดทะเบียนรถให้เป็นรูปสี่เหลี่ยม มีลักษณะ ขนาด และสี ดังนี้

(ก) ลักษณะและขนาด

(๑) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์รับจ้างสามล้อ รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร รถยนต์บริการให้เช่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถใช้งานเกษตรกรรมมีขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๓๔ เซนติเมตร แผ่นป้ายแบ่งออกเป็นสองบรรทัด บรรทัดที่หนึ่งเป็นตัวอักษรประจำหมวดตัวที่หนึ่ง ตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สองและหมายเลขทะเบียน บรรทัดที่สองเป็นตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัด เว้นแต่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ให้ใช้คำว่าเบตง

ลักษณะของตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายอัดเป็นรอยดุน ตัวอักษรประจำหมวด และหมายเลขทะเบียนมีขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๖.๕ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๓.๕ เซนติเมตร ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือทะเบียนตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๙๙ ใหม่ เมื่อใช้หมายเลขทะเบียนจนถึงหมายเลข ๙๙๙ แล้ว ก็ให้ใช้วิธีดังกล่าวซ้ำอีกจนครบพยัญชนะตัวสุดท้ายของตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สอง แล้วจึงให้เปลี่ยนตัวอักษรประจำหมวดตัวที่หนึ่งโดยใช้พยัญชนะตัวถัดไป เมื่อใช้หมายเลขทะเบียนจนถึงหมายเลข ๙๙๙ หรือตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สามหรือตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สองจนครบพยัญชนะตัวสุดท้าย แล้วแต่กรณี ก็ให้ใช้วิธีดังกล่าวซ้ำอีก

(๓) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตให้มีขนาดกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ยาว ๓๘.๗ เซนติเมตร ตัวอักษร ตัวเลข และขีดเป็นรอยดุน ตอนหน้าแถบนั้นมีตัวอักษร ท ขนาดสูง ๔ เซนติเมตร ได้ตัวอักษร ท มีตัวเลขอารบิกเริ่มตั้งแต่ ๑ ขนาดสูง ๔ เซนติเมตร เป็นรหัสแทนชื่อประเทศ ระหว่างตัวอักษรและตัวเลขดังกล่าวมีขีดตามทางยาว ขนาดกว้าง ๑.๑ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร เหนือขีดมีเครื่องหมายเป็นตัวอักษร ขส อยู่ภายในวงกลมอัดเป็นรอยดุน สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ หลังขีดมีหมายเลขทะเบียนเป็นเลขอารบิก ขนาดสูง ๗.๒ เซนติเมตร หมายเลขทะเบียนให้เริ่มตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๙๙๙

(๔) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในหน่วยงานพิเศษของสถานทูตต่าง ๆ ให้มีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับแผ่นป้ายตาม (๓) เว้นแต่ตัวอักษรให้ใช้ตัวอักษร พ

(๕) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุลให้มีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับแผ่นป้ายตาม (๓) เว้นแต่ตัวอักษรให้ใช้ตัวอักษร ก

(๖) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในองค์การระหว่างประเทศหรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทยให้มีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับแผ่นป้ายตาม (๓) เว้นแต่ตัวอักษรให้ใช้ตัวอักษร อ ตัวเลขอารบิกได้ตัวอักษร อ เป็นรหัสแทนชื่อองค์การหรือทบวงการชำนัญพิเศษ

(๗) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถจักรยานยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต บุคคลในหน่วยงานพิเศษของสถานทูตต่าง ๆ บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุลและบุคคลในองค์การระหว่างประเทศหรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทยให้มีลักษณะและตัวอักษรเช่นเดียวกับแผ่นป้ายตาม (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี เว้นแต่ขนาดของแผ่นป้ายให้มีขนาดกว้าง ๙ เซนติเมตร ยาว ๒๗ เซนติเมตร ตัวอักษรและตัวเลขรหัสแทนชื่อประเทศ องค์การหรือทบวงการชำนัญพิเศษ มีขนาดสูง ๓.๕ เซนติเมตร กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร หมายเลขทะเบียนหลังขีดมีขนาดสูง ๕ เซนติเมตร กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร

(๗) สี

(๑) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์รับจ้างสามล้อ และรถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง พื้นแผ่นป้ายเป็นสีเหลืองสะท้อนแสง ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายของรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดเป็นสีแดง รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนเป็นสีดำ รถยนต์รับจ้างสามล้อเป็นสีเขียว และรถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้างเป็นสีน้ำเงิน

(๒) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร และรถยนต์บริการให้เช่า พื้นแผ่นป้ายเป็นสีเขียวสะท้อนแสง ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายเป็นสีขาว หมวดและชื่อของจังหวัดที่ใช้อักษร ข ง ช ฅ ฉ ฎ ฏ ฐ ฒ ณ ป ฝ พ ศ ษ ส พ ฮ สระ วรรณยุกต์ และหมายเลข ๑ อาจมีขนาดสูงหรือกว้างมากหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ได้ตามความเหมาะสม ในแผ่นป้ายมีเครื่องหมายเป็นตัวอักษร ขส อยู่ภายในวงกลมอัดเป็นรอยดุน ที่มุมล่างด้านขวาของแผ่นป้ายสามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้

ตัวอักษรประจำหมวดให้ใช้อักษรไทย โดยจะใช้ตัวอักษรใดเป็นตัวอักษรประจำหมวดตัวที่หนึ่งให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด ตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สองให้เริ่มตั้งแต่ ก ถึง ฮ หมายเลขทะเบียนให้ใช้เลขอารบิกและให้เริ่มตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๙๙๙ เมื่อใช้หมายเลขทะเบียนจนถึงหมายเลข

๙๙๙๙ แล้ว ให้เปลี่ยนตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สองโดยให้ใช้พยัญชนะตัวถัดไป เว้นแต่กรณีที่มีการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้ใช้พยัญชนะตัวอื่น และให้เริ่มหมายเลขทะเบียนตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๙๙๙ ใหม่ เมื่อใช้หมายเลขทะเบียนจนถึงหมายเลข ๙๙๙๙ แล้ว ให้ใช้วิธีดังกล่าวซ้ำอีกจนครบพยัญชนะตัวสุดท้ายของตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สอง ทั้งนี้ เว้นแต่หมายเลขทะเบียนที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยม และเมื่อใช้ตัวอักษรประจำหมวดตัวที่หนึ่งแก่รถประเภทหรือชนิดใดแล้ว ให้ใช้ตัวอักษรนั้นสำหรับรถประเภทหรือชนิดนั้นจนกว่าจะครบพยัญชนะตัวสุดท้ายของตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สอง แล้วจึงให้ใช้ตัวอักษรประจำหมวดตัวที่หนึ่งตัวอื่นสำหรับรถประเภทหรือชนิดนั้นต่อไปได้

(๒) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถจักรยานยนต์มีขนาดกว้าง ๑๗.๒๐ เซนติเมตร ยาว ๒๒ เซนติเมตร แผ่นป้ายแบ่งออกเป็นสามบรรทัด บรรทัดที่หนึ่งเป็นตัวอักษรประจำหมวดตัวที่หนึ่ง ตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สอง และตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สาม บรรทัดที่สองเป็นตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด เว้นแต่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ให้ใช้คำว่า เบตง บรรทัดที่สามเป็นหมายเลขทะเบียน

ลักษณะของตัวอักษรประจำหมวด ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด หมายเลขทะเบียน และขอบแผ่นป้ายอัดเป็นรอยดุน ตัวอักษรประจำหมวดและหมายเลขทะเบียน มีขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๔ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๓ เซนติเมตร ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด มีขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๑.๓ เซนติเมตร เว้นแต่ตัวอักษรประจำหมวดและชื่อของจังหวัดที่ใช้อักษร ข ง ช ฅ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฒ ณ ป ฝ ฟ ศ ษ ส พ ฮ สระ วรรณยุกต์ และหมายเลข ๑ อาจมีขนาดสูงหรือกว้างมากหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ได้ตามความเหมาะสม ในแผ่นป้ายมีเครื่องหมายเป็นตัวอักษร ขส อยู่ภายในวงกลมอัดเป็นรอยดุนที่มุมล่างด้านขวาของแผ่นป้าย สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้

ตัวอักษรประจำหมวดทุกตัวให้ใช้อักษรไทย โดยให้เริ่มตั้งแต่ ก ถึง ฮ หมายเลขทะเบียนให้ใช้เลขอารบิก และให้เริ่มตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๙๙๙ เมื่อใช้หมายเลขทะเบียนจนถึงหมายเลข ๙๙๙๙ แล้ว ให้เปลี่ยนตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สามโดยให้ใช้พยัญชนะตัวถัดไป เว้นแต่กรณีที่มีการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้ใช้พยัญชนะตัวอื่น และให้เริ่มหมายเลขทะเบียนตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๙๙๙ ใหม่ เมื่อใช้หมายเลขทะเบียนจนถึงหมายเลข ๙๙๙๙ แล้ว ให้ใช้วิธีดังกล่าวซ้ำอีกจนครบพยัญชนะตัวสุดท้ายของตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สาม แล้วจึงให้เปลี่ยนตัวอักษรประจำหมวดตัวที่สองโดยให้ใช้พยัญชนะตัวถัดไป เว้นแต่กรณีที่มีการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้ใช้พยัญชนะตัวอื่นและให้เริ่มหมายเลข

(๓) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล และรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พื้นแผ่นป้ายเป็นสีขาวสะท้อนแสง ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนเป็นสีดำ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนเป็นสีน้ำเงิน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลเป็นสีเขียว และรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลเป็นสีแดง ส่วนแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่ใช้หมายเลขทะเบียนที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นหมายเลขทะเบียน ซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยม จะมีสีของพื้นแผ่นป้าย ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่มีการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๔) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถใช้งานเกษตรกรรม พื้นแผ่นป้ายเป็นสีส้มสะท้อนแสง ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายเป็นสีดำ

(๕) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถจักรยานยนต์ พื้นแผ่นป้ายเป็นสีขาว ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายเป็นสีดำ

(๖) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถจักรยานยนต์ที่ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร พื้นแผ่นป้ายเป็นสีเหลืองสะท้อนแสง ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน ตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และขอบแผ่นป้ายเป็นสีดำ

(๗) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต พื้นแผ่นป้ายเป็นสีขาว ตัวอักษร ตัวเลข และขีดเป็นสีดำ

(๘) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในหน่วยงานพิเศษของสถานทูตต่าง ๆ รถยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล และรถยนต์ของบุคคลในองค์การระหว่างประเทศหรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย พื้นแผ่นป้ายเป็นสีฟ้า ตัวอักษร ตัวเลข และขีดเป็นสีขาว

(๙) แผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต บุคคลในหน่วยงานพิเศษของสถานทูตต่าง ๆ บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล และบุคคลในองค์การระหว่างประเทศหรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย ให้มีสีเช่นเดียวกับ (๗) หรือ (๘) แล้วแต่กรณี

พื้นแผ่นป้ายทะเบียนรถประเภทใดจะมีรูปภาพที่สามารถอธิบายหรือมองเห็นความหมายในภาพที่ปรากฏเสมือนของแท้จริง (Graphic) นั้นเองได้ให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๓ แผ่นป้ายทะเบียนรถให้ติดตั้งไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ที่หน้ารถหนึ่งแผ่นและที่ท้ายรถหนึ่งแผ่น เว้นแต่รถจักรยานยนต์หรือรถพ่วงให้ติดตั้งที่ท้ายรถหนึ่งแผ่น การติดตั้งแผ่นป้ายต้องไม่กระทำในลักษณะที่วัสดุที่ยึดแผ่นป้ายนั้นอาจปิดบังหรือปิดทับตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน และตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด และต้องไม่นำวัสดุหรือสิ่งอื่นใดไม่ว่าจะก่อให้เกิดแสงสว่างหรือเรืองแสงหรือไม่ก็ตาม มาปิดทับ บัง หรือติดไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับแผ่นป้ายทะเบียนรถจนไม่สามารถมองเห็นตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียน หรือตัวอักษรบอกชื่อกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด

ข้อ ๔ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีให้ติดที่ด้านในของกระจกกันลมด้านหน้ารถ โดยหันข้อความด้านหน้าของเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีออกด้านนอกรถ เว้นแต่รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ รถใช้งานเกษตรกรรม และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ติดในที่ที่สามารถมองเห็นข้อความด้านหน้าของเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีได้ชัดเจน

ข้อ ๕ แผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ทางราชการได้จัดทำไว้แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ นายทะเบียนจะออกให้แก่รถที่จดทะเบียนแล้วในวันหรือหลังจากวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับได้ต่อไปไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๖ บรรดาแผ่นป้ายทะเบียนรถที่นายทะเบียนออกให้ไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และที่นายทะเบียนจะออกให้แก่รถที่จดทะเบียนแล้วตามข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงนี้ให้ใช้ได้ต่อไป เว้นแต่เจ้าของรถ มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนแผ่นป้ายทะเบียนรถหรือมาแจ้งดำเนินการทางทะเบียนต่อนายทะเบียนเกี่ยวกับการโอน เปลี่ยนสี หรือเปลี่ยนเครื่องยนต์ ให้นายทะเบียนเปลี่ยนแผ่นป้ายทะเบียนรถเป็นแผ่นป้ายทะเบียนรถ ตามกฎกระทรวงนี้โดยให้เจ้าของรถเสียค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๗ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗

นิกร จำนง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๖ ก วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีลักษณะ ขนาด และรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ทำให้ไม่สามารถมองเห็นตัวอักษรบอกชื่อจังหวัดได้ชัดเจน และยากแก่การตรวจสอบ ประกอบกับยังมิได้มีการกำหนดแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์สำหรับใช้รับจ้าง บรรทุกคนโดยสารให้มีลักษณะแตกต่างไปจากแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์โดยทั่วไป และยังมิได้มีการกำหนดลักษณะ ขนาด และรูปแบบของแผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับหมายเลขทะเบียนที่ได้จากการประมูล ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงลักษณะ ขนาด และรูปแบบของแผ่นป้ายทะเบียนรถเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และสมควรปรับปรุงรูปแบบของกฎกระทรวงเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบกฎกระทรวงในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๑ (พ.ศ. ๒๕๔๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“(๘) ระบบสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงานพร้อมสวิตช์ที่เมื่อเครื่องกำเนิดพลังงานทำงานโคมไฟแสงพุ่งไกลตาม (๑) (ก) หรือโคมไฟแสงพุ่งต่ำตาม (๑) (ข) ต้องให้แสงสว่างพร้อมกับโคมไฟท้าย”

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป เว้นแต่รถจักรยานยนต์ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองจากผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ว่าเป็นรถจักรยานยนต์ที่ผลิตก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และยังมีได้จดทะเบียน ให้ใช้กฎกระทรวงนี้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

นิกร จำนง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๖ ก วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๗)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖/๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“ข้อ ๖/๑ นอกจากจะต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถตามข้อ ๖ แล้ว รถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีเครื่องอุปกรณ์อื่นจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของคนโดยสาร ดังต่อไปนี้

- (๑) ที่พักเท้าทั้งสองด้านของตัวรถ สำหรับให้คนโดยสารวางเท้าได้อย่างสะดวกและปลอดภัย
- (๒) ฝาครอบโช้หรือบังโช้
- (๓) ราวยึดเหนี่ยวที่ด้านท้ายหรือด้านข้างของตัวรถที่มีความมั่นคงแข็งแรง
- (๔) แผ่นป้องกันความร้อนจากท่อไอเสีย ในกรณีเป็นรถจักรยานยนต์ที่มีท่อไอเสียอยู่สูงกว่าที่วางเท้า

(๕) อุปกรณ์อื่นอันจำเป็นเพื่อความปลอดภัยตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด”

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) พลเอก ชัยนันทน์ เจริญศิริ
(ชัยนันทน์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(สำเนา)

กฎกระทรวง
กำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์
และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ
พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๕) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๖) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“**ช่วงล้อ**” หมายถึง ระยะระหว่างศูนย์กลางเพลาล้อหน้าสุดหรือศูนย์กลางสลักพวงของรถกึ่งพวงถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้ายหรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้ายในกรณีที่เพลาล้อท้ายเป็นเพลาคู่

“**ความกว้าง**” หมายถึง ระยะระหว่างด้านข้างของรถด้านหนึ่งถึงด้านข้างอีกด้านหนึ่งที่กว้างที่สุดของรถ ทั้งนี้ โดยให้รวมส่วนประกอบที่ยื่นออกจากตัวถังด้วย เว้นแต่กระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ

“**ความสูง**” หมายถึง ระยะเมื่อวัดในแนวตั้งจากพื้นราบถึงส่วนที่สูงที่สุดของรถ โดยไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ยึดหยุ่นได้ ในกรณีเป็นความสูงภายในให้วัดจากพื้นรถส่วนที่ใช้วางเท้าถึงส่วนต่ำสุดของเพดานห้องโดยสารของรถ

“**ความยาว**” หมายถึง ระยะระหว่างกันชนหน้าหรือส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถ โดยไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถและแขนพวง

“**ส่วนยื่นท้าย**” หมายถึง ระยะระหว่างส่วนท้ายสุดของตัวถังส่วนที่บรรทุก โดยไม่รวมกันชนถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้ายในกรณีที่เพลาล้อท้ายเป็นเพลาคู่

ข้อ ๓ รถที่จะรับจดทะเบียนต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์สาธารณะ

(ก) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ต้องเป็นรถเก๋งสองตอน รถเก๋งสองตอนแวน รถเก๋งสามตอน รถเก๋งสามตอนแวน รถยนต์นั่งสองตอน รถยนต์นั่งสองตอนแวน รถยนต์นั่งสามตอน รถยนต์นั่งสามตอนแวน หรือรถลักษณะอื่นตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ มีประตูไม่น้อยกว่าสี่ประตู ความกว้างไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๖ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ในกรณีที่เป็นรถยนต์นั่งสองตอน รถยนต์นั่งสองตอนแวน รถยนต์นั่งสามตอน หรือรถยนต์นั่งสามตอนแวน เบาะนั่งต้องมีระยะห่างจากพื้นถึงส่วนบนสุดของเบาะนั่งไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร และมีระยะห่างจากส่วนต่ำสุดของเบาะนั่งถึงเพดานไม่น้อยกว่า ๘๕ เซนติเมตร

(ข) รถยนต์รับจ้าง ต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถเช่นเดียวกับ (ก) และต้องมีได้ติดตั้งระบบควบคุมการปิด-เปิดประตูรถจากศูนย์กลาง (CENTRAL LOCK) กระงกกันลมต้องเป็นกระงกที่โปร่งใส สามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน และห้ามมิให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระงก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด หรือการติดวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดดที่กระงกกันลมด้านหน้าตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ค) รถยนต์รับจ้างสามล้อ ต้องมีลักษณะประทุน โดยมีที่นั่งสองตอนหรือสองแถว ความกว้างไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๔ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร ความสูงภายในไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๖๖๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

(ง) รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง ต้องเป็นรถสองตอน มีประตูไม่น้อยกว่าสองประตู ความกว้างไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๔ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร ความสูงภายในไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๘๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

(๒) รถยนต์บริการ ต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถเช่นเดียวกับ (๑) (ก)

(๓) รถยนต์ส่วนบุคคล

(ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑.๒ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓.๒๐ เมตร

(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ต้องมีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับ (ก) และต้องมีความสูงภายในไม่น้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร เว้นแต่รถนั้นมีความยาวตลอดช่องทางเดินไม่เกิน ๒ เมตร ความสูงภายในจะน้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร ก็ได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร

ในกรณีที่รถมีแถวที่นั่งติดกับประตูทางขึ้นลงและแถวที่นั่งนั้นมีที่นั่งเรียงติดต่อกันไม่เกินสามที่นั่ง เมื่อวัดในแนวตั้งจากส่วนต่ำสุดของเพดานรถถึงกึ่งกลางของเบาะที่นั่งแต่ละที่นั่งต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร

(ค) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑.๒ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร ส่วนยื่นท้ายต้องไม่เกินสองในสามของช่วงล้อ เว้นแต่ตัวถังส่วนที่บรรทุกเป็นกระบะบรรทุกส่วนบุคคลยื่นท้ายต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ

(ง) รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒ เมตร ความยาวไม่เกิน ๔ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๖๖๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ส่วนยื่นท้ายของรถตาม (ก) และ (ข) ต้องไม่เกินสองในสามของช่วงล้อ และไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อสำหรับรถที่มีทางขึ้นลงของผู้โดยสารด้านท้าย

ความสูงของรถตาม (ก) (ข) และ (ค) ต้องไม่ทำให้รถมีการทรงตัวได้น้อยกว่าเกณฑ์ที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๔) รถจักรยานยนต์

(ก) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร กรณีที่เครื่องยนต์มีความจุในกระบอกสูบรวมกันเกินกว่า ๒๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ให้มีความยาวได้ไม่เกิน ๓ เมตร ถ้ามีพ่วงข้าง รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑.๗๕ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร และเมื่อนำมาพ่วงกับรถจักรยานยนต์แล้ว ต้องมีความกว้างวัดจากขอบทางด้านนอกสุดของล้อหลังรถจักรยานยนต์ถึงขอบทางด้านนอกสุดของล้อรถไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร

(ข) รถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๑๒๕ ลูกบาศก์เซนติเมตร

(๕) รถพ่วง ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่รวมแขนพ่วงไม่เกิน ๘ เมตร ส่วนยื่นท้ายต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร เว้นแต่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร กรณีที่เป็นรถพ่วงชนิดที่น้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักบรรทุกเฉลี่ยลงบนรถลากจูงมากกว่าร้อยละสิบของน้ำหนักบรรทุกสูงสุด ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑๔ เมตร เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุด โดยระยะจากศูนย์กลางของสลักพ่วงถึงส่วนท้ายสุดต้องไม่เกิน ๑๒ เมตร และเมื่อวัดจากศูนย์กลางสลักพ่วงถึงส่วนหน้าสุดของรถต้องไม่เกิน ๒ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร ความสูงของรถต้องไม่ทำให้รถมีการทรงตัวได้น้อยกว่าเกณฑ์ที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๖) รถบดถนน ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๘ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร

(๗) รถแทรกเตอร์ ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร

ข้อ ๔ ในกรณีี่รถตามข้อ ๓ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอย่างอื่น นอกจากเครื่องยนต์สันดาปภายใน กำลังของเครื่องยนต์ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๕ ตัวถังของรถตามกฎหมายกระทรวงนี้ เว้นแต่รถจักรยานยนต์ ด้านข้างจะยื่นเกินกว่าขอบทางด้านนอกสุดของเพลาล้อท้ายหรือกลุ่มเพลาล้อท้าย ในกรณีที่เพลาล้อท้ายมีมากกว่าหนึ่งเพลาก็ได้ไม่เกินด้านละ ๑๕ เซนติเมตร และขอบทางด้านนอกสุดต้องไม่ยื่นเกินกว่าตัวถังรถ เว้นแต่ได้จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายและความเสียหายอันเกิดจากการหมุนของล้อรถนั้นแล้ว

ข้อ ๖ ในกรณีจำเป็นตามลักษณะของการใช้งานเฉพาะกิจ รถในข้อ ๓ (๓) (๕) (๖) และ (๗) อาจมีตัวถัง เครื่องอุปกรณ์หรือส่วนควบหรือมีช่วงล้อ ขนาดของรถ หรือส่วนยื่นท้าย ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๗ ผู้ที่มีชื่อในใบคู่มือจดทะเบียนรถผู้ใดประสงค์จะเปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลัง ของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทต่าง ๆ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(๒) บัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอย่างอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่าย ของบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานดังกล่าว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถสำหรับรถประเภทต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๘ เมื่อนายทะเบียนอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถแล้ว ให้นายทะเบียนจัดการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้รับอนุญาตให้ เปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถให้ถูกต้อง

ข้อ ๙ กฎกระทรวงนี้ไม่ใช้บังคับกับรถที่จดทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

คำขอที่ได้ยื่นไว้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือเป็นคำขอตามกฎกระทรวงนี้

ในการเปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทต่าง ๆ สำหรับรถที่จดทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนพิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๐ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) พลเอก ชัยนันทน์ เจริญศิริ

(ชัยนันทน์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑ ก วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๙)

รับรองสำเนาถูกต้อง

ณัฐกฤต ทองสว่างรัตน์

(นายณัฐกฤต ทองสว่างรัตน์)

นิติกร ๔

(สำเนา)

กฎกระทรวง
กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถ
ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง
พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“ก๊าซธรรมชาติอัด” (Compressed Natural Gas (CNG)) หมายความว่า ก๊าซธรรมชาติที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในสภาพที่ถูกอัดจนมีความดันสูง มีส่วนประกอบส่วนใหญ่เป็นก๊าซมีเทนและมีสถานะเป็นก๊าซ

“ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์” หมายความว่า ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ติดตั้งในรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“ผู้ติดตั้ง” หมายความว่า ผู้ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์

“ผู้ตรวจและทดสอบ” หมายความว่า ผู้ตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ และการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์

ข้อ ๔ รถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ต้องมีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซธรรมชาติอัด (cylinder or container) ชนิดทนความดันในการใช้งานสูงสุดไม่น้อยกว่า ๒๐ เมกาปาสกาล (MPa)

(๒) อุปกรณ์ปรับความดันก๊าซ (pressure regulator)

(๓) อุปกรณ์แสดงค่าความดันก๊าซ (pressure indicator)

(๔) อุปกรณ์ระบายความดัน (pressure relief device)

(๕) ลิ้นหัวถังที่เปิด-ปิด ด้วยมือ (manual cylinder valve)

(๖) ลิ้นเปิด-ปิดอัตโนมัติ (automatic valve)

(๗) ลิ้นเปิด-ปิดด้วยมือ (manual valve) สำหรับกรณีที่มีการติดตั้งถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซมากกว่าหนึ่งใบ

(๘) ลิ้นป้องกันการไหลเกิน (excess flow valve)

(๙) อุปกรณ์รับเติมก๊าซ (filling unit or receptacle)

(๑๐) ลิ้นกันกลับ (check valve or non return valve)

(๑๑) ท่อนำก๊าซ (fuel line)

(๑๒) ข้อต่อ (fitting)

(๑๓) ตัวกรองก๊าซ (filter)

(๑๔) อุปกรณ์ผสมก๊าซกับอากาศ (gas/air mixer) หรืออุปกรณ์จ่ายก๊าซเข้าไปยังท่อร่วมไอดีหรือห้องเผาไหม้ของเครื่องยนต์ (gas injector)

(๑๕) เรือนกักก๊าซ (gas tight housing) สำหรับกรณีที่มีการติดตั้งถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซในห้องผู้โดยสาร ห้องผู้ขับรถ หรือที่ซึ่งอากาศถ่ายเทไม่สะดวก

(๑๖) ท่อระบายก๊าซ (ventilation hose) สำหรับกรณีที่มีการติดตั้งเรือนกักก๊าซหรือข้อต่อสำหรับท่อนำก๊าซในห้องผู้โดยสาร ห้องผู้ขับรถ หรือที่ซึ่งอากาศถ่ายเทไม่สะดวก

ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ดังต่อไปนี้ เพิ่มเติมนอกจากที่กำหนดตามข้อ ๔ ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์นั้น ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๑) อุปกรณ์ตรวจวัดความดันหรืออุณหภูมิ (pressure or temperature sensor/indicator)

(๒) อุปกรณ์ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ (electronic control unit)

(๓) ลิ้นระบายความดัน (pressure relief valve or discharge valve)

(๔) ลิ้นเปิด-ปิดด้วยมือ (manual valve) สำหรับกรณีที่มีการติดตั้งถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซหนึ่งใบ

(๕) อุปกรณ์ปรับการไหลของก๊าซ (gas flow adjuster)

ข้อ ๖ การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องติดตั้งโดยผู้ติดตั้งที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีตามข้อ ๑๐

ข้อ ๗ เมื่อผู้ติดตั้งได้ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ผู้ติดตั้งออกหนังสือรับรองการติดตั้งตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนดแก่รถที่ผ่านการติดตั้ง

ข้อ ๘ การตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ รวมทั้งการตรวจและทดสอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามข้อ ๖ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องกระทำโดยผู้ตรวจและทดสอบที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีตามข้อ ๑๐

ข้อ ๙ เมื่อผู้ตรวจและทดสอบได้ตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์แล้วเห็นว่า ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้งถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐาน ให้ผู้ตรวจและทดสอบออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนดแก่รถที่ผ่านการตรวจและทดสอบ

ข้อ ๑๐ ผู้ติดตั้งและผู้ตรวจและทดสอบต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดี
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบและการยกเลิกการให้ความเห็นชอบ
การเป็นผู้ติดตั้งหรือผู้ตรวจและทดสอบ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หนังสือให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้งหรือผู้ตรวจและทดสอบตามวรรคหนึ่งให้มีอายุสามปี
นับแต่วันที่ออกหนังสือ

ข้อ ๑๑ เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถต้องติดหรือแสดงเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติ
อัดที่รถที่ผ่านการตรวจและทดสอบตามข้อ ๙

ลักษณะของเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดและวิธีการติดหรือแสดงเครื่องหมาย
แสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ผู้ติดตั้งที่ยัง
ไม่ได้รับความเห็นชอบตามข้อ ๑๐ ยังคงติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง
กับกฎกระทรวงนี้ และมีให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๓ ผู้ตรวจและทดสอบที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ
ให้ถือว่าเป็นผู้ตรวจและทดสอบที่ได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายนี้ต่อไปจนครบสามปีนับแต่วันที่ได้รับความ
เห็นชอบ

ข้อ ๑๔ รถที่ได้ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบ
และเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ
ให้ถือว่าเป็นรถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ถูกต้องตามกฎหมายนี้ และให้ใช้รถนั้นได้ต่อไป แต่ต้อง
นำรถเข้าตรวจและทดสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ บรรดาประกาศหรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายนี้กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง
กับกฎกระทรวงนี้ จนกว่าจะมีประกาศหรือระเบียบตามกฎหมายนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

(ลงชื่อ) **สรรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม**

(นายสรรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

รับรองสำเนาถูกต้อง

อดิเรก แดงทอง

(นายอดิเรก แดงทอง)

นิติกร ๖ ว

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อ ในเขตจังหวัดที่ยังไม่เคยมีการจดทะเบียน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กระทรวงคมนาคมวางหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อในเขตจังหวัดที่ยังไม่เคยมีการจดทะเบียนมาก่อนไว้ ดังต่อไปนี้

๑. รถยนต์รับจ้างที่จะนำมาขอจดทะเบียนต้องมีลักษณะ ดังนี้

๑.๑ มีลักษณะ ขนาด และกำลังของเครื่องยนต์และของรถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๑.๒ มีเครื่องหมายเป็นอักษรโรมัน “TAXI” อยู่ภายในกรอบขนาดไม่น้อยกว่า ๓๐ x ๗.๕ เซนติเมตร ติดไว้บนหลังคารถให้เห็นได้จากข้างหน้ารถ ตัวอักษรโรมันคำว่า “TAXI” มีขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๑ เซนติเมตร และเครื่องหมายนี้ให้มีแสงไฟพร้อมกรอบที่บังคับแสงให้เห็นเครื่องหมายนั้นได้ชัดเจนในเวลากลางคืนด้วย

๑.๓ เมื่อได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนแล้ว ต้องพ่นหมายเลขทะเบียนรถและข้อความคำว่า “ใช้เฉพาะในจังหวัด (ระบุชื่อจังหวัดที่จดทะเบียน)” ตามตัวอย่างแบบและขนาด (หมายเลข ๑) แนบท้ายประกาศนี้ ที่ประตูรถหน้าด้านนอกทั้งสองข้าง โดยใช้สีที่ติดกับสีของตัวรถให้เห็นได้ชัดเจน

๒. รถยนต์รับจ้างสามล้อที่จะนำมาขอจดทะเบียนต้องมีลักษณะ ดังนี้

๒.๑ มีลักษณะ ขนาด และกำลังของเครื่องยนต์และของรถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๒ ต้องเป็นรถยนต์ ๒ ตอน แบบใช้เพลากลาง ตอนหลังมีทางขึ้นลงสำหรับผู้โดยสารทางด้านซ้ายมือเพียงทางเดียว

กรณีเป็นรถยนต์ที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์ภายในประเทศ ต้องมีหนังสือรับรองการทดสอบความแข็งแรงของรถยนต์จากสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกรตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม

๒.๓ มีเครื่องหมายเป็นอักษรโรมันว่า “TAXI” อยู่ภายในกรอบขนาดไม่น้อยกว่า ๓๐ x ๗.๕ เซนติเมตร ติดไว้บนหลังคารถให้เห็นได้จากข้างหน้ารถ ตัวอักษรโรมันคำว่า “TAXI” มีขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๑ เซนติเมตร และเครื่องหมายนี้ให้มีแสงไฟพร้อมด้วยกรอบที่บังคับแสงให้เห็นเครื่องหมายนั้นได้ชัดเจนในเวลากลางคืนด้วย

๒.๔ เมื่อได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนแล้ว ต้องพินัยหมายเลขทะเบียนรถและข้อความว่า “ใช้เฉพาะในจังหวัด (ระบุชื่อจังหวัดที่จดทะเบียน)” ตามตัวอย่างแบบและขนาด (หมายเลข ๒) แนบท้ายประกาศนี้ ที่ด้านข้างตัวรถด้านนอกทั้งสองข้าง โดยใช้สีที่ติดกับสีของตัวรถให้เห็นได้ชัดเจน

๓. ผู้ที่ประสงค์จะขอจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อ ต้องนำรถไปยื่นคำขอจดทะเบียนและเสียภาษีต่อนายทะเบียนตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ภายในกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อนั้น

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓

(ลงชื่อ) **มนตรี พงษ์พานิช**

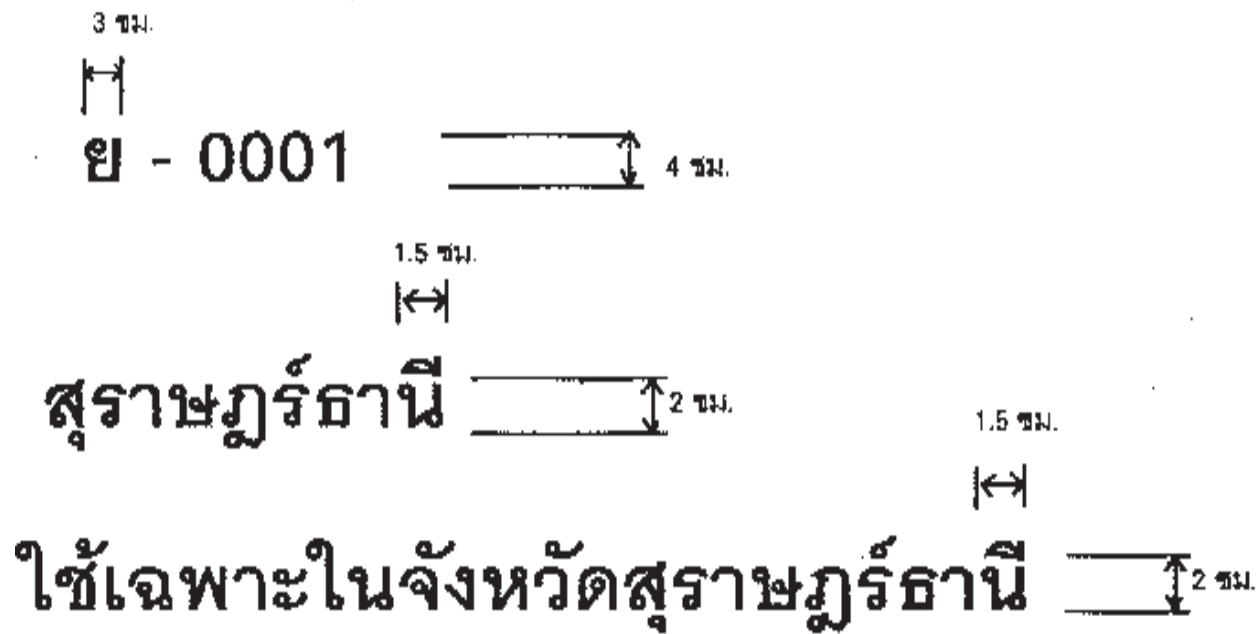
(นายมนตรี พงษ์พานิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๓)

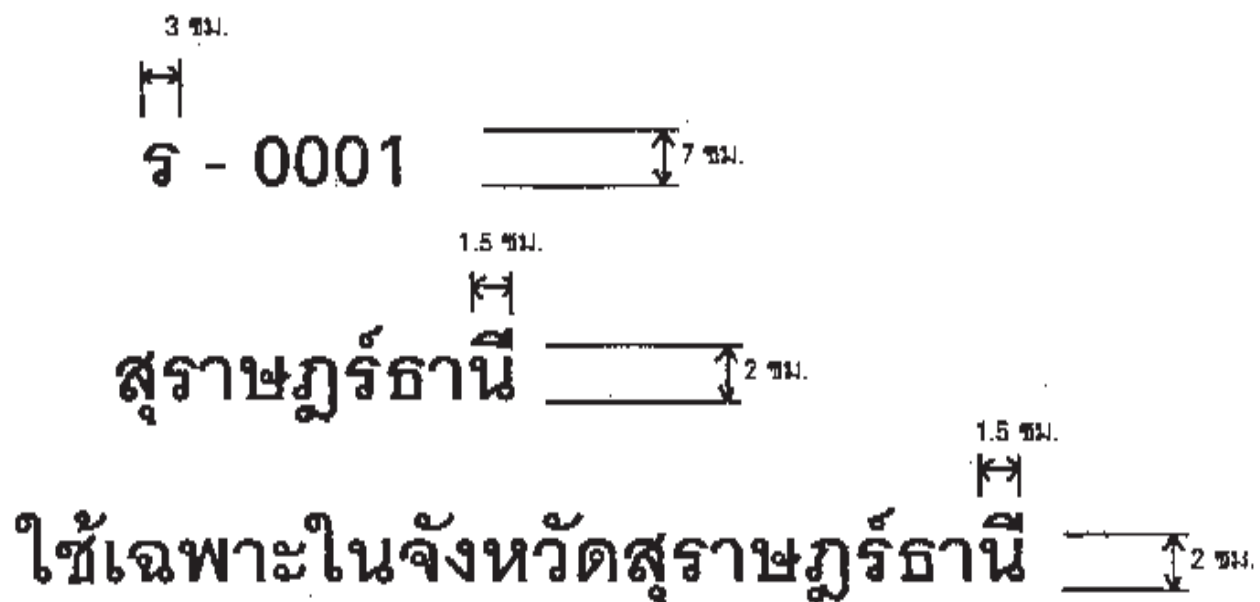
ตัวอย่าง

แบบและขนาดหมายเลขทะเบียนรถและข้อความที่ต้องพ่นด้านข้างสำหรับรถยนต์รับจ้างสามล้อ

ตัวอย่าง

แบบและขนาดหมายเลขทะเบียนรถและข้อความที่ต้องพ่นด้านข้างสำหรับรถยนต์รับจ้าง

รายชื่อจังหวัดที่ยังไม่มีการจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (จำนวน ๒๐ จังหวัด)

๑. กาญจนบุรี	๘. ประจวบคีรีขันธ์	๑๕. เลย
๒. กาฬสินธุ์	๙. พังงา	๑๖. สกลนคร
๓. เชียงราย	๑๐. พระนครศรีอยุธยา	๑๗. สมุทรสาคร
๔. ชัยภูมิ	๑๑. พะเยา	๑๘. สิงห์บุรี
๕. เชียงใหม่	๑๒. มหาสารคาม	๑๙. สุรินทร์
๖. ตาก	๑๓. แม่ฮ่องสอน	๒๐. สระบุรี
๗. ปทุมธานี	๑๔. Mukdahan	

รายชื่อจังหวัดที่ยังไม่มีการจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างสามล้อ (จำนวน ๓๔ จังหวัด)

๑. กระบี่	๑๒. บุรีรัมย์	๒๓. Mukdahan
๒. กาญจนบุรี	๑๓. ปทุมธานี	๒๔. ลำปาง
๓. กำแพงเพชร	๑๔. บัตตานี	๒๕. สงขลา
๔. เชียงราย	๑๕. พัทลุง	๒๖. สตูล
๕. ชัยภูมิ	๑๖. พังงา	๒๗. สกลนคร
๖. ตาก	๑๗. เพชรบูรณ์	๒๘. สมุทรปราการ
๗. ตราด	๑๘. เพชร	๒๙. สุราษฎร์ธานี
๘. น่าน	๑๙. ภูเก็ต	๓๐. สิงห์บุรี
๙. นครพนม	๒๐. มหาสารคาม	๓๑. สุรินทร์
๑๐. นครศรีธรรมราช	๒๑. แม่ฮ่องสอน	๓๒. หนองคาย
๑๑. นราธิวาส	๒๒. ยโสธร	๓๓. อุตรดิตถ์
		๓๔. อุทัยธานี

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

โดยที่สภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันประชาชนยังมีความจำเป็นและต้องการใช้รถยนต์สามล้อเพื่อกิจการของตนเอง ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กระทรวงคมนาคมจึงให้ผ่อนผันการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตจดทะเบียน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล” หมายความว่า รถยนต์นั่งสามล้อส่วนบุคคล หรือรถยนต์บรรทุกสามล้อส่วนบุคคล และต้องมีขนาดกว้างไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ยาวไม่เกิน ๔ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๕๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ข้อ ๒ ในการพิจารณารับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ให้ตรวจสอบหลักฐานเป็นที่แน่ชัดเสียก่อนว่า ผู้ขอมีความจำเป็นต้องใช้รถยนต์สามล้อในกิจการของตนเองอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริง ดังนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องใช้รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- (๒) ความสม่ำเสมอในการใช้รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- (๓) ลักษณะของสินค้าหรือผู้โดยสารที่จำเป็นจะต้องใช้รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- (๔) ลักษณะและสีของรถ โดยกรณีที่เป็นรถยนต์บรรทุกสามล้อส่วนบุคคลจะต้องมีลักษณะซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าไม่อาจดัดแปลงเป็นรถยนต์รับจ้างสามล้อได้โดยง่ายและกรณีที่เป็นรถยนต์นั่งสามล้อส่วนบุคคลจะต้องมีสีที่แตกต่างไปจากรถยนต์รับจ้างสามล้อซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๓ สำหรับกรณีผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไม่เกิน ๑๐ คัน และเป็นของหน่วยงานดังต่อไปนี้

- (๑) กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา
- (๒) รัฐวิสาหกิจ
- (๓) สภาอากาศไทย หรือสถานพยาบาล
- (๔) มหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือโรงเรียน ที่จะต้องมีรถไว้เพื่อประกอบการศึกษา
- (๕) วัด หรือมูลนิธิ
- (๖) โรงงานอุตสาหกรรม หรือพาณิชย์กรรมขนาดใหญ่

ให้อยู่ในดุลพินิจของนายทะเบียนกรุงเทพมหานครหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยในการพิจารณาอนุญาตให้จดทะเบียนนั้น ให้นายทะเบียนคำนึงถึงเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ ๒

สำหรับกรณีที่ไม่เป็นไปตามวรรคแรก การอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมการขนส่งทางบกก่อน

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและควบคุมของทางราชการ หากเจ้าของรถรายใดเป็นนิติบุคคล ให้กำหนดชื่อของนิติบุคคลนั้นเป็นเครื่องหมายที่จะต้องให้ปรากฏประจำรถทุกกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา ให้กำหนดคำว่า “รถสามล้อนั่งส่วนบุคคล” หรือ “รถสามล้อบรรทุกส่วนบุคคล” แล้วแต่กรณี เป็นเครื่องหมายที่ต้องให้ปรากฏประจำรถทุกคัน โดยมีขนาดความสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ที่ตัวรถด้านนอกทั้งสองข้างด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) บรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง ค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กระทรวงคมนาคมประกาศกำหนดค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

ข้อ ๑ ค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร

ระยะทาง ๒ กิโลเมตรแรก ๕๐ บาท

ระยะทางเกินกว่า ๒ กิโลเมตร ถึงกิโลเมตรที่ ๑๐ กิโลเมตรละ ๑๑ บาท

ระยะทางเกินกว่า ๑๐ กิโลเมตร ถึงกิโลเมตรที่ ๒๐ กิโลเมตรละ ๙ บาท

ระยะทางเกินกว่า ๒๐ กิโลเมตรขึ้นไป กิโลเมตรละ ๗ บาท

กรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้ตามปกติวิสัยเกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง นาทีละ ๑ บาท

ข้อ ๒ ค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ในกรณีที่มีการใช้เครื่องสื่อสารเรียกรถยนต์รับจ้าง ให้เรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารอีก ๒๐ บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

(ลงชื่อ) นิกร จำนง

(นายนิกร จำนง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง ค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ในจังหวัดภูเก็ต

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กระทรวงคมนาคมประกาศกำหนดค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) จังหวัดภูเก็ต ดังนี้

ข้อ ๑ ค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร

ระยะทาง ๒ กิโลเมตรแรก ๕๐ บาท

ระยะทางเกินกว่า ๒ กิโลเมตร ถึงกิโลเมตรที่ ๒๒ กิโลเมตรละ ๗ บาท

ระยะทางเกินกว่า ๒๒ กิโลเมตรขึ้นไป กิโลเมตรละ ๖ บาท

กรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้ตามปกติวิสัยเกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง นาทีละ ๑ บาท

ข้อ ๒ ค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร

(๑) ในกรณีที่มีการใช้เครื่องสื่อสารเรียกรถยนต์รับจ้าง ให้เรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารอีก ๒๐ บาท

(๒) กรณีการจ้างจากภายในบริเวณท่าอากาศยานภูเก็ต ณ จุดที่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารอีก ๑๐๐ บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

(ลงชื่อ) นิกร จ่านง

(นายนิกร จ่านง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและพื้นที่ที่ต้องใช้มาตรค่าโดยสาร สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตามที่กระทรวงคมนาคมได้ออกประกาศกระทรวงคมนาคม ฉบับประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙ เรื่อง กำหนดอัตราค่าโดยสารโดยมาตราค่าโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครนั้น

โดยที่ปัจจุบันสภาพความเจริญทางสังคมและเศรษฐกิจพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับได้มีการจัดตั้งท่าอากาศยานสุวรรณภูมิขึ้นเป็นท่าอากาศยานนานาชาติขนาดใหญ่ ซึ่งจะเปิดให้บริการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ทำให้เขตพื้นที่ที่ต้องใช้มาตรค่าโดยสารของรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) ตามประกาศกระทรวงคมนาคมดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงการกำหนดอัตราค่าโดยสาร และเขตพื้นที่ที่ต้องใช้มาตรค่าโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนเสียใหม่ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงคมนาคม ฉบับประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙ เรื่อง กำหนดอัตราค่าโดยสารโดยมาตราค่าโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒ อัตราค่าโดยสารให้เรียกเก็บ ดังนี้

ระยะทาง ๒ กิโลเมตรแรก ค่าโดยสาร ๓๕ บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ ๒ ขึ้นไป ถึงกิโลเมตรที่ ๑๒ ค่าโดยสารกิโลเมตรละ ๔.๕๐ บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ ๑๒ ขึ้นไป ถึงกิโลเมตรที่ ๒๐ ค่าโดยสารกิโลเมตรละ ๕ บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ ๒๐ ขึ้นไป ค่าโดยสารกิโลเมตรละ ๕.๕๐ บาท

กรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้เกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ค่าโดยสารนาทีละ ๑.๒๕ บาท

ข้อ ๓ การใช้อัตราค่าโดยสารตามข้อ ๒ ให้ใช้ในเขตพื้นที่ตามแนวถนนที่เชื่อมโยงระหว่างจุดสิ้นสุดที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้ และให้ครอบคลุมถึงถนนสายย่อย ตรอก หรือซอยที่เชื่อมต่อออกไปจากแนวเขต และจุดสิ้นสุดดังกล่าวในรัศมีไม่เกิน ๒ กิโลเมตรด้วย

(๑) ทิศเหนือ

(ก) ถนนพหลโยธิน	สิ้นสุดที่ศูนย์สรรพสินค้าพิวเจอร์พาร์ค สาขารังสิต
(ข) ถนนรังสิต-ปทุมธานี	สิ้นสุดที่สะพานข้ามทางรถไฟ
(ค) ถนนรังสิต-นครนายก	สิ้นสุดที่คลองสาม
(ง) ถนนติวานนท์	สิ้นสุดที่ทางแยกสวนสมเด็จพระเจ้า

(๒) ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

(ก) ถนนลำลูกกา	สิ้นสุดที่คลองสี่
(ข) ถนนสายใหม่	สิ้นสุดที่ทางแยกถนน กม.๑๑
(ค) ถนนหทัยราษฎร์	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนวัดคูบัว
(ง) ถนนนิมิตรใหม่	สิ้นสุดที่วัดบัวแก้ว

(๓) ทิศตะวันออก

(ก) ถนนราษฎร์อุทิศ
ถนนเลียบวารี	สิ้นสุดที่สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก
(ข) ถนนบุรีภิรมย์	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนสังฆสันติสุขตัดกับถนนอยู่วิทยา
(ค) ถนนสุวินทวงศ์	สิ้นสุดที่ทางแยกสุวินทวงศ์ตัดกับถนนเชื่อมสัมพันธ์
และถนนคลองกรุง
(ง) ถนนหลวงแพ่ง	สิ้นสุดที่ซอยหลวงแพ่ง ๑ (ซอยวัดพลมานี้อย)
(จ) ถนนราษฎร์อุทิศ
(ถนนวัดกิ่งแก้ว)	สิ้นสุดที่หลักเขตกรุงเทพมหานคร
กับจังหวัดสมุทรปราการ
(ฉ) ถนนกรุงเทพ-ชลบุรี
(สายใหม่)	สิ้นสุดที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

(๔) ทิศตะวันออกเฉียงใต้

(ก) ถนนบางนา-ตราด	สิ้นสุดที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
(ข) ทางด่วนบูรพาวิถี	สิ้นสุดที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
(ค) ถนนศรีนครินทร์	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนเทพารักษ์

(๕) ทิศใต้

(ก) ถนนสุขุมวิท	สิ้นสุดที่ตลาดสดปู่เจ้าสมิงพราย และตามแนวถนนปู่เจ้า
สมิงพรายจนถึงท่าเรือแม่น้ำเจ้าพระยา
(ข) ถนนสุขสวัสดิ์	สิ้นสุดที่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์
(ค) ถนนประชาอุทิศ	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนครุใน
(ง) ถนนบางขุนเทียน	สิ้นสุดที่ทางแยกวัดหัวกระบือ
(จ) ถนนธนบุรี-ปากท่อ	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนวงแหวนรอบนอก

(๖) ทิศตะวันตกเฉียงใต้

(ก) ถนนเอกชัย	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนบางบอน ๓
(ข) ถนนเพชรเกษม	สิ้นสุดที่หลักเขตกรุงเทพมหานครกับจังหวัดนครปฐม
(ค) ถนนเลียบคลองทวีวัฒนา	สิ้นสุดที่สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง

(๗) ทิศตะวันตก

(ก) ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี	สิ้นสุดที่ทางแยกถนนพุทธมณฑลสายสอง
(ข) ถนนรัตนานิเบศร์	สิ้นสุดที่ทางแยกที่ถนนรัตนานิเบศร์บรรจบวงแหวนรอบนอก

ข้อ ๔ สำหรับการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารนอกเหนือจากเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ จะใช้อัตราค่าโดยสารตามข้อ ๒ หรือตามที่ตกลงราคากันก็ได้

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พลเอก ชัยนันทน์ เจริญศิริ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีสำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

เพื่อให้การจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถที่เสียภาษีตามน้ำหนักบรรทุก ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม กรมการขนส่งทางบกกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในการคำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปี ให้ชั่งน้ำหนักและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับตัวรถตามปกติ

ข้อ ๒ น้ำหนักบรรทุกที่ชั่งได้ตามข้อ ๑ ให้หักน้ำหนักเพื่อชดเชยน้ำหนักของน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ดังนี้

(๑) กรณีน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม ให้หักออก ๕๐ กิโลกรัม

(๒) กรณีน้ำหนักบรรทุกเกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม ให้หักออก ๑๐๐ กิโลกรัม

น้ำหนักที่เหลือจากการหักน้ำหนักชดเชยตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปี

ข้อ ๓ น้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปี ต้องเป็นจำนวนเต็มของร้อยกิโลกรัมหรือมีเศษเท่ากับ ๕๐ กิโลกรัม

ในกรณีน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีตามข้อ ๒ มีเศษน้อยกว่าหรือมากกว่า ๕๐ กิโลกรัม ให้ถือน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีตามเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ถ้ามีเศษน้อยกว่า ๕๐ กิโลกรัม ให้ถือว่าเศษนั้นเป็น ๕๐ กิโลกรัม

(๒) ถ้ามีเศษมากกว่า ๕๐ กิโลกรัม ให้ถือว่าเศษนั้นเป็น ๑๐๐ กิโลกรัม

ข้อ ๔ รถสำเร็จรูปจากโรงงานผู้ผลิตหรือประกอบรถ ให้ถือน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีตามที่กรมการขนส่งทางบกได้คำนวณสำหรับรถยนต์ตามชนิดและแบบนั้นไว้แล้ว

รถคันใดเป็นรถสำเร็จรูปจากโรงงานผู้ผลิตหรือประกอบรถซึ่งกรมการขนส่งทางบกยังมิได้คำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีสำหรับรถตามชนิดและแบบนั้นไว้หรือได้คำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีสำหรับรถตามชนิดและแบบนั้นไว้แล้ว แต่รถคันนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถ ให้ผิดไปจากรายละเอียดของรถที่ได้ระบุไว้ใน การคำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปี ก็ให้ดำเนินการคำนวณน้ำหนักบรรทุกเพื่อคำนวณภาษีประจำปีตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓

ข้อ ๕ รถแทรกเตอร์ที่ผู้ผลิตหรือประกอบรถได้กำหนดน้ำหนักไว้แล้ว ให้คำนวณน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปี โดยการนำน้ำหนักที่ผู้ผลิตหรือประกอบรถกำหนดไว้หักด้วยน้ำหนักชุดเชยออก ในอัตราเดียวกับที่กำหนดในข้อ ๒ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี น้ำหนักที่เหลือให้ถือเป็นน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปีสำหรับรถนั้น

ในกรณีน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปีที่ได้ตามวรรคหนึ่งมีเศษน้อยกว่าหรือมากกว่า ๕๐ กิโลกรัม ให้ถือน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปีตามเกณฑ์เช่นเดียวกับข้อ ๓ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

สำหรับรถแทรกเตอร์ที่ไม่สามารถหาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับน้ำหนักที่ผู้ผลิตหรือประกอบรถได้กำหนดไว้ ให้ดำเนินการคำนวณน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปี ตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓

ข้อ ๖ รถที่ได้จดทะเบียนและคำนวณน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปีไว้แล้ว ถ้าต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้น้ำหนักรถเปลี่ยนไป ให้ดำเนินการคำนวณน้ำหนักเพื่อคำนวณภาษีประจำปีเสียใหม่ตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

(ลงชื่อ) สว่าง ศรีนิลทา

(นายสว่าง ศรีนิลทา)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การติดตั้งอุปกรณ์จัดมลพิษในระบบไอเสียรถยนต์ประเภท CATALYTIC CONVERTER

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบข้อเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เรื่อง น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว โดยกำหนดให้กรมการขนส่งทางบกปรับจดทะเบียนรถยนต์นั่งใหม่ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีนเฉพาะรถยนต์ที่ติดตั้งอุปกรณ์จัดมลพิษประเภท CATALYTIC CONVERTER เท่านั้น โดยกำหนดให้รถยนต์นั่งซึ่งที่มีขนาดความจุกระบอกสูบตั้งแต่ ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไป ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๖ แต่สำหรับรถยนต์นั่งที่ผลิตในประเทศให้ผ่อนผันได้จนถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เพื่อให้สต็อกเก่าหมด และรถยนต์นั่งที่มีขนาดความจุกระบอกสูบต่ำกว่า ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๖ แต่สำหรับรถยนต์นั่งที่ผลิตในประเทศให้ผ่อนผันได้จนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ เพื่อให้สต็อกเก่าหมดไปนั้น

เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว กรมการขนส่งทางบกจึงกำหนดให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทุกจังหวัดรับจดทะเบียนรถยนต์นั่งใหม่ ทั้งที่ผลิตหรือประกอบภายในประเทศ และนำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีนเฉพาะที่ติดตั้งอุปกรณ์จัดมลพิษประเภท CATALYTIC CONVERTER ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะของรถยนต์นั่ง

รถยนต์นั่งใหม่ที่อยู่ในข่ายต้องติดตั้ง CATALYTIC CONVERTER ได้แก่ รถยนต์ลักษณะที่จะจดทะเบียนในประเภทใดก็ตาม แต่ไม่รวมรถยนต์นั่งที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีนลักษณะอื่น ๆ เช่น รถตู้ รถปิคอัพ เป็นต้น

๒. กำหนดเวลา

๒.๑ รถยนต์นั่งที่มีขนาดความจุกระบอกสูบตั้งแต่ ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๖ แต่สำหรับรถยนต์นั่งที่ผลิตหรือประกอบภายในประเทศ ให้ผ่อนผันไปจนถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

๒.๒ รถยนต์นั่งที่มีขนาดความจุกระบอกสูบต่ำกว่า ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๖ แต่สำหรับรถยนต์นั่งที่ผลิตหรือประกอบภายในประเทศ ให้ผ่อนผันไปจนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๖

๓. หลักฐานรับรองการติดตั้ง

การขอจดทะเบียนรถยนต์นั่งที่ติดตั้ง CATALYTIC CONVERTER เจ้าของรถต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองการติดตั้งอุปกรณ์ขจัดมลพิษดังกล่าว โดยให้รับรองเป็นรายคัน การรับรองให้ระบุในหนังสือแจ้งจำหน่ายรถยนต์ที่นำมาเป็นหลักฐานในการขอจดทะเบียนหรือเป็นหนังสือรับรองเฉพาะก็ได้

ฉะนั้น เจ้าของรถที่ประสงค์จะจดทะเบียนรถยนต์นั่งที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น จะต้องติดตั้งอุปกรณ์ขจัดมลพิษประเภท CATALYTIC CONVERTER ในรถยนต์ที่จะนำมาจดทะเบียนด้วยทุกคน และต้องมีหนังสือรับรองเป็นหลักฐานประกอบคำขอจดทะเบียนด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) *ประดั่ง ปรีชญางกูร*

(นายประดั่ง ปรีชญางกูร)

รองอธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ถ้วนที่สุด

ที่ คค ๐๓๑๐/๒๒๗๒

สำเนาเรียน ขพพ., กองต่าง ๆ, สลก., ตรข., สทย., สขพ. ๑, ๒ และ ๓, สขก., สขจ.ทุกจังหวัด, สขช.ทุกสาขา และ สด.ทุกสถานี เพื่อทราบ

(ลงชื่อ) *กลอยใจ สุขเจริญ*

(นางกลอยใจ สุขเจริญ)

เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ ๖

๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๕

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอน
จากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์

เพื่อให้การตรวจสอบระบบไอเสียของรถจักรยานยนต์เป็นไปด้วยความเหมาะสมและมีมาตรฐานเดียวกัน กรมการขนส่งทางบกออกประกาศกำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“เครื่องมือ” หมายความว่า เครื่องที่ทำงานด้วยระบบน็อน-ดิสเพอร์ซีฟ อินฟราเรด (NON-DISPERSIVE INFRARED) หรือ NDIR สำหรับใช้วัดปริมาณความเข้มข้นของก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียที่มีช่วงการวัดไม่น้อยกว่า ๑๔,๐๐๐ ส่วนในล้านส่วน (PPM) ของค่าเทียบเท่าอนุพันธ์เฮกเซน (N-HEXANE) หรือเครื่องวัดระบบอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

ข้อ ๒ ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ต้องไม่เกินปริมาณ ๑๔,๐๐๐ ส่วนในล้านส่วนที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ

ข้อ ๓ มาตรฐานค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ตามข้อ ๒ ให้ใช้บังคับจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ต้องไม่เกินปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ส่วนในล้านส่วนที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ

ข้อ ๔ การตรวจวัดค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ให้กระทำตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับเทียบ (CALIBRATE) เครื่องมือด้วยก๊าซมาตรฐาน (STANDARD GAS) เพื่อให้เครื่องมืออ่านค่าได้ถูกต้อง

(๒) เดินเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ให้อยู่ในอุณหภูมิใช้งานปกติ

(๓) ขณะเครื่องยนต์เดินเบา ให้สอดหัววัด (PROBE) ของเครื่องมือเข้าไปในท่อไอเสียให้ลึกมากที่สุดอย่างน้อยตามคำแนะนำของผู้ผลิตเครื่องมือ

ในกรณีที่สอดหัวของเครื่องมือเข้าไปในท่อไอเสียไม่ได้เนื่องจากติดอุปกรณ์ระงับเสียง ให้ใช้ท่อพิเศษเสริมต่อปลายท่อไอเสียแล้ว จึงสอดหัววัดของเครื่องมือเข้าไปในท่อพิเศษที่เสริมต่อปลายท่อไอเสีย เพื่อเป็นการป้องกันอากาศภายนอกเข้าไปเจือจางไอเสียอันจะทำให้ผลการวัดผิดพลาด

(๔) ให้อ่านค่าปริมาณความเข้มข้นของก๊าซไฮโดรคาร์บอนเมื่อเครื่องมือแสดงผลคงที่แล้ว ในกรณี
ที่เครื่องมือแสดงผลไม่คงที่ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยของค่าที่อ่านได้

(๕) ให้ปฏิบัติตาม (๓) และ (๔) ซ้ำอีกหนึ่งครั้ง แล้วใช้ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวัด ๒ ครั้ง
เป็นเกณฑ์ตัดสิน

ข้อ ๖ การทำความสะอาดและเปลี่ยนไส้กรองของเครื่องมือต้องทำตามคำแนะนำของผู้ผลิต
เครื่องมือ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

(ลงชื่อ) *ประดั่ง ปรีชญางกูร*

(นายประดั่ง ปรีชญางกูร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ จากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์

เพื่อให้การตรวจสอบระบบไอเสียของรถจักรยานยนต์เป็นไปด้วยความเหมาะสมและมีมาตรฐานเดียวกัน กรมการขนส่งทางบกจึงออกประกาศกำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“เครื่องมือ” หมายความว่า เครื่องที่ทำงานด้วยระบบนิน-ดิสเพอร์ซีฟ อินฟราเรด (NON-DISPERSIVE INFRARED) หรือ NDIR สำหรับใช้วัดปริมาณความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จากท่อไอเสียที่มีช่วงการวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ โดยปริมาตรหรือเครื่องวัดระบบอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

ข้อ ๒ ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ต้องไม่เกินร้อยละ ๔.๕ โดยปริมาตรที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ

ข้อ ๓ การตรวจวัดค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ให้ทำตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับเทียบ (CALIBRATE) เครื่องมือด้วยก๊าซมาตรฐาน (STANDARD GAS) ตามคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตเครื่องมือ เพื่อให้เครื่องมืออ่านค่าได้ถูกต้อง

(๒) เดินเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ให้อยู่ในอุณหภูมิใช้งานปกติหรือไม่น้อยกว่า ๕ นาที

(๓) ขณะเครื่องยนต์เดินเบา ให้สอดหัววัด (PROBE) ของเครื่องมือเข้าไปในท่อไอเสียให้ลึกมากที่สุดอย่างน้อยตามคำแนะนำของผู้ผลิตเครื่องมือ

ในกรณีที่สอดหัววัดของเครื่องมือเข้าไปในท่อไอเสียไม่ได้ เนื่องจากติดอุปกรณ์ระบับเสียงหรืออุปกรณ์อื่นใดให้ใช้ท่อพิเศษเสริมต่อปลายท่อไอเสีย แล้วจึงสอดหัววัดของเครื่องมือเข้าไปในท่อพิเศษที่เสริมต่อปลายท่อไอเสียเพื่อเป็นการป้องกันอากาศภายนอกเข้าไปเจือจางไอเสีย อันจะทำให้ผลการวัดผิดพลาด

(๔) ให้อ่านค่าปริมาณความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์เมื่อเครื่องมือแสดงผลคงที่แล้ว ในกรณีที่เครื่องมือแสดงผลไม่คงที่ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยของค่าที่อ่านได้ระหว่างค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดในการวัดครั้งนั้น

(๕) ให้ปฏิบัติตาม (๓) และ (๔) ซ้ำอีกครั้ง แล้วใช้ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวัด ๒ ครั้ง เป็นเกณฑ์ตัดสิน

ข้อ ๔ การทำความสะอาดและเปลี่ยนไส้กรองของเครื่องมือต้องทำตามคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตเครื่องมือ

ข้อ ๕ บรรดาประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ หรือขัดแย้งกับที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๐

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง การติดเอกสารข้อความแสดงหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์วิทยุสื่อสาร ไว้บนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่มิเตอร์)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้เจ้าของรถยนต์รับจ้างซึ่งประสงค์จะติดเอกสารข้อความแสดงหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์วิทยุสื่อสารที่ตนเป็นสมาชิก ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อความแสดงหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์วิทยุสื่อสาร ให้ใช้ข้อความว่า “เรียก TAXI โทร. (หมายเลขโทรศัพท์)” โดยตัวอักษรและตัวเลขต้องมีขนาดความสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร และสีที่ใช้ต้องมองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน

ข้อ ๒ ให้ติดข้อความตามข้อ ๑ ตามแนวนบนของกระจกกันลมด้านหน้าและ/หรือด้านหลังของรถ โดยแนวกลางของข้อความต้องห่างจากขอบบนไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร

ข้อ ๓ กรณีที่ได้จัดทำข้อความตามข้อ ๑ บนแผ่นฟิล์ม เมื่อติดฟิล์มนั้นลงบนกระจกกันลมแล้ว ในบริเวณที่มีใช้ตัวอักษรหรือตัวเลข แสงจะต้องผ่านทั้งกระจกและแผ่นฟิล์มได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ และขอบแผ่นฟิล์มด้านล่างต้องมีระยะจากขอบกระจกกันลมด้านบนไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของความสูงกระจกกันลมด้านหน้าและด้านหลัง แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดประเภทของรถยนต์และแบบของเข็มขัดนิรภัย

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศกำหนดประเภทของรถยนต์และแบบของเข็มขัดนิรภัยตามประกาศ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้แล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงประเภทของรถยนต์ที่จะบังคับให้ต้องมีเข็มขัดนิรภัยเป็นอุปกรณ์ส่วนควบของรถเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความใน (๑๒) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดประเภทของรถยนต์และแบบของเข็มขัดนิรภัย ประกาศ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๒ ให้รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ดังต่อไปนี้ ต้องมีเข็มขัดนิรภัยเป็นอุปกรณ์ส่วนควบของรถติดตั้งไว้สำหรับผู้ขับรถและผู้ที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกันกับผู้ขับรถ

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

(๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๑๕ ที่นั่ง และมีน้ำหนักรถไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

(๓) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักรถไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

(๔) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

(๕) รถยนต์รับจ้างบรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

(๖) รถยนต์บริการ (รถป้ายเขียว) ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ความใน (๑) (๒) และ (๓) ของวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์สี่ล้อเล็ก

ข้อ ๓ รถยนต์อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ จะติดตั้งเข็มขัดนิรภัยเป็นอุปกรณ์ส่วนควบของรถหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๔ เพิ่มชนิดนิรภัยให้มี ๒ แบบ ดังนี้

(๑) แบบรัดหน้าตักและรั้งพาดไหล่ สำหรับผู้ขับรถและผู้ที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับผู้ขับรถที่อยู่ด้านริมสุด

(๒) แบบรัดหน้าตัก สำหรับผู้ที่นั่งตอนกลางระหว่างผู้ขับรถและผู้ที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับผู้ขับรถที่อยู่ด้านริมสุดเท่านั้น

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าควันดำและค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ออกจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตามประกาศลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑ ไว้แล้วนั้น

โดยที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ออกประกาศกำหนดมาตรฐานค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลขึ้นใหม่ ตามประกาศฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เพื่อให้เกณฑ์มาตรฐานและวิธีการตรวจสอบระบบไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความเหมาะสมและสอดคล้องกับที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประกาศกำหนด กรมการขนส่งทางบกจึงออกประกาศกำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าควันดำและค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ออกจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“รถยนต์” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล แต่ไม่รวมถึงรถจักรยานยนต์ รถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถใช้งานเกษตรกรรม

“เครื่องมือวัดควันดำระบบกระดาดชะกรอง (Filter)” หมายความว่า เครื่องมือตรวจวัดควันดำโดยใช้กระดาดชะกรอง และวัดค่าของแสงที่สะท้อนจากกระดาดชะกรอง ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

“ระยะความยาวของทางเดินแสง (Optical Path Length)” หมายความว่า ระยะความยาวของทางเดินแสงที่ถูกปิดกั้นด้วยควันดำในขณะตรวจวัด

“เครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง แบบไหลผ่านทั้งหมด (Full Flow Opacity)” หมายความว่า เครื่องมือตรวจวัดควันดำที่ให้ควันดำทั้งหมดไหลผ่านช่องวัดแสงและวัดค่าแสงที่ทะลุผ่านควันดำ โดยวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละที่ระยะความยาวของทางเดินแสงที่ ๗๖ มิลลิเมตร หรือเทียบเท่า

“เครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง แบบไหลผ่านบางส่วน (Partial Flow Opacity) หมายความว่า เครื่องมือตรวจวัดควันดำที่ให้ควันดำไหลผ่านช่องวัดแสงบางส่วนและวัดค่าของแสงที่ทะลุผ่านควันดำ โดยวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละที่ระยะความยาวของทางเดินแสงที่ ๔๓๐ มิลลิเมตร หรือเทียบเท่า

ข้อ ๓ ค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ในขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๔๕ ที่ระยะความยาวของทางเดินแสงมาตรฐานเมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง

(๒) ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๕๐ เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบกระดาษกรอง

ข้อ ๔ ค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ในขณะเครื่องยนต์มีภาระ และอยู่บนเครื่องทดสอบ ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๓๕ ที่ระยะความยาวของทางเดินแสงมาตรฐานเมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง

(๒) ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๔๐ เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือวัดควันดำ (ระบบกระดาษกรอง)

ข้อ ๕ การตรวจวัดค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ในขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระและในขณะเครื่องยนต์มีภาระและอยู่บนเครื่องทดสอบ ให้ใช้วิธีตามที่กำหนดรายละเอียดไว้ในภาคผนวกท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าวันดำ และค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ออกจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตามประกาศลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑ ไว้แล้วนั้น

โดยที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ออกประกาศกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีนขึ้นใหม่ ตามประกาศ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เพื่อให้เกณฑ์มาตรฐาน และวิธีการตรวจสอบระบบไอเสียของรถเป็นไปด้วยความเหมาะสมและสอดคล้องกับที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประกาศกำหนด กรมการขนส่งทางบกจึงออกประกาศกำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีนไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบค่าวันดำ และค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ออกจากท่อไอเสียของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“รถยนต์” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน แต่ไม่รวมถึงรถจักรยานยนต์ รถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถใช้งานเกษตรกรรม

“เครื่องมือ” หมายความว่า เครื่องมือวัดระบบนินดีสเปอริซีฟ อินฟราเรด (Nondispersive Infra ed. NDIR) สำหรับใช้วัดปริมาณความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จากท่อไอเสียที่มีช่วงการวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ โดยปริมาตรและเครื่องมือวัดปริมาณความเข้มข้นของก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียที่มีช่วงการวัดไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ส่วนในล้านส่วน (ppm) ของค่าเทียบเท่าเฮกซะน เอ็กเซน (N-Hexane) หรือเครื่องมือวัดระบบอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

ข้อ ๓ ค่าก๊าซจากท่อไอเสียรถยนต์ ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ไม่เกินร้อยละ ๔.๕ ที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ
- (๒) ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอน ไม่เกิน ๖๐๐ ส่วนในล้านส่วนที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ

ข้อ ๔ สำหรับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนลักษณะเก๋ง ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ เป็นต้นไป ต้องมีค่าก๊าซจากท่อไอเสียไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ
- (๒) ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอน ไม่เกิน ๒๐๐ ส่วนในล้านส่วนที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ

ข้อ ๕ วิธีตรวจสอบค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียรถยนต์ ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (๑) ปรับเทียบ (Calibrate) เครื่องมือด้วยก๊าซมาตรฐาน (Standard Gas) ตามคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตเครื่องมือเพื่อให้เครื่องมืออ่านค่าได้ถูกต้อง
- (๒) เดินเครื่องยนต์ของรถยนต์ให้อยู่ในอุณหภูมิใช้งานปกติ
- (๓) ขณะที่เครื่องยนต์เดินเบา ให้สอดหัววัด (Probe) ของเครื่องมือเข้าไปในท่อไอเสียให้ลึกที่สุด อย่างน้อยตามคำแนะนำของผู้ผลิตเครื่องมือ

ในกรณีที่ไม่สามารถสอดหัววัดของเครื่องมือเข้าไปในท่อไอเสียเนื่องจากติดอุปกรณ์ระงับเสียง ให้ใช้ท่อพิเศษต่อปลายท่อไอเสียแล้วจึงสอดหัววัดของเครื่องมือเข้าไปในท่อพิเศษที่ต่อเสริมปลายท่อไอเสีย เพื่อเป็นการป้องกันอากาศภายนอกเข้าไปเจือจางไอเสียอันจะทำให้ผลจากการวัดผิดพลาด

(๔) ให้อ่านค่าปริมาณความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอน เมื่อเครื่องมือแสดงผลคงที่แล้ว ในกรณีที่เครื่องมือแสดงผลไม่คงที่ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยของค่าที่อ่านได้ระหว่างค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของการวัดครั้งนั้น

(๕) ให้ปฏิบัติตาม (๓) และ (๔) ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง แล้วใช้ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวัดทั้งสองครั้ง เป็นเกณฑ์ตัดสิน

ข้อ ๖ วิธีทำความสะอาดและเปลี่ยนไส้กรองของเครื่องมือให้กระทำตามคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตเครื่องมือ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดระดับเสียงและวิธีการวัดระดับเสียงของรถยนต์

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศ เรื่อง เกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่ปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดระดับเสียงของรถยนต์ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ กำหนดระดับเสียงของรถยนต์ขึ้นใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดระดับเสียงของรถยนต์สอดคล้องกับประกาศดังกล่าว และเพื่อให้การตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบก จึงออกประกาศ กำหนดระดับเสียงและวิธีการวัดระดับเสียงของรถยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง เกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ความเร็วรอบสูงสุด” หมายความว่า ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ที่ให้กำลังสูงสุด ทั้งนี้ ชุดเกียร์ส่งกำลังจะต้องอยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง

“ความเร็วรอบเดินเบา” หมายความว่า ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ ในขณะที่ไม่ได้เร่งเครื่องยนต์

ข้อ ๓ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดระดับเสียงต้องเป็น ดังนี้

(๑) เครื่องวัดระดับเสียง ตามมาตรฐานของคณะกรรมการมาตรฐานการระหว่างประเทศ ว่าด้วยเทคนิคไฟฟ้า ซึ่งเรียกโดยย่อว่า ไอ อี ซี (International Electrotechnical Commission, IEC) หรือเครื่องวัดระดับเสียงอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

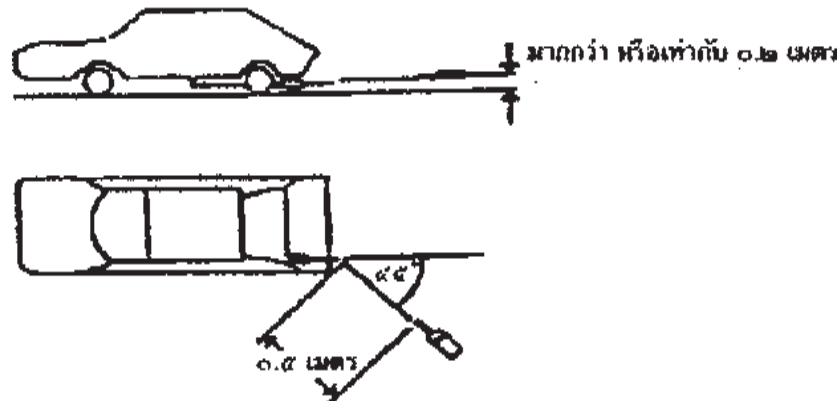
(๒) เครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ที่มีความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ ๓ ของค่าเต็มสเกล

ข้อ ๔ ระดับเสียงของรถยนต์ในขณะเดินเครื่องยนต์อยู่กับที่ โดยไม่รวมเสียงแทรกสัญญาณ ต้องมีระดับเสียงไม่เกิน

(๑) ๑๐๐ เดซิเบล เอ เมื่อตรวจวัดในระยะห่างจากรถยนต์นั้น ๐.๕ เมตร หรือ

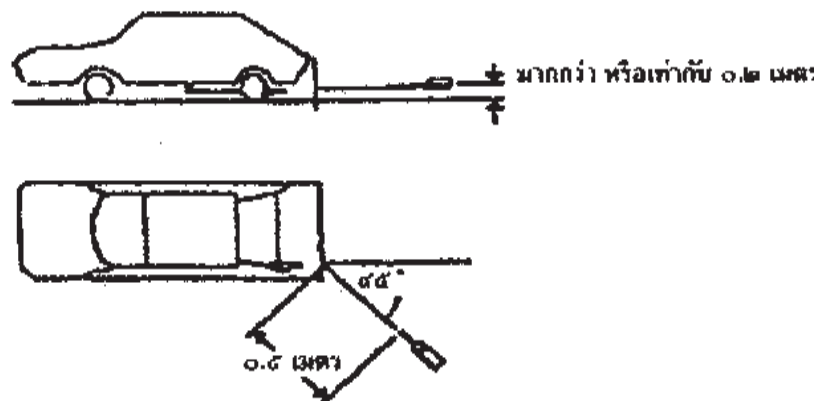
(ก) รถยนต์มีท่อไอเสียท่อเดียว

กรณีที่ปลายท่อไอเสียยื่นพ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ ให้ตั้งไมโครโฟนในระดับเดียวกันกับปลายท่อไอเสีย แต่ต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๐.๒ เมตร หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อไอเสียและแกนไมโครโฟนจะต้องขนานกับพื้น ทำมุม ๔๕ องศากับปลายท่อไอเสีย โดยมีระยะห่างจากปลายท่อไอเสีย ๐.๕ เมตร ดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๑ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียท่อเดียว และยื่นพ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

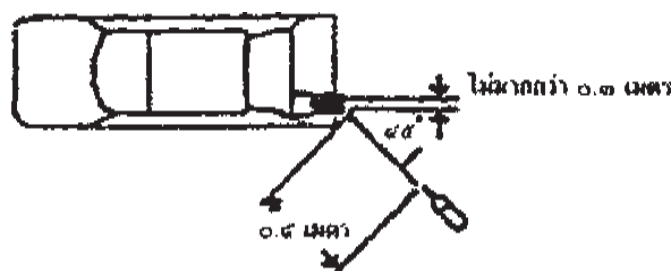
กรณีที่ปลายท่อไอเสียยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ ให้ตั้งไมโครโฟนอยู่ห่างจากริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ด้านปลายทางออกของท่อไอเสียรถยนต์เป็นระยะทาง ๐.๕ เมตร โดยให้แกนไมโครโฟนขนานกับพื้น ทำมุม ๔๕ องศากับปลายท่อไอเสีย ดังรูปที่ ๒

รูปที่ ๒ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียท่อเดียว และยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

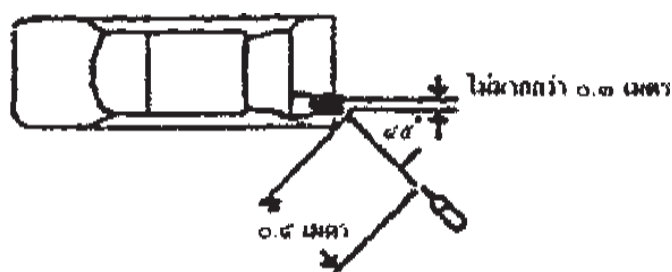
(ข) รถยนต์มีท่อไอเสียสองท่อหรือมากกว่า

กรณีมีระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียไม่มากกว่า ๐.๓ เมตร และท่อไอเสียต่อจากหม้อพักใบเดียวกัน ให้ดำเนินการตามข้อ ๖.๑ (๓) (ก) เว้นแต่ให้ถือระยะและทิศทางของท่อไอเสียด้านนอกของรถยนต์เป็นเกณฑ์ ดังรูปที่ ๓

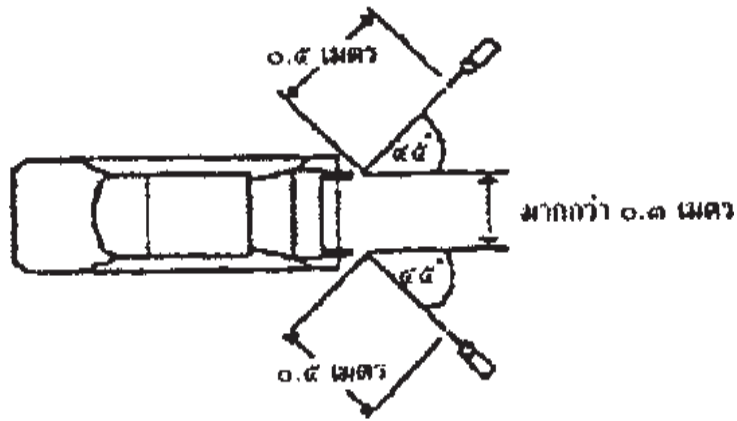
รูปที่ ๓ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียสองท่อหรือมากกว่า และมีระยะห่างระหว่างปลายไม่มากกว่า ๐.๓ เมตร และท่อไอเสียต่อจากหม้อพักใบเดียวกัน และยื่นพ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

กรณีที่ปลายท่อไอเสียยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ ให้ตั้งไมโครโฟนอยู่ห่างจากริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ด้านปลายทางออกของท่อไอเสียรถยนต์เป็นระยะทาง ๑.๕ เมตร โดยให้แกนไมโครโฟนขนานกับพื้น ทำมุม ๔๕ องศากับปลายท่อไอเสีย ดังรูปที่ ๔

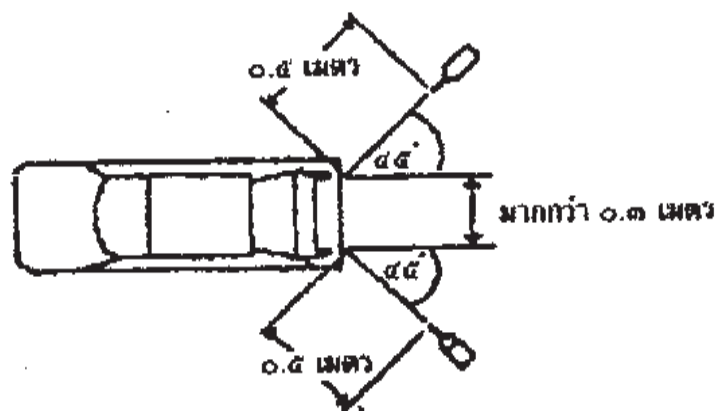
รูปที่ ๔ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียสองท่อหรือมากกว่า และมีระยะห่างระหว่างปลายไม่มากกว่า ๐.๓ เมตร และยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

กรณีมีระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียมากกว่า ๐.๓ เมตร หรือในกรณีที่ท่อไอเสียต่อจากหม้อพักคนละใบ ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ห่างระหว่างปลายท่อไอเสียเท่าใด ให้ดำเนินการตามข้อ ๖.๑ (๓) (ก) ทุกข้อ และให้ใช้ค่าสูงสุดที่วัดได้ ดังรูปที่ ๕

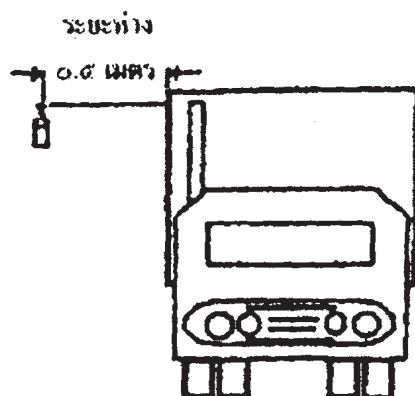
รูปที่ ๕ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียสองท่อหรือมากกว่า และมีระยะห่างระหว่างปลายมากกว่า ๐.๓ เมตร หรือปลายท่อไอเสียต่อจากหม้อพักคนละใบ และยื่นพ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

กรณีที่ปลายท่อไอเสียของรถยนต์ยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ ให้ตั้งไมโครโฟนอยู่ห่างจากริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ด้านปลายทางออกของท่อไอเสียรถยนต์เป็นระยะทาง ๐.๕ เมตร โดยให้แกนไมโครโฟนขนานกับพื้น ทำมุม ๔๕ องศา กับปลายท่อไอเสีย ดังรูปที่ ๖

รูปที่ ๖ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียงกรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียสองท่อหรือมากกว่า และมีระยะห่างระหว่างปลายมากกว่า ๐.๓ เมตร หรือปลายท่อไอเสียต่อจากหม้อพักคนละใบ และยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

(ค) กรณีที่ท่อไอเสียของรถยนต์อยู่ในแนวตั้งชี้ขึ้นข้างบน ให้ตั้งไมโครโฟนอยู่ระดับเดียวกันกับปลายท่อไอเสีย โดยให้แกนไมโครโฟนอยู่ในแนวตั้งชี้ขึ้นข้างบนและห่าง ๐.๕ เมตร จากริมนอกสุดของรถยนต์ ด้านเดียวกับท่อไอเสีย ดังรูปที่ ๗

รูปที่ ๗ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถยนต์มีปลายท่อไอเสียอยู่ในแนวตั้งชี้ขึ้นข้างบน

(๔) วัดระดับเสียงโดยเร่งเครื่องยนต์ตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

รถยนต์เกียร์คลัตช์ เร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับสามในสี่ของความเร็วรอบสูงสุดจนกระทั่งเครื่องยนต์ทำงานด้วยความเร็วรอบคงที่ แล้วปล่อยให้เครื่องยนต์กลับไปความเร็วรอบเดินเบา โดยอ่านค่าความเร็วรอบจากเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

รถยนต์ดีเซล เร่งเครื่องยนต์ให้จนสุดคันเร่งแล้วปล่อยให้เครื่องยนต์กลับไปความเร็วรอบเดินเบา

(๕) ให้ตรวจวัดระดับเสียง ๒ ครั้ง และให้ถือเอาค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นระดับเสียงของรถยนต์

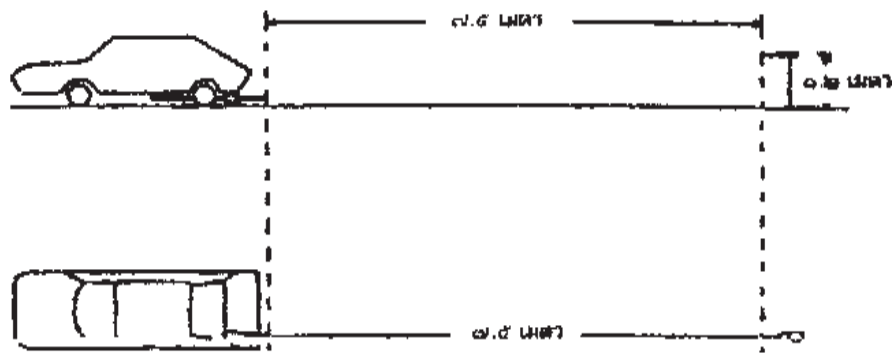
(๖) ถ้าค่าระดับเสียงจากการตรวจวัดทั้ง ๒ ครั้ง แตกต่างกันเกินกว่า ๒ เดซิเบล เอ ให้ตรวจวัดระดับเสียงโดยเริ่มต้นใหม่

๖.๒ กรณีตรวจวัดที่ระยะห่างจากรถยนต์ ๗.๕ เมตร ให้กระทำตามวิธี ดังต่อไปนี้

(๑) ทำการวัดระดับเสียงของสภาพแวดล้อมและลมในขณะนั้นก่อน ระดับเสียงของสภาพแวดล้อมและลมที่วัดได้ในบริเวณสถานที่ตามข้อ ๕ (๑) (ข) ต้องไม่เกิน ๗๕ เดซิเบล เอ

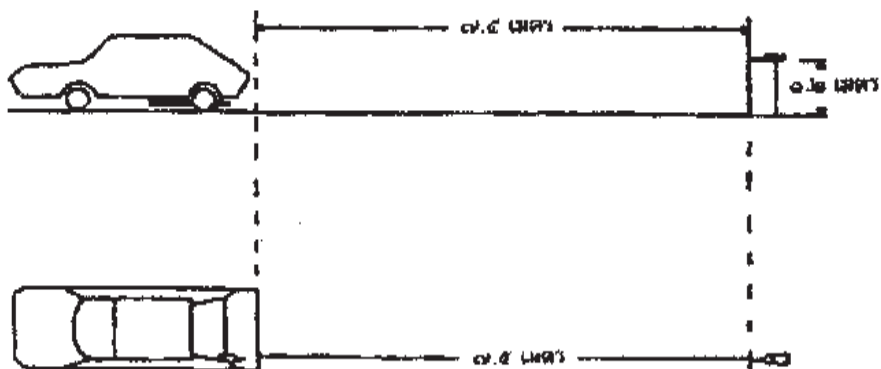
(๒) ให้จอดรถยนต์อยู่กับที่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง และเดินเครื่องยนต์จนกระทั่งถึงอุณหภูมิใช้งานปกติ หรือไม่น้อยกว่า ๕ นาที ก่อนทำการตรวจวัด ถ้ามีขอบทางเท้าจะต้องจอดรถยนต์ห่างจากขอบทางเท้าอย่างน้อย ๑ เมตร

(๓) ติดตั้งเครื่องวัดระดับเสียงโดยหันแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียงเข้าหารถยนต์ที่จะทำการตรวจวัดระดับเสียง โดยตั้งไมโครโฟนให้สูงจากพื้น ๑.๒ เมตร และห่างจากปลายท่อไอเสีย ๗.๕ เมตร หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อไอเสีย โดยแกนไมโครโฟนจะต้องขนานกับพื้น ดังรูปที่ ๘

รูปที่ ๘ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีปลายท่อไอเสียยื่นพ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

กรณีที่ปลายท่อไอเสียยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ ให้ตั้งไมโครโฟนอยู่ห่างจากริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์ด้านปลายทางออกของท่อไอเสียเป็นระยะทาง ๗.๕ เมตร ดังรูปที่ ๙

รูปที่ ๙ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีปลายท่อไอเสียยื่นไม่พ้นริมนอกสุดของตัวถังรถยนต์

(๔) วัดระดับเสียงโดยเร่งเครื่องยนต์ตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

รถยนต์แก๊สโซลีน เร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับสามในสี่ของความเร็วรอบสูงสุดจนกระทั่งเครื่องยนต์ทำงานด้วยความเร็วรอบคงที่แล้วปล่อยให้เครื่องยนต์กลับไปให้ความเร็วรอบเดินเบา โดยอ่านค่าความเร็วรอบจากเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

รถยนต์ดีเซล เร่งเครื่องยนต์ให้จนสุดคันเร่งแล้วปล่อยให้เครื่องยนต์กลับไปให้ความเร็วรอบเดินเบา

(๕) ให้ตรวจวัดระดับเสียง ๒ ครั้ง และให้ถือเอาค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นระดับเสียงของรถยนต์

(๖) ถ้าค่าระดับเสียงจากการตรวจวัดทั้ง ๒ ครั้ง แตกต่างกันเกินกว่า ๒ เดซิเบล เอ ให้ตรวจวัดระดับเสียงโดยเริ่มต้นใหม่

ข้อ ๗ การอ่านค่าระดับเสียงของรถยนต์ที่ทำการตรวจวัด จะต้องไม่มีบุคคลหรือสิ่งกีดขวางอยู่ภายในบริเวณ ๐.๕ เมตร จากไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง

ข้อ ๘ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดระดับเสียงและวิธีการวัดระดับเสียงของรถจักรยานยนต์

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศ เรื่อง เกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่ปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ กำหนดระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ขึ้นใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดระดับเสียงของรถจักรยานยนต์สอดคล้องกับประกาศดังกล่าว และเพื่อให้การตรวจสอบระดับเสียงของรถจักรยานยนต์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบก จึงออกประกาศกำหนดระดับเสียงและวิธีการวัดระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง เกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตามประกาศลงวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ความเร็วรอบสูงสุด” หมายความว่า ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ที่ให้กำลังสูงสุด ทั้งนี้ ชุดเกียร์ส่งกำลังจะต้องอยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง

“ความเร็วรอบเดินเบา” หมายความว่า ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ ในขณะที่ไม่ได้เร่งเครื่องยนต์

ข้อ ๓ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดระดับเสียงต้องเป็น ดังนี้

(๑) เครื่องวัดระดับเสียง ตามมาตรฐานของคณะกรรมการมาตรฐานระหว่างประเทศ ว่าด้วยเทคนิคไฟฟ้า ซึ่งเรียกโดยย่อว่า ไอ อี ซี (International Electrotechnical Commission, IEC) หรือเครื่องวัดระดับเสียงอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

(๒) เครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ที่มีความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ ๓ ของค่าเต็มสเกล

ข้อ ๔ ระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ในขณะที่เดินเครื่องยนต์อยู่กับที่ โดยไม่รวมเสียงแทรกสัญญาณต้องมีระดับเสียงไม่เกิน ๙๕ เดซิเบล เอ เมื่อตรวจวัดระดับเสียงในระยะห่างจากรถจักรยานยนต์ ๐.๕ เมตร

ข้อ ๕ การเตรียมการตรวจวัด

(๑) สถานที่สำหรับทำการตรวจวัดระดับเสียง ต้องเป็นพื้นราบทำด้วยคอนกรีตหรือแอสฟัลต์ หรือวัสดุที่มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงได้ดีและเป็นที่โล่ง ซึ่งมีระยะห่างจากรถจักรยานยนต์ที่จะทำการตรวจวัดตั้งแต่ ๓ เมตรขึ้นไป

(๒) ปรับเครื่องวัดระดับเสียงไว้ที่วงจรถ่วงน้ำหนัก “A” (Weighting Network. “A”) และที่ลักษณะความไวต่อรับเสียง “Fast” (Dynamic Characteristics “Fast”) รวมทั้งต้องสอบเทียบกับเครื่องกำเนิดเสียงมาตรฐาน เช่น พิสตันโฟน (Piston Phone) หรืออะคูสติค คาลิเบรเตอร์ (Acoustic Calibrator) หรือสอบเทียบตามที่ระบุไว้ในคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตเครื่องวัดระดับเสียง

(๓) เครื่องมือทั้งหมดที่ใช้ในการตรวจวัด รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการวัดที่มีผลต่อค่าความแม่นยำหรือความใช้ได้ของผลการตรวจวัด ต้องได้รับการสอบเทียบตามระยะเวลาที่กำหนด

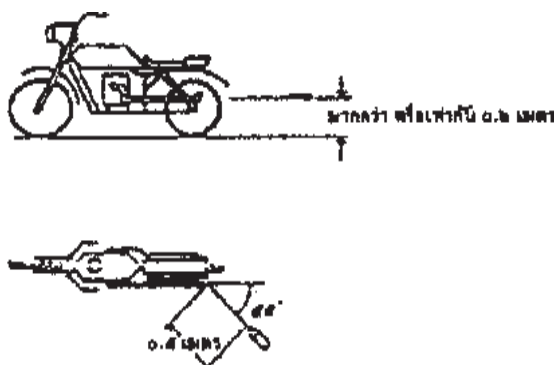
ข้อ ๖ การตรวจวัดระดับเสียง ให้กระทำ ดังนี้

(๑) ทำการวัดระดับเสียงของสภาพแวดล้อมและลมในขณะนั้นก่อน ระดับเสียงของสภาพแวดล้อมและลมที่วัดได้ในบริเวณสถานที่ตามข้อ ๕ (๑) ต้องไม่เกิน ๘๕ เดซิเบล เอ

(๒) ให้จอดรถจักรยานยนต์อยู่กับที่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง และเดินเครื่องยนต์จนกระทั่งถึงอุณหภูมิใช้งานปกติ หรือไม่น้อยกว่า ๕ นาที ก่อนทำการตรวจวัด ถ้ามีขอบทางเท้าจะต้องจอดรถจักรยานยนต์ห่างจากขอบทางเท้าอย่างน้อย ๑ เมตร

(๓) ติดตั้งเครื่องวัดระดับเสียงโดยหันแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟน ให้เป็นไปตามตำแหน่งและวิธีการ ดังต่อไปนี้

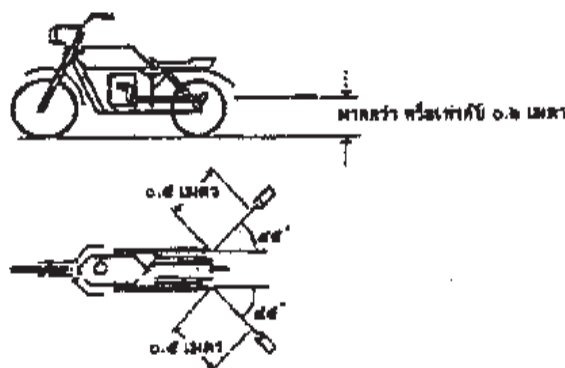
(ก) กรณีรถจักรยานยนต์มีท่อไอเสียท่อเดียว ให้ตั้งไมโครโฟนในระดับเดียวกันกับปลายท่อไอเสีย และสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๐.๒ เมตร หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อไอเสียแกนไมโครโฟนจะต้องขนานกับพื้นและทำมุม ๔๕ องศากับปลายท่อไอเสีย โดยมีระยะห่างจากปลายท่อไอเสีย ๐.๕ เมตร ดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๑ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถจักรยานยนต์มีท่อไอเสียท่อเดียว

(ข) กรณีที่ท่อไอเสียมีสองท่อหรือมากกว่า ซึ่งต่อจากหม้อพักไปเดียวกัน และมีระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียไม่มากกว่า ๐.๓ เมตร ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ (๓) (ก) เว้นแต่ให้ถ้อยะยะและทิศทางของท่อไอเสียด้านนอกของรถจักรยานยนต์เป็นเกณฑ์

(ค) กรณีที่ท่อไอเสียมีสองท่อหรือมากกว่า ซึ่งต่อจากหม้อพักใบเดียวกันโดยมีระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียมากกว่า ๐.๓ เมตร หรือในกรณีที่ท่อไอเสียต่อจากหม้อพักคนละใบ ไม่ว่าจะมียุ่ระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียเท่าใด ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ (๓) (ก) ทุกท่อ และให้ใช้ค่าสูงสุดที่วัดได้ ดังรูปที่ ๒

รูปที่ ๒ แสดงตำแหน่งการตั้งไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง กรณีรถจักรยานยนต์มีท่อไอเสียสองท่อหรือมากกว่า

(๔) วัดระดับเสียงโดยเร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับสามในสี่ของความเร็วรอบสูงสุด กรณีเครื่องยนต์มีความเร็วรอบสูงสุดไม่เกิน ๕,๐๐๐ รอบต่อนาที หรือเร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับกึ่งหนึ่งของความเร็วรอบสูงสุด กรณีเครื่องยนต์มีความเร็วรอบสูงสุดเกินกว่า ๕,๐๐๐ รอบต่อนาที จนกระทั่งเครื่องยนต์ทำงานด้วยความเร็วรอบคงที่แล้วปล่อยให้เครื่องยนต์กลับไปที่มีความเร็วรอบเดินเบา โดยอ่านค่าความเร็วรอบจากเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

(๕) ให้ตรวจวัดระดับเสียง ๒ ครั้ง และให้ถือเอาค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นระดับเสียงของรถจักรยานยนต์

(๖) ถ้าค่าระดับเสียงจากการตรวจวัดทั้ง ๒ ครั้ง แตกต่างกันเกินกว่า ๒ เดซิเบล เอ ให้ตรวจวัดระดับเสียงโดยเริ่มต้นใหม่

(๗) การอ่านค่าระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ที่ทำการตรวจวัดจะต้องไม่มีบุคคลหรือสิ่งกีดขวางอยู่ภายในบริเวณ ๐.๕ เมตร จากไมโครโฟนของเครื่องวัดระดับเสียง

ข้อ ๗ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง ให้ความเห็นชอบการรับจดทะเบียนรถดถนนและรถแทรกเตอร์
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

เพื่อให้การรับจดทะเบียนรถดถนน และรถแทรกเตอร์ที่มีใช้รถยนต์สำหรับลากจูงและมีขนาดไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้เป็นเจ้าของรถ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกประกาศให้ความเห็นชอบการรับจดทะเบียนรถดถนนและรถแทรกเตอร์ดังกล่าวไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ รถดถนนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๓) ต้องมีความกว้างเกินกว่า ๒.๕๕ เมตร แต่ไม่เกิน ๔ เมตร ความยาวเกินกว่า ๘ เมตร แต่ไม่เกิน ๑๐ เมตร และมีความสูงไม่เกิน ๔ เมตร

(๔) ต้องมีหนังสือชี้แจงว่ามีความจำเป็นต้องใช้รถตามลักษณะของการใช้งานเฉพาะกิจ ในกิจการใดกิจการหนึ่งหรือในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ

ข้อ ๒ รถแทรกเตอร์ที่มีใช้รถยนต์สำหรับลากจูงตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีความกว้างเกินกว่า ๒.๕๕ เมตร แต่ไม่เกิน ๔.๕๐ เมตร ความยาวเกินกว่า ๑๒ เมตร แต่ไม่เกิน ๑๖.๕๐ เมตร และมีความสูงเกินกว่า ๔ เมตร แต่ไม่เกิน ๔.๕๐ เมตร

(๒) ต้องมีหนังสือชี้แจงว่ามีความจำเป็นต้องใช้รถตามลักษณะของการใช้งานเฉพาะกิจในกิจการใดกิจการหนึ่งหรือในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ

ข้อ ๓ รถดถนนและรถแทรกเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๑ และข้อ ๒ หากจะนำมาจดทะเบียนต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบกเป็นการเฉพาะราย

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับรถที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

สำเนา

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้าที่ใช้ขับเคลื่อนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

เพื่อให้การรับจดทะเบียนรถที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้าเป็นไปด้วยความเหมาะสม และเกิดความปลอดภัยต่อประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนด ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดกำลังของ มอเตอร์ไฟฟ้าที่ใช้ขับเคลื่อนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดรถยนต์รับจ้าง รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล และรถยนต์บริการที่ขับเคลื่อน ด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ต้องมีกำลังไม่น้อยกว่า ๑.๕ กิโลวัตต์ และสามารถขับเคลื่อนรถให้มีความเร็วสูงสุดไม่น้อยกว่า ๔๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ข้อ ๒ รถยนต์รับจ้างสามล้อและรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ต้องมีกำลังไม่น้อยกว่า ๔ กิโลวัตต์ และสามารถขับเคลื่อนรถให้มีความเร็วสูงสุดไม่น้อยกว่า ๔๕ กิโลเมตร ต่อชั่วโมง

ข้อ ๓ รถจักรยานยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ต้องมีกำลังไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลวัตต์ และสามารถขับเคลื่อนรถให้มีความเร็วสูงสุดไม่น้อยกว่า ๔๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ข้อ ๔ รถบดถนน และรถแทรกเตอร์ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ต้องมีกำลังไม่น้อยกว่า ๑๕ กิโลวัตต์

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(ลงชื่อ) ศิลปชัย จารุเกษมรัตน์

(นายศิลปชัย จารุเกษมรัตน์)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร

**เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล หรือวิศวกรผู้ตรวจ
และทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้ง
กำหนดแบบหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบแบบเครื่องหมายการรับรอง
และการปิดเครื่องหมายสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง**

เนื่องด้วยข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติว่า “ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ที่ต้องมี รวมทั้งการติดตั้งตามกฎกระทรวงนี้ต้องได้รับการตรวจและทดสอบจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล สามัญวิศวกร หรือวุฒิวิศวกรตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมที่มีคุณสมบัติตามที่นายทะเบียนเห็นชอบ และเมื่อผู้ตรวจและทดสอบเห็นว่าส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้งถูกต้องตามกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ตรวจและทดสอบออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบและทำหรือปิดเครื่องหมายการรับรองไว้ที่รถตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

ฉะนั้น จึงกำหนดคุณสมบัติของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล หรือวิศวกรผู้ตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้งและกำหนดแบบหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบแบบเครื่องหมายการรับรอง ตลอดจนการปิดเครื่องหมายสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงไว้ ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้ตรวจและทดสอบ

๑.๑ เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลตามกฎหมาย ที่มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งเพื่อปฏิบัติงานในด้านวิศวกรรมหรือวิชาการในด้านวิศวกรรม และมีสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกรสาขาเครื่องกลตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมปฏิบัติงานประจำอยู่ หรือ

๑.๒ เป็นวิศวกรประเภทสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกรสาขาเครื่องกล ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม

๑.๓ มีสถานที่เหมาะสมสำหรับดำเนินการตรวจและทดสอบ

๑.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ เพื่อดำเนินการตรวจและทดสอบให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒. แบบหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบ

เมื่อผู้ตรวจและทดสอบเห็นว่า ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์หรือการติดตั้งถูกต้องตามกฎกระทรวง ให้ผู้ตรวจและทดสอบออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

๓. แบบเครื่องหมายการรับรอง

๓.๑ แบบเครื่องหมายรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซรถยนต์ ให้มีลักษณะดังนี้

๓.๑.๑ เป็นแผ่นป้ายโลหะอะลูมิเนียม ขนาดกว้าง ๔.๕ เซนติเมตร ยาว ๑๕ เซนติเมตร พื้นแผ่นป้ายเป็นสีฟ้า ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

๓.๑.๒ ในแผ่นป้ายมีข้อความเป็นตัวอักษรไทย สีขาว ดังนี้

- บรรทัดแรกมีข้อความระบุชื่อ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล หรือวิศวกรผู้ทำการตรวจสอบและทดสอบ

- บรรทัดที่สองมีข้อความระบุว่า “ถังใบนี้ได้รับการตรวจและทดสอบแล้ว เมื่อ วันที่.....”

- บรรทัดที่สามมีข้อความระบุว่า “หมายเลขถัง.....”

๓.๑.๓ การระบุวัน เดือน ปี ที่ตรวจสอบและทดสอบ และหมายเลขถัง ให้ใช้ตัวเลขอารบิก และหากมีความจำเป็นต้องใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษก็ให้ใช้ได้

๓.๑.๔ ในแผ่นป้ายที่มุมบนด้านซ้าย ต้องมีเครื่องหมายของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล หรือวิศวกรผู้ตรวจและทดสอบ

๓.๒ แบบเครื่องหมายรับรองการตรวจและทดสอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ให้มีลักษณะ ดังนี้

๓.๒.๑ เป็นแผ่นป้ายกระดาษพื้นสีขาว ขอบสีแดง ขนาดกว้าง ๗.๕ เซนติเมตร ยาว ๑๒ เซนติเมตร ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

๓.๒.๒ ด้านหน้าของแผ่นป้ายมีข้อความ ดังนี้

- บรรทัดแรกมีข้อความเป็นตัวอักษรไทย สีแดง ขนาดสูง ๑.๕ เซนติเมตร ระบุว่า “รถใช้ก๊าซ”

- บรรทัดที่สองมีข้อความเป็นตัวอักษรไทย สีดำหรือสีน้ำเงิน ระบุว่า “ทะเบียนรถ.....หมายเลขถัง.....”

- บรรทัดที่สามมีข้อความเป็นตัวอักษรไทย สีดำหรือสีน้ำเงิน ระบุว่า “ได้รับการตรวจและทดสอบเมื่อ.....”

- บรรทัดที่สี่มีข้อความเป็นตัวอักษรไทย สีดำหรือสีน้ำเงิน ระบุว่า “โดย.....”

๓.๒.๓ การระบุทะเบียนรถ หมายเลขถัง วัน เดือน ปี ที่ตรวจสอบและทดสอบ ให้ใช้ตัวเลขอารบิก และหากมีความจำเป็นต้องใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษก็ให้ใช้ได้

๓.๒.๔ ด้านหลังของแผ่นป้ายให้มีข้อความเป็นตัวอักษรไทย สีดำหรือสีน้ำเงิน ดังนี้

คำเตือน

เพื่อความปลอดภัยของท่าน รถใช้ก๊าซควรได้รับการตรวจและทดสอบระบบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์อย่างน้อยปีละครั้ง

๔. การปิดเครื่องหมาย

๔.๑ เครื่องหมายรับรองการตรวจและทดสอบถังก๊าซรถยนต์ ให้ปิดไว้ที่ถังในลักษณะที่สามารถตรวจสอบจากภายนอกได้

๔.๒ เครื่องหมายรับรองการตรวจและทดสอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ให้ปิดไว้ที่ด้านซ้ายของกระจกบังลมหน้ารถ โดยให้ด้านหน้าของเครื่องหมายอยู่ทางหน้ารถในลักษณะที่สามารถตรวจสอบจากภายนอกได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี ทวี พงศ์ประศาสน์

(นายทวี พงศ์ประศาสน์)

ผู้บังคับการ กองทะเบียน

นายทะเบียนตำรวจอาณัติ

ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร
เรื่อง การตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์
ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง

ตามที่ได้มีประกาศใช้บังคับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการใช้และการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้รถ และกำหนดคุณสมบัติของถังก๊าซที่ติดตั้งใช้ในรถยนต์ ต้องผ่านการตรวจและทดสอบเมื่อผ่านการใช้งานมาแล้วตามกำหนดเวลา ดังนี้

๑. กรณีที่เป็นถังตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวสำหรับเครื่องยนต์สันดาปภายในที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เมื่อใช้งานมาแล้วและมีอายุครบ ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผลิต และครั้งต่อไปทุก ๆ ๕ ปี นับแต่วันที่ผ่านการตรวจและทดสอบ

๒. กรณีที่มีได้เป็นถังมาตรฐานดังกล่าวใน ๑ เมื่อใช้งานมาแล้วครบ ๕ ปี นับแต่วันที่ผ่านการตรวจและทดสอบ

ขณะนี้ส่วนใหญ่อถังก๊าซที่ติดตั้งใช้ในรถยนต์รับจ้าง มีอายุการใช้งานครบกำหนดที่จะต้องผ่านการตรวจและทดสอบใหม่อีกครั้ง เพื่อให้มีความปลอดภัยเพียงพอที่จะนำมาใช้งานอีกต่อไปได้ ฉะนั้น ขอให้เจ้าของรถยนต์รับจ้างที่มีรถยนต์รับจ้างซึ่งใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงและอายุการใช้งานของถังก๊าซครบกำหนดที่จะต้องผ่านการตรวจและทดสอบใหม่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว นำรถยนต์รับจ้างไปให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล สามัญวิศวกร หรือวุฒิวิศวกรตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมที่มีคุณสมบัติตามที่นายทะเบียนเห็นชอบ เป็นผู้ตรวจและทดสอบถังก๊าซเพื่อออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบเป็นหลักฐาน ก่อนนำรถยนต์รับจ้างเข้ารับการตรวจสภาพเพื่อเสียภาษีประจำปีต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก

นายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๓๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความเหมาะสม อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ตรวจสภาพ” หมายความว่า การดำเนินการตรวจสอบสภาพรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“ตรวจสอบ” หมายความว่า การตรวจสอบความถูกต้องของเลขตัวรถ เลขเครื่องยนต์ และสีรถ

“อัตราภาษี” หมายความว่า จำนวนค่าภาษีซึ่งเจ้าของรถจะต้องเสียตามอัตราที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศแต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

***ข้อ ๖** การยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๖ การยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนภาษีรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ยื่นที่สำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือสำนักงานทะเบียนรถยนต์สาขา หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี”

เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไป ดังนี้

(๑) ถ้าการขอดำเนินการเรื่องใดต้องนำรถเข้ารับการตรวจสภาพหรือตรวจสอบ ให้เจ้าของรถ ยื่นเรื่องราวขอดำเนินการที่หน่วยงานตรวจสภาพรถ

(๒) ถ้าการขอดำเนินการเรื่องใดไม่ต้องนำรถเข้ารับการตรวจสภาพหรือตรวจสอบ หรือเป็นการ ขอจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า ให้เจ้าของรถยื่นเรื่องราวขอดำเนินการที่หน่วยงาน ทะเบียนรถของรถประเภทนั้น

ข้อ ๗ ในการยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ ผู้ยื่นคำขอต้องเสียค่าธรรมเนียม คำขอ ฉบับละ ๕ บาททุกครั้ง เว้นแต่การยื่นเสียภาษีประจำปีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ ๘ ในกรณีที่เจ้าของรถไม่มาติดต่อขอดำเนินการใด ๆ ตามระเบียบนี้ด้วยตนเอง ผู้ยื่น ต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าของรถมาแสดงทุกครั้ง เว้นแต่การยื่นเสียภาษีประจำปีไม่ต้องมีใบมอบอำนาจ

***“ข้อ ๘ ทวิ** รถที่จดทะเบียนแล้วตามข้อ ๑๑ (๓) หากมีการขอดำเนินการใด ๆ ทางทะเบียนต่อมา จะต้องได้รับแจ้งผลตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของหลักฐานการนำเข้าจากกรมศุลกากรแล้ว จึงจะดำเนินการ ต่อไปได้”

หมวด ๒

การขอจดทะเบียนรถและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถ

ข้อ ๙ การขอจดทะเบียนรถ ให้ยื่นคำขอ ดังนี้

(๑) สำหรับรถที่ขอจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ สำนักงานทะเบียนรถยนต์**

*** (๒) สำหรับรถที่ขอจดทะเบียนในเขตจังหวัดอื่นให้ยื่น ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้น ยกเว้น รถที่ขอจดทะเบียนในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานขนส่งจังหวัดยะลา สาขาอำเภอเบตงให้ยื่น ณ สำนักงาน ขนส่งจังหวัดยะลา สาขาอำเภอเบตง

*เมื่อสำนักงานทะเบียนรถยนต์หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดรับจดทะเบียนแล้ว หากเจ้าของรถ มีภูมิลำเนาในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้จัดส่ง ทะเบียนรถให้เขตพื้นที่หรือสาขานั้น แล้วแต่กรณี โดยไม่ชักช้า

*เพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

** ปัจจุบันคือ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักทะเบียนและภาษีรถ

*** แก้ไขเพิ่มเติมโดยหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/ว.๒๑ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ความเดิมเป็นดังนี้

“(๒) สำหรับรถที่ขอจดทะเบียนในจังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้น”

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ฉบับที่ ๓๑ พ.ศ. ๒๕๓๔ ความเดิมเป็นดังนี้

“เมื่อสำนักงานทะเบียนรถยนต์หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดรับจดทะเบียนแล้ว หากเจ้าของรถมีภูมิลำเนาในเขตท้องที่รับผิดชอบของ สำนักงานทะเบียนรถยนต์สาขา หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้จัดส่งทะเบียนรถให้สาขานั้นโดยไม่ชักช้า”

ข้อ ๑๐ ให้กำหนดประเภทรถในการขอจดทะเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถ ดังต่อไปนี้

- (๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (รย. ๑)
- (๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน (รย. ๒)
- (๓) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย. ๓)
- (๔) รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (รย. ๔)
- (๕) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด (รย. ๕)
- (๖) รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (รย. ๖)
- (๗) รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง (รย. ๗)
- (๘) รถยนต์รับจ้างสามล้อ (รย. ๘)
- (๙) รถยนต์บริการธุรกิจ (รย. ๙)
- (๑๐) รถยนต์บริการทัศนาจร (รย. ๑๐)
- (๑๑) รถยนต์บริการให้เช่า (รย. ๑๑)
- (๑๒) รถจักรยานยนต์ (รย. ๑๒)
- (๑๓) รถแทรกเตอร์ (รย. ๑๓)
- (๑๔) รถบดถนน (รย. ๑๔)
- (๑๕) รถใช้งานเกษตรกรรม (รย. ๑๕)
- (๑๖) รถพ่วง (รย. ๑๖)

ข้อ ๑๑ เจ้าของรถซึ่งประสงค์จะขอจดทะเบียนรถประเภทหนึ่งประเภทใด ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอในแต่ละกรณี ดังนี้

- (๑) รถใหม่จากโรงงานหรือรถที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อจำหน่าย
 - (ก) หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่าย
 - (ข) หนังสือแจ้งจำหน่าย
 - (ค) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน สัญญาเช่าซื้อ เป็นต้น
 - (ง) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
- (๒) รถที่เคยจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหารหรือรถที่เคยจดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด
 - (ก) หนังสือรับรองหลักฐานการจำหน่าย
 - (ข) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น
 - (ค) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

- *“(๓) รถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรในลักษณะ “รถใหม่” หรือ “รถใช้แล้ว” ที่มีใช้เพื่อการจำหน่าย
- (ก) ใบรับรองการนำเข้าจากกรมศุลกากร (แบบ ๓๒) และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า
 - (ข) สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า (INVOICE)
 - (ค) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล”
- (๔) รถที่แจ้งการไม่ใช้ตลอดไป และมีความประสงค์จะนำมาจดทะเบียนใหม่
- (ก) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ (ยกเว้นที่แจ้งไว้ก่อนวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๑)
 - (ข) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
- (๕) รถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า
- (ก) หลักฐานการได้มาของโครงสร้างตัวรถ ถ้าเป็นโครงสร้างที่เก่าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่ ใบขนสินค้าขาเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า ถ้าเป็นสำเนาต้องให้กรมศุลกากรรับรองความถูกต้องด้วย ถ้าได้มาโดยประการอื่นให้นำหลักฐานการได้มาของโครงสร้างดังกล่าวมาแสดง
 - (ข) ใบเสร็จรับเงินค่าโครงสร้างหรือตัวรถ ซึ่งต้องระบุชนิดและหมายเลขโครงสร้างหรือตัวรถด้วย
 - (ค) หลักฐานการได้มาของเครื่องยนต์ ได้แก่ หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่าย หนังสือแจ้งจำหน่ายและใบเสร็จรับเงินในการซื้อขาย
 - (ง) หลักฐานการได้มาของหัวเก๋ง (ในกรณีเป็นรถที่มีหัวเก๋ง) หรือตัวถังรถ
 - (จ) หลักฐานการประกอบรถ ได้แก่ ใบเสร็จรับเงินค่าประกอบรถ กรณีที่เจ้าของรถประกอบขึ้นเองให้ทำหนังสือยืนยันไว้เป็นหลักฐาน
 - (ฉ) หนังสือรับรองความมั่นคงแข็งแรงของรถจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมเครื่องกลหรือวิศวกรรมยานยนต์ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกร เฉพาะกรณีรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถอื่นที่ประกอบผิดไปจากแบบที่ผู้ผลิตกำหนด

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ความเดิมเป็นดังนี้

“(๓) รถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรในลักษณะ “รถยนต์ใช้แล้ว” ที่มีใช้เพื่อการจำหน่าย

- (ก) ใบรับรองการนำเข้าจากกรมศุลกากร (แบบ ๓๒)
- (ข) สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า (INVOICE) และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า
- (ค) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล”

หนังสือรับรองความมั่นคงแข็งแรงของรถจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมเครื่องกล หรือวิศวกรรมยานยนต์ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทภาคีวิศวกร หรือสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกรเฉพาะกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ในวรรคแรก

(ข) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

(๖) รถใช้งานเกษตรกรรม มีดังนี้

(ก) หลักฐานการได้มาของโครงสร้างรถ ถ้าเป็นโครงสร้างที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่ ใบขนสินค้าขาเข้าฯ บัญชีแสดงรายการสินค้า และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า ถ้าเป็นสำเนาต้องให้กรมศุลกากรรับรองความถูกต้องด้วย ถ้าได้มาโดยประการอื่นให้นำหลักฐานการได้มาของโครงสร้างดังกล่าวมาแสดง

(ข) ใบเสร็จรับเงินค่าโครงสร้าง ซึ่งต้องระบุชนิดและหมายเลขโครงสร้างด้วย

(ค) หลักฐานการได้มาของเครื่องยนต์ อุปกรณ์ และส่วนควบอื่น ๆ เท่าที่จำเป็น หากไม่มีหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกปากคำเจ้าของรถไว้ว่าได้มาด้วยประการใด

(ง) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

(จ) ในกรณีที่เจ้าของรถมิได้เป็นผู้ผลิตหรือประกอบขึ้นเอง ต้องมีหลักฐานการเสียภาษีการค้ำของผู้ผลิตหรือประกอบตามประมวลรัษฎากรหรือหลักฐานการได้รับยกเว้นการเสียภาษีดังกล่าวมาประกอบคำขอด้วย

(ฉ) รถที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของทางราชการโดยไม่มีทะเบียนหรือไม่สามารถตรวจสอบทะเบียนที่แท้จริงได้

(ก) หนังสือแจ้งการประมูลหรือขายทอดตลาดของส่วนราชการที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(ข) บัญชีรายละเอียดของรถที่ประมูลหรือขายทอดตลาด

(ค) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

* “(๘) รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ ความเดิมเป็นดังนี้

“(๘) รถพ่วง

(ก) หลักฐานการได้มาของโครงสร้างรถ ถ้าเป็นโครงสร้างที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่ ใบขนสินค้าขาเข้าฯ บัญชีแสดงรายการสินค้า และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า ถ้าเป็นสำเนาต้องให้กรมศุลกากรรับรองความถูกต้องด้วย ถ้าได้มาโดยประการอื่นให้นำหลักฐานการได้มาของโครงสร้างดังกล่าวมาแสดง

(ข) หลักฐานการผลิตหรือประกอบรถ ได้แก่ ใบเสร็จรับเงินค่าผลิตหรือประกอบรถ กรณีที่เจ้าของผลิตหรือประกอบขึ้นเองให้ทำหนังสือยืนยันไว้เป็นหลักฐาน

(ค) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านหรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล”

(ก) ถ้าเป็นรถนำเข้ามาในราชอาณาจักรทั้งคัน ให้ใช้หลักฐานตามที่กำหนดไว้ใน (๑) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

(ข) ถ้าเป็นรถที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ

(ข.๑) หลักฐานการผลิตหรือประกอบรถ ได้แก่ ใบเสร็จรับเงินค่าผลิตหรือประกอบรถ ถ้าเจ้าของผลิตหรือประกอบขึ้นเองให้ทำหนังสือยืนยันไว้เป็นหลักฐาน

(ข.๒) หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่าย และหนังสือแจ้งจำหน่าย ถ้าผู้ยื่นขอซื้อจากผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่าย

(ข.๓) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน สัญญาเช่าซื้อ เป็นต้น

(ข.๔) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือ ภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล”

(๙) รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาลกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ เฉพาะรถที่มีได้ใช้ในทางการค้าหรือหากำไร รถดับเพลิง รถพยาบาลที่มีใช้เป็นที่รถสำหรับรับจ้าง รถบดถนนของรัฐวิสาหกิจ รถแทรกเตอร์ของรัฐวิสาหกิจ และรถของสหประชาชาติไทย

(ก) หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่าย

(ข) หนังสือแจ้งจำหน่าย

(ค) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน สัญญาเช่าซื้อ เป็นต้น

(ง) หนังสือจากหน่วยงานที่เป็นเจ้าของรถซึ่งต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคลด้วย แจ้งเรื่องขอจดทะเบียนและขอยกเว้นการเสียภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียม

(๑๐) รถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตและคณะผู้แทนทางกงสุล

(ก) หนังสือจากกระทรวงการต่างประเทศ แจ้งเรื่องขอจดทะเบียนมายังนายทะเบียน พร้อมด้วยหลักฐานการได้มาของรถนั้น

(ข) หนังสือขอยกเว้นการเสียภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียม

(๑๑) รถของบุคคลในคณะผู้แทนองค์การระหว่างประเทศหรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ หรือผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

(ก) หนังสือจากส่วนราชการที่รับผิดชอบหน่วยงานดังกล่าว แจ้งเรื่องขอจดทะเบียนมายังนายทะเบียน พร้อมด้วยหลักฐานการได้มาของรถนั้น

(ข) หนังสือมอบอำนาจจากส่วนราชการตามข้อ (ก)

(ค) หนังสือขอยกเว้นการเสียภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียม เฉพาะในกรณีที่ได้รับยกเว้นการเสียภาษีประจำปี

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้ถือว่ารถขอเปลี่ยนประเภทจากที่จดทะเบียนไว้เดิม เป็นการขอจดทะเบียนรถ

การขอเปลี่ยนประเภทตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของรถยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบก กำหนด พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) กรณีรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถสาธารณะ หรือรถสาธารณะเปลี่ยนเป็นรถอื่น และรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถบริการ หรือรถบริการเปลี่ยนเป็นรถอื่น

(ก) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(ข) หลักฐานการเอาประกันภัยความเสียหายแก่บุคคลที่สาม (เฉพาะกรณีรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถสาธารณะ)

(ค) หนังสือรับรองการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ (กรณีรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถสาธารณะซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ประกอบการ)

(ง) แผ่นป้ายทะเบียนรถประเภทเดิม

(๒) กรณีรถบรรทุกส่วนบุคคลเปลี่ยนเป็นรถนั่งส่วนบุคคล หรือรถนั่งส่วนบุคคลเปลี่ยนเป็นรถบรรทุกส่วนบุคคล

(ก) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(ข) หลักฐานการแก้ไขตัดแปลงสภาพรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ฯลฯ

(ค) แผ่นป้ายทะเบียนรถประเภทเดิม

ข้อ ๑๓ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนรถตามข้อ ๑๑ ยกเว้นรถตามข้อ ๑๑ (๕) ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถตรวจสอบคำขอและหลักฐานประกอบคำขอ โดยให้ตรวจสอบหลักฐานเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการตรวจสภาพรถ เช่น หนังสือแจ้งจำหน่าย เป็นต้น เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นำรถเข้ารับการตรวจสภาพโดยยังไม่ต้องลงรับคำขอ และยังไม่ต้องเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น

(๒) ตรวจสภาพรถ

กรณีเป็นรถผ่านการตรวจสภาพ

(ก) ให้บันทึกรับรองการผ่านการตรวจสภาพ พร้อมลงชื่อและวันที่ตรวจสภาพ

(ข) เก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถ พร้อมออกใบเสร็จรับเงินและลงสมุดคู่มือสถิติการตรวจสภาพรถ

(ค) คืนคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอให้ผู้ยื่นไปดำเนินการจดทะเบียนต่อไป โดยให้ลงชื่อรับคืนในสมุดคู่มือสถิติการตรวจสภาพรถไว้ด้วย

กรณีเป็นรถไม่ผ่านการตรวจสภาพ

(ก) ให้บันทึกรับรองผลการไม่ผ่านการตรวจสภาพ และข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่านการตรวจสภาพพร้อมลงชื่อและวันที่ตรวจสภาพ

(ข) ลงสมุดคู่มือสถิติการตรวจสภาพรถ โดยให้บันทึกข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่านการตรวจสภาพไว้ด้วย

(ค) คืนคำขอและหลักฐานประกอบคำขอให้ผู้ยื่น พร้อมทั้งแจ้งให้นำรถไปแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำรถพร้อมเรื่องเดิมมาติดต่อขอรับการตรวจสภาพใหม่ต่อไป โดยให้ผู้ยื่นลงชื่อรับคืนในสมุดคู่มือสถิติการตรวจสภาพรถไว้ด้วย

(๓) เจ้าหน้าที่ทะเบียนรถตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ พร้อมด้วยผลการผ่านการตรวจสภาพรถ เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) ออกหมายเลขทะเบียน

(ข) เฉพาะกรณีในส่วนกลาง ให้ผู้ยื่นไปขอรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่าย ฝ่ายควบคุมบัญชีรถและเครื่องยนต์

(ค) จัดเก็บภาษีประจำปี ค่าธรรมเนียมคำขอ ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ (ถ้ามี)

(ง) จัดทำทะเบียนรถ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ และเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี เสนอนายทะเบียนลงนาม

*“(จ) จ่ายแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี และใบคู่มือจดทะเบียนรถ เว้นแต่รถตามข้อ ๑๑ (๓) ให้จ่ายเฉพาะแผ่นป้ายทะเบียนรถกับเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีให้ไปก่อนแล้ว ให้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการนำเข้าไปยังกรมศุลกากรภายในวันนั้นหรือวันรุ่งขึ้นเป็นอย่างช้า และเมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบหลักฐานการนำเข้าจากกรมศุลกากรว่าถูกต้องจึงจ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถให้ต่อไป พร้อมจัดส่งทะเบียนรถให้สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่เจ้าของรถมีภูมิลำเนา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ แล้วแต่กรณี โดยไม่ชักช้า”

ข้อ ๑๔ กรณีการจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า เมื่อตรวจสอบคำขอ และหลักฐานประกอบคำขอแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ส่งเรื่องให้ฝ่ายควบคุมบัญชีรถและเครื่องยนต์ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ตรวจสอบหลักฐาน การได้มาของโครงค้ำหรือตัวรถและเครื่องยนต์

(ก) กรณีที่หลักฐานการได้มาของโครงค้ำหรือตัวรถมีหมายเลขและที่โครงค้ำหรือตัวรถ ก็มีหมายเลข และกรณีที่หลักฐานการได้มาของโครงค้ำหรือตัวรถไม่มีหมายเลข และที่โครงค้ำหรือตัวรถ ก็ไม่มีหมายเลข เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้ลงบัญชีคุมเอกสารไว้แล้วส่งเรื่องคืน

(ข) กรณีที่หลักฐานการได้มาของโครงค้ำหรือตัวรถไม่มีหมายเลขกำกับไว้ แต่ที่โครงค้ำหรือตัวรถมีหมายเลข ให้ทำหนังสือสอบถามแผนกประกาศสืบจับและตรวจนิติพิพจน์ที่ถูกประทุษร้าย กองทะเบียน ประวัติอาชญากรรม กรมตำรวจ ว่ามีการแจ้งโครงค้ำหรือตัวรถดังกล่าวหายหรือไม่ เมื่อได้รับแจ้งผลเป็นหนังสือว่า ไม่มีผู้ใดแจ้งหายไว้และตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้ลงบัญชีคุมเอกสารไว้แล้วส่งเรื่องคืน

(๒) เมื่อได้รับเรื่องคืนจากฝ่ายควบคุมบัญชีรถและเครื่องยนต์ สำนักงานทะเบียนรถยนต์แล้ว ให้ขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนรถยนต์หรือขนส่งจังหวัด แล้วแต่กรณี

สำหรับกรณีที่หลักฐานการได้มาซึ่งโครงค้ำหรือตัวรถไม่มีหมายเลขกำกับไว้ และที่โครงค้ำหรือตัวรถก็ไม่มีหมายเลข ให้บันทึกปากคำเจ้าของรถถึงการได้มาแบบเรื่องไว้ด้วย

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ความเดิมเป็นดังนี้

“(จ) จ่ายแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี และใบคู่มือจดทะเบียนรถ”

(๓) ตรวจสอบสภาพรถ

(๔) ให้ผู้ยื่นไปเสียภาษีการค้าในฐานะผู้ผลิตหรือประกอบรถ แล้วนำหลักฐานการเสียภาษีการค้าหรือหลักฐานการได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากรมาแนบเรื่อง

(๕) ดำเนินการตามข้อ ๑๓ (๓)

ข้อ ๑๕ กรณีรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถสาธารณะ หรือรถสาธารณะเปลี่ยนเป็นรถอื่น และรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถบริการ หรือรถบริการเปลี่ยนเป็นรถอื่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสภาพรถ

(๒) เจ้าหน้าที่ทะเบียนรถตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอและผลการผ่านการตรวจสอบสภาพรถ และในกรณีที่รถอื่นเปลี่ยนเป็นรถสาธารณะหรือเปลี่ยนเป็นรถบริการ ให้ตรวจสอบด้วยว่า รถคันนั้นบรรจุอยู่ในบัญชีที่ได้รับอนุญาตแล้วหรือไม่ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) ออกหมายเลขทะเบียน กรณีรถอื่นเปลี่ยนเป็นรถสาธารณะ หรือเปลี่ยนเป็นรถบริการ ให้ใช้หมายเลขทะเบียนรถเดิมของรถสาธารณะหรือรถบริการคันที่ถูกเปลี่ยน แล้วแต่กรณี กรณีรถสาธารณะหรือรถบริการเปลี่ยนเป็นรถอื่น ให้ออกหมายเลขทะเบียนใหม่ให้

(ข) จัดเก็บภาษีในกรณีที่ต้องเสียภาษีเพิ่ม ค่าธรรมเนียมคำขอ ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ (ถ้ามี)

(ค) จัดทำทะเบียนรถ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ และเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี เสนอนายทะเบียนลงนาม

(ง) จ่ายแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี และใบคู่มือจดทะเบียนรถ

ข้อ ๑๖ กรณีรถบรรทุกส่วนบุคคลเปลี่ยนเป็นรถนั่งส่วนบุคคล หรือรถนั่งส่วนบุคคลเปลี่ยนเป็นรถบรรทุกส่วนบุคคล ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสภาพรถ

(๒) เจ้าหน้าที่ทะเบียนรถตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอและผลการผ่านการตรวจสอบสภาพรถ และในกรณีที่เปลี่ยนจากรถบรรทุกเป็นรถนั่ง ให้ตรวจสอบด้วยว่า เจ้าของรถต้องเสียภาษีการค้าในฐานะผู้ผลิตหรือประกอบการรถตามประมวลรัษฎากรหรือไม่ หากเข้าข่ายก็ให้ส่งเรื่องให้กรมสรรพากรหรือสรรพากรจังหวัดพิจารณาจัดเก็บภาษีการค้าเสียก่อน แล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๑๓ (๓)

หมวด ๓

การเสียภาษีประจำปี

ข้อ ๑๗ รถที่จดทะเบียนประเภทหนึ่งประเภทใดแล้ว เจ้าของรถต้องเสียภาษีประจำปีทุกคัน สำหรับรถที่ได้รับยกเว้นภาษีประจำปี เจ้าของรถต้องขอรับการยกเว้นภาษีประจำปีทุกปี

* “ข้อ ๑๘ ในการยื่นเสียภาษีประจำปี ไม่ต้องใช้แบบเรื่องราวเสียภาษีรถประจำปีหรือคำขอใด ๆ สำหรับการยกเว้นภาษีประจำปี ให้เจ้าของรถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามกฎหมายยื่นหนังสือขอยกเว้นพร้อมหลักฐานใบคู่มือจดทะเบียนรถ

หมวด ๔

การเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้

ข้อ ๒๔ การเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- (๑) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ
- (๒) ถ้าเปลี่ยนสีรถต้องมีหลักฐานการเปลี่ยนสีรถ เช่น ใบเสร็จรับเงินค่าจ้างทาสี เป็นต้น
- (๓) ถ้าเปลี่ยนเครื่องยนต์ต้องมีหลักฐานการได้มาของเครื่องยนต์ เช่น หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์ หนังสือแจ้งจำหน่าย ใบเสร็จรับเงินค่าเครื่องยนต์ เป็นต้น
- (๔) ถ้าเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ นอกจากการเปลี่ยนสีและเครื่องยนต์ต้องมีหลักฐานการได้มาของชิ้นส่วนอุปกรณ์ตามรายการที่ขอเปลี่ยน เช่น ใบเสร็จรับเงินค่าชิ้นส่วนอุปกรณ์นั้น เป็นต้น และถ้าเป็นการเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงที่ใช้จากน้ำมันเป็นใช้ก๊าซ หรือใช้ก๊าซและน้ำมัน ต้องมีหลักฐานหนังสือรับรองการตรวจสอบและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซ รวมทั้งการติดตั้งสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง

ข้อ ๒๕ เจ้าของรถต้องแจ้งการเปลี่ยนสีรถต่อนายทะเบียนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่เปลี่ยนสีรถนั้น

ในกรณีที่จ้างผู้อื่นทาสี ให้ถือวันที่ลงในใบเสร็จรับเงินค่าจ้างทาสีเป็นวันเปลี่ยนสีรถ

ในกรณีที่เจ้าของรถอ้างว่าทาสีเอง ให้ทำหนังสือยืนยันว่าได้ทาสีเองเมื่อใด และให้ถือวันที่ยืนยันนั้นเป็นวันเปลี่ยนสีรถ

ข้อ ๒๖ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๒๔ และตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอถูกต้องแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๔๒ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๘ ในการเสียภาษีประจำปีหรือขอยกเว้นภาษีประจำปีนั้น ให้เจ้าของรถทุกประเภท เว้นแต่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (รถแท็กซี่) รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง และรถยนต์รับจ้างสามล้อ ยื่นเรื่องราวตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(๑) ตรวจสอบภาพเฉพาะรายการที่ขอเปลี่ยน เว้นแต่การเปลี่ยนสี ให้ดำเนินการตรวจสอบสีว่าตรงกับสีที่ขอเปลี่ยนหรือไม่

(๒) เจ้าหน้าที่ทะเบียนรถตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอและผลการผ่านการตรวจสอบภาพหรือตรวจสอบรถ เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถ

(๓) แก้ไขรายการในทะเบียนรถ และใบคู่มือจดทะเบียนรถ เสนอนายทะเบียนลงนาม

(๔) จ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถ

หมวด ๕ การย้ายรถ

“ข้อ ๒๗ การแจ้งย้ายรถออก ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยใบคู่มือจดทะเบียนรถที่จังหวัดต้นทางหรือจังหวัดปลายทางก็ได้

ในกรณีที่ยื่นคำขอแจ้งย้ายรถที่จังหวัดปลายทาง รถนั้นต้องไม่มีภาษีค้างชำระและต้องยื่นคำขอล่วงหน้าก่อนวันครบกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งถัดไปไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

*หมวด ๙

การออกใบอนุญาตขับรถยนต์หรือให้ผู้อื่นขับรถยนต์ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม พร้อมทั้งการออกเครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถใช้กับเครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๔๙ การออกใบอนุญาตขับรถยนต์หรือให้ผู้อื่นขับรถยนต์ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อมพร้อมทั้งการออกเครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถใช้กับเครื่องหมายพิเศษ ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) สำเนาหรือภาพถ่ายใบอนุญาตให้ประกอบกิจการขายรถหรือซ่อมรถ

(๒) แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งของสถานที่ประกอบกิจการขายรถหรือซ่อมรถ

(๓) หลักฐานประจำตัวผู้ขอ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

* ความในหมวด ๙ มีการชักข้อความเข้าใจตามบันทึกข้อความที่ คค ๐๓๑๐/รย./ว.๒๙ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๗ (หน้า ๖๙๗)

ข้อ ๕๐ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๔๙ และตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอถูกต้องแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ออกหมายเลขเครื่องหมายพิเศษแล้วจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ขั้บรถยนต์หรือให้ผู้อื่นขั้บรถยนต์ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ค่าธรรมเนียมเครื่องหมายพิเศษ และ ค่าธรรมเนียมสมุดคู่มือประจำรถใช้กับเครื่องหมายพิเศษ

(๒) จัดทำใบอนุญาตขั้บรถยนต์หรือให้ผู้อื่นขั้บรถยนต์ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม และสมุดคู่มือ ประจำรถ เสนอนายทะเบียนลงนาม

(๓) จ่ายใบอนุญาตขั้บรถยนต์หรือให้ผู้อื่นขั้บรถยนต์ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม พร้อมทั้ง เครื่องหมายพิเศษดังกล่าว และสมุดคู่มือประจำรถใช้กับเครื่องหมายพิเศษ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๑

(ลงชื่อ) **สว่าง ศรีนิลทา**

(นายสว่าง ศรีนิลทา)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา
และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๓๑

เพื่อให้การกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม กรมการขนส่งทางบก วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑”

ข้อ ๒ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“รถพ่วง (FULL TRAILER)” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูงและน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกทั้งหมด ลงบนเพลาล้อสมบูรณ์ในตัวเอง

“รถกึ่งพ่วง (SEMI-TRAILER)” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูงและน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกบางส่วนเฉลี่ยลงบนเพลาล้อของรถคันลากจูง

“น้ำหนักรวม (GROSS VEHICLE WEIGHT, G.V.W.)” หมายความว่า น้ำหนักกรรวมกับน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของรถ

“น้ำหนักลงเพลา” หมายความว่า น้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกของรถที่เฉลี่ยลงบนเพลาล้อของรถนั้น

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การกำหนดน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุก

ข้อ ๖ รถที่เสียภาษีประจำปีตามน้ำหนัก ให้กำหนดน้ำหนักรถเท่ากับน้ำหนักรถ เพื่อกำหนดภาษีประจำปีตามประกาศกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักรถ เพื่อกำหนดภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

รถที่มีได้เสียภาษีประจำปีตามน้ำหนัก ให้กำหนดน้ำหนักรถเท่ากับน้ำหนักรถ เพื่อกำหนดภาษีประจำปี โดยให้นำหลักเกณฑ์ในประกาศกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักรถ เพื่อกำหนดภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำหรับรถจักรยานยนต์ รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ และรถบดถนน ไม่ต้องทำการกำหนดน้ำหนักรถ

ข้อ ๗ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สำหรับลากจูง และรถพ่วง ให้กำหนดน้ำหนักบรรทุกเท่ากับน้ำหนักที่ได้จากการหักน้ำหนักรถออกจากน้ำหนักรวมตามข้อ ๘

หมวด ๒

การกำหนดน้ำหนักรวมและน้ำหนักลงเพลาล

ข้อ ๘ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สำหรับลากจูง รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง ซึ่งเป็นชนิด แบบ หรือรุ่น ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้ให้ความเห็นชอบรถหรือคัสชีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกไว้แล้ว ให้กำหนดน้ำหนักรวมในกรณีรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สำหรับลากจูง และรถพ่วงหรือน้ำหนักลงเพลาล ในกรณีรถกึ่งพ่วงเท่ากับน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักลงเพลาลของรถ แล้วแต่กรณี ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วนั้น

รถตามวรรคหนึ่ง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกยังมิได้ให้ความเห็นชอบรถหรือคัสชีรถไว้ ให้กำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักลงเพลาลของรถ แล้วแต่กรณี ตามที่ผู้ผลิตหรือประกอบรถกำหนด

กรณีรถพ่วง และรถกึ่งพ่วง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกมิได้ให้ความเห็นชอบรถหรือคัสชีรถไว้ และผู้ผลิตหรือประกอบรถก็ได้กำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักลงเพลาลของรถไว้ ให้กำหนดน้ำหนักรวมและน้ำหนักลงเพลาลของรถตามที่เห็นสมควร หรือกำหนดโดยถือเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีรถพ่วง ให้กำหนดน้ำหนักรวมของรถเป็นสองเท่าของน้ำหนักรถ

(๒) กรณีรถกึ่งพ่วง ให้กำหนดน้ำหนักลงเพลาลเป็นสองเท่าของน้ำหนักรถ

ข้อ ๙ น้ำหนักรวมและน้ำหนักลงเพลาลของรถที่กำหนดตามข้อ ๘ ต้องไม่เกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล และรถยนต์สำหรับลากจูง

(ก) รถ ๒ เพลาล ๔ ล้อ ยาง ๔ เส้น (ชนิดเพลาลที่สองใช้ยางเดี่ยว) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๘,๕๐๐ กิโลกรัม

(ข) รถ ๒ เพลาล ๔ ล้อ ยาง ๖ เส้น (ชนิดเพลาลที่สองใช้ยางคู่) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม

(ค) รถ ๓ เพลา ๖ ล้อ ยาง ๖ เส้น (ชนิดเพลาสองและเพลาสี่ใช้ยางเดียว) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๑๕,๓๐๐ กิโลกรัม

(ง) รถ ๓ เพลา ๖ ล้อ ยาง ๑๐ เส้น (ชนิดเพลาสองและเพลาสี่ใช้ยางคู่) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๒๑,๐๐๐ กิโลกรัม

(๒) กรณีรถพ่วง

(ก) รถพ่วงเพลาดียว ใช้ยางเดียว น้ำหนักรวมไม่เกิน ๖,๘๐๐ กิโลกรัม

(ข) รถพ่วงเพลาดียว ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักของเพลาดียวไม่เกิน ๙,๑๐๐ กิโลกรัม

(ค) รถพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางเดียว น้ำหนักของเพลาสองคู่ไม่เกิน ๑๓,๖๐๐ กิโลกรัม

(ง) รถพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักของเพลาสองคู่ไม่เกิน ๑๘,๒๐๐ กิโลกรัม

(๓) กรณีรถกึ่งพ่วง

(ก) รถกึ่งพ่วงเพลาดียว ใช้ยางเดียว น้ำหนักของเพลาดียวไม่เกิน ๖,๘๐๐ กิโลกรัม

(ข) รถกึ่งพ่วงเพลาดียว ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักของเพลาดียวไม่เกิน ๙,๑๐๐ กิโลกรัม

(ค) รถกึ่งพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางเดียว น้ำหนักของเพลาสองคู่ไม่เกิน ๑๒,๒๐๐ กิโลกรัม

(ง) รถกึ่งพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักของเพลาสองคู่ไม่เกิน ๑๖,๔๐๐ กิโลกรัม

ข้อ ๑๐ ในการกำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักของเพลารถตามข้อ ๘ ถ้าน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักของเพลานั้นเกินอัตราที่กำหนดในข้อ ๙ ให้กำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักของเพลารถ แล้วแต่กรณี เท่ากับเกณฑ์สูงสุดของอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ ๙

หมวด ๓

การกำหนดจำนวนคนโดยสาร

ข้อ ๑๑ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน ให้กำหนดจำนวนคนโดยสาร โดยการคำนวณตามระยะที่นั่งโดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่ง ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งคน ถ้าระยะช่วงสุดท้ายของที่นั่งเหลือระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ให้กำหนดจำนวนคนโดยสารเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และถ้าความยาวของที่นั่งถึง ๔ เมตร ก็ให้กำหนดจำนวนคนโดยสารเพิ่มขึ้นอีกสองคน ทุก ๆ ระยะที่นั่ง ๔ เมตร ในแถวเดียวกัน

ข้อ ๑๒ รถยนต์สาธารณะและรถยนต์บริการ ให้กำหนดจำนวนคนโดยสาร โดยคำนวณตามระยะที่นั่ง โดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่งสำหรับผู้ขับ ๕๐ เซนติเมตร และสำหรับคนโดยสาร ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งคน ถ้าระยะช่วงสุดท้ายของที่นั่งเหลือระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ให้กำหนดจำนวนคนโดยสารเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

* ข้อ ๑๓ การกำหนดจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน หากนำน้ำหนักคนโดยสารรวมกันและรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถซึ่งกำหนดตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยอนุโลมให้กำหนดจำนวนคนโดยสารในเกณฑ์สูงสุดที่ไม่ทำให้น้ำหนักคนโดยสารรวมกันและรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถนั้น

** ข้อ ๑๔ ที่นั่งสำหรับคนโดยสารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และตำแหน่งการจัดวางที่เหมาะสมสำหรับการใช้นั่งโดยสารในสภาพปกติได้อย่างสะดวกสบาย

ที่นั่งของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน ลักษณะที่นั่งและลักษณะโดยสารที่จัดวางที่นั่งหันหน้าไปทางเดียวกัน ต้องมีระยะความห่างระหว่างที่นั่งเมื่อวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งหน้า ถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไปต้องไม่น้อยกว่า ๖๗ เซนติเมตร

กรณีมีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถจัดวางที่นั่งให้มีระยะทางระหว่างที่นั่งตามที่กำหนดในวรรคสองให้นำเสนอกรมการขนส่งทางบกเพื่อเห็นชอบเป็นราย ๆ ไป

*** ข้อ ๑๕ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน ลักษณะที่นั่งและลักษณะโดยสารที่จดทะเบียนไว้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ และมีระยะความห่างระหว่างที่นั่งไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ วรรค ๒ ให้ใช้ไปจนกว่าที่นั่งจะสิ้นสภาพ กรณีเปลี่ยนแปลงใหม่ต้องแก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

(ลงชื่อ) สว่าง ศรีนิลทา

(นายสว่าง ศรีนิลทา)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสารสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๓ การกำหนดจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน เมื่อถือน้ำหนักคนโดยสาร ๑ คนเท่ากับ ๖๐ กิโลกรัม หากน้ำหนักของคนโดยสารรวมกันรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถซึ่งกำหนดตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยอนุโลมให้กำหนดจำนวนคนโดยสารในเกณฑ์สูงสุดที่ไม่ทำให้น้ำหนักคนโดยสารรวมกันรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถนั้น”

** แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสารสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๔ ที่นั่งสำหรับคนโดยสารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และตำแหน่งการจัดวางที่เหมาะสมสำหรับการใช้นั่งโดยสารในสภาพปกติได้อย่างสะดวกสบาย”

*** เพิ่มเติมข้อความโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสารสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา
และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒)**

พ.ศ. ๒๕๓๒

ตามที่ได้มีระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๑ ไว้แล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ การกำหนดจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน หากน้ำหนักคนโดยสารรวมกันและรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถซึ่งกำหนดตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยอนุโลมให้กำหนดจำนวนคนโดยสารในเกณฑ์สูงสุดที่ไม่ทำให้น้ำหนักคนโดยสารรวมกันและรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถนั้น

เพื่อประโยชน์แก่การกำหนดจำนวนคนโดยสารตามวรรคหนึ่ง ให้คนโดยสารหนึ่งคนถือน้ำหนักเท่ากับ ๕๐ กิโลกรัม”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒

(ลงชื่อ) บรรเท็ง วัฒนศิริธรรม

(นายบรรเท็ง วัฒนศิริธรรม)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๓๔**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เป็นไปด้วยความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้ “เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถ” หมายความว่า นายช่างตรวจสภาพรถและช่างตรวจสภาพรถ

ข้อ ๖ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การตรวจสภาพรถ

ข้อ ๗ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถประจำสำนักงานทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา เป็นผู้รับผิดชอบตรวจสภาพรถในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

ข้อ ๘ การตรวจสภาพรถแต่ละคันจะดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ โดยให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถผู้รับผิดชอบบันทึกผลการตรวจพร้อมทั้งลงนามกำกับไว้ด้วย

การมอบหมายจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการตรวจสอบในการตรวจสอบสภาพรถ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ผู้อำนวยการ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนรถยนต์มอบหมาย ผู้อำนวยการ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่มอบหมาย ขนส่งจังหวัดหรือผู้ซึ่ง ขนส่งจังหวัดมอบหมาย หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ การตรวจสอบสภาพรถที่จดทะเบียน ขอเสียภาษีประจำปี และแจ้งขอใช้รถซึ่งได้แจ้ง ไม่ใช้รถชั่วคราวไว้ ให้ตรวจสอบสภาพตามรายการ ดังนี้

- (๑) ความถูกต้องของเลขเครื่องยนต์และเลขตัวรถ
- (๒) ความถูกต้องของส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ
- (๓) ความมั่นคงแข็งแรงของรถและความปลอดภัยสำหรับการใช้รถ
- (๔) สภาพตัวถังและโครงรถ
- (๕) ระบบการบังคับเลี้ยว พวงมาลัย และเครื่องล่าง
- (๖) ระบบการห้ามล้อ
- (๗) ระบบไอเสีย
- (๘) ระบบเครื่องระงับเสียง
- (๙) ระบบแสงไฟ

ข้อ ๑๐ การตรวจสอบสภาพรถที่ขอเปลี่ยนแปลงตัวรถ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้ ให้ตรวจสอบเฉพาะความถูกต้องของเลขเครื่องยนต์ เลขตัวรถ และส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เว้นแต่กรณีเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่ต้องตรวจสอบสภาพรถทุกรายการตามที่กำหนดในข้อ ๙

สำหรับการตรวจสอบที่นายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถมารับ การตรวจสอบ ให้ตรวจสอบเฉพาะความถูกต้องของเลขเครื่องยนต์ เลขตัวรถ และส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์ สำหรับรถ ที่นายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยในการใช้

ข้อ ๑๑ การตรวจสอบสภาพรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าและรถที่เปลี่ยนโครงสร้างใหม่ เว้นแต่รถใช้งานเกษตรกรรม รถนั้นต้องได้รับการรับรองความมั่นคงแข็งแรงจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมเครื่องกลหรือสาขาวิศวกรรมยานยนต์ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ควบคุมในประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) สามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกร เฉพาะกรณีรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถอื่น ๆ ที่ประกอบขึ้นโดยผิดไปจากแบบที่ผู้ผลิตกำหนด

(๒) ภาควิศวกร สามัญวิศวกร หรือวุฒิวิศวกร เฉพาะกรณีรถจักรยานยนต์และรถอื่น ๆ นอกจาก รถตาม (๑)

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องกำหนดและตอกเลขตัวรถหรือเลขเครื่องยนต์ ให้ดำเนินการตามระเบียบ กรรมการขนส่งทางบกฯ ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์สำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

หมวด ๒

การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ

ข้อ ๑๓ เมื่อตรวจสภาพรถแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถทันที การมอบหมายจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนรถยนต์มอบหมาย ผู้อำนวยการ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่มอบหมาย ขนส่งจังหวัด หรือผู้ซึ่งขนส่งจังหวัดมอบหมาย หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ ให้วินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถเป็น ๒ กรณี ดังนี้

- (๑) ผ่านการตรวจสภาพ
- (๒) ไม่ผ่านการตรวจสภาพ

ข้อ ๑๕ รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องอยู่ในเกณฑ์ ดังนี้

- (๑) เลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์ถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือจดทะเบียนรถ หลักฐานแสดงการได้มาของรถหรือเครื่องยนต์ ใบเสร็จรับเงิน หนังสือแจ้งจำหน่าย เป็นต้น
- (๒) มีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยสำหรับการใช้ มีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๑๖ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ คือ รถที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๗ รถที่อยู่ในเกณฑ์ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้วินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถบันทึกรับรองผลการตรวจสภาพไว้

ให้บันทึกรับรองผลการตรวจสภาพตามวรรคหนึ่ง เป็นใบรับรองการตรวจสภาพรถ

ข้อ ๑๘ รถที่อยู่ในเกณฑ์ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ผู้รับผิดชอบในการตรวจสภาพรถบันทึกข้อบกพร่องที่รถไม่ผ่านการตรวจสภาพและแจ้งให้เจ้าของรถทราบด้วย

ข้อ ๑๙ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หากเจ้าของรถได้แก้ไขข้อบกพร่องและนำรถพร้อมเอกสารหลักฐานหรือเรื่องเดิมมาขอรับการตรวจสภาพใหม่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ในกรณีที่นำรถมาขอรับการตรวจสภาพใหม่ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ตรวจสภาพเฉพาะรายการที่ต้องทำการแก้ไขนั้น
- (๒) ในกรณีที่นำรถมาขอรับการตรวจสภาพใหม่เกินกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ ให้ตรวจสภาพทุกรายการที่ต้องตรวจในครั้งแรก

การตรวจสภาพรถที่แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพให้ดำเนินการเสมือนกับการตรวจสภาพรถในกรณีปกติ

หมวด ๓

การรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบสภาพรถ

ข้อ ๒๐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบสภาพรถตามแบบรายงานสถิติการตรวจสอบสภาพรถทำระเบียบนี้เป็นประจำทุกวัน

การรายงานตามวรรคหนึ่งสำหรับในกรุงเทพมหานคร ให้เสนอผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ แล้วแต่กรณี สำหรับในเขตจังหวัดอื่น ให้เสนอขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔

(ลงชื่อ) บรรเทิง วัฒนศิริธรรม

(นายบรรเทิง วัฒนศิริธรรม)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบ
มาตรค่าโดยสาร (TAXI METER)
พ.ศ. ๒๕๓๕**

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อให้การพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) เป็นไปด้วยความเหมาะสม อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะให้กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบมาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดใด ให้ยื่นคำขอต่อกรมการขนส่งทางบกพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดแสดงคุณสมบัติและชุดคำสั่ง (PROGRAM) แสดงวงจรการทำงานที่สมบูรณ์ของมาตรค่าโดยสารอย่างน้อย จำนวน ๒ ชุด

(๒) มาตรค่าโดยสารตัวอย่าง อย่างน้อยจำนวน ๒ เครื่อง พร้อมเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงจำนวน ๑ ชุด

เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งมาตรค่าโดยสารตัวอย่างและเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงที่ยื่นเป็นหลักฐานพร้อมคำขอ จะต้องมอบให้เป็นสมบัติของกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๔ มาตรค่าโดยสารต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ มิเตอร์ (METER) และเซนเซอร์ (SENDER) ดังนี้

(๑) มิเตอร์เป็นส่วนที่บรรจุวงจรอิเล็กทรอนิกส์ แสดงข้อมูลและอัตราค่าโดยสาร

(๒) เซนเซอร์ เป็นตัววัดระยะทางการเคลื่อนที่ของรถแล้วส่งสัญญาณไปยังมิเตอร์ เพื่อกำหนดอัตราค่าโดยสาร

ข้อ ๕ มาตรค่าโดยสารที่ขอรับความเห็นชอบต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) วงจรภายในทำงานด้วยไมโครคอมพิวเตอร์ ใช้กระแสไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ของรถยนต์ มาตรค่าโดยสารที่บรรจุวงจรไว้ภายในต้องมีลักษณะปิดมิดชิด แต่มีช่องระบายความร้อนได้ และต้องผ่านการประทับเครื่องหมายรับรอง (SFAL) จากกรมการขนส่งทางบกเพียงจุดเดียว เมื่อผ่านการประทับเครื่องหมายรับรองแล้ว ไม่สามารถถอดเอาวงจรภายในออกมาได้ โดยไม่ทำลายเครื่องหมายรับรอง และตำแหน่งที่ประทับเครื่องหมายรับรองต้องมองเห็นได้ชัดเจนเมื่อติดตั้งมาตรค่าโดยสารเข้าไว้ที่ตัวรถแล้ว

(๒) คำนวณค่าโดยสารจากระยะทางที่โดยสารและเวลา (ในกรณีที่รถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินทางต่อไปได้เกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ขณะทำการโดยสารตามอัตราค่าโดยสารที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ระยะทางที่โดยสารต้องได้จากการทำงานของเซนเซอร์ และเวลาในการโดยสารต้องได้จากการทำงานของวงจรที่อยู่ภายในมิเตอร์

(๓) สามารถแสดงข้อมูลให้ผู้โดยสารทราบ ดังต่อไปนี้

(ก) ระยะทางในการโดยสาร มีหน่วยเป็นกิโลเมตรมีทศนิยม ๑ ตำแหน่ง (๑๐๐ เมตร) ระยะทางในการโดยสารสูงสุดต้องแสดงได้อย่างน้อย ๙๙.๙ กิโลเมตร โดยแสดงเป็นตัวเลขขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๐.๓ นิ้ว

(ข) เวลาในการโดยสารมีหน่วยเป็นชั่วโมงและนาที เวลาในการโดยสารสูงสุดต้องแสดงได้อย่างน้อย ๙ ชั่วโมง ๕๙ นาที โดยแสดงเป็นตัวเลขขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๐.๓ นิ้ว

(ค) ค่าโดยสารมีหน่วยเป็นบาท สามารถแสดงอัตราค่าโดยสารเริ่มต้นและการเปลี่ยนแปลงค่าโดยสารที่คำนวณจากระยะทางและเวลา (ในกรณีที่รถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินทางต่อไปได้เกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ตลอดเวลาของการโดยสาร โดยเมื่อจำนวนค่าโดยสารครบ ๒ บาท ให้แสดงการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งเป็นตัวเลขขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๐.๕ นิ้ว

การแสดงผลตาม (ก) และ (ข) ต้องปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลาหรือเปิดเมื่อผู้โดยสารต้องการทราบ ส่วนการแสดงผลตาม (ค) ต้องปรากฏอยู่ตลอดเวลาของการโดยสาร ตัวเลขที่แสดงผลต้องมีแสงสว่างที่ตัวเลข และสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

(๔) ด้านหน้ามีสวิทช์ใช้กดเมื่อเริ่มการเดินทางและสวิทช์สำหรับกดเมื่อสิ้นสุดการเดินทาง การคำนวณค่าโดยสารจะเริ่มเมื่อกดสวิทช์เริ่มการเดินทางและสิ้นสุดการคำนวณค่าโดยสารเมื่อกดสวิทช์สำหรับสิ้นสุดการเดินทาง

(๕) บนหน้าปัทม์มีข้อความอธิบายสวิทช์ และช่องตัวเลขแสดงผลเป็นภาษาไทยและมีภาษาอังกฤษกำกับทุกแห่ง

(๖) การแก้ไขอัตราค่าโดยสาร กระทำได้โดยการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเฉพาะหน่วยความจำของไมโครคอมพิวเตอร์เท่านั้น

(๗) ตัวมิเตอร์และเซนเซอร์สามารถทำงานได้ปกติแม้รถจะวิ่งด้วยความเร็วเกินกว่า ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และในที่ซึ่งมีอุณหภูมิเกินกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส

(๘) ไม่สามารถปรับแต่งวงจรภายในตัวมาตรค่าโดยสารได้จากภายนอกด้วยวิธีการใด ๆ ทั้งสิ้น

(๙) มีหมายเลขประจำแต่ละเครื่องเก็บอยู่ในชุดคำสั่ง (PROGRAM) และสามารถแสดงออกมาทางส่วนแสดงผลได้ เมื่อต้องการทราบ

(๑๐) มี CONNECTOR สำหรับต่อสายไฟจากมิเตอร์ไปยังเครื่องหมายซึ่งแสดงข้อความว่า “ว่าง” เมื่อไม่มีผู้โดยสาร ตัวอักษรคำว่าว่างบนเครื่องหมายดังกล่าว จะต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๒ นิ้ว และสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

(๑๑) ระบบเซนเซอร์ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นแบบใช้ใบพัดตัดลำแสงอินฟราเรดที่ส่งออกจากตัวส่งและรับโดยตัวรับ ใบพัดต่ออยู่ระหว่างสายวัดความเร็วกับเครื่องวัดความเร็วของรถ

(ข) ไม่มีวงจรอิเล็กทรอนิกส์อื่นใด นอกจากตัวส่งแสงและตัวรับแสง

(ค) ระหว่างเซนเซอร์และมิเตอร์มีสายไฟได้เพียง ๓ เส้น เท่านั้น ๒ เส้น สำหรับเป็นกระแสไฟเลี้ยงและสายดิน (GROUND) ของตัวส่งแสงและรับแสง ส่วนอีก ๑ เส้น สำหรับส่งสัญญาณกลับไปยังมิเตอร์

(ง) เมื่อสายวัดความเร็วหมุนไป ๑ รอบ ใบพัดซึ่งมีเพียง ๑ ช่องจะทำให้มีสัญญาณส่งกลับไปยังมิเตอร์ เพียง ๑ พัลส์ (PULSK) เท่านั้น

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความเห็นชอบมาตราค่าโดยสาร (TAXI METER) เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบลักษณะและคุณสมบัติของมาตราค่าโดยสารที่ขอรับความเห็นชอบ หากเห็นว่ามาตราค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการใช้งานได้ดี ให้เสนออธิบดีกรมการขนส่งทางบกเพื่อเห็นชอบต่อไป

กรณีคณะกรรมการมีข้อสงสัยเกี่ยวกับมาตราค่าโดยสารที่ขอรับความเห็นชอบ ผู้ขอรับความเห็นชอบจะต้องจัดส่งเอกสารหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความสามารถให้คำชี้แจงหรือทดสอบการทำงานให้คณะกรรมการดูจนเป็นที่พอใจ

ข้อ ๗ มาตราค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดที่กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบไปแล้วมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวงจร ชุดคำสั่ง (PROGRAM) ตลอดจนคุณสมบัติอื่นให้ผิดไปจากเดิมจะต้องยื่นขอรับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบกก่อน

ข้อ ๘ มาตราค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดที่กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบไปแล้ว มีความบกพร่องคลาดเคลื่อน หรือมีลักษณะและประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างไปจากมาตราค่าโดยสารตัวอย่างที่มอบให้กรมการขนส่งทางบก ให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความเห็นชอบมาตราค่าโดยสาร (TAXI METER) เรียกผู้ขอรับความเห็นชอบนำมาตราค่าโดยสารแบบหรือชนิดดังกล่าวมาทดสอบเป็นการเพิ่มเติมหรือเสนออธิบดีกรมการขนส่งทางบก เพื่อยกเลิกการให้ความเห็นชอบมาตราค่าโดยสารแบบหรือชนิดดังกล่าวได้

ข้อ ๙ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) บรรเทิ๊ง วัฒนศิริธรรม

(นายบรรเทิ๊ง วัฒนศิริธรรม)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมายเครื่องสื่อสาร
ที่ติดตั้งบนรถยนต์รับจ้าง
พ.ศ. ๒๕๓๗

โดยที่ปัจจุบันมีการนำเครื่องสื่อสารที่เป็นวิทยุคมนาคมและโทรศัพท์มาติดตั้งให้บริการกับรถยนต์รับจ้าง ฉะนั้น เพื่อให้การกำหนดลักษณะ ขนาดของเครื่องหมายเครื่องสื่อสาร และวิธีการแสดงเครื่องหมายดังกล่าว สำหรับรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ (๒) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมายเครื่องสื่อสารที่ติดตั้งบนรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ รถยนต์รับจ้างที่ติดตั้งเครื่องสื่อสารในแบบวิทยุคมนาคมหรือโทรศัพท์ ต้องมีเครื่องหมายเครื่องสื่อสารตามแบบแนบท้ายนี้ ไว้บนหลังคารถด้านซ้ายเครื่องหมาย “TAXI-METER” และให้มีแสงไฟพร้อมด้วยกรอบที่บังคับแสงให้เห็นเครื่องหมายนี้ได้ชัดเจนในเวลากลางคืนด้วย

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

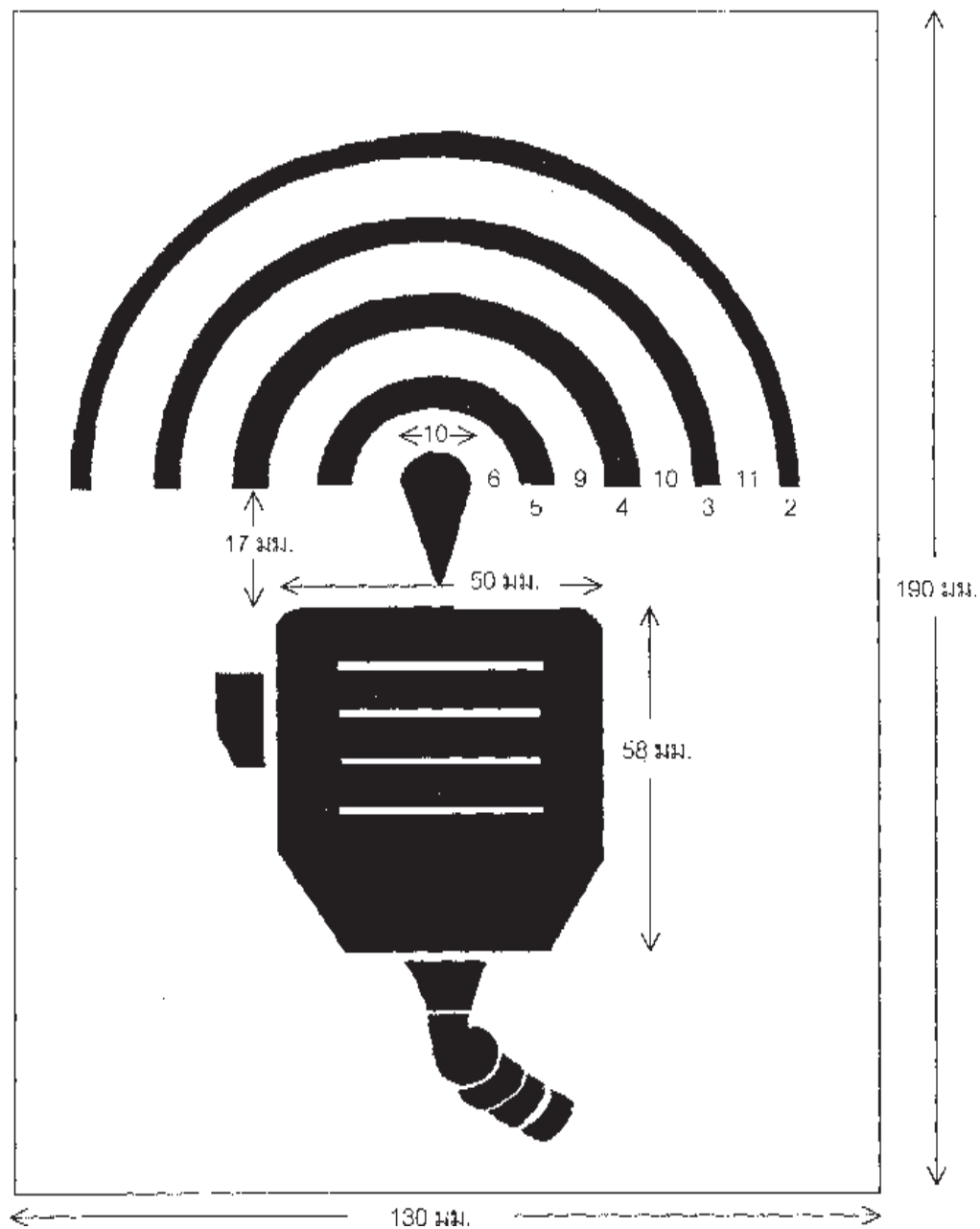
ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗

(ลงชื่อ) **ประดั่ง ปรีชญาณกูร**

(นายประดั่ง ปรีชญาณกูร)

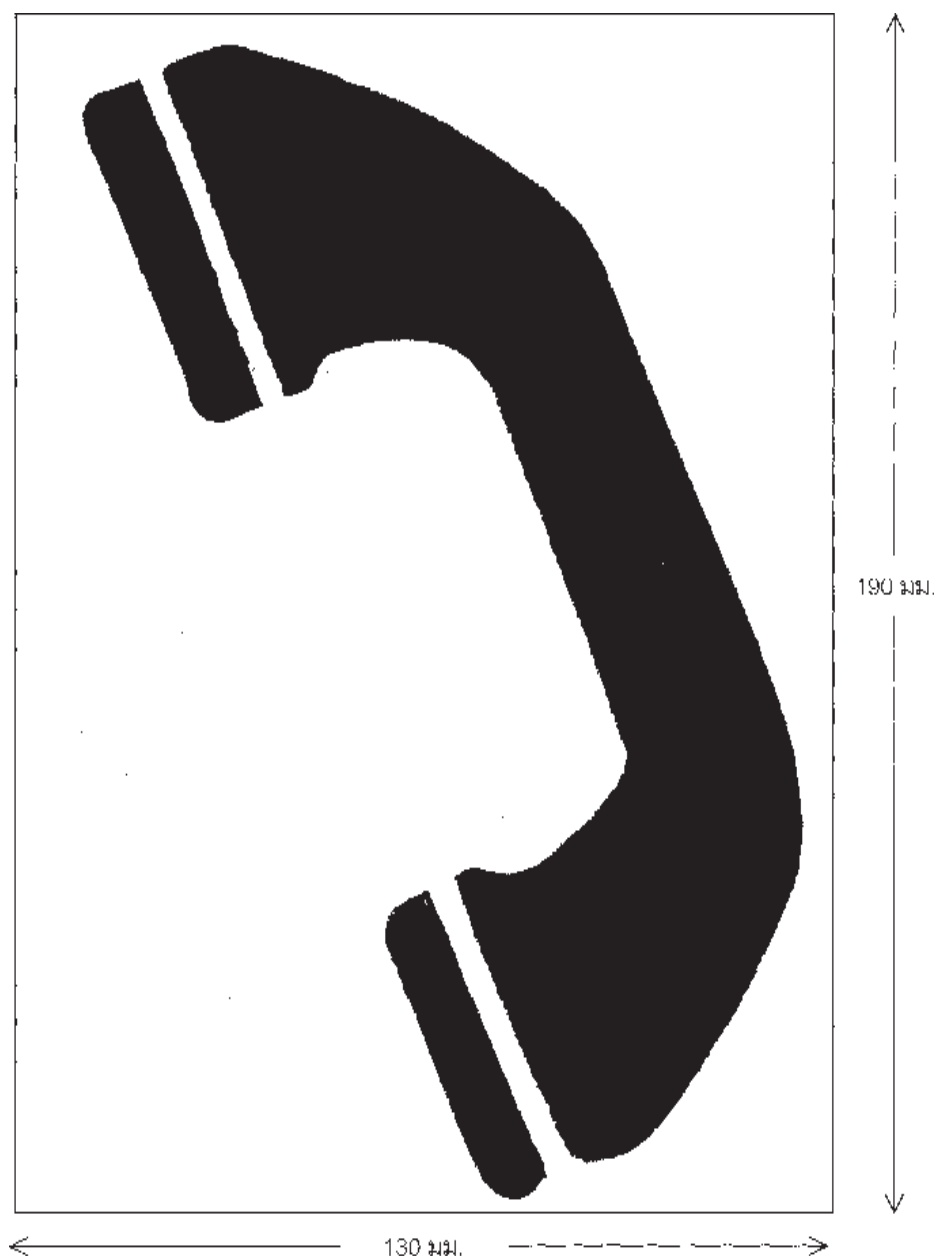
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เครื่องหมายวิทยุสื่อสาร สำหรับรถยนต์รับจ้าง

- หมายเหตุ ๑. สำหรับรถยนต์รับจ้างที่ติดตั้งวิทยุสื่อสาร ใช้แสดงไว้บนหลังคารถด้านซ้ายของเครื่องหมาย TAXI-METER
๒. เครื่องหมายนี้ต้องทำตามแบบข้างบนนี้ โดยมีพื้นสีขาว เครื่องหมายสีฟ้า พร้อมจัดให้มีแสงไฟไว้ภายในให้เห็นเครื่องหมายได้ชัดเจนในเวลากลางคืน

เครื่องหมายโทรศัพท์ สำหรับรถยนต์รับจ้าง

- หมายเหตุ** ๑. สำหรับรถยนต์รับจ้างที่ติดตั้งโทรศัพท์ ใช้แสดงไว้บนหลังคารถด้านซ้ายของเครื่องหมาย (แท็กซี่มิเตอร์)
๒. เครื่องหมายนี้ต้องทำตามแบบข้างบนนี้ โดยมีพื้นสีขาว เครื่องหมายสีฟ้า พร้อมจัดให้มีแสงไฟไว้ภายในให้เห็นเครื่องหมายได้ชัดเจนในเวลากลางคืน

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ
พ.ศ. ๒๕๓๗**

เพื่อให้การตรวจสภาพและการวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและถูกต้องเหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมการขนส่งทางบกจึงเห็นสมควรวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถดังกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๒๖

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ มี ๒ กรณี คือ

(๑) ผ่านการตรวจสภาพ

(๒) ไม่ผ่านการตรวจสภาพ

ข้อ ๖ รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องอยู่ในเกณฑ์ ดังนี้

(๑) หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลขตัวถัง หรือหมายเลขคัสซีถูกต้องและตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือการจดทะเบียนรถหรือหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถ แล้วแต่กรณี ประวัติรถ หนังสือรับรองการส่งบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์หรือรถ หรือหลักฐาน

(๒) มีลักษณะ ขนาด สัดส่วน เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี หรือประกาศ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และไม่มีข้อบกพร่องในรายการใดรายการหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์ และจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๘ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หมายถึง รถที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน
ข้อ ๕ (๑) หรือ ๕ (๒)

ข้อ ๙ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายวิชาการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๗

(ลงชื่อ) ประดัง ปรีชญางกูร

(นายประดัง ปรีชญางกูร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**การตรวจสอบและข้อบกพร่องของเครื่องอุปกรณ์
และส่วนควบของรถ**
**ตามความในข้อ ๖ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗
(สำหรับรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์)**

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ตัวถัง โครงคัสซี	- บิดเบี้ยวเสียรูปหรือผุกร่อนมาก	สำหรับรถยนต์ที่มีโครงคัสซี
ตัวถัง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง ผุกร่อนมาก หรือฉีกขาดจนอาจเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายต่อผู้ขับขี่หรือผู้โดยสาร หรือเป็นผลกระทบต่อการทำงานของเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบในระบบอื่นของรถ - มีส่วนแหลมคม หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังรถ ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อรถหรือผู้ใช้ถนนร่วม	
สีรถ	- ไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐาน หรือคู่มือการจดทะเบียน - สภาพของสีรถไม่เรียบร้อย หรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี - ตัวเลขหรือตัวอักษรที่พ่นติดอยู่บนตัวถังรถด้านข้าง ลบเลือนหรือไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด	- บังคับเฉพาะรถที่ทางราชการกำหนดให้มีตัวเลขหรืออักษรพ่นติดอยู่บนตัวถังรถ
ประตู กันชน	- ไม่มั่นคงแข็งแรง หรือชำรุดมาก - ติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง ชำรุดมาก - มีลักษณะแหลมคมหรือมีส่วนต่อเติมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถหรือผู้ใช้ถนนร่วม	
กระจกกันลม	- ชำรุดมากหรือมีรอยแตกร้าวมาก - ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	
หน้าต่าง	- ชำรุดมาก - มีรอยแตกร้าวมาก หรือไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด - หน้าต่างเปิด-ปิดไม่ได้หรือไม่สะดวก กลอนหรือสลักชำรุด (กรณีหน้าต่างเป็นแบบเปิด-ปิดได้)	- สำหรับรถที่มีหน้าต่างเป็นกระจก - ยกเว้นรถยนต์ส่วนบุคคล

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง แท่นเครื่องและยาง แท่นเครื่อง*	- ชำรุดมาก	
ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์*	- ผู้ขับรถไม่สามารถสตาร์ทเครื่องยนต์ได้จากที่นั่งผู้ขับรถ - ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ไม่ทำงาน	
ท่อไอเสีย	- ชำรุดมาก	
เครื่องระบับเสียง	- ชำรุดมากหรือไม่มี - ระดับเสียงดังสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ก๊าซไอเสีย	- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันเบนซิน หรือก๊าซ เป็นเชื้อเพลิง
ควันดำ	- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันดีเซล เป็นเชื้อเพลิง
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง*	- เข้าเกียร์ยาก	
เพลากลาง*	- เพลากลางชำรุด	สำหรับรถที่ส่งกำลังด้วยเพลากลาง
ระบบรองรับน้ำหนักขึ้นส่วน กลไกระบบรองรับน้ำหนัก*	- ชำรุดมาก สึกหรอมาก - ไม่มั่นคงแข็งแรง	
สปริงรองรับน้ำหนัก*	- ชำรุดมาก	
เครื่องผ่อนคลาย ความสะเทือน*	- ชำรุดมาก มีไม่ครบถ้วน - ไม่มั่นคงแข็งแรง	
กงล้อและยางกงล้อ	- จำนวนกงล้อไม่ครบถ้วน - ชำรุดมาก	
ยาง	- ชำรุดมาก มีไม่ครบถ้วน	
ศูนย์ล้อหน้า* (Side slip)	- พวงมาลัยมีแรงดึงไปทางซ้ายหรือทางขวาเกินควร - มี side slip มากกว่า ๕ เมตร/กิโลเมตร	- เฉพาะกรณีที่กำหนดให้ใช้เครื่อง ทดสอบศูนย์ล้อ (side slip tester)
ระบบบังคับเลี้ยว กลไกระบบบังคับเลี้ยว*	- ชำรุดมาก ไม่มั่นคงแข็งแรง - มีระยะ free play มาก	
ระบบห้ามล้อ กลไกห้ามล้อเท้า	- ชำรุดมาก ใช้การไม่ได้	

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
กลไกห้ามล้อมือ	- ไม่มี ชำรุดมาก ใช้การไม่ได้	
ประสิทธิภาพห้ามล้อ	- ไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควรหรือประสิทธิภาพห้ามล้อเท้าและ/หรือห้ามล้อมือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
อื่น ๆ เครื่องวัดความเร็ว*	- ชำรุด เสียหาย - ไม่มีแสงสว่างช่วยให้สามารถอ่านค่าได้ในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนเกินเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
โคมไฟและไฟสัญญาณ	- จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด - โคมไฟแตกหรือชำรุด - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล และโคมไฟแสงพุ่งต่ำ เบี่ยงเบนไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
แผ่นสะท้อนแสง*	- ชำรุดมาก ไม่มี - จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้ง ไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน*	- ชำรุด ลบเลือน - ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ - มีสิ่งปิดบัง ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	
เครื่องปัดน้ำฝน	- ใช้การไม่ได้ ไม่มี - ขนาดไม่เหมาะสม	
กระจกมองหลัง	- ชำรุดมาก ไม่มี	
ถังน้ำมันและท่อน้ำมัน*	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - รั่วซึม - ฝาถังไม่เหมาะสม หรือไม่มี - ติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่ปลอดภัย	
เข็มขัดนิรภัย*	- ไม่มี - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง หรือชำรุดเสื่อมสภาพ - ไม่ใช่เข็มขัดนิรภัยที่ทางราชการกำหนด - ใช้การไม่ได้	สำหรับที่นั่งของรถซึ่งกำหนดให้มีเข็มขัดนิรภัย

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ที่นั่งคนขับ/ผู้โดยสาร*	- ไม่มั่นคงแข็งแรง หรือชำรุดมาก	
ตราสัญลักษณ์	- ชำรุด หรือไม่มี	
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ	- ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนด	
เกี่ยวกับการใช้ก๊าซ	- ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ก๊าซ	สำหรับรถยนต์ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
การรั่วของก๊าซเชื้อเพลิง	- มีก๊าซเชื้อเพลิงรั่วออกจากระบบ	
เครื่องหมาย	- ไม่มี - ลักษณะ ขนาด ไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด - เข็มขัดนิรภัยที่ทางราชการกำหนด - ชำรุด	สำหรับรถที่กำหนดให้มีเครื่องหมาย เช่น รถ TAXI
แผ่นบังโคลน	- ไม่มี	สำหรับรถยนต์นั่งและรถยนต์บรรทุก ที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

(สำหรับรถจักรยานยนต์)

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ตัวถัง โครงรถ	- ชำรุด เสียหาย บิดเบี้ยวเสียรูป	
สีรถ	- ไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐาน หรือหนังสือ แสดงการจดทะเบียน - สภาพของสีรถไม่เรียบร้อย หรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี	
ที่นั่ง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง - ชำรุดมาก	
ที่พนักเท้า	- ไม่มี มีไม่ครบถ้วน - ชำรุดมาก	
บังโคลน	- ไม่มี มีไม่ครบถ้วน - ไม่มั่นคงแข็งแรง แตกหัก	
แผ่นบังโคลน	- ไม่มี ไม่มั่นคงแข็งแรง	
ขาตั้ง	- ไม่มี - ใช้การไม่ได้ ไม่มั่นคงแข็งแรง	
เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง แทนเครื่อง*	- ชำรุดมาก หลวมคลอน	
ท่อไอเสีย	- ชำรุดมาก - ไม่มีท่อระงับเสียง - ระดับเสียงดังสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง*	- เข้าเกียร์ยาก ชำรุดมาก	สำหรับรถที่มีคลัตช์
โซ่ขับและเฟือง	- ชำรุดเสียหายมาก	สำหรับรถที่ส่งกำลังด้วยโซ่
ก๊าซไอเสีย	- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ระบบรองรับน้ำหนัก สภาพของระบบ รองรับน้ำหนัก*	- ชำรุด เสียหายมาก - ชิ้นส่วนของระบบไม่มั่นคงแข็งแรง - มีชิ้นส่วนที่เคลื่อนที่สัมผัสกับชิ้นส่วนที่อยู่กับที่ อย่างผิดปกติ	
เครื่องผ่อนคลาย ความสะเทือน*	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ชำรุดมาก ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - มีน้ำมันรั่วออกมาจากเครื่องผ่อนคลายความสะเทือน	

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องการตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
กงล้อและยางแกนล้อ*	- ชำรุด สึกหรอ หรือหลวมมาก	
กงล้อ	- ชำรุด - กงล้อบิดเบี้ยวมาก	
ศูนย์ล้อ*	- ไม่ถูกต้อง	
ยาง	- ชำรุดเสียหายมาก - สึกหรอมาก	
ระบบบังคับเลี้ยว	- ชำรุด ไม่มั่นคงแข็งแรง หลวม	
ชิ้นส่วนระบบบังคับเลี้ยว	- หันเลี้ยวไม่คล่องตัว	
ระบบห้ามล้อ	- ชำรุด	
กลไกห้ามล้อ		
ประสิทธิภาพห้ามล้อ	- ไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควรหรือ - ประสิทธิภาพห้ามล้อไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนด	
อื่น ๆ	- จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้ง ไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด	
โคมไฟและไฟสัญญาณ	- โคมไฟแตก หรือชำรุด - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล และแสงพุ่งต่ำ เบี่ยงเบนไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
แผ่นสะท้อนแสง*	- ชำรุดมาก ไม่มี - จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้ง ไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน*	- ชำรุด ลบเลือน - ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ - มีสิ่งปิดบัง ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	
กระจกมองหลัง	- ไม่มี ชำรุดมาก	
ถังน้ำมัน*	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง รั่วซึม - ฝาถังไม่เหมาะสม หรือไม่มี	
แตรสัญญาณ	- ไม่มี หรือมีแต่ชำรุด - เสียงแตรดังมากหรือน้อยเกินไป	
รถพ่วงข้าง	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - รถพ่วงอยู่ทางขวาของรถจักรยานยนต์	สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีรถพ่วงข้าง

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
เครื่องวัดความเร็วรถ*	- ชำรุด เสียหาย - ไม่มีแสงสว่างช่วยให้สามารถอ่านค่าได้ในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนเกินเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ประตูฉุกเฉิน	- ไม่มี ชำรุด - ขนาด ตำแหน่ง ไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถโดยสารที่กำหนดให้มีประตูฉุกเฉิน
กันชน	- ติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง ชำรุดมาก ไม่มี - มีส่วนต่อเติมที่ไม่เหมาะสม	
กระจกกันลม	- ชำรุดมาก หรือมีรอยแตกร้าวมาก - ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	
หน้าต่าง	- ขนาด และจำนวนไม่เหมาะสม - ไม่มั่นคงแข็งแรง - เปิด-ปิดไม่สะดวก กลอน หรือสลักชำรุด - ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด - ไม่มีวัสดุบัง หรือกรองแสงแดด หรือมีแต่ขนาดไม่เหมาะสม	สำหรับรถโดยสาร - กรณีเป็นแบบเปิด-ปิดได้ - กรณีหน้าต่างเป็นกระจก - กรณีหน้าต่างเป็นวัสดุโปร่งแสง
พัดลมระบายอากาศ	- ไม่มี หรือมีแต่ไม่ครบถ้วน	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีพัดลมระบายอากาศ
ห้องผู้ขับรถ	- ห้องผู้ขับรถ หรือราวกันผู้ขับรถไม่มั่นคงแข็งแรง - อุปกรณ์ล็อกการยกห้องผู้ขับรถไม่มั่นคงแข็งแรง	กรณีรถที่มีห้องผู้ขับรถเป็นแบบยกระดับได้
พื้นรถ	- ผุกร่อนมาก แตก ฉีกขาด มีส่วนแหลมคม - ลื่น มีสิ่งกีดขวางทางเดินที่ทำให้สะดุดได้	สำหรับรถโดยสาร

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพ
รถจักรยานยนต์
ตามความในข้อ ๗ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัย
ผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ	หมายเหตุ
โครงรถ (Frame) ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- โครงรถมีรอยแตกหัก ผุกร่อนมาก หรือรอยเชื่อมแตกกร้าว - โครงรถบิดเบี้ยวเสียรูปหรือไม่ได้ศูนย์	
สีรถ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- สีรถไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานหรือคู่มือการจดทะเบียน - สภาพของสีรถไม่เรียบร้อยหรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี	
ที่นั่ง ๑. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพและการยึดที่นั่ง ๒. ทดลองงัดที่นั่ง	- โครงสร้างเสียหายหรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - วัสดุหุ้มฉีกขาดมาก - ที่นั่งไม่มีความยืดหยุ่น	
ที่พักเท้า (Footrests) ตรวจสอบสภาพและความมั่นคงแข็งแรงของที่พักเท้าทั้ง ๒ ข้าง ซึ่งจัดไว้สำหรับผู้ขับขี่และผู้โดยสารซ้อนท้าย	- ไม่มีที่พักเท้าทั้ง ๒ ข้าง สำหรับผู้ขับขี่หรือมีไม่ครบ - ไม่มีที่พักเท้าทั้ง ๒ ข้าง สำหรับผู้โดยสารซ้อนท้ายหรือไม่ครบ - ที่พักเท้ามีรอยแตกหัก ผุกร่อนมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	- กรณีที่นั่งที่จัดไว้สำหรับผู้โดยสารซ้อนท้าย
บังโคลน ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงหรือความเสียหายของบังโคลนที่ล้อหน้า และล้อหลัง	- ไม่มีบังโคลนหรือมีไม่ครบทุกล้อของรถจักรยานยนต์ รวมถึงล้อของรถพ่วงข้างรถจักรยานยนต์ (side cars) - บังโคลนยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - แตกหรือมีส่วนแหลมคม	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
แผ่นบังใช้ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	ใช้ขับและเพื่อบังใช้ ไม่มีการป้องกันอันตรายจากการถูกสัมผัส - แผ่นบังใช้ยึดไม่แน่น	
ขาตั้ง ๑. ตรวจสอบสภาพของขาตั้ง ๒. ทดสอบใช้งานขาตั้ง	- ขาดุดเสียหาย มีรอยแตกร้าวหรือผุกร่อนมาก - ไม่มี - ขาตั้งใช้การไม่ได้	

เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง (ENGINE AND TRANSMISSION)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
แท่นเครื่อง ตรวจวินิจฉัยสภาพแท่นเครื่องและการยึดแท่นเครื่อง	- แท่นเครื่องชำรุด - เครื่องยนต์ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	
ท่อไอเสีย ๑. ตรวจสอบสภาพของท่อไอเสีย และท่อระงับเสียง โดยการตรวจจุด ๒. ตรวจสอบระดับเสียงด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่ทางราชการกำหนด	- มีรอยแตก หัก หรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - ไม่มีท่อระงับเสียง - ระดับเสียงสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง ๑. ตรวจจุดวินิจฉัยสภาพของกลไกคลัตช์ เช่น คันบีบคลัตช์ (handle) สายคลัตช์ ๒. ทดลองบีบคลัตช์แล้วเข้าเกียร์	- กลไกคลัตช์ เช่น คันบีบคลัตช์ แตกหัก - จุดหมุนชำรุดมาก - สายคลัตช์ชำรุด เสียหาย - เข้าเกียร์ยาก	- สำหรับรถที่มีคลัตช์
โซ่ขับและเฟือง ตรวจสอบโดยการตรวจจุด	- โซ่ขับหย่อนมาก หรือชำรุด - เฟืองโซ่ล้อหลังสึกหรอมาก (ฟันล้ม)	- กรณีรถส่งกำลังด้วยโซ่
ก๊าซไอเสีย ตรวจสอบก๊าซไอเสียตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่ทางราชการกำหนด	- ระดับก๊าซไอเสียสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	

ระบบรองรับน้ำหนัก (SUSPENSION SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
สภาพของระบบรองรับน้ำหนัก ๑. ตรวจพินิจชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบรองรับน้ำหนัก ๒. ใช้น้ำหนักตัวกดลงบนระบบรองรับน้ำหนักหน้าและหลัง	- ชิ้นส่วนของระบบรองรับน้ำหนักชำรุด ผุกร่อนมาก หรือไม่มีแรง - แฉกหรือแตกเกินไป - มีชิ้นส่วนที่เคลื่อนที่สัมผัสกัน (เสียดสีกัน) อย่างผิดปกติ	
เครื่องผ่อนคลายความสะเทือน ๑. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของเครื่องผ่อนคลายความสะเทือนและใช้น้ำหนักตัวกดลงบนระบบรองรับน้ำหนักแล้วปล่อย สังเกตการคืนกลับ	- ไม่มีหรือมีแต่ไม่ทำงาน - ชำรุด เสียหาย มีรอยแตกร้าว หรือผุกร่อนมาก - มีน้ำมันรั่วซึมออกมาจากเครื่องผ่อนคลายความสะเทือน - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	

กงล้อและยาง (ROAD WHEEL AND TYRE)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
แกนล้อ ตรวจสอบความสึกหรอของแกนล้อ และร่องสันนํ้าโดยการยกล้อขึ้นโดยการยกล้อขึ้น แล้วจับกงล้อออกแรงโยกด้านข้าง	- แกนล้อหรือร่องสันของล้อใดล้อหนึ่งชำรุด - มีระยะรุนมาก	
กงล้อ ตรวจสอบกงล้อด้วยการตรวจพินิจ	- กงล้อบิดเบี้ยวมาก หรือผิดรูปร่างมาก - ชักกงล้อหัก หรือสูญหาย	
ศูนย์ล้อ จักรให้อยู่ในแนวเดิมน้ำตรงตรวจสอบความแตกต่างของแนวล้อหน้าและล้อหลัง	- มีการเยื้องศูนย์อันจะมีผลต่อการทรงตัวของรถหรือการบังคับเสีย - แนวของล้อหน้าและล้อหลังต่างกันมากกว่า ๕๐ มิลลิเมตร	- หากล้อใดล้อหนึ่งเกิดบิดงอจนไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ ก็ไม่ต้องตรวจสอบศูนย์ล้อ
ยาง ๑. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ สภาพของยางแต่ละล้อ ๒. ตรวจสอบความลึกของดอกยางด้วยเกจวัด ความลึกดอกยาง (tyre tread depth gauge)	- ยางมีรอยฉีกขาดหรือรอยแตกถึงชั้นผ้าไปเป็นรอยยาวมากกว่า ๒๕ มิลลิเมตร - มีรอยบวมพอง หรือเสื่อมสภาพ - ดอกยางส่วนที่สึกหรอมากที่สุดมีความลึกดอกยางน้อยกว่า ๑ มิลลิเมตร	

ระบบบังคับเลี้ยว (STEERING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
ชิ้นส่วนระบบบังคับเลี้ยว ๑. จับคันบังคับเลี้ยว (handle bar) ให้แน่นแล้วออกแรงกด เพื่อตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของคันบังคับเลี้ยว และตะเกียบ ๒. หันเลี้ยวซ้ายและขวาให้สุด ตรวจพิจารณาว่ามีส่วนของระบบบังคับเลี้ยวไปกระทบหรือเสียดสีกับชิ้นส่วนอื่น ๆ อย่างผิดปกติหรือไม่ และตรวจพิจารณาความควบคุมต่าง ๆ ยกเลื่อน้ำขึ้นแล้วหันเลี้ยวซ้ายและขวาเบา ๆ จนสุด ๔. จับคันบังคับเลี้ยว บีบคันห้ามล้อหน้าแล้วดันคันบังคับเลี้ยวไปข้างหน้าและดึงถอยหลัง	- คันบังคับเลี้ยวโยกไม่แน่นหรือไม่มั่นคงแข็งแรง - คันบังคับเลี้ยวหรือตะเกียบมีรอยแตกกร้าว ผุกร่อนมาก หรือบิดเบี้ยวผิดปกติ - มีชิ้นส่วนของระบบบังคับเลี้ยวไปกระทบกับชิ้นส่วนที่อยู่ใกล้เคียงผิดปกติขณะหันเลี้ยวสุด - มีระยะหันเลี้ยวน้อยเกินไป - สายควบคุมต่าง ๆ ดึงเกินไป หรือติดขัดในขณะหันเลี้ยว - ขณะหันเลี้ยวความเร็วรอบของเครื่องยนต์เปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากความตึงของสายควบคุม - รองเส้นคอจักรยานยนต์แน่นเกินไป - รองเส้นคอจักรยานยนต์หลวมคลอน	- ตรวจสอบขณะเครื่องยนต์เดินเบา

ระบบห้ามล้อ (BRAKING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
สภาพปกติไถห้ามล้อ ๑. ตรวจสอบสภาพปกติไถห้ามล้อ ๒. ตรวจสอบการทำงานโดยบีบคันห้ามล้อมือและเหยียบคันห้ามล้อเท้า ๓. ตรวจสอบนิรภัยของน้ำมันเบรกในระบบห้ามล้อ	- มีชิ้นส่วน อุปกรณ์ หรือกลไกของระบบห้ามล้อชำรุดสึกหรอมาก - ห้ามล้อทำงานไม่คล่องตัว หรือมีสิ่งกีดขวางการทำงาน - มีรอยรั่วซึมของน้ำมันเบรกในส่วนหนึ่งส่วนของระบบห้ามล้อ	- กรณีเป็นห้ามล้อแบบน้ำมัน
ประสิทธิภาพห้ามล้อ ๑. ขับรถให้เคลื่อนที่แล้วลองห้ามล้อ ๒. ตรวจสอบประสิทธิภาพห้ามล้อตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ห้ามล้อไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควร - ประสิทธิภาพห้ามล้อไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- เมื่อกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพห้ามล้อ การตรวจสอบประสิทธิภาพห้ามล้อต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

อื่น ๆ (GENERAL ITEMS)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ	หมายเหตุ
โคมไฟและสัญญาณไฟ ๑. ตรวจสอบโดยการตรวจทัศนวิสัยภาพจำนวน สี ตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟและไฟสัญญาณ ๒. เป็นสวิตช์ไฟแล้วตรวจพิจารณาว่าโคมไฟ และไฟสัญญาณ มีแสงสว่างครบถ้วน และการทำงานถูกต้องหรือไม่ ๓. ตรวจสอบความเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางของโคมไฟ แสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ โดยตรวจสอบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- โคมไฟแตก ชำรุด - มีจำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่เป็นไปตามข้อกำหนด - โคมไฟดวงใดดวงหนึ่งไม่ทำงาน (ไฟไม่ติด) หรือทำงาน ไม่ถูกต้อง - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลหรือโคมไฟแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบน จากแนวศูนย์กลางไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด	- ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล จะต้อง ไม่สูงกว่าแนวทาบกับพื้นทางราบและไม่เกิน ๒ เมตร - โคมไฟแสงพุ่งต่ำต้องตั้งมีมุมตกไม่น้อยกว่า ๒ องศา (หรือไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตรต่อระยะ ๗.๕๐ เมตร) และไม่เกิน ๒ เมตร
แผ่นสะท้อนแสง ตรวจทัศนวิสัยภาพ จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่ง การติดตั้ง	- แผ่นสะท้อนแสงแตกชำรุดมาก หรือไม่มี - จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้อง ตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน ตรวจสอบโดยการตรวจพิจารณา	- ชำรุด ลบเลือน หรือมีสิ่งปิดบังไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน - ไม่ใช้ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้	
กระจกมองหลัง ตรวจสอบโดยการตรวจพิจารณา	- ไม่มี - แตกร้าว ชำรุดมาก หรือยึดไม่แน่น	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ	หมายเหตุ
ถึงน้ำมัน ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ถึงน้ำมัน ผู้กร่อนมาก ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - ฝาถังไม่มีหรือไม่เหมาะสม (ปิดไม่สนิท) - มีรอยร่วซึม	
แตรสัญญาณ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจและทดลอง กดแต่กลสัญญาณแล้วฟังเสียงแตร	- ไม่มี - ใช้การไม่ได้ (แตรไม่ดัง) - เสียงแตรดังมากหรือน้อยเกินไป	
รถพ่วงข้าง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพตัวรถ การยึดติดกับ รถจักรยานยนต์	- ตัวรถมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง โครงสร้างมีรอยแตกร้าว - ผู้กร่อนมาก - ไม่มีสัญญาณแผ่นสะท้อนแสงที่มุมด้านซ้ายของตัวรถ หรือมีแต่ชุดใช้การไม่ได้ หรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนด - รถพ่วงข้างยึดติดกับรถจักรยานยนต์ไม่มั่นคงแข็งแรง - สลักเกลียวที่ใช้ยึดชุด หรือหลวมคลาย รอยเชื่อมต่อ มีรอยแตกร้าว - มีจุดยึดติดกับรถจักรยานยนต์น้อยกว่า ๓ จุด - รถพ่วงข้างอยู่ด้านขวาของรถจักรยานยนต์	- กรณีรถจักรยานยนต์ที่มีรถพ่วงข้าง
เครื่องวัดความเร็วรถ ๑. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ ๒. เป็ดสวิตช์เพื่อดูว่ามีแสงสว่างช่วยในการสำหรับอ่านค่า ในตอนกลางคืนหรือไม่ ๓. ตรวจสอบการทำงานและความคลาดเคลื่อนของเครื่องวัด ความเร็วรถด้วยเครื่องทดสอบ	- เครื่องวัดความเร็วรถชำรุด เสียหาย - ไม่มีแสงสว่างช่วยสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนมากกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- ในกรณีที่ไม่มีเครื่องทดสอบยังไม่ต้องตรวจสอบ

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในจังหวัดอื่น
นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๗**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการในการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้ “รถยนต์รับจ้าง” หมายความว่า รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ และระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ใดประสงค์จะยื่นขอจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) บุคคลธรรมดา

(ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน

(ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน

(ค) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะที่ยังไม่สิ้นอายุ พร้อมภาพถ่าย

- (๒) ห้างหุ้นส่วนสามัญ
- (ก) รายชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
 - (ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
 - (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
 - (ง) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
 - (จ) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป
 - (ฉ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถ พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่
- (๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด
- (ก) หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - (ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจ
 - (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของผู้มีอำนาจ
 - (ง) ตัวอย่างรอบตราประทับของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
 - (จ) รูปถ่ายสำนักงาน และสถานที่เก็บรถขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ ๒ รูป
 - (ฉ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถ พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่
- (๔) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด
- (ก) หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด
 - (ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจ
 - (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของกรรมการผู้มีอำนาจ
 - (ง) รายชื่อและสัญชาติของผู้ถือหุ้นทุกคน และจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนถือ
 - (จ) สำเนาหรือภาพถ่ายหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับฉบับตีพิมพ์
 - (ฉ) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
 - (ช) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ ๒ รูป
 - (ซ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถ พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่
- (๕) สหกรณ์
- (ก) ภาพถ่ายใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์
 - (ข) บัญชีรายชื่อสมาชิกของสหกรณ์ฉบับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับรอง
 - (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายข้อบังคับของสหกรณ์

- (ง) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
- (จ) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ ๒ รูป
- (ฉ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถ พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่
- (บ) องค์การของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ

- (ก) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
- (ข) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ ๒ รูป
- (ค) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถ พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่

ผู้ยื่นคำขอที่เป็นนิติบุคคลหรือองค์การของรัฐต้องแสดงแผนปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนรถที่ประสงค์จะใช้เพื่อประกอบการ รวมทั้งกำหนดการและระยะเวลาที่จะนำรถเข้ารับจดทะเบียนจนครบจำนวนตามข้อ ๘ สถานที่ที่รถรับผู้โดยสาร ตลอดจนขายการสื่อสารถ้าหากมี เพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียน

ข้อ ๗ รถยนต์รับจ้าง ต้องเป็นรถใหม่หรือมีอายุการใช้งานไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนครั้งแรก และใช้งานมาแล้วเป็นระยะทางไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตร และลักษณะขนาดหรือกำลังของเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์ที่จำเป็น สี และเครื่องหมายต้องเป็นไปตามรายละเอียดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๘ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐาน ประกอบคำขอตามข้อ ๖ แล้ว เห็นว่าผู้ขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติและหลักฐานถูกต้องครบถ้วนให้นำเสนอนายทะเบียนผู้มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบการจดทะเบียน และจำนวนรถ แล้วแต่กรณีต่อไป

กรณีที่นายทะเบียนพิจารณาให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำรถมาดำเนินการจดทะเบียนภายในกำหนด ๑๔๐ วัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากนายทะเบียน

หากผู้ยื่นคำขอไม่นำรถมาจดทะเบียนตามวรรคสอง ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์จะขอจดทะเบียนให้ครบตามจำนวนที่ได้รับความเห็นชอบภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบจำนวนรถเพียงเท่าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่

ข้อ ๙ รถยนต์รับจ้างของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลต้องมีเครื่องหมายดังนี้

(ก) รถยนต์รับจ้างของบุคคลธรรมดา ต้องมีเครื่องหมายเป็นอักษรว่า “แท็กซี่บุคคล” หมายเลขทะเบียนรถและอักษรย่อจังหวัดตามแบบ ลักษณะ และขนาดแบบท้ายระเบียบนี้ โดยให้ใช้สีขาเป็นสีของเครื่องหมายดังกล่าว และต้องให้ปรากฏอยู่ที่ประตูด้านนอกทั้งสองข้าง

(ข) รถยนต์รับจ้างของนิติบุคคล ต้องมีเครื่องหมายเป็นชื่อของนิติบุคคลนั้น หมายเลขทะเบียนรถและอักษรย่อจังหวัด โดยให้ปรากฏอยู่ที่ประตูหน้าด้านนอกทั้งสองข้าง ส่วนหมายเลขโทรศัพท์ และหมายเลขกำกับตัวรถ ให้ปรากฏที่ท้ายรถด้านนอกทั้งสองข้างตามแบบ ลักษณะ และขนาดแบบท้ายระเบียบนี้ โดยให้ใช้สีขาเป็นสีของเครื่องหมายดังกล่าว

(ค) รถยนต์รับจ้างต้องจัดให้มีเครื่องหมายซึ่งแสดงข้อความว่า “ว่าง” เมื่อไม่มีผู้โดยสารติดตั้งไว้ด้านซ้ายของคนขับ ซึ่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

(ง) รถยนต์รับจ้างที่ติดตั้งเครื่องสื่อสารในแบบวิทยุคมนาคมหรือโทรศัพท์ ให้แสดงเครื่องหมายดังกล่าวตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมายเครื่องสื่อสารที่ติดตั้งบนรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยอนุโลม

(จ) รถยนต์รับจ้างต้องจัดให้มีเครื่องหมายเป็นหมายเลขทะเบียนรถ พื้นเครื่องหมายเป็นสีเหลือง หมายเลขทะเบียนและกรอบเป็นสีดำ มีลักษณะและขนาดไม่น้อยกว่าแบบแนบท้ายนี้ ไว้ที่แผงหน้าปัทม์ และที่แนวกึ่งกลางประตูรถด้านในได้ขอบกระจกประตูตอนหลังทั้งสองบาน ในลักษณะที่ผู้โดยสารสามารถมองเห็นได้ชัดเจน มิให้มีสิ่งใดปิดบังไว้

(ฉ) รถยนต์รับจ้างหากจะมีเครื่องหมายสัญลักษณ์ของนิติบุคคล (LOGO) ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนจังหวัดในเครื่องหมายดังกล่าวเสียก่อน ทั้งนี้ ให้แสดงไว้ที่ด้านนอกของประตูตอนหลังทั้งสองข้าง

ข้อ ๑๐ การขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนแปลงประเภท จากรถยนต์รับจ้างเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลหรือเป็นรถประเภทอื่น ต้องถอดหรือลบเครื่องหมายตามข้อ ๙ ออก แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๑ เจ้าของรถยนต์รับจ้าง ต้องเอาประกันภัยความเสียหายแก่บุคคลที่สาม อันเกิดจากการใช้รถยนต์รับจ้าง สำหรับรถยนต์รับจ้างแต่ละคัน ดังนี้

(ก) ความเสียหายต่อชีวิตและร่างกาย ในวงเงินไม่ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท สำหรับการชดเชยค่าเสียหายต่อหนึ่งคนในแต่ละครั้ง และ

(ข) ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ในวงเงินไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับการชดเชยค่าเสียหายในแต่ละครั้ง

* “ข้อ ๑๒ กรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้ขอจดทะเบียนให้ยื่นขอจดทะเบียนได้เพียงคนละ ๑ คัน

การขอโอนรถยนต์รับจ้าง ผู้รับโอนจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ด้วยโดยอนุโลม”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

(ลงชื่อ) ประดัง ปรีชญางกูร

(นายประดัง ปรีชญางกูร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๒ กรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้ขอจดทะเบียนได้เพียงคนละ ๑ คัน และเมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้ว ห้ามมิให้ผู้จำหน่ายจ่ายโอนแก่บุคคลอื่น เว้นแต่การโอนให้แก่ทายาท ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบนี้”

แบบและขนาดเครื่องหมาย และข้อความที่ต้องพ่นประตุน้ำด้านนอกทั้งสองข้าง
สำหรับรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) สำหรับบุคคลธรรมดา

1.3 เซนติเมตร

แท็กซี่บุคคล

5ร - 5555

ชม.

1.3 เซนติเมตร

7.3 เซนติเมตร

7.3 เซนติเมตร

7.3 เซนติเมตร

แบบและขนาดเครื่องหมาย และข้อความที่ต้องพ่นประตุน้ำด้านนอกและท้ายรถ
ด้านนอกทั้งสองข้าง
สำหรับรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) สำหรับนิติบุคคล

ประตุน้ำด้านนอกทั้งสองข้าง

1.3 เซนติเมตร

นิติบุคคล

6 ร - 6666

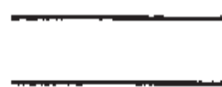
ชม.

7.3 เซนติเมตร

7.3 เซนติเมตร

7.3 เซนติเมตร

ท้ายรถด้านนอกทั้งสองข้าง

1.3 เซนติเมตร

01

(เลขกำกับตัวรถ)

1.3 เซนติเมตร

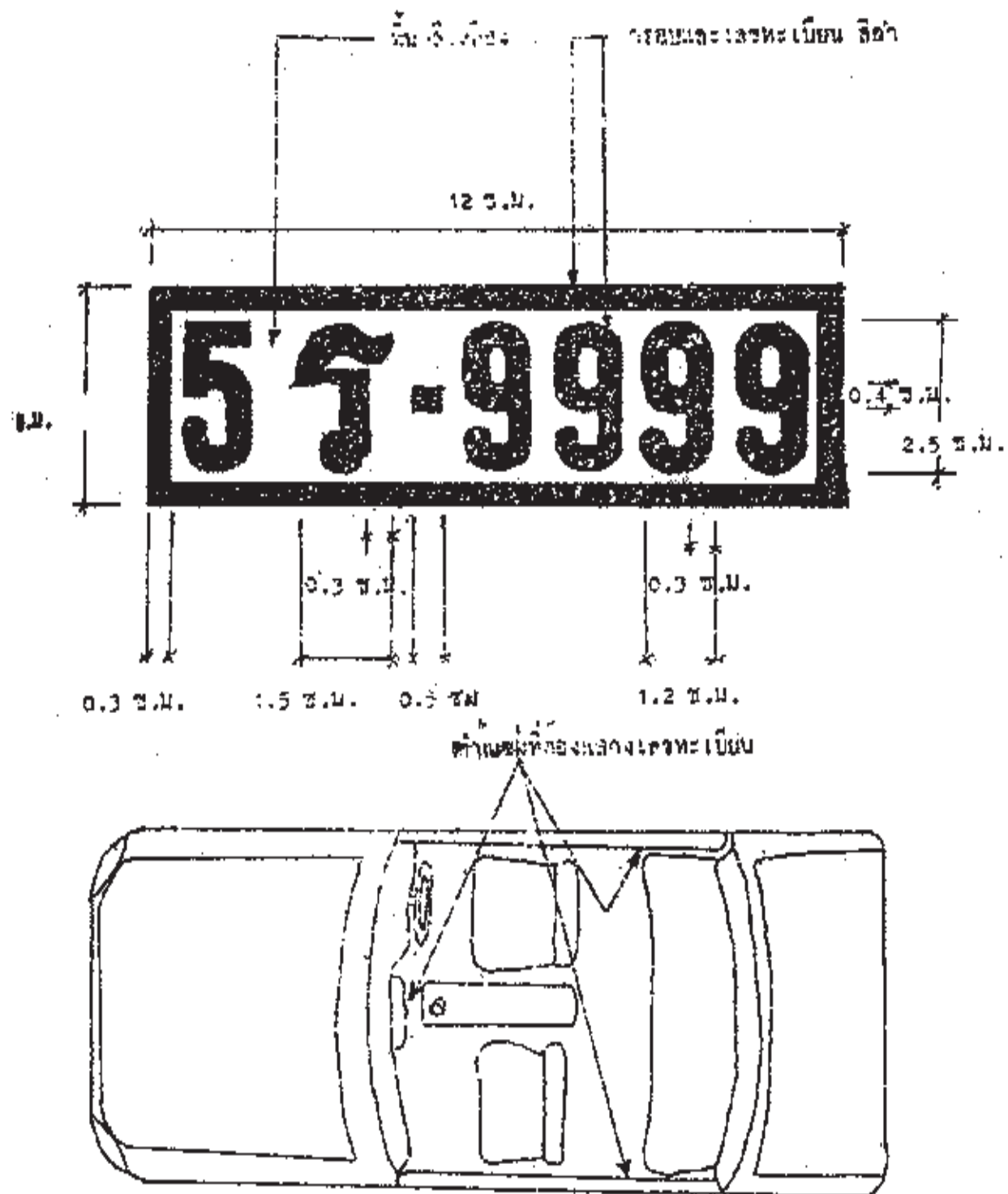

1.3 เซนติเมตร

โทร. 222-222

ลักษณะ-ขนาดของเลขทะเบียน และตำแหน่งที่ต้องแสดงภายในรถ

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมายรถรับจ้าง
และเครื่องหมายส่งกะ สำหรับรถยนต์รับจ้าง
พ.ศ. ๒๕๔๐**

ตามที่ได้มีระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดง
เครื่องหมายรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้แล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนาไม่ประสงค์รับจ้างบรรทุก
คนโดยสารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และครอบคลุมกรณีที่ประสงค์จะรับจ้างเฉพาะในเส้นทางที่จะนำรถไปส่งคิ
ณ สถานที่ที่ผู้ให้เช่ากำหนด อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ (๒) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกจึงออกระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด
และวิธีการแสดงเครื่องหมายรถรับจ้างและเครื่องหมายส่งกะ สำหรับรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการ
แสดงเครื่องหมายรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ เจ้าของรถยนต์รับจ้างต้องจัดให้มีเครื่องหมายรถรับจ้างและเครื่องหมายส่งกะไว้
ประจำรถ เพื่อให้ผู้ขับขีรถยนต์รับจ้างใช้แสดงเมื่อประสงค์จะไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร หรือกรณีประสงค์
จะรับจ้างเฉพาะผู้โดยสารที่มีจุดปลายทางตามเส้นทางที่เดินทางไปยังสถานที่ส่งกะหรือบริเวณใกล้เคียง

เครื่องหมายรถรับจ้างตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะเป็นแผ่นป้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีขาว
กรอบสีแดง ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐ × ๒๒ เซนติเมตร เส้นกรอบหนา ๐.๕ เซนติเมตร ตรงกลางมีตัวอักษรสีแดง
คำว่า “งดรับจ้าง” ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และหนาไม่น้อยกว่า ๐.๕ เซนติเมตร

เครื่องหมายส่งกะตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะเป็นแผ่นป้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีขาว ขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และมีความยาวตามความเหมาะสม ตรงกลางมีตัวอักษรสีเขียว คำว่า “ส่งกะ.....(สถานที่หรือย่านที่ส่งกะ).....ขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร” และหนาตามความเหมาะสมของข้อความ

ข้อ ๕ การใช้เครื่องหมายตามข้อ ๔ ให้ผู้ขับขีรถยนต์รับจ้างแสดงไว้ภายในรถด้านหน้าซ้ายมือของผู้ขับขี่นั้นในลักษณะที่ผู้จะโดยสารสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกรถ ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน โดยกรณีการงดรับจ้างให้นำเครื่องหมายปิดบังเครื่องหมายคำว่า “ว่าง” ส่วนกรณีการส่งกะห้ามปิดบังเครื่องหมายคำว่า “ว่าง”

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง การใช้รถยนต์รับจ้างในเวลากลางคืน โดยประสงค์จะไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ให้ปิดไฟในกรอบบังคับแสงของเครื่องหมาย “TAXI-METER” และโคมไฟทุกดวงภายในรถด้วย

ข้อ ๖ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา
และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๘**

ตามที่ได้มีระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ไว้แล้วนั้น

เพื่อให้การกำหนดจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนในลักษณะต่าง ๆ มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔ ที่นั่งสำหรับคนโดยสารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีตำแหน่งการจัดวางที่เหมาะสมสำหรับการใช้นั่งโดยสารในสภาพปกติได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งจะต้องมีลักษณะและขนาด ดังต่อไปนี้

(๑) ที่นั่งของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ลักษณะที่นั่งหรือลักษณะโดยสารถัดวางที่นั่งหันหน้าไปทางเดียวกัน ต้องมีระยะห่างระหว่างที่นั่งเมื่อวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งหน้า ถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไปต้องไม่น้อยกว่า ๖๗ เซนติเมตร

(๒) ที่นั่งของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนและรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ลักษณะ เก่งสองตอน เก่งสองตอนแวน เก่งสามตอน เก่งสามตอนแวน นั่งสองตอน นั่งสองตอนแวน นั่งสามตอน นั่งสามตอนแวน หรือลักษณะอื่น ที่มีการผลิตและประกอบสำเร็จรูปจากโรงงานของผู้ผลิต ลักษณะและขนาดของที่นั่งคนโดยสารให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด

(๓) ที่นั่งของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนและรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ลักษณะนั่งสองตอน นั่งสองตอนแวน นั่งสามตอน หรือลักษณะอื่น ที่มีการดัดแปลงตัวถังรถจากโรงงานดัดแปลงรถยนต์ หรือประกอบขึ้นจากคัสซีรถยนต์บรรทุก ลักษณะและขนาดของที่นั่งคนโดยสารต้องมีความสูงจากพื้นของรถถึงส่วนบนสุดของเบาะนั่งไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร และมีความสูงจากส่วนต่ำสุดของเบาะนั่งถึงหลังคาไม่น้อยกว่า ๘๕ เซนติเมตร

(๔) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ลักษณะนั่งสองแถว ลักษณะนั่งสองตอนสองแถว หรือลักษณะอื่น ที่มีการนำหลังคาพร้อมโครงสร้างของหลังคาและที่นั่งของคนโดยสารมาติดตั้งกับรถยนต์บรรทุก โดยไม่มีการดัดแปลงตัวรถส่วนอื่น จะต้องมียึดติดตั้งและขนาดดังนี้

(ก) หลังคา ต้องมีความสูงจากพื้นกระบะถึงจุดต่ำสุดภายในหลังคาไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร ซึ่งทำด้วยวัสดุโลหะ ไฟเบอร์กลาส หรือวัสดุอื่นใดที่มีความแข็งแรงเทียบเท่ากับวัสดุดังกล่าว และต้องยึดติดตั้งแน่นหนาถาวรกับตัวรถ

(ข) ที่นั่งและพนักพิง ต้องยึดติดตั้งแน่นหนาถาวรกับตัวรถและพื้นของรถ สามารถใช้นั่งโดยสารได้อย่างปลอดภัย

(ค) ที่นั่ง ต้องมีความสูงจากพื้นกระบะถึงจุดสูงสุดของที่นั่งไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร และมีความสูงจากจุดสูงสุดของที่นั่งถึงจุดต่ำสุดภายในหลังคาไม่น้อยกว่า ๘๕ เซนติเมตร

(๕) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลลักษณะตู้บรรทุก ที่มีการติดตั้งที่นั่งคนโดยสารเป็นลักษณะที่นั่งสามตอน หรือที่นั่งสี่ตอน ลักษณะและขนาดของที่นั่งคนโดยสารให้เป็นไปตาม (๓)

(๖) กรณีมีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถจัดวางที่นั่งให้มีลักษณะและขนาดตามที่กำหนดใน (๑) (๓) (๔) หรือ (๕) แล้วแต่กรณีให้นำเสนอกรมการขนส่งทางบก เพื่อให้ความเห็นชอบเป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๑๕ รถยนต์ตามข้อ ๑๔ (๑) (๓) (๔) และ (๕) ที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ซึ่งมีลักษณะและขนาดของที่นั่งคนโดยสารไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้ใช้ไปจนกว่าที่นั่งจะสิ้นสภาพ กรณีเปลี่ยนแปลงใหม่จะต้องแก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนด

ความในวรรคแรก มิให้ใช้บังคับแก่รถตามข้อ ๑๔ (๔) เฉพาะรถลักษณะนั่งสองตอนสองแถว โดยรถลักษณะดังกล่าวต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ เมื่อมาดำเนินการทางทะเบียนตามที่กฎหมายระเบียบ หรือประกาศ กำหนดให้ต้องนำรถเข้ารับการตรวจสภาพ หรือตรวจสอบรถ แล้วแต่กรณี”

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) **ปิยะพันธ์ จัมปาสุต**

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ ประกอบกับมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการในการรับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้ถือว่ารถขอเปลี่ยนประเภทจากที่จดทะเบียนไว้เดิม เป็นการขอจดทะเบียนรถด้วย

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะจะต้องมีหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะจากคณะกรรมการประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการที่คณะกรรมการประจำจังหวัดแต่งตั้ง

ข้อ ๖ รถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างที่มีอยู่เดิมก่อนพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้บังคับและเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการอาชีพดังกล่าว ซึ่งจะต้องมาดำเนินการเปลี่ยนแปลงประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงให้สามารถมายื่นขอดำเนินการได้ ณ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ที่รถนั้นจดทะเบียนอยู่ในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบ หรือ ณ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ที่สถานี่ที่รองรับคนโดยสาร (ที่ตั้งวิน) ของรถนั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว การเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะให้มายื่นขอดำเนินการตามระเบียบวิธีปฏิบัติในกรณีปกติต่อไป

หมวด ๒

การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ

ข้อ ๘ ภายใต้บังคับตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถจักรยานยนต์สาธารณะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๙ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอ ณ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดยะลาสาขาอำเภอเบตง แล้วแต่กรณี พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- (๑) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๓) หนังสือแจ้งจำหน่ายและหนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่ายรถ
- (๔) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าซื้อ หนังสือรับรองการเช่าซื้อ เป็นต้น

(๕) หนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะจากคณะกรรมการประจำจังหวัด หรือ คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการประจำจังหวัดแต่งตั้ง

(๖) หลักฐานการเอาประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังไม่สิ้นอายุ

ข้อ ๑๐ ภายใต้บังคับตามข้อ ๙ ให้ผู้ประสงค์จะขอเปลี่ยนประเภทจากรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- (๑) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๓) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ
- (๔) แผ่นป้ายทะเบียนรถเดิม

(๕) หนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะจากคณะกรรมการประจำจังหวัด หรือ คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการประจำจังหวัดแต่งตั้ง

(๖) หลักฐานการเอาประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังไม่สิ้นอายุ

หมวด ๓

การรับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถ

ข้อ ๑๑ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนรถตามข้อ ๙ แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถ ตรวจสอบคำขอ และหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้ตรวจสภาพรถตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ พร้อมทั้งจัดเก็บค่าธรรมเนียม การตรวจสภาพรถ

(๒) เจ้าหน้าที่ทะเบียนรถตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ พร้อมด้วยผลการผ่านการตรวจสภาพรถ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) ออกหมายเลขทะเบียนรถ

(ข) จัดเก็บภาษีประจำปี ค่าธรรมเนียมคำขอ ค่าธรรมเนียมใบคู่มือจดทะเบียนรถ ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ (ถ้ามี)

(ค) จัดทำต้นทะเบียนรถ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ และเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี เสนอนายทะเบียนลงนาม

(ง) จ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถ เครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี และแผ่นป้ายทะเบียนรถ

ข้อ ๑๒ เมื่อได้รับคำขอเปลี่ยนประเภทรถตามข้อ ๑๐ แล้วให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการ รับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะตามข้อ ๑๑ แต่ไม่ต้องจัดเก็บภาษีประจำปี และค่าธรรมเนียมใบคู่มือ จดทะเบียนรถ เว้นแต่มีภาษีค้างชำระ หรือต้องออกใบคู่มือจดทะเบียนรถฉบับใหม่

หมวด ๔

การดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๓ การขอเปลี่ยนประเภทรถตามข้อ ๙ ในกรณีเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่จดทะเบียน ในจังหวัดหนึ่ง แต่นำมาวิ่งรับจ้างในอีกจังหวัดหนึ่ง ให้เจ้าของรถยื่นขอดำเนินการได้ ณ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ที่สถานที่รองรับคนโดยสาร (ที่ตักวิน) ของรถนั้นตั้งอยู่ โดยต้องขอแจ้งย้ายรถตามระเบียบที่กำหนดไว้เสียก่อน ทั้งนี้ หากเจ้าของรถประสงค์ จะยื่นขอเปลี่ยนประเภทรถ ณ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ที่รถนั้นจดทะเบียนอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบก็ให้สามารถดำเนินการได้

ข้อ ๑๔ การขอแจ้งย้ายรถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียน หรือเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะแล้ว เจ้าของรถจะต้องได้รับหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะจากคณะกรรมการประจำจังหวัดปลายทาง หรือคณะกรรมการที่คณะกรรมการประจำจังหวัดปลายทางแต่งตั้งก่อนแจ้งย้ายรถทุกครั้ง

ข้อ ๑๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) **ปิยะพันธ์ จัมปาสุต**

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ
พ.ศ. ๒๕๔๘**

ตามที่ได้มีระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ ไว้แล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถยนต์บริการเสียใหม่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๒

(๒) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗

(๓) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์บริการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖

หมวด ๑ การขอจดทะเบียน

ข้อ ๕ ผู้ใดประสงค์จะยื่นขอจดทะเบียนรถยนต์บริการ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร หรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลธรรมดา

- (ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือภาพถ่ายอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน
- (ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน
- (ค) ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถยนต์ที่ประสงค์จะใช้ (ถ้ามี)
- (ง) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถยนต์ ขนาด ๗.๖๐ × ๑๒.๗๐ เซนติเมตร

อย่างละ ๒ รูป

(จ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถยนต์ พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดของที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่

- (ฉ) จำนวน ลักษณะ ขนาด และกำลังเครื่องยนต์ของรถยนต์ที่ยื่นขอจดทะเบียน
- (ช) หลักฐานแสดงความจำเป็นในการใช้รถตามจำนวนที่ยื่นขอจดทะเบียน
- (ซ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรถยนต์ (ถ้ามี)

(๒) บริษัท จำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด

(ก) หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแสดงการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด

- (ข) สำเนาหรือภาพถ่ายหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับฉบับตีพิมพ์
- (ค) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ (ถ้ามี)
- (ง) ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถยนต์
- (จ) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถยนต์ ขนาด ๗.๖๐ × ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ

๒ รูป

(ฉ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถยนต์พร้อมแผนผังโดยสังเขปแสดงรายละเอียดของที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่

- (ช) จำนวน ลักษณะ ขนาด และกำลังเครื่องยนต์ของรถยนต์ที่ยื่นขอจดทะเบียน
- (ซ) หลักฐานแสดงความจำเป็นในการใช้รถตามจำนวนที่ยื่นขอจดทะเบียน
- (ฌ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรถยนต์ (ถ้ามี)

(๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

(ก) หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแสดงการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

- (ข) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ (ถ้ามี)
- (ค) ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถยนต์

(ง) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถยนต์ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ

๒ รูป

(จ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถยนต์พร้อมแผนผังโดยสังเขป
แสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่

(ฉ) จำนวน ลักษณะ ขนาด และกำลังเครื่องยนต์ของรถยนต์ที่ขอจดทะเบียน

(ช) หลักฐานแสดงความจำเป็นในการใช้รถตามจำนวนที่ยื่นขอจดทะเบียน

(ฅ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรถยนต์ (ถ้ามี)

(๔) สหกรณ์

(ก) ภาพถ่ายใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์

(ข) บัญชีรายชื่อสมาชิกของสหกรณ์ฉบับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับรอง

(ค) สำเนาหรือภาพถ่ายข้อบังคับของสหกรณ์

(ง) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ (ถ้ามี)

(จ) ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถยนต์

(ฉ) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถยนต์ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ

๒ รูป

(ช) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถยนต์พร้อมแผนผังโดยสังเขป
แสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่

(ฅ) จำนวน ลักษณะ ขนาด และกำลังเครื่องยนต์ของรถยนต์ที่ยื่นขอจดทะเบียน

(ฉ) หลักฐานแสดงความจำเป็นในการใช้รถตามจำนวนที่ยื่นขอจดทะเบียน

(ญ) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรถยนต์ (ถ้ามี)

(๕) องค์การของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐ หรือตามกฎหมายว่าด้วย
การนั้น ๆ

(ก) ตัวอย่างรอยตราประทับของผู้ยื่นคำขอ (ถ้ามี)

(ข) ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถยนต์

(ค) รูปถ่ายสำนักงานและสถานที่เก็บรถยนต์ ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร อย่างละ

๒ รูป

(ง) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้สถานที่เก็บรถยนต์พร้อมแผนผังโดยสังเขป
แสดงรายละเอียดที่ตั้งและเนื้อที่ของสถานที่

(จ) จำนวน ลักษณะ ขนาด และกำลังเครื่องยนต์ของรถยนต์ที่ยื่นขอจดทะเบียน

(ฉ) หลักฐานแสดงความจำเป็นในการใช้รถตามจำนวนที่ยื่นขอจดทะเบียน

(ช) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรถยนต์ (ถ้ามี)

ข้อ ๖ รถยนต์บริการที่จะนำมาขอจดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีต้องเป็นรถที่ผู้ขอมีกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองโดยสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาซื้อขายมีเงื่อนไขที่มีผู้ขอเป็นคู่สัญญา หรือการเช่าแบบลิสซิง
(FINANCE LEASE) เท่านั้น

หมวด ๒ การจดทะเบียน

ข้อ ๗ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร หรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยอาศัยหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและหลักฐานที่แสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นในการใช้รถยนต์บริการ ในกิจการของผู้จดทะเบียน ดังนี้

(ก) ลักษณะของงานหรือกิจการ และเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องใช้รถยนต์บริการตามจำนวน ที่ขอจดทะเบียน

(ข) ปริมาณความต้องการ การใช้รถในกิจกรรมของผู้จดทะเบียน

(ค) ขนาดกิจการของผู้จดทะเบียน หรือกิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้จดทะเบียน

(ง) ในกรณีที่เป็นการขอจดทะเบียนเพิ่มรถ ให้ตรวจสอบประวัติการดำเนินกิจการในรอบ สามเดือนที่ผ่านมาด้วย

(๒) ตรวจสอบสถานที่เก็บและจอดรถ ดังนี้

(ก) ตรวจสอบหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ใช้สถานที่เก็บรถยนต์ โดยใช้ภาพถ่ายโฉนดที่ดิน ในกรณีสถานที่เก็บรถยนต์เป็นของบุคคลอื่นต้องมีหลักฐานแสดงการยินยอมให้ใช้สถานที่ โดยจัดทำเป็น หนังสือแสดงความยินยอมหรือสัญญาเช่ามีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี พร้อมทั้งแนบภาพถ่ายบัตรประจำตัว ประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิให้ใช้สถานที่หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในกรณีที่ผู้มีสิทธิให้ใช้สถานที่เป็นนิติบุคคลประกอบด้วย

(ข) ตรวจสอบว่าผู้จดทะเบียนมีสถานที่เก็บรถได้จริง และเพียงพอกับจำนวนรถที่ขอ จดทะเบียน หรืออย่างน้อยต้องมีร้อยละ ๕๐ ของจำนวนรถทั้งหมด โดยให้สำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้รถ ตั้งแต่ ๔ คันขึ้นไป (โดยคิดพื้นที่ ๑๕ ตารางเมตรต่อรถ ๑ คัน) พร้อมทั้งระบุลักษณะของพื้นที่ว่าเป็นลานดิน ลานคอนกรีต หรือลักษณะอย่างอื่น พื้นที่จอดรถมีทั้งหมดกี่ตารางเมตร มีทางเข้า-ออกกว้างเท่าใด รถสามารถ เข้า-ออกได้โดยสะดวกหรือไม่ เพียงใด

ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนมีสถานที่เก็บรถได้จริงไม่เพียงพอกับจำนวนรถที่ขอจดทะเบียน และมีเหตุผลความจำเป็น ให้พิจารณาผ่อนผันสถานที่เก็บรถตาม (ข) ได้เฉพาะราย

ข้อ ๘ การจดทะเบียนรถยนต์บริการในเขตกรุงเทพมหานคร หากนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร พิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลและความจำเป็นสมควรรับจดทะเบียนรถยนต์บริการให้แก่ผู้ขอรายใด เป็นจำนวนเท่าใด ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานครรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามข้อ ๗ พร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อ คณะกรรมการพิจารณาจดทะเบียนรถยนต์บริการ ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางบกแต่งตั้ง เพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบก่อนรับจดทะเบียน

ข้อ ๙ การจดทะเบียนรถยนต์บริการในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครหากนายทะเบียน จังหวัดใด พิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลและความจำเป็น สมควรรับจดทะเบียนรถยนต์บริการให้แก่ผู้ขอจดทะเบียน รายใด เป็นจำนวนเท่าใด ให้นายทะเบียนจังหวัดนั้นรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามข้อ ๗ พร้อมทั้งความเห็น เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางประจำจังหวัด เพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบก่อนรับจดทะเบียน

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาปรับลดเบี้ยนรยนต์บริการ หรือคณะกรรมการพิจารณาเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบในการลดเบี้ยนรยนต์บริการให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนรายใดเป็นจำนวนเท่าใด ตามข้อ ๘ หรือข้อ ๙ แล้วผู้ขอจดทะเบียนรายนั้นจะต้องนำรถมารับการจดทะเบียนภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติของคณะกรรมการฯ หรือคณะกรรมการฯ

ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนไม่นำรถมารับการจดทะเบียนภายในเวลาที่กำหนดตามความในวรรคแรก ให้ถือว่าผู้ขอจดทะเบียนมีความจำเป็นในการใช้รถยนต์บริการเพียงเท่าที่จดทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น การเปลี่ยนรถยนต์บริการ หรือการแจ้งไม่ใช้รถตลอดไป เจ้าของจะต้องนำรถคันใหม่เข้ารับการจดทะเบียนทดแทนรถคันเดิมภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนอนุญาต หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าเจ้าของรถมีความประสงค์ขอใช้รถเพียงเท่าจำนวนที่มีอยู่จริง

ข้อ ๑๑ สำหรับเจ้าของรถยนต์บริการที่ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการพิจารณาปรับลดเบี้ยนรยนต์บริการ หรือคณะกรรมการพิจารณาเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบในการลดเบี้ยนรยนต์บริการไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ จะต้องนำรถมาขอจดทะเบียนภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติดังกล่าว หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่า เจ้าของรถมีความประสงค์ขอใช้รถเพียงเท่าที่จดทะเบียนไว้แล้ว

ข้อ ๑๒ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบกรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗ ไปแล้วนั้น

เพื่อให้การตรวจสภาพรถและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบก เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์ ตามความในข้อ ๗ ที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกวิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์ ท้ายระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์ท้ายระเบียบนี้แทน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(ลงชื่อ) **ปิยะพันธ์ จัมปาสุต**

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์ ตามความในข้อ ๗ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๕๙**

รายการตรวจสภาพ	วิธีการตรวจ	สาเหตุที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
๑. ตัวถังหรือโครงคัสซี	- ตรวจพิจารณาความเสียหายของตัวถังหรือโครงคัสซีสำหรับรถที่ไม่มีโครงคัสซี - ตรวจสอบสภาพของประตูโดยการทดลองเปิด-ปิด ประตู	- ตัวถังหรือโครงคัสซีมีร่องรอยการซ่อมแซมหรือมีหมายลายแตกต่างจากผู้ผลิตกำหนดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข - ตัวถังหรือโครงคัสซีไม่มั่นคงแข็งแรง - ผู้กร่อนหรือชำรุด หรือบิดเบี้ยวเสียรูปจนอาจก่อให้เกิดอันตรายในเวลาใช้งาน - ส่วนหนึ่งส่วนของตัวถังหรือโครงคัสซีอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารผู้ซ้อนรวม - ขนาดรถไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด	
๒. สีรถ	- ตรวจพิจารณาสีรถ เปรียบเทียบกับเอกสารหลักฐานหรือคู่มือการจดทะเบียน รวมทั้งเครื่องหมาย อักษร หรือตัวเลข และหมายเลขทะเบียนรถที่พินิตอยู่ด้านข้างตัวถัง ตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด (เช่น รถแท็กซี่ แท็กซี่มีเตอร์ หรือรถบริการ)	- สภาพสีไม่เรียบร้อยหรืออยู่ในระหว่างซ่อมสี - สีรถไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานหรือคู่มือแสดงการจดทะเบียน - เครื่องหมาย ตัวอักษรหรือตัวเลขและหมายเลขทะเบียนรถที่พินิตอยู่ด้านข้างตัวถังชำรุด ลบเลือน หรือไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด	
๓. กันชน	- ตรวจพิจารณาความมั่นคงแข็งแรง	- กันชนชำรุดผุพังจน หรือบิดมากหรือไม่มั่นคงแข็งแรง - กันชนมีลักษณะแหลมคมหรือมีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ขับขี่ผู้โดยสารผู้ซ้อน	

รายการตรวจสอบสภาพ	วิธีการตรวจ	สาเหตุที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
๔. กระบอกน้ำมัน	- ตรวจสอบกระบอกน้ำมันโดยการตรวจพินิจ	- กระบอกแตกหรือมีรอยขีดข่วนมากจนมีผลต่อทัศนวิสัยของผู้ขับรถ - กระบอกกันลมและส่วนประกอบของตัวถังรถยนต์ที่เป็นกระจกไม่เป็นกระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	
๕. ระบบสตาร์ท	- ตรวจสอบโดยการทดลองสตาร์ทได้จากที่นั่งผู้ขับรถ	- ระบบสตาร์ทไม่ทำงานหรือทำ ruido	
๖. ระบบไอเสียและเครื่องระงับเสียง	- ตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสียและเครื่องระงับเสียง - ตรวจสอบโดยใช้เครื่องทดสอบระดับก๊าซไอเสีย - ตรวจค่า และเสียงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ท่อไอเสียหรือเครื่องระงับเสียงชำรุด - ติดตั้งท่อไอเสียใกล้กับวัสดุที่ติดไฟง่าย โดยไม่มีเครื่องป้องกันความร้อน - ระดับก๊าซไอเสีย ระดับควันดำ หรือระดับเสียงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
๗. ระบบส่งกำลัง	- ตรวจพินิจสภาพข้อต่อต่าง ๆ ของเพลาขับ	- ข้อต่อชำรุด หลวมคลอน คดงอ	
๘. ระบบรองรับน้ำหนักและเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน	- ตรวจพินิจสภาพของสปริงรองรับน้ำหนักและเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน	- ไม่มีหรือมีไม่ครบถ้วน - สปริงรองรับน้ำหนักเสื่อมสภาพ ชำรุด แตกร้าวมาก หรือไม่แน่นคงแข็งแรง	- กรณีรถที่ใช้สปริงรองรับน้ำหนักเป็นแบบ Hydro pneumatic ให้ตรวจสอบขณะเครื่องยังทำงานอยู่ และให้รถอยู่ในระดับใช้งานปกติ
๙. กังล้อและยาง	- ตรวจพินิจรอยฉีกขาด บวมบวมของยางและความเรียบรอยของการใส่ยางกับกึ่งล้อ - ตรวจสอบความลึกของดอกยางด้วยเกจวัดความลึกของดอกยาง (Tire tread depth gauge) - ตรวจพินิจกึ่งล้อ	- ยางมีรอยบวมบวมหรือมีรอยฉีกขาดจนถึงขั้นผ้าใบ - ความลึกดอกยางต่ำกว่า ๑.๖ มิลลิเมตร - กังล้อชำรุด ผุกร่อน แตกร้าว และบิดเบี้ยวเสียรูปทรง - นอตยึดไม่ครบถ้วน	- ยางอะไหล่ไม่ต้องตรวจ - ไม่ต้องทดสอบศูนย์ล้อหน้าด้วยเครื่องทดสอบ (Side slip tester)

รายการตรวจสอบสภาพ	วิธีการตรวจ	สาเหตุที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
๑๐. เครื่องวัดความเร็วรถ	- ตรวจพินิจสภาพของมาตรวัดความเร็วรถ - ตรวจสอบไฟแสงสว่างของมาตรวัด - ตรวจสอบการทำงานของมาตรวัดความเร็วรถและความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดความเร็วรถด้วยเครื่องทดสอบความเร็ว (Speedometer Tester) ที่ความเร็ว ๔๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง	- เครื่องวัดความเร็วรถชำรุดเสียหาย - ไม่มีไฟแสงสว่างสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืน - เครื่องวัดความเร็วรถมีความคลาดเคลื่อนมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของความเร็วที่ทดสอบ	- ในกรณีที่ไม่มีเครื่องทดสอบ ไม่ต้องตรวจสอบ - บังคับใช้สำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (Taxi meter)
๑๑. ศูนย์ล้อรถและกลไกบังคับเบรก	- ตรวจสอบโดยเครื่องทดสอบศูนย์ล้อรถ (Sideslip tester) - การทดสอบให้ทดสอบขณะรถเปล่า พร้อมคนขับ ๑ คน - ความเร็วในการทดสอบระหว่าง ๓ ถึง ๕ กิโลเมตร/ชั่วโมง - วิธีการทดสอบนอกจากที่ระบุไว้ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตเครื่องทดสอบกำหนด - ตรวจสอบระยะ Free play โดยหมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวาเบา ๆ - ตรวจพินิจชิ้นส่วนกลไกของระบบบังคับเบรกกำหนด	- มี Sideslip เกินกว่า ± 5 เมตร/กิโลเมตร - มีระยะ Free play เกินกว่า ๑ ใน ๕ ของเส้นผ่าศูนย์กลางพวงมาลัย - ชิ้นส่วนกลไกของระบบบังคับเบรกชำรุดก่อนแตกหัก หรือหลวมมาก - มีการรั่วซึมของน้ำมันไฮดรอลิคบริเวณอุปกรณ์ขับปั๊ม ข้อต่อ และสายอ่อนต่าง ๆ	- ยกเว้นรถดังต่อไปนี้ไม่ต้องใช้เครื่องทดสอบศูนย์ล้อ (Sideslip tester) - รถพ่วง - รถแทรกเตอร์ - รถบดถนน - รถยนต์สามล้อ - รถใช้งานเกษตรกรรม
๑๒. ห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้า	- การทดสอบให้ทดสอบขณะรถเปล่าพร้อมคนขับ ๑ คน - ตรวจพินิจระบบและกลไกของระบบห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้า - นำรถเข้าทดสอบประสิทธิภาพห้ามล้อมือและห้ามล้อเท้าบนเครื่องทดสอบห้ามล้อ - วิธีการทดสอบนอกจากที่ระบุไว้ให้เป็นไปตามที่ผู้ผลิตเครื่องทดสอบกำหนด	- ระบบและกลไกของห้ามล้อชำรุดเสียหาย หรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - แรงห้ามล้อมือ (Parking brake) ของรถล้อร่วมกันน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนัก - ผลรวมของแรงห้ามล้อเท้า (Service brake) น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของน้ำหนัก - ผลต่างระหว่างแรงห้ามล้อเท้าด้านขวาและด้านซ้ายเกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของแรงห้ามล้อสูงสุดในแต่ละด้าน	- ยกเว้นรถดังต่อไปนี้ไม่ต้องใช้เครื่องทดสอบห้ามล้อ (Brake tester) - รถพ่วงที่มีน้ำหนักบรรทุกและน้ำหนักบรรทุกรวมกันสูงสุดไม่เกิน ๗๕๐ กิโลกรัม - รถใช้งานเกษตรกรรม - รถแทรกเตอร์ - รถบดถนน

รายการตรวจสอบสภาพ	วิธีการตรวจ	สาเหตุที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
๑๓. โคมไฟส่องสว่างและไฟสัญญาณ	- ตรวจสอบจำนวนสีของแสงไฟ ตำแหน่งการติดตั้ง และการทำงานของโคมไฟและไฟสัญญาณโดยการตรวจพินิจ - ทดสอบความเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางของโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำด้วยเครื่องทดสอบโคมไฟหน้า (Headlight Tester) ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- มีจำนวน สีของแสงไฟ ตำแหน่งการติดตั้งหรือการทำงานของโคมไฟและไฟสัญญาณไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ - โคมไฟแตกหรือชำรุด - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ เบี่ยงเบนจากศูนย์กลางไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล จะต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบและไม่เบี่ยงเบนไปทางขวา - โคมไฟแสงพุ่งต่ำต้องมีมุมตกไม่น้อยกว่า ๒ องศา (หรือไม่น้อยกว่า ๒.๕ เมตร) และไม่เป็นไปทางขวา
๑๔. แผ่นสะท้อนแสง	- ตรวจพินิจ จำนวน ขนาด ลักษณะ และตำแหน่งของการติดตั้ง	- ไม่มีแผ่นสะท้อนแสงหรือแผ่นสะท้อนแสงชำรุดมาก - จำนวน ขนาด ลักษณะ สี หรือตำแหน่งการติดตั้ง ไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
๑๕. แผ่นป้ายทะเบียนรถ	- ตรวจพินิจ	- ชำรุดลบเลือนหรือแก้ไข ดัดแปลงมีสิ่งปิดบัง - ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน - ไม่ใช่แผ่นป้ายทะเบียนรถที่ทางราชการออกให้ - แผ่นป้ายทะเบียนรถไม่ตรงกับคู่มือการจดทะเบียนลักษณะ ขนาดของแผ่นป้ายทะเบียนรถไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด	
๑๖. เครื่องปัดน้ำฝนและระบบฉีดน้ำล้างกระจก	- ตรวจสอบสภาพและการทำงานของเครื่องปัดน้ำฝน และระบบฉีดน้ำล้างกระจก	- ไม่มีเครื่องปัดน้ำฝนหรือมีแต่ชำรุด - เครื่องปัดน้ำฝนมีขนาดไม่เหมาะสม - ระบบฉีดน้ำล้างกระจกชำรุด	
๑๗. กระจกสำหรับมองหลัง	- ตรวจพินิจ	- ไม่มีกระจก หรืออุปกรณ์สำหรับมองหลัง หรือมีแต่ชำรุด แตก ร้าว	

รายการตรวจสอบสภาพ	วิธีการตรวจ	สาเหตุที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
๑๔. เชื่อมขันนิรภัย	- ตรวจสอบแบบ สภาพ และการติดตั้งเชื่อมขันนิรภัยทดสอบโดยการกระตุกหรือกระชาก	- ไม่มีเชื่อมขันนิรภัยหรือมีแต่ไม่ใช้แบบที่ทางราชการกำหนด - จำนวนและการติดตั้งไม่ถูกต้องครบถ้วน - เชื่อมขันนิรภัยชำรุดหรือเสื่อมสภาพ	
๑๕. ที่นั่งผู้ขับรถและที่นั่งผู้โดยสาร	- ตรวจพิจารณาของที่นั่งผู้ขับรถและที่นั่งผู้โดยสาร	- ที่นั่งชำรุดเสียหายหรือยึดกับตัวถังไม่มั่นคงแข็งแรง - ขนาด จำนวนที่นั่งผู้โดยสารไม่ครบถ้วน หรือ ไม่เหมาะสมตามที่ทางราชการกำหนด	
๒๐. ถึงและต่อทางน้ำมันเชื้อเพลิง	- ตรวจสอบสภาพของถังน้ำมัน ฝาท่อ และท่อทางน้ำมันโดยการตรวจพิจารณา	- การยึดติดถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันไม่มั่นคงแข็งแรง - ถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันชำรุดหรือมีรอยรั่วซึม - ติดตั้งถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันในตำแหน่งที่ไม่ปลอดภัย - ไม่มีฝาท่อถังน้ำมัน หรือมีแต่ไม่เหมาะสม	
๒๑. ส่วนควบคุมและเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับกำสั๊กเป็นเชื้อเพลิง	- ตรวจสอบความถูกต้องของหมายเลข - ถึงกำสั๊กและหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบ - ถึงกำสั๊ก และการติดตั้งส่วนควบคุมและเครื่องอุปกรณ์ - ตรวจสอบความถูกต้อง ตำแหน่งการติดตั้ง สภาพ ส่วนควบคุมและเครื่องอุปกรณ์ตามที่ทางราชการกำหนดโดยการตรวจพิจารณา - ตรวจสอบการรั่วของกำสั๊กเชื้อเพลิงด้วยเครื่องมือ - ตรวจสอบกำสั๊กด้วยวิธีที่ทางราชการกำหนด	- หมายเลขถึงกำสั๊กและหนังสือรับรองไม่ตรงตามเอกสารหลักฐาน - ส่วนควบคุมหรือเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้กำสั๊กชำรุดเสียหายหรือไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด - มีกำสั๊กเชื้อเพลิงรั่วออกจากระบบ	
๒๒. แตรสัญญาณ	- ทดสอบโดยการฟังเสียงแตรสัญญาณ	- ไม่มีแตรสัญญาณหรือมีแต่ชำรุด - แตรสัญญาณไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด	

รายการตรวจสอบสภาพ	วิธีการตรวจ	สาเหตุที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
๒๓. เครื่องหมายต่าง ๆ	- ตรวจพินิจเครื่องหมายที่ทางราชการกำหนดให้มี เช่น เครื่องหมายเป็นอักษรโรมัน “TAXI” หรือ “TAXI METER” ที่ติดไว้บนหลังคาหรือเครื่องหมายเป็นหมายเลขทะเบียนรถติดตั้งที่กึ่งกลางแนวประตู ด้านในของประตูรถตอนหลังทั้งสองบาน	- ไม่มีเครื่องหมายตามที่ทางราชการกำหนด - เครื่องหมายชำรุดหรือมีลักษณะ ขนวดไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด	- เฉพาะรถที่กำหนดให้มีเครื่องหมาย เช่น รถแท็กซี่ และการบริการ
๒๔. เครื่องยนต์	- ตรวจสอบความถูกต้องหมายเลขเครื่องยนต์ โดยวิธีการตรวจพินิจ	- หมายเลขไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานการได้มา หรือตามที่ได้ผลิตกำหนด - มีรอยชุบหรือลบเลือนจนไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้	
๒๕. ฉุกเฉินนิรภัย	- ตรวจพินิจ	- มีสิ่งของหรือวัสดุขวางหรือยัดติดในตำแหน่งติดตั้ง ฉุกเฉินนิรภัย ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายเมื่อฉุกเฉินนิรภัยทำงาน	
๒๖. เครื่องปรับอากาศ	- ตรวจสอบโดยใช้เครื่องตรวจสอบสารทำความเย็น	- ใช้สาร CFC และ/หรือ Hydrocarbon เป็นสารทำความเย็น	- เฉพาะรถที่จดทะเบียนตั้งแต่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๓๑๐/ว ๒๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เรื่อง การกำหนดสีและลักษณะของรถในการดำเนินการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้แล้วนั้น

โดยที่ปัจจุบันการกำหนดสีและลักษณะของรถเป็นการกำหนดตามแบบตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการกำหนดลักษณะของรถ มิได้จำแนกรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดปัญหาลักษณะของรถไม่ตรงกันกับข้อเท็จจริงและลักษณะการใช้งานของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปตามสภาพของการใช้รถและการตรวจสภาพรถที่จะขอจดทะเบียนเกิดความเรียบร้อย เหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สมควรปรับปรุงการกำหนดสีและลักษณะของรถเสียใหม่ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น กรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/ว ๒๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เรื่อง การกำหนดสีและลักษณะของรถในการดำเนินการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ การกำหนดสีของรถ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถกำหนดสีที่เป็นสีหลัก โดยไม่คำนึงถึงความเข้มของสีที่แตกต่างกัน ตามตัวอย่างที่กำหนดในภาคผนวก ก แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๖ การกำหนดลักษณะรถ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถกำหนดลักษณะตามรูปพรรณของรถแต่ละประเภท ตามตัวอย่างที่กำหนดในภาคผนวก ข แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ สำหรับรถที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ หากมีการกำหนดสีหรือลักษณะของรถแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ เมื่อเจ้าของรถมาดำเนินการทางทะเบียน ในกรณีที่ต้องตรวจสอบหรือตรวจสภาพรถให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพบันทึกสีหรือลักษณะของรถให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้นายทะเบียนแก้ไขรายการในใบคู่มือจดทะเบียนรถและรายการจดทะเบียน โดยไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการแต่ประการใด

ข้อ ๘ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ภาคผนวก

สีแดง	หมายความรวมถึง	สีแดงเลือดหมู สีแดงเลือดนก สีแดงบานเย็น สีแดงทับทิม
สีน้ำเงิน	หมายความรวมถึง	สีน้ำเงินเข้ม สีคราม สีกรมท่า
สีเหลือง	หมายความรวมถึง	สีเหลืองอ่อน สีเหลืองทอง สีครีมออกเหลือง
สีขาว	หมายความรวมถึง	สีขาวงาช้าง สีครีมออกขาว
สีดำ	หมายความรวมถึง	สีดำออกเทา
สีม่วง	หมายความรวมถึง	สีม่วงอ่อน สีม่วงเข้ม สีม่วงเปลือกมังคุด
สีเขียว	หมายความรวมถึง	สีเขียวใบไม้ สีเขียวอ่อน สีเขียวเข้ม สีเขียวขี้ม้า
สีส้ม	หมายความรวมถึง	สีแสด สีอิฐ สีปูนแห้ง
สีน้ำตาล	หมายความรวมถึง	สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลไหม้ สีน้ำตาลเข้ม สีเซดิล
สีชมพู	หมายความรวมถึง	สีชมพูอ่อน สีชมพูเข้ม
สีฟ้า	หมายความรวมถึง	สีฟ้าอ่อน สีฟ้าเข้ม
สีเทา	หมายความรวมถึง	สีเทาอ่อน สีเทาออกดำ สีบรอนซ์เงิน สีตะกั่วดำ

ภาคผนวก ข

๑. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (รย. ๑)

๑.๑ เก๋งตอนเดียว

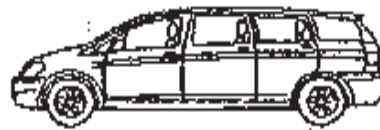
๑.๒ เก๋งสองตอน

๑.๓ เก๋งสองตอนแวน

๑.๔ เก๋งสามตอน

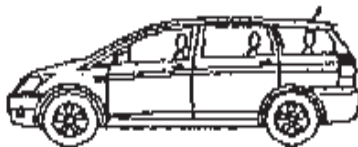
๑.๕ เก๋งสามตอนแวน

๑.๖ นั่งสองตอน

๑.๗ นั่งสองตอนแวน

๑.๘ นั่งสามตอน

๑.๙ นั่งสามตอนแวน

๑.๑๐ นั่งสองแถว

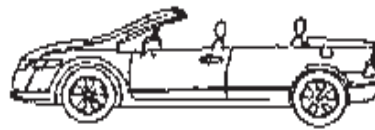
๑.๑๑ นั่งสองตอนสองแถว

๑.๑๒ นั่งสองตอนท้ายบรรทุก

๑.๑๓ ประทุนตอนเดียว

๑.๑๔ ประทุนสองตอน

๑.๑๕ ตู้นั่งสามตอน

๑.๑๖ รถเฉพาะกิจ

รถเฉพาะกิจ (มอเตอร์โฮม)

๑.๑๗ รถลักษณะอื่น

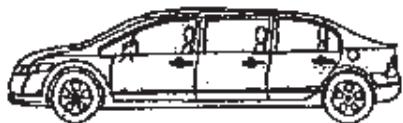

รถเฉพาะกิจ (ถ่ายทอดสัญญาณ)

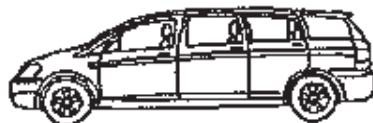

รถเฉพาะกิจ (พยาบาล)

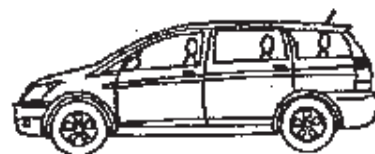
๒. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน (รย. ๒)

๒.๑ เก๋งสามตอน

๒.๒ เก๋งสามตอนแวน

๒.๓ เก๋งสามตอน

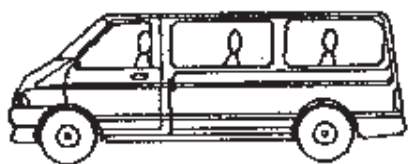
๒.๔ นั่งสามตอนแวน

๒.๕ นั่งสองตอนสองแถว

๒.๖ นั่งสองแถว

๒.๗ ตู้นั่งสามตอน

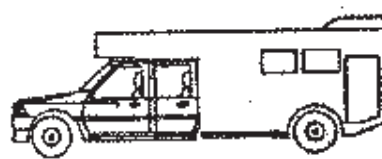
๒.๘ ตู้นั่งสี่ตอน

๒.๙ รถเฉพาะกิจ

รถเฉพาะกิจ (ตู้พยาบาล)

๒.๑๐ รถลักษณะอื่น

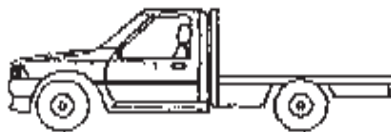

รถเฉพาะกิจ (มอเตอร์โฮม)

๓. รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย. ๓)

๓.๑ เก๋งที่บรรทุก

๓.๒ กระบะบรรทุกพื้นเรียบ

๓.๓ กระบะบรรทุก (ไม่มีหลังคา)

๓.๔ กระบะบรรทุก
(มีหลังคา)

๓.๕ กระบะบรรทุก
(เสริมกระบะข้าง)

๓.๖ กระบะบรรทุก
(มีหลังคาฝาปิดด้านข้าง-ท้าย)

๓.๗ ตู้บรรทุก

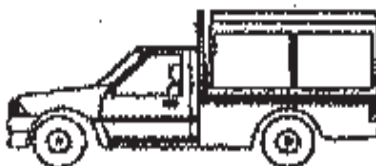

๓.๘ รถดับเพลิง

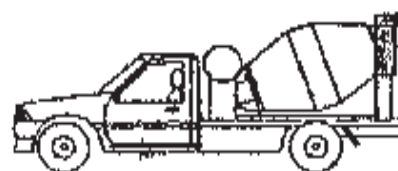
๓.๙ รถเฉพาะกิจ

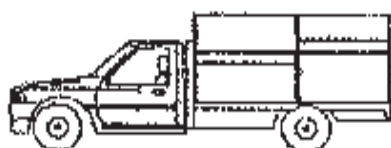
รถเฉพาะกิจ (ขยะมูลฝอย)

รถเฉพาะกิจ (ขยะมูลฝอย)

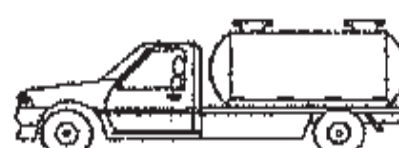
รถเฉพาะกิจ (คอนกรีต)

รถเฉพาะกิจ (น้ำอัดลม)

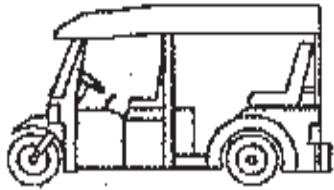
รถเฉพาะกิจ (น้ำ)

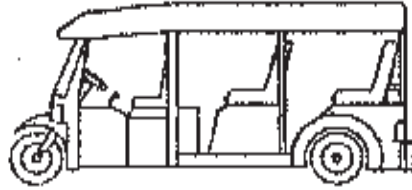
รถเฉพาะกิจ (ซีเมนต์ผล)

๓.๑๐ รถลักษณะอื่น

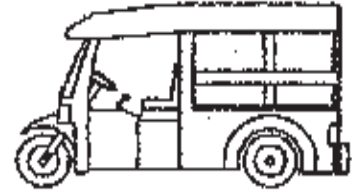
๔. รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (รย. ๔)

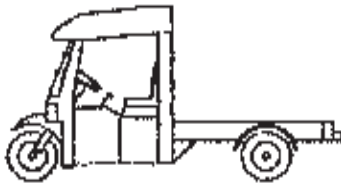
๔.๑ ประทุนสองตอน

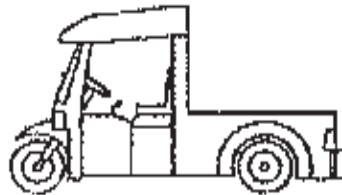
๔.๒ ประทุนสามตอน

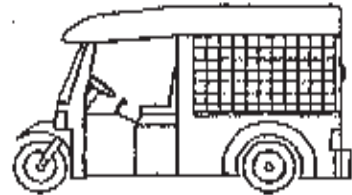
๔.๓ ประทุนสองแถว

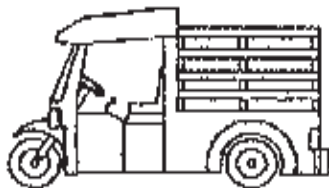
๔.๔ กระบะบรรทุกพื้นเรียบ

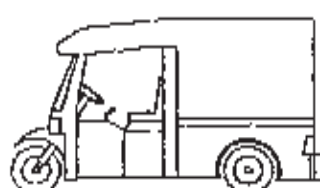
๔.๕ กระบะบรรทุก (ไม่มีหลังคา)

๔.๖ กระบะบรรทุก (มีหลังคา)

๔.๗ กระบะบรรทุก
(เสริมกระบะข้าง)

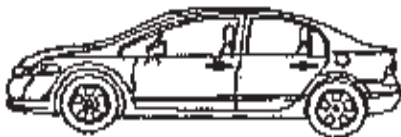
๔.๘ กระบะบรรทุก
(มีหลังคาปิดด้านข้าง-ท้าย)

๔.๙ ตู้บรรทุก

๔.๑๐ ลักษณะอื่น

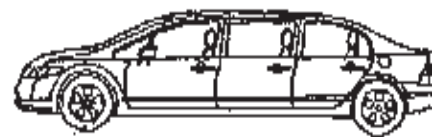
๕. รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด (รย. ๕)

๕.๑ เก๋งสองตอน

๕.๒ เก๋งสองตอนแวน

๕.๓ เก๋งสามตอน

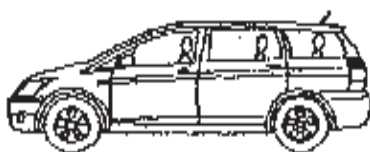
๕.๔ เก๋งสองตอนแวน

๕.๕ นั่งสองตอน

๕.๖ นั่งสองตอนแวน

๕.๗ นั่งสามตอน

๕.๘ นั่งสามตอนแวน

๖. รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (รย. ๖)

๖.๑ เก๋งสองตอน

๖.๒ เก๋งสองตอนแวน

๖.๓ เก๋งสามตอน

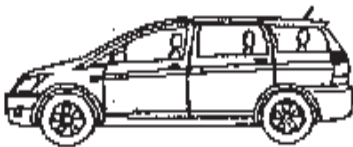
๖.๔ เก๋งสามตอนแวน

๖.๕ นั่งสองตอน

๖.๖ นั่งสองตอนแวน

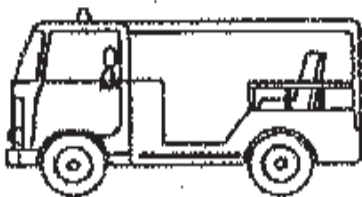

๖.๗ นั่งสามตอน

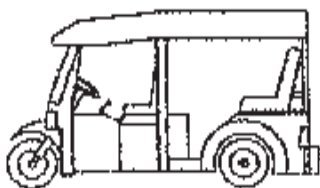
๖.๘ นั่งสามตอนแวน

๗. รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง (รย. ๗)

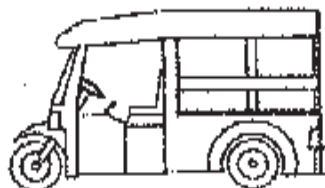

นั่งสองตอน

๘. รถยนต์รับจ้างสามล้อ (รย. ๘)

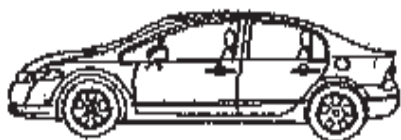

๘.๑ ประทุนสองตอน

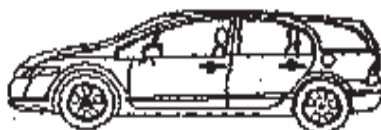

๘.๒ ประทุนสองแถว

๙. รถยนต์บริการธุรกิจ (รย. ๙)

๙.๑ เก๋งสองตอน

๙.๒ เก๋งสองตอนแวน

๙.๓ เก๋งสามตอน

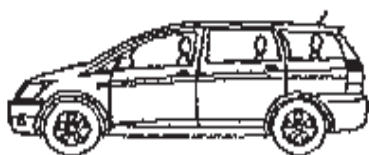
๙.๔ เก๋งสามตอนแวน

๙.๕ นั่งสองตอน

๙.๖ นั่งสองตอนแวน

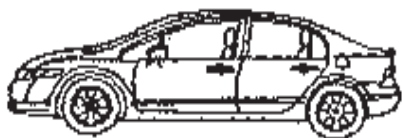

๙.๗ นั่งสามตอน

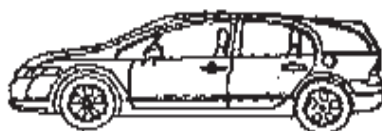

๙.๘ นั่งสามตอนแวน

๑๐. รถยนต์บริการทัศนาจร (รย. ๑๐)

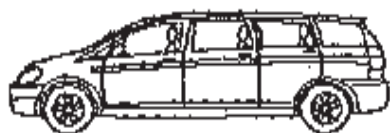
๑๐.๑ เก๋งสองตอน

๑๐.๒ เก๋งสองตอนแวน

๑๐.๓ เก๋งสามตอน

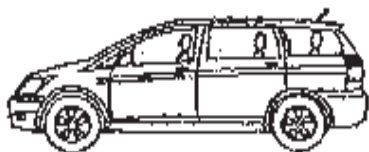
๑๐.๔ เก๋งสามตอนแวน

๑๐.๕ นั่งสองตอน

๑๐.๖ นั่งสองตอนแวน

๑๐.๗ นั่งสามตอน

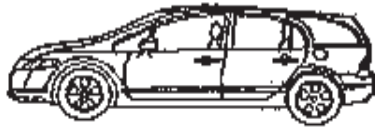

๑๐.๘ นั่งสามตอนแวน

๑๑. รถยนต์บริการให้เช่า (รย. ๑๑)

๑๑.๑ เก๋งสองตอน

๑๑.๒ เก๋งสองตอนแวน

๑๑.๓ เก๋งสามตอน

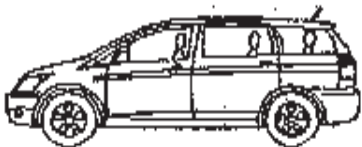
๑๑.๔ เก๋งสามตอนแวน

๑๑.๕ นั่งสองตอน

๑๑.๖ นั่งสองตอนแวน

๑๑.๗ นั่งสามตอน

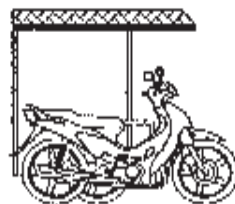

๑๑.๘ นั่งสามตอนแวน

๑๒. รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (รย. ๑๒)

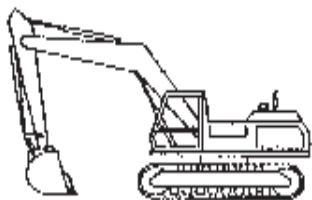

๑๒.๑ จักรยานยนต์

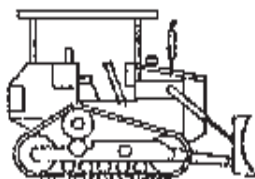

๑๒.๒ จักรยานยนต์พ่วงข้าง (มีหรือไม่มีหลังคา)

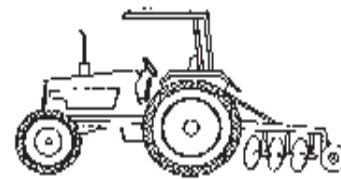
๑๓. รถแทรกเตอร์ (รย. ๑๓) กำหนดลักษณะตามการใช้งาน

๑๓.๑ รถขุดตัก

๑๓.๒ รถแทรกเตอร์

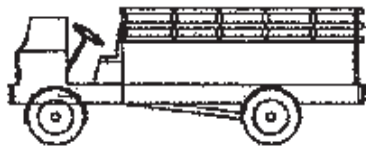

๑๓.๓ รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร

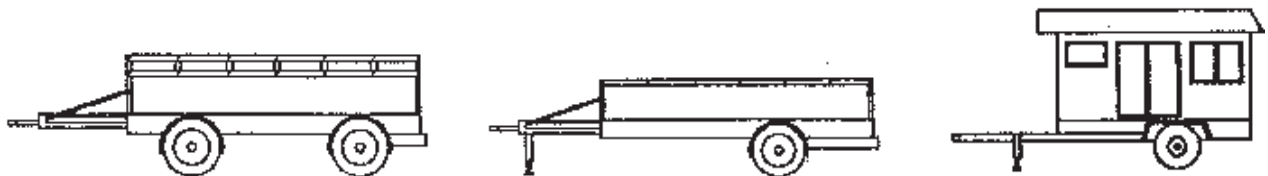
๑๔. รถบดถนน (รย. ๑๔) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

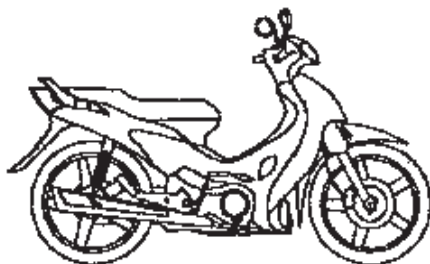
๑๕. รถใช้งานเกษตรกรรม (รย. ๑๕) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

๑๖. รถพ่วง (รย. ๑๖) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

๑๗. รถจักรยานยนต์สาธารณะ (รย. ๑๗) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

(สำเนา)

**ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๙**

ตามที่ได้มีระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมไว้แล้วนั้น

โดยที่ระเบียบดังกล่าวได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วและมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง ก่อให้เกิดความไม่สะดวกกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ในการค้นคว้าอ้างอิงและถือปฏิบัติ สมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม โดยยุบรวมให้เป็นฉบับเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๔) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๕) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๖) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๗) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๘) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขต กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๙) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ขนาด และวิธีการแสดงเครื่องหมาย สังกะ สำหรับรถยนต์รับจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ รถยนต์รับจ้างต้องเป็นรถใหม่หรือมีอายุการใช้งานไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนครั้งแรกและใช้งานมาแล้วเป็นระยะทางไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตร และมีเครื่องอุปกรณ์ สี และเครื่องหมายตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

กรณีรถยนต์รับจ้างที่ถูกกระทำความผิดเนื่องจากค้างชำระภาษีเกินสามปี เมื่อเจ้าของรถได้ชำระภาษีที่ค้างครบถ้วนและประสงค์จะนำมาดำเนินการจดทะเบียนก็สามารถทำได้ ทั้งนี้ การนับอายุการใช้งานของรถยนต์รับจ้าง ให้นับระยะเวลาที่ทะเบียนรถจะครบรอบต่อเนื่องจากวันที่จดทะเบียนครั้งแรกจนถึงปัจจุบันด้วย

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับระเบียบกรรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียน และภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบที่กำหนด พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลธรรมดา

- (ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน
- (ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน
- (ค) ใบอนุญาตขับรถรถยนต์สาธารณะที่ยังไม่สิ้นอายุพร้อมภาพถ่าย

(๒) ห้างหุ้นส่วนสามัญ

- (ก) รายชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
- (ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน

ของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน

- (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
- (ง) ตัวอย่างรอยประทับตราของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
- (จ) รูปถ่ายสำนักงาน ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป

(๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

(ก) หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่ออกให้ไว้ไม่เกิน ๑ ปี

(ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจ

- (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของผู้มีอำนาจ
- (ง) ตัวอย่างรอยประทับตราของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
- (จ) รูปถ่ายสำนักงาน ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป

- (๔) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด
 - (ก) หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด ที่ออกให้ไว้ไม่เกิน ๑ ปี
 - (ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายบัตรอื่นซึ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน ของกรรมการผู้มีอำนาจ
 - (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของกรรมการผู้มีอำนาจ
 - (ง) รายชื่อและสัญชาติของผู้ถือหุ้นทุกคน และจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนถือ
 - (จ) สำเนาหรือภาพถ่ายหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับฉบับตีพิมพ์
 - (ฉ) ตัวอย่างรอยประทับตราของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
 - (ช) รูปถ่ายสำนักงาน ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป
- (๕) สหกรณ์
 - (ก) ภาพถ่ายใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์
 - (ข) บัญชีรายชื่อสมาชิกของสหกรณ์ฉบับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับรองไว้ไม่เกิน ๑ ปี
 - (ค) สำเนาหรือภาพถ่ายข้อบังคับของสหกรณ์
 - (ง) ตัวอย่างรอยประทับตราของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
 - (จ) รูปถ่ายสำนักงาน ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป
- (๖) องค์การของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ
 - (ก) ตัวอย่างรอยประทับตราของผู้ยื่นคำขอ ๒ ตรา ถ้ามี
 - (ข) รูปถ่ายสำนักงาน ขนาด ๗.๖๐ x ๑๒.๗๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป

สำหรับผู้ยื่นคำขอที่เป็นนิติบุคคลหรือองค์การของรัฐ ต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนรถที่ประสงค์จะใช้ประกอบการเครือข่ายการสื่อสาร รวมทั้งสถานที่เก็บรักษาซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนรถที่ขอจดทะเบียน (โดยคิดพื้นที่ ๑๕ ตารางเมตรต่อรถ ๑ คัน) เพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนด้วย

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอตามข้อ ๖ แล้วเห็นว่าผู้จดทะเบียนมีคุณสมบัติและหลักฐานถูกต้องครบถ้วน ให้นำเสนอนายทะเบียนผู้มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบการจดทะเบียน จำนวนรถ และสีรถ แล้วแต่กรณีต่อไป

กรณีที่นายทะเบียนพิจารณาให้ความเห็นชอบตามวรรคแรก ให้ผู้ยื่นคำขอนำรถมาดำเนินการจดทะเบียนให้ครบถ้วนตามจำนวนที่ได้รับความเห็นชอบภายในกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน หากผู้ยื่นคำขอไม่สามารถนำรถมาจดทะเบียนจนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์จะจดทะเบียนรถอีกต่อไป หรือกรณีที่ผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นนิติบุคคลและไม่สามารถนำรถมาจดทะเบียนให้ครบตามจำนวนที่ได้รับความเห็นชอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบจำนวนรถเพียงเท่าที่ได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิ์ที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่

ข้อ ๘ การยื่นขอจดทะเบียนใหม่ตามข้อ ๗ วรรคสอง ให้ดำเนินการใหม่เช่นเดียวกับการยื่นคำขอจดทะเบียนครั้งแรก และให้แสดงเอกสารเกี่ยวกับการจัดหารถที่จะใช้จดทะเบียนด้วย เช่น ใบจองรถสัญญาซื้อขายรถ เป็นต้น และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ ๗ โดยอนุโลม

ข้อ ๙ การขอจดทะเบียนและขอชำระภาษีประจำปี ให้เจ้าของรถยนต์รับจ้างแสดงหลักฐานการจัดให้มีประกันความเสียหายแก่บุคคลที่สามของรถยนต์รับจ้างแต่ละคันเพิ่มเติมจากการจัดให้มีประกันความเสียหายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กรมธรรม์ประกันภัยระบุข้อตกลงคุ้มครอง ดังนี้

(๑) ความเสียหายต่อชีวิตและร่างกายไม่ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท สำหรับการชดเชยค่าเสียหายต่อหนึ่งคนในแต่ละครั้ง และ

(๒) ความเสียหายต่อทรัพย์สินไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับการชดเชยค่าเสียหายในแต่ละครั้ง

ข้อ ๑๐ กรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้ขอจดทะเบียน ให้ยื่นขอจดทะเบียนได้เพียงคนละ ๑ คัน

ข้อ ๑๑ การนำรถมาจดทะเบียนทดแทนรถยนต์รับจ้างที่ถอนออกจากบัญชีรถยนต์รับจ้าง ให้ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนตามแบบที่กำหนด พร้อมด้วยหลักฐานแสดงการได้รับความเห็นชอบเดิม โดยต้องดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ถอนรถคันสุดท้าย หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการใหม่ทั้งหมด

ข้อ ๑๒ การขอโอนรถยนต์รับจ้าง ผู้รับโอนจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ รถยนต์รับจ้างต้องมีและแสดงเครื่องหมาย ดังนี้

(๑) รถยนต์รับจ้างของบุคคลธรรมดา ต้องมีเครื่องหมายสีขาว เป็นหมายเลขทะเบียนรถ และข้อความ “ร้องเรียนแท็กซี่ โทร. ๑๕๔๔” ตามแบบ ลักษณะ และขนาดตามที่กำหนดไว้ในแบบ ร.จ. ๑ ทำयरระเบียบนี้ แสดงไว้ที่ประตูตอนหน้าด้านนอกทั้งสองข้าง

(๒) รถยนต์รับจ้างของนิติบุคคล ต้องมีเครื่องหมายเป็นชื่อของนิติบุคคล และหมายเลขทะเบียนรถ และข้อความ “ร้องเรียนแท็กซี่ โทร. ๑๕๔๔” แสดงไว้ที่ประตูตอนหน้าด้านนอกทั้งสองข้าง รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์แสดงที่ทำयरรถด้านนอกทั้งสองข้างตามแบบ ลักษณะ และขนาดตามที่กำหนดไว้ในแบบ ร.จ. ๒ ทำयरระเบียบนี้ โดยสีของเครื่องหมายดังกล่าวต้องใช้สีที่ติดกับสีของตัวรถให้เห็นได้ชัดเจน

* กรณีต้องการมีเครื่องหมายสัญลักษณ์ของตน ให้แสดงไว้ที่ประตูตอนหลังด้านนอกทั้งสองข้าง

(๓) ต้องจัดให้มีเครื่องหมายคำว่า “ว่าง” แสดงเมื่อไม่มีผู้โดยสารติดตั้งไว้ด้านซ้ายของคนขับรถ ซึ่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกทั้งกลางวันและกลางคืน

(๔) ต้องจัดให้มีเครื่องหมายเป็นหมายเลขทะเบียนรถ พื้นเครื่องหมายเป็นสีเหลือง ตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียนเป็นตัวอักษรไทย และตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ ภายในกรอบเป็นสีดำ ทำด้วยโลหะ คงทนต่อสภาพใช้งานและไม่หลุดลอกโดยง่ายตามลักษณะและขนาดที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ ยึดติดมั่นคงไว้ที่แนวกึ่งกลางประตูรถตอนหลังด้านในได้ขอบกระจกทั้งสองข้าง ในลักษณะที่คนโดยสารสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

สำหรับตัวอักษรภาษาอังกฤษเป็นตัวพิมพ์ใหญ่ ให้กำหนดโดยการเทียบหมวดตัวอักษรประจำหมวด หมายเลขทะเบียนรถตามบัญชีเทียบหมวดตัวอักษรที่กำหนดไว้ในแบบ ร.จ. ๓ ทำयरระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ รถยนต์รับจ้างที่ครบอายุการใช้งานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเปลี่ยนประเภทจากรถยนต์รับจ้างเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลหรือเป็นรถยนต์ประเภทอื่น เจ้าของรถยนต์รับจ้างต้องแก้ไขสีของตัวรถให้มีสีเดียวตลอดทั้งคัน และต้องลบหรือถอดเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้กับรถยนต์รับจ้างออก

ข้อ ๑๕ รถยนต์รับจ้างที่ครบอายุการใช้งานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้เจ้าของรถดำเนินการดังนี้

(๑) ส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถต่อนายทะเบียน และ

(๒) นำใบคู่มือจดทะเบียนรถมาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อบันทึกหลักฐานการสิ้นอายุการใช้งาน โดยประทับตราอย่างด้วยหมึกสีแดงข้อความว่า “รถสิ้นสภาพการเป็นรถยนต์รับจ้าง”

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องกระทำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รถนั้นครบอายุการใช้งาน

ข้อ ๑๖ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙)

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) อติเรก แดงทอง

(นายอติเรก แดงทอง)

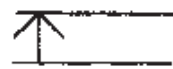
นิติกร ๖ ว

แบบและขนาดเครื่องหมาย และข้อความที่ต้องพ่นประตุน้ำด้านนอกทั้งสองข้าง
สำหรับรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ของบุคคลธรรมดา

๑.๓ ซ.ม.

มข - 5555

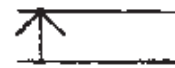

๗.๓ ซ.ม.

๑.๓ ซ.ม.

ร้องเรียนแท็กซี่ โทร. 1584

๗.๓ ซ.ม.

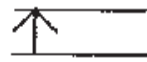
แบบและขนาดเครื่องหมาย และข้อความที่ต้องพ่นประตุน้า-หลัง ด้านนอกและท้ายรถ
สำหรับรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ของนิติบุคคล

ประตุน้าด้านนอกทั้งสองข้าง

๑.๓ ข.ม.

ชื่อนิติบุคคล

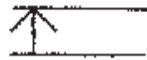

๗.๓ ข.ม.

๑.๓ ข.ม.

ทน - 6666

๗.๓ ข.ม.

๑.๓ ข.ม.

รื่องเรียนแท็กซี่ โทร.1584

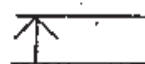
๗.๓ ข.ม.

ท้ายรถด้านนอกทั้งสองข้าง

๑.๓ ข.ม.

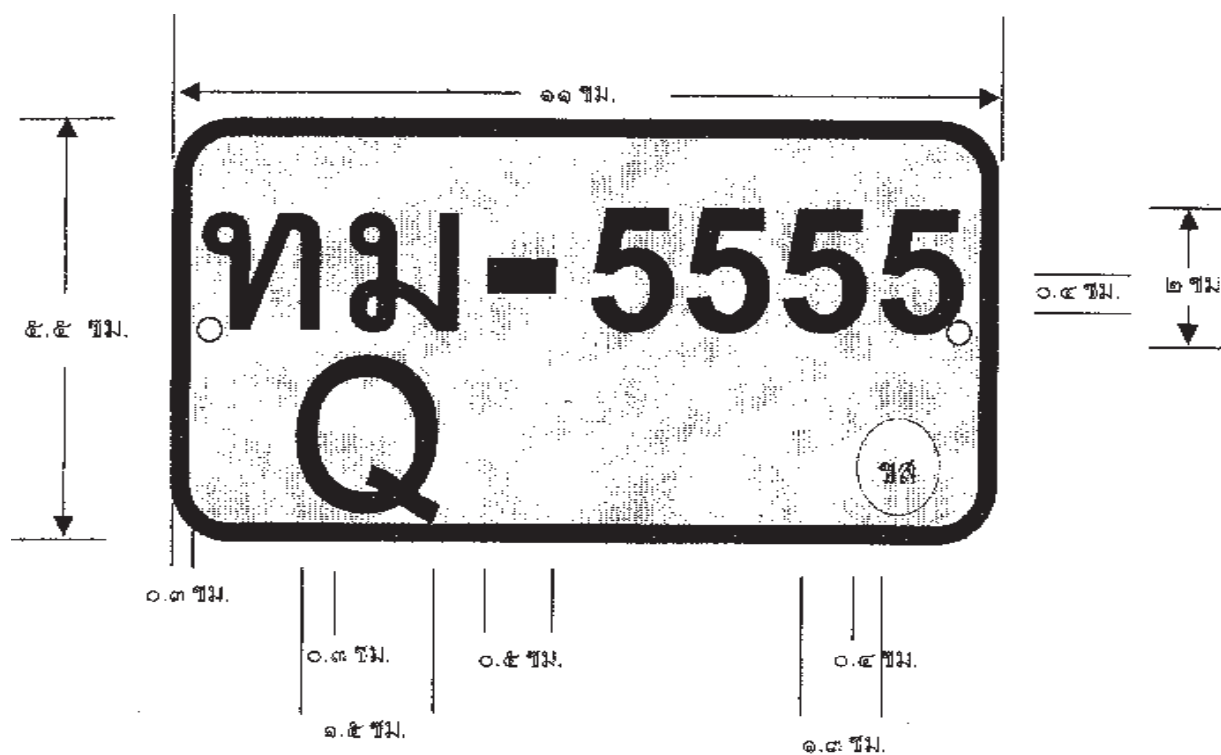

๗.๓ ข.ม.

โทร. 0 2222 2222

ลักษณะและขนาดของเครื่องหมาย

ขนาดป้าย		ขนาดตัวอักษร		ขนาดตัวเลข		ขนาดเส้นขีดกลาง	
กว้าง	๕.๕ ซม.	กว้าง	๑.๕ ซม.	กว้าง	๑.๓ ซม.	ยาว	๐.๕ ซม.
ยาว	๑๑ ซม.	ยาว	๒ ซม.	สูง	๒ ซม.	สูง	๐.๔ ซม.
เส้นขอบหนา	๐.๓ ซม.	หนา	๐.๓ ซม.	หนา	๐.๔ ซม.		

บัญชีเทียบหมวดตัวอักษรของรถยนต์สาธารณะเป็นภาษาอังกฤษ

๑ม หรือ มก = A

มข = B

มค = C

มง = D

มจ = E

๑ท หรือ ทก = H

๒ท หรือ ทข = I

๕ท หรือ ทจ = J

๖ท หรือ ทฉ = K

๗ท หรือ ทด = L

๘ท หรือ ทท = M

๙ท หรือ ทธ = N

ทน = O

ทพ = P

ทม = Q

ทย = R

ทร = S

ทล = T

ทว = U

ทศ = V

ทษ = W

ทส = X

ทห = Y

ทฬ = Z

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์
สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามที่ได้มีระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๐ ไว้แล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด และตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๐

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้ “**เลขตัวรถ**” หมายถึง เลขคี่สำหรับรถที่มีโครงคี่หรือเลขตัวถึงสำหรับรถที่ไม่มีโครงคี่

หมวด ๑

การกำหนดและตอกเลขตัวรถ

ข้อ ๖ รถดังต่อไปนี้ ต้องกำหนดและตอกเลขตัวรถ

(๑) ไม่มีเลขตัวรถจากผู้ผลิตหรือนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งเจ้าของรถมีหลักฐานการได้มาถูกต้อง และมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

(๒) มีเลขตัวรถติดไว้บนแผ่นโลหะ (plate) แต่ได้ชำรุด ลบเลือน หรือสูญหาย และเจ้าของรถมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

(๓) มีเลขตัวรถ แต่ชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย เนื่องจากสนิมกัดกร่อน หรืออุบัติเหตุ หรือด้วยเหตุอื่นใดโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และเจ้าของรถมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

ในกรณีที่ไม่สามารถวินิจฉัยเกี่ยวกับความถูกต้องของรถได้ว่าเป็นรถคันเดิมให้ส่งกองพิสูจน์หลักฐานหรือกองกำกับการวิทยาการเขต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการรถตรวจสอบและยืนยันความถูกต้อง

(๔) มีเลขตัวรถแต่ภายหลังมีการเปลี่ยนชิ้นส่วนของตัวถังหรือโครงสร้างที่มีเลขตัวรถติดอยู่ โดยชิ้นส่วนที่เปลี่ยนใหม่นั้นไม่มีหมายเลข และเจ้าของรถมีหลักฐานการได้มาถูกต้อง พร้อมทั้งมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

(๕) มีเลขตัวรถแต่ถูกทำลายหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทั้งหมดหรือบางส่วนเพราะเหตุโจรกรรม โดยเจ้าของรถมีหลักฐานการรับรถคืนจากพนักงานสอบสวนหรือศาล พร้อมทั้งมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐานว่าเป็นรถคันเดิมที่ถูกโจรกรรมไป

ในกรณีที่ไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นรถคันเดิม ให้ส่งกองพิสูจน์หลักฐานหรือกองกำกับการวิทยาการเขต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการรถตรวจสอบและยืนยันความถูกต้อง

(๖) มีเลขตัวรถแต่ถูกทำลายหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งเป็นรถที่ได้มาจากการจำหน่ายของส่วนราชการ หรือการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย เช่น กรมศุลกากร หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น โดยมีหลักฐานการได้มาจากส่วนราชการนั้นถูกต้อง พร้อมทั้งมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องของรถ อาจขอให้ส่วนราชการที่จำหน่ายหรือขายทอดตลาดรถจัดส่งเอกสารรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

(๗) มีเลขตัวรถแต่ซ้ำซ้อนกับรถคันอื่นที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ทั้งนี้ การซ้ำซ้อนนั้นต้องปรากฏหลักฐานการจดทะเบียนรถ หรือมีหลักฐานการได้มาถูกต้อง ให้พิจารณากำหนดและตอกเลขตัวรถให้กับรถคันที่จดทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนลำดับหลัง เว้นแต่ไม่สามารถติดตามรถคันที่จดทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนลำดับหลังได้ และเจ้าของรถคันที่จดทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนลำดับก่อนยินยอมให้กำหนดและตอกเลขตัวรถให้กับรถคันที่จดทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนลำดับก่อนได้

ในกรณีไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ เนื่องจากมีเหตุขัดข้องอื่น ๆ เช่น มีวันจดทะเบียนวันเดียวกัน เป็นต้น ให้นายทะเบียนพิจารณากำหนดและตอกเลขตัวรถให้กับรถคันใดคันหนึ่งที่เห็นสมควรตามความเหมาะสม

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์การกำหนดเลขตัวรถประกอบด้วย ตัวเลข ๓ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มที่หนึ่ง มี ๒ หลัก เป็นรหัสจังหวัดที่รถจดทะเบียนหรือจะจดทะเบียน (ยกเว้นจังหวัดหนองบัวลำภู มี ๓ หลัก) กรณีเป็นสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้กำหนดเป็น ๓ หลัก โดยเลข ๒ หลักแรกเป็นรหัสจังหวัด และเลขหลักที่ ๓ เป็นเลขลำดับที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาก่อนหลัง แล้วแต่กรณี

(๒) กลุ่มที่สอง มี ๔ หลัก เป็นเลขลำดับก่อนหลังที่ทำการตอกในแต่ละปี

(๓) กลุ่มที่สาม มี ๒ หลัก เป็นเลขสองตัวสุดท้ายของปี พ.ศ. ที่ทำการตอกเลข

การกำหนดรหัสจังหวัดต่าง ๆ ในการตอกเลขตัวรถ ให้กำหนดตามรหัสประจำจังหวัดท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๘ ตำแหน่งและลักษณะการตอกเลขตัวรถ

(๑) ให้ตอกที่โครงสร้างบริเวณหน้าล้อหน้าด้านซ้าย หรือบริเวณอื่นที่เหมาะสมในกรณีเป็นรถไม่มีโครงสร้างให้ตอกที่บริเวณเบ้าใช้ค้ำพนักด้านซ้ายของตัวถังรถ หรือตำแหน่งอื่นที่เหมาะสม

(๒) ให้ใช้เลขอารบิกตอกระเบียงลำดับกลุ่มตามแนวนอน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นให้ตอกตามแนวตั้งหรือตามความเหมาะสม

ข้อ ๙ เมื่อทำการตอกเลขแล้วให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถจัดทำสมุดคู่มือการตอกเลขตัวรถ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับหมายเลขที่ตอก ตำแหน่ง วัน เดือน ปี ชนิดรถ เลขทะเบียนรถและลอกลายเลขที่ตอกติดไว้ในสมุดคู่มือการตอกเลขและบันทึกการตรวจสภาพหรือตรวจสอบรถ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้กำหนดและตอกกำกับไว้

หมวด ๒

การกำหนดและตอกเลขเครื่องยนต์

ข้อ ๑๐ กรณีต่อไปนี้ ต้องกำหนดและตอกเลขเครื่องยนต์

(๑) เครื่องยนต์สำหรับรถที่ไม่มีหมายเลขจากผู้ผลิต ซึ่งเจ้าของมีหลักฐานการได้มาถูกต้อง

(๒) รถที่เครื่องยนต์มีหมายเลขกำหนดไว้บนแผ่นโลหะ (plate) แต่ชำรุด ลบเลือน หรือสูญหาย และเจ้าของรถได้มีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นเครื่องยนต์เดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

(๓) รถที่เลขเครื่องยนต์ชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย เนื่องจากสนิมกัดกร่อน หรืออุบัติเหตุ หรือด้วยเหตุอื่นใดโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และได้มีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นเครื่องยนต์เดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

ในกรณีที่ไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นเครื่องยนต์เดิมของรถตามหลักฐาน ให้ส่งกองพิสูจน์หลักฐานหรือกองกำกับการวิทยาการเขต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบยืนยันความถูกต้อง

(๔) รถที่เจ้าของได้เปลี่ยนชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ที่มีหมายเลข โดยชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ที่เปลี่ยนใหม่ไม่มีหมายเลข และเจ้าของมีหลักฐานการได้มาถูกต้อง

(๕) รถที่ถูกโจรกรรมไปแล้วได้คืน และเลขเครื่องยนต์มีร่องรอยการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำลายทั้งหมดหรือบางส่วน โดยเจ้าของรถมีหลักฐานการรับรถคืนจากพนักงานสอบสวนหรือศาล พร้อมทั้งมีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นเครื่องยนต์ของรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

ในกรณีที่ไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นเครื่องยนต์ของรถคันเดิม ให้ส่งกองพิสูจน์หลักฐานหรือกองกำกับการวิทยาการเขต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้อง

(๖) รถที่ได้มาจากการจำหน่ายของส่วนราชการ หรือการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย เช่น กรมศุลกากร หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น โดยมีหลักฐานการได้มาจากส่วนราชการนั้นถูกต้องแต่ไม่มีเลขเครื่องยนต์หรือมีแต่ถูกทำลายหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งได้มีบันทึกรับรองหรือให้ถ้อยคำว่าเป็นเครื่องยนต์ของรถคันเดียวกับที่ปรากฏตามหลักฐาน

ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องของเครื่องยนต์อาจขอให้ส่วนราชการที่จำหน่ายหรือขายทอดตลาดรถจัดส่งเอกสารรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

(๗) รถที่มีเลขเครื่องยนต์ซ้ำซ้อนกับเลขเครื่องยนต์ของรถคันอื่น หรือซ้ำซ้อนกับเลขเครื่องยนต์อื่นที่ได้ส่งบัญชีไว้ หรือเครื่องยนต์ที่ส่งบัญชีไว้มีหมายเลขซ้ำซ้อนกัน ซึ่งการซ้ำซ้อนนั้นต้องปรากฏหลักฐานการจดทะเบียนรถหรือมีหลักฐานการได้มาถูกต้อง ให้พิจารณากำหนดและตอกเลขเครื่องยนต์ให้กับรถคันที่จดทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนหรือเครื่องยนต์ที่ส่งบัญชีลำดับหลัง

ข้อ ๑๑ การกำหนดและตอกเลขเครื่องยนต์ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ตัวเลขกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นเลขลำดับก่อนหลังที่ทำการตอกเลขเครื่องยนต์ในแต่ละปี ให้กำหนดเป็นเลข ๓ หลัก

ข้อ ๑๒ ให้ตอกเลขเครื่องยนต์ที่เสื้อสูบของเครื่องยนต์หรือตำแหน่งอื่นที่เหมาะสมให้นำความในข้อ ๘ (๒) และข้อ ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การอนุญาตให้กำหนดและตอกเลข

ข้อ ๑๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าวเป็นผู้อนุญาตให้กำหนดและตอกเลขตัวรถหรือเลขเครื่องยนต์ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

ในกรณีที่สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ไม่สามารถกำหนดและตอกเลขตัวรถหรือเลขเครื่องยนต์ได้ ให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการแทนได้ และเมื่อดำเนินการแล้วให้จัดทำบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับวัน เดือน ปี และตำแหน่งที่ตอกเลข พร้อมทั้งลอกลายเลขที่ตอกส่งให้สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่รถนั้นอยู่ในความรับผิดชอบ

เมื่อสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาได้รับบันทึกรายงานตามวรรคสองแล้ว ให้จัดทำสมุดคู่มือการตอกเลขและบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ในสมุดคู่มือตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

รหัสประจำจังหวัด

ชื่อจังหวัด	รหัสจังหวัด	ชื่อจังหวัด	รหัสจังหวัด	ชื่อจังหวัด	รหัสจังหวัด
กรุงเทพมหานคร	๐๑	หนองบัวลำภู	๔๐๑	นครสวรรค์	๖๗
ชัยนาท	๑๐	หนองคาย	๔๐	อุทัยธานี	๖๘
สิงห์บุรี	๑๑	เลย	๔๑	สุพรรณบุรี	๗๐
ลพบุรี	๑๒	อุดรธานี	๔๒	กาญจนบุรี	๗๑
อ่างทอง	๑๓	นครพนม	๔๓	นครปฐม	๗๒
สระบุรี	๑๔	สกลนคร	๔๔	ราชบุรี	๗๓
พระนครศรีอยุธยา	๑๕	ขอนแก่น	๔๕	สมุทรสาคร	๗๔
ปทุมธานี	๑๖	กาฬสินธุ์	๔๖	สมุทรสงคราม	๗๕
นนทบุรี	๑๗	มหาสารคาม	๔๗	เพชรบุรี	๗๖
สมุทรปราการ	๑๘	ร้อยเอ็ด	๔๘	ประจวบคีรีขันธ์	๗๗
นครนายก	๒๐	มุกดาหาร	๔๙	ชุมพร	๘๐
ปราจีนบุรี	๒๑	เชียงใหม่	๕๐	ระนอง	๘๑
ฉะเชิงเทรา	๒๒	แม่ฮ่องสอน	๕๑	สุราษฎร์ธานี	๘๒
ชลบุรี	๒๓	เชียงใหม่	๕๒	พังงา	๘๓
ระยอง	๒๔	พะเยา	๕๓	นครศรีธรรมราช	๘๔
จันทบุรี	๒๕	น่าน	๕๔	กระบี่	๘๕
ตราด	๒๖	ลำพูน	๕๕	ภูเก็ต	๘๖
สระแก้ว	๒๗	ลำปาง	๕๖	พัทลุง	๙๐
ชัยภูมิ	๓๐	แพร่	๕๗	ตรัง	๙๑
ยโสธร	๓๑	อุดรดิติ	๖๐	สงขลา	๙๒
อุบลราชธานี	๓๒	สุโขทัย	๖๑	สตูล	๙๓
ศรีสะเกษ	๓๓	ตาก	๖๒	ปัตตานี	๙๔
บุรีรัมย์	๓๔	พิษณุโลก	๖๓	ยะลา	๙๕
นครราชสีมา	๓๕	กำแพงเพชร	๖๔	นราธิวาส	๙๖
สุรินทร์	๓๖	พิจิตร	๖๕		
อำนาจเจริญ	๓๗	เพชรบูรณ์	๖๖		

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักงานทะเบียนรถยนต์ โทร. ๐ ๒๒๗๙ ๒๙๔๐

ที่ คค ๐๓๑๐/๐๘๗๘๙

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ตอบข้อหารือเรื่องเครื่องยนต์สำหรับรถใช้งานเกษตรกรรม

เรียน ขนส่งจังหวัดอุดรธานี

ตามบันทึก ที่ อต ๐๐๑๓/๒๖๖๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ สำนักงานขนส่งจังหวัดอุดรธานี หรือหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไรจึงจะทราบว่า เครื่องยนต์ใดเป็นเครื่องยนต์ซึ่งมิได้ใช้สำหรับรถโดยเฉพาะที่สามารถนำมาใช้กับรถใช้งานเกษตรกรรม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการขนส่งทางบกขอชี้แจงว่า รถใช้งานเกษตรกรรมจะต้องเป็นรถที่ผลิตหรือประกอบขึ้นใช้งานเกษตรกรรม โดยใช้เครื่องยนต์ซึ่งมิได้ใช้สำหรับรถยนต์โดยเฉพาะมาติดตั้งและเป็นเครื่องยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๑,๒๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร เช่น เครื่องยนต์ที่ใช้กับรถไถนา เครื่องยนต์และเครื่องยนต์ปั่นไฟ เป็นต้น การพิจารณาว่าเครื่องยนต์ใดเป็นเครื่องยนต์ซึ่งมิได้ใช้สำหรับรถยนต์นอกที่กล่าวแล้วยังอาจพิจารณาข้อแตกต่างของเครื่องยนต์ทั้งสองชนิดได้ดังรายละเอียดที่แนบ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

(ลงชื่อ) ปรีชา ออประเสริฐ

(นายปรีชา ออประเสริฐ)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ที่ คค ๐๓๑๐/๑๑๐๔

สำเนาเรียน ขนส่งจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานขนส่งสาขาทุกสาขา เพื่อทราบ

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนรถยนต์

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ข้อแตกต่างของเครื่องยนต์ที่ใช้สำหรับรถยนต์ และเครื่องยนต์ที่ใช้ในงานเกษตรกรรม

ข้อพิจารณาความแตกต่าง	เครื่องยนต์สำหรับรถยนต์	เครื่องยนต์ที่ใช้ในงานเกษตรกรรม
๑. ระบบสตาร์ท	- ใช้ไฟฟ้า	- ใช้หมุนด้วยมือ หรือกระตุกเชือก
๒. ระบบส่งกำลัง	- ใช้คลัตช์ เกียร์	- ใช้รอก สายพาน
๓. ระบบระบายความร้อน (กรณีที่ระบายความร้อนด้วยน้ำ)	- มีหม้อน้ำแยกส่วนจากเครื่องยนต์	- มีหม้อน้ำติดตั้งเป็นหน่วยเดียวกับเครื่องยนต์
๔. ถังเก็บเชื้อเพลิง	- ติดตั้งแยกส่วนจากเครื่องยนต์	- ติดตั้งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องยนต์
๕. จำนวนสูบของเครื่องยนต์	- จำนวนสูบตั้งแต่ ๑ ถึง ๘ สูบ เป็นส่วนมาก	- จำนวนสูบไม่เกิน ๒ สูบ
๖. ความเร็วรอบของเครื่องยนต์	- ความเร็วรอบสูง	- ความเร็วรอบต่ำและคงที่
๗. จำนวนแรมม้าและแรงบิดของเครื่องยนต์	- แรมม้าและแรงบิดสูงในช่วงความเร็วรอบปานกลางจนถึงความเร็วรอบสูง	- แรมม้าและแรงบิดสูงในช่วงความเร็วรอบต่ำจนถึงปานกลาง

รายละเอียดรถที่ใช้ในการเกษตรกรรมตามกฎหมายจราจร ฉบับที่ ๑๑

- ต้องใช้เครื่องยนต์ที่มีได้ใช้สำหรับรถยนต์โดยเฉพาะมาติดตั้ง
- น้ำหนักต้องไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม กว้างไม่เกิน ๒ เมตร ยาวไม่เกิน ๖ เมตร ความจุกระบอกสูบไม่เกิน ๑,๒๐๐ ซีซี
- ลักษณะเป็น ๔ ล้อ หรือ ๓ ล้อก็ได้

ตามรูปเช็ทขึ้น

๑. ไฟฟ้ารถ ไฟพวงดำ ไฟพวงไกล ไฟเปิดรวมอยู่ในดวงเดียวกันก็ได้
๒. ไฟท้าย โคมไฟสีแดง ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกัน ซ้าย ขวา ห่างละ ๑ ดวง
๓. ไฟหยุด โคมไฟสีแดง ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกัน ซ้าย ขวา ห่างละ ๑ ดวง
๔. ไฟเลี้ยว ๔ ดวง แบบกระพริบ ด้านหน้าใช้สีขาวหรือเหลือง ด้านท้ายใช้สีแดงหรือเหลือง
๕. ไฟส่องป้ายทะเบียน ใช้แสงไฟสีขาว มองเห็นป้ายได้ชัดเจนในระยะ ๒๐ เมตร ต้องบังมิให้แสงไฟสาดไปด้านท้ายรถ
๖. โคมไฟแสดงประเภทรถ ใช้โคมไฟเปิดสีเขียว ๒ ดวง ติดอยู่ด้านหน้าและท้ายรถห่างละ ๑ ดวง ในที่ที่มองเห็นได้ชัดเจน
๗. เครื่องมองหลังเป็นกระจกเงา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๕๖๕๐

ที่ คค ๐๔๐๘.๓/ว ๓๐๓

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการดำเนินการเกี่ยวกับรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิง

เรียน ชนผ., ตรข., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, لنก., ผกน., ผพร., ผสพ. ๑, ๒, ๓ และ ๔,
ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้ลดการใช้และนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้สนับสนุนการใช้พลังงานอื่นทดแทน และโดยที่ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิงทางเลือกหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนให้มีการนำไปใช้ในรถยนต์ที่แพร่หลายมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การนำก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) ไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์มีความปลอดภัยในการใช้งาน กรมการขนส่งทางบกขอชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

กรณีรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

สำหรับรถที่แจ้งติดตั้งใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิงในครั้งแรก ให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้ช่าง/นายช่างตรวจสอบสภาพรถ ตรวจสอบสภาพรถคันดังกล่าวตามระเบียบการตรวจสอบสภาพรถ และให้ตรวจสอบหนังสือรับรองของผู้ประกอบการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) ตามตัวอย่างแนบ ๑
๒. ให้ตรวจสอบเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนตามที่กำหนด
๓. ในกรณีที่รถนั้นผ่านการตรวจสอบแล้ว ให้นายทะเบียนบันทึกชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ลงในรายการจดทะเบียนให้ถูกต้อง

การดำเนินการรับชำระภาษีรถในปีต่อไป

ให้นายทะเบียนตรวจสอบหนังสือรับรองของผู้ประกอบการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) ตามเอกสารแนบ ๑ ทุกปี

ในกรณีที่ถังก๊าซได้รับการทดสอบและรับรองมาครบ ๕ ปี ให้ตรวจสอบหนังสือรับรองการทดสอบถังก๊าซด้วย ตามตัวอย่างแนบ ๒

กรณีรถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

สำหรับรถที่ติดตั้งก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิง ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้พนักงานตรวจสภาพ ตรวจสภาพรถตามระเบียบการตรวจสภาพรถและให้ตรวจสอบหนังสือรับรองของผู้รับรองการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) ตามตัวอย่างแนบ ๓

ในกรณีที่ถังก๊าซได้รับการทดสอบและรับรองมาครบ ๕ ปี ให้ตรวจสอบหนังสือรับรองการทดสอบถังก๊าซด้วย ตามตัวอย่างแนบ ๔

๒. ให้ตรวจสอบเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนตามที่กำหนด

๓. ในกรณีที่รถนั้นผ่านการตรวจสภาพแล้วให้บันทึกชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ลงในรายการจดทะเบียนให้ถูกต้อง

อนึ่ง ขอให้หน่วยงานมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้จัดเก็บสถิติและข้อมูลของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิงทุกคัน โดยแบ่งตามประเภทของรถ และพร้อมที่จะรายงานให้ส่วนกลางทราบทุกเวลาที่ร้องขอ และขอให้ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของรถที่เปลี่ยนไปใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิงของรถ ให้นำรถเข้ารับการตรวจสอบเพื่อทำการบันทึกแก้ไขการเปลี่ยนใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) เป็นเชื้อเพลิงภายใน ๑๕ วัน หลังจากการติดตั้งหากมีการเปลี่ยนใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (NGV) โดยมิได้แจ้งต่อนายทะเบียนภายในเวลาที่กำหนด ถือว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๔ โดยมีโทษตามมาตรา ๖๐ ปรับไม่เกินสองพันบาท ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือถือเป็นความผิดตามมาตรา ๗๑ โดยมีโทษตามมาตรา ๑๔๘ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เลขที่.....

หนังสือรับรอง

วันที่.....

ด้วย.....ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากกรรมการขนส่งทางบก
ตามหนังสือ ที่ คค ๐๔๐๘.๓/.....ลงวันที่.....ให้เป็นผู้ตรวจและทดสอบการติดตั้งส่วนควบ
และเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง หมดอายุวันที่.....ได้ทำการตรวจ
และทดสอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงของรถ
คันหมายเลขทะเบียน.....ชนิด.....หมายเลขคัสซี.....
.....หมายเลขเครื่องยนต์.....โดยวิศวกรชื่อ.....
.....หมายเลขทะเบียน.....เป็นผู้ตรวจสอบและทดสอบ

ขอรับรองว่าการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง
ในรถยนต์ของรถคันดังกล่าว มีความมั่นคงแข็งแรง และถูกต้องครบถ้วน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด
ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้ทำการตรวจและทดสอบด้วยการอัดด้วย
ความดันการใช้งาน 20 Mpa. (200 ban) ไม่ปรากฏการรั่วซึม บวมบิดเบี้ยว หรือมีข้อบกพร่องที่อาจก่อให้เกิด
อันตราย สามารถใช้งานปกติได้โดยปลอดภัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ (จำนวน.....แผ่น)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับความเห็นชอบ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจและทดสอบ
(.....)

คำเตือน

ผู้ใดที่ได้รับความเห็นชอบให้เป็นผู้ตรวจและทดสอบ ทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ
โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชน ผู้นั้นอาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๒๖๙ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดโดยทุจริตใช้หรือแอบอ้างคำรับรองอันเกิดจากการกระทำความผิดตามวรรคแรก อาจมีความผิด
ตามวรรคแรก อาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙ วรรคสอง ซึ่งต้องระวางโทษ
ในอัตราเดียวกัน

รายละเอียดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัด

รถคันหมายเลขทะเบียน.....

หมายเลขคัสซี.....หมายเลขเครื่องยนต์.....

รายการ	รายละเอียด
๑. ถังก๊าซธรรมชาติอัด - จำนวนถัง.....ใบ - ถังใบที่ ๑	- หมายเลขถัง..... - ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด..... - ความจุ..... - วัน เดือน ปี ที่ผลิต..... - วัน เดือน ปี ที่ผ่านการทดสอบครั้งสุดท้าย.....
- ถังใบที่ ๒	- หมายเลขถัง..... - ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด..... - ความจุ..... - วัน เดือน ปี ที่ผลิต..... - วัน เดือน ปี ที่ผ่านการทดสอบครั้งสุดท้าย.....
- ถังใบที่ ๓	- หมายเลขถัง..... - ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด..... - ความจุ..... - วัน เดือน ปี ที่ผลิต..... - วัน เดือน ปี ที่ผ่านการทดสอบครั้งสุดท้าย.....
- ถังใบที่ ๔	- หมายเลขถัง..... - ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด..... - ความจุ..... - วัน เดือน ปี ที่ผลิต..... - วัน เดือน ปี ที่ผ่านการทดสอบครั้งสุดท้าย.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจและทดสอบ

(.....)

รายละเอียดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัด

รถคันหมายเลขทะเบียน.....

หมายเลขคัสซี.....หมายเลขเครื่องยนต์.....

รายการ	รายละเอียด
๒. ลิ้นปิด-เปิดถังก๊าซ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - หมายเลข (ถ้ามี)..... - อุปกรณ์นิรภัย แบบ [] bursting disc ความดันแตก..... - และ fusible material อุณหภูมิหลอมละลาย..... [] pressure relief valve - ความดันระบาย.....ความดันปิด..... - และ fusible material อุณหภูมิหลอมละลาย.....
๓. ลิ้นปิด-เปิดสำหรับท่อก๊าซ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด.....
๔. เครื่องวัดความดันก๊าซ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด.....
๕. ลิ้นปิด-เปิดก๊าซอัตโนมัติ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น.....
๖. ท่อก๊าซที่ใช้กับความดันก๊าซ เกิน ๑๐๐ กิโลปาสกาล	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด..... - วัสดุที่ใช้ทำท่อ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจและทดสอบ

(.....)

รายละเอียดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัด

รถคันหมายเลขทะเบียน.....

หมายเลขคัสซี.....หมายเลขเครื่องยนต์.....

รายการ	รายละเอียด
๗. ท่อก๊าซที่ใช้กับความดันก๊าซไม่เกิน ๑๐๐ กิโลปาสกาล	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น.....
๘. ข้อต่อ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด.....
๙. หัวรับเติมก๊าซและลั่นกันกลับ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด.....
๑๐. อุปกรณ์ระบายความดัน	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น..... - ความดันใช้งานสูงสุด.....
๑๑. เครื่องปรับความดันก๊าซ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น.....
๑๒. เครื่องผสมอากาศ	- ชนิด/ผู้ผลิต..... - แบบ/รุ่น.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจและทดสอบ

(.....)

เลขที่.....

ใบรับรอง

วันที่.....

ด้วย.....ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากกรรมการขนส่งทางบก
ตามหนังสือ ที่ คค ๐๔๐๘.๓/.....ลงวันที่.....หมดอายุวันที่.....
ให้เป็นผู้ตรวจและทดสอบถึงก๊าซธรรมชาติอัดที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ พร้อมทั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ที่เกี่ยวข้อง โดยได้ทำการตรวจและทดสอบถึงก๊าซธรรมชาติอัด พร้อมทั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบที่เกี่ยวข้อง
ของรถ

คันหมายเลขทะเบียน.....

ชนิดรถ.....

หมายเลขคัสซี/ตัวถัง.....

หมายเลขเครื่องยนต์.....

ขอรับรองว่าถึงก๊าซธรรมชาติอัด พร้อมทั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบที่ใช้ในรถยนต์คันดังกล่าว
มีความถูกต้องครบถ้วน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้
ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีความมั่นคงแข็งแรงสามารถใช้งานได้โดยปลอดภัย ดังรายละเอียดการตรวจและทดสอบ
ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมกันนี้ (จำนวน.....แผ่น)

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้ตรวจและทดสอบ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้ควบคุมการตรวจและทดสอบ

รายงานการตรวจและทดสอบ

ผู้ครอบครองรถ/เจ้าของรถ.....
ชนิดรถ.....หมายเลขทะเบียน.....
หมายเลขคัสซี/ตัวถัง.....หมายเลขเครื่องยนต์.....

๑.๒ ผลการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์

ที่	รายการทดสอบและตรวจสอบ และลักษณะข้อบกพร่อง		ผู้ผลิต	แบบ/รุ่น	คุณลักษณะ
๑	ถังก๊าซ				
๒	ลิ้นปิด-เปิด ก๊าซ (สำหรับถังใบที่ ๑ ถึง.....)				
๓	ลิ้นปิด-เปิดสำหรับท่อก๊าซ				
๔	เครื่องวัดความดันก๊าซ				
๕	ลิ้นปิด-เปิดก๊าซอัตโนมัติ				
๖	ท่อก๊าซใช้กับความดันก๊าซ เกิน ๑๐๐ กิโลปาสกาล				
๗	ท่อก๊าซใช้กับความดันก๊าซ ไม่เกิน ๑๐๐ กิโลปาสกาล				
๘	ข้อต่อ				
๙	หัวท่อรับเติมก๊าซ				
๑๐	อุปกรณ์ระบายความดัน				
๑๑	เครื่องปรับความดันก๊าซ				
๑๒	เครื่องผสมอากาศ				

วัน เดือน ปี ที่ทำการตรวจและทดสอบ

วัน เดือน ปี ที่ต้องการทำการตรวจและทดสอบครั้งต่อไป

ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง..... ผู้ตรวจและทดสอบ	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง..... ผู้ควบคุมการตรวจและทดสอบ
--	---

รายงานการตรวจและทดสอบ

ผู้ครอบครองรถ/เจ้าของรถ.....
ชนิดรถ.....หมายเลขทะเบียน.....
หมายเลขคัสซี/ตัวถัง.....หมายเลขเครื่องยนต์.....

การตรวจและทดสอบถังก๊าซธรรมชาติอัดที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ พร้อมทั้งส่วนควบและ
 เครื่องอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้
 ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒ ถึงก๊าซธรรมชาติอัด

๑.๑ ข้อมูลการออกแบบ (Stamping details)

ถัง ใบที่	หมายเลขถัง	ชนิด	ผู้ผลิต	แบบ/ รุ่น	ความจุ (ลิตร)	วันที่ผลิต	วันที่ทดสอบ ครั้งสุดท้าย	ความดันออกแบบ (เมกะปาสกาล)
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง..... ผู้ตรวจและทดสอบ	ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง..... ผู้ควบคุมการตรวจและทดสอบ
--	---

ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร
เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ
(ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๘

ตามที่ได้มีประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติเพิ่มเติมให้มีรถจักรยานยนต์สาธารณะ และสมควรกำหนดให้รถประเภทดังกล่าวต้องเข้ารับการตรวจสภาพก่อนเสียภาษีประจำปีเช่นเดียวกับรถประเภทอื่น ๆ ด้วย ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ นายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร จึงให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

ข้อ ๒ รถที่ขอจดทะเบียนใหม่ทุกประเภท รถที่ขอจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทรถจากที่เคยจดทะเบียนไว้เดิม และรถทุกประเภทที่ได้แจ้งไม่ใช้รถชั่วคราวหรือแจ้งไม่ใช้รถตลอดไปไว้แล้ว และมาแจ้งขอใช้รถใหม่

ข้อ ๓ รถที่ขอเสียภาษีประจำปีในประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) รถรับจ้างระหว่างจังหวัด
- (๒) รถรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (รถแท็กซี่)
- (๓) รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง
- (๔) รถยนต์รับจ้างสามล้อ
- (๕) รถยนต์บริการธุรกิจ
- (๖) รถยนต์บริการทัศนอาจร
- (๗) รถยนต์บริการให้เช่า
- (๘) รถจักรยานยนต์สาธารณะ
- (๙) รถทุกประเภทที่ค้างภาษีประจำปีเกินกว่า ๑ ปี

การนำรถไปตรวจสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้นำรถไปตรวจสภาพล่วงหน้าก่อนถึงวันครบกำหนดเสียภาษีประจำปีได้ไม่เกิน ๑ เดือน

ข้อ ๔ รถที่ขอเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้

(๑) เปลี่ยนเครื่องยนต์

(๒) เปลี่ยนโครงคัสซี หรือ

(๓) เปลี่ยนตัวรถ

ข้อ ๕ รถที่นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถมาตรวจสภาพ เนื่องจากเห็นว่ารถนั้นในขณะที่ใช้มีลักษณะที่เห็นได้ว่าจะไม่ปลอดภัยในการใช้

ข้อ ๖ ที่ทำการของนายทะเบียนที่จะนำรถไปตรวจสภาพ มีดังนี้

(๑) รถที่ขอจดทะเบียนหรือได้จดทะเบียนไว้ในกรุงเทพมหานคร ให้นำไปตรวจสภาพ ณ ส่วนทะเบียนรถยนต์ หรือสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ที่จะเสียภาษีประจำปี แล้วแต่กรณี

(๒) รถที่ขอจดทะเบียนหรือได้จดทะเบียนไว้ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้นำรถไปตรวจ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่จะเสียภาษีประจำปี แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

นายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์สร้างประกอบ

พ.ศ. ๒๕๓๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการในการรับจดทะเบียนรถยนต์สร้างประกอบ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์สร้างประกอบ พ.ศ. ๒๕๓๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ “รถยนต์สร้างประกอบ” หมายความว่า รถยนต์ที่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการได้ทำการสร้างตัวถังขึ้นเองภายในประเทศ และกำหนดชื่อชนิดรถขึ้นเอง สำหรับขึ้นส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ไม่สามารถผลิตหรือประกอบได้เองภายในประเทศ เช่น เครื่องยนต์ เกียร์ส่งกำลัง เพลาล้อ ระบบรองรับน้ำหนักหรือระบบบังคับเลี้ยว เป็นต้น อาจใช้ชิ้นส่วนอุปกรณ์รถที่เป็นของใหม่หรือของรถยนต์ที่ใช้แล้วก็ได้ ทั้งนี้ มิให้หมายความรวมถึงการนำชิ้นส่วนเก่าของรถมาประกอบเป็นรถยนต์ตามชนิดและตามแบบของผู้ผลิตหรือการประกอบรถยนต์ใหม่ภายในประเทศ หรือการแก้ไขตัดแปลงรถที่เคยจดทะเบียนแล้ว หรือการออกแบบต่อตัวถังรถยนต์บรรทุก เช่น รถปิคอัพ เป็นต้น

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ใดประสงค์จะยื่นขอจดทะเบียนรถยนต์สร้างประกอบให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) หลักฐานการได้มาของตัวถัง เช่น ใบเสร็จรับเงินค่าซื้อตัวถัง และในกรณีที่เจ้าของรถทำการสร้างตัวถังขึ้นเอง ให้ทำหนังสือยืนยันเป็นหลักฐาน

(๒) หลักฐานการได้มาของเครื่องยนต์ ได้แก่ หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่ายหนังสือแจ้งจำหน่ายและใบเสร็จรับเงินในการซื้อขาย

(๓) หลักฐานการได้มาของชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่สำคัญของรถ เช่น อุปกรณ์รองรับน้ำหนักล้อหน้าและล้อหลัง กระบอกกันลมหน้า-หลัง กระบอกหน้าต่างระบบส่งกำลัง กงล้อและยาง ระบบบังคับเลี้ยว เป็นต้น

(๔) หลักฐานการประกอบรถ ได้แก่ ใบเสร็จรับเงินค่าประกอบรถ และในกรณีที่เจ้าของรถประกอบเอง ให้ทำหนังสือยืนยันเป็นหลักฐาน

(๕) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล แล้วแต่กรณี

(๖) รายละเอียดของรถ และผลการตรวจและทดสอบรถพร้อมทั้งหนังสือรับรองความมั่นคงแข็งแรงของรถจากวิศวกร ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ประเภทสามัญวิศวกร หรือวุฒิวิศวกร สาขาวิศวกรรมเครื่องกลหรือวิศวกรรมยานยนต์ ตามแบบรับรองวิศวกรที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอและพิจารณาแล้วว่าเป็น “รถยนต์สร้างประกอบ” ตามระเบียบนี้ ให้ดำเนินการตรวจสอบคำขอและเอกสารประกอบคำขอให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ และให้ทำการตรวจสอบสภาพรถโดยละเอียดตามระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และตรวจสอบเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้ และหากรถคันดังกล่าวมีสภาพอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถผ่านการตรวจสอบได้ ให้รวบรวมเอกสารและผลการตรวจสอบส่งกองวิศวกรรมการขนส่งทางบก เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อกองวิศวกรรมการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก ได้รับเรื่องจากนายทะเบียนแล้ว ให้ดำเนินการนัดหมายให้เจ้าของรถนำรถมาทำการตรวจสอบที่กองวิศวกรรมการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก เพื่อประกอบการพิจารณา และเมื่อดำเนินการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นำเสนอผลการพิจารณาต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางบก เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบและแจ้งผลให้นายทะเบียนผู้รับคำขอทราบและดำเนินการต่อไป

ข้อ ๗ เมื่อนายทะเบียนผู้รับคำขอได้รับแจ้งผลการพิจารณา หากเป็นรถที่ได้รับความเห็นชอบ ให้แจ้งกรมสรรพสามิตหรือสรรพสามิตจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อจัดเก็บภาษีหรือยกเว้นภาษีก่อนดำเนินการรับจดทะเบียนรถต่อไป

กรณีที่ ไม่ได้รับความเห็นชอบ ให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบเป็นหนังสือพร้อมกับคืนเอกสารหลักฐานประกอบคำขอจดทะเบียนแก่ผู้ยื่นคำขอ ส่วนคำขอให้นายทะเบียนจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๘ การรับจดทะเบียนให้นายทะเบียนบันทึกรายการว่า “รถยนต์สร้างประกอบ” ไว้ในต้นทะเบียนและใบคู่มือจดทะเบียนรถ พร้อมกับลงรายละเอียดในสมุดคู่มือรถยนต์สร้างประกอบด้วย

สำหรับการจดทะเบียนรถยนต์สร้างประกอบในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร เมื่อนายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ให้ถ่ายสำเนาต้นทะเบียนรถ ส่งให้สำนักงานทะเบียนรถยนต์ กรมการขนส่งทางบกในวันทำการถัดไป เพื่อจัดทำทะเบียนคุมไว้

ข้อ ๙ เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนรถยนต์สร้างประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งให้เจ้าของรถนำรถนั้นมารับการตรวจสอบตามระยะเวลาที่นายทะเบียนทั่วราชอาณาจักรประกาศกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๗

(ลงชื่อ) ประดัง ปรีชญางกูร

(นายประดัง ปรีชญางกูร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักงานเลขานุการกรม โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๕๓๕๒ โทรสาร ๐ ๒๒๗๒ ๕๓๑๗

ที่ คค ๐๓๐๑/ว.๔๒

วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๗

เรื่อง วิธีปฏิบัติในการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถที่ทำการแก้ไขดัดแปลงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

เรียน ขพผ., สลก., กองต่าง ๆ, สขก., สทย., ตรข., สภพ. ๑, ๒, ๓, สขจ.ทุกจังหวัด, สขช.ทุกสาขา, และ
สด.ทุกสถานี

โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงในปัจจุบันว่า เจ้าของรถบางรายได้ทำการแก้ไขดัดแปลงตัวรถจนมีสภาพโครงสร้างของรถเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมิได้มีการแจ้งหรือขออนุญาตต่อทางราชการก่อน ทำให้บุคคลผู้ไม่สุจริตหรือมีเจตนาฉ้อฉลโอกาสหรือข้ออ้างดังกล่าวแสวงหาประโยชน์โดยวิธีการสวมทะเบียนหรือขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถโดยมิชอบ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

กรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นดังกล่าว ตลอดจนเพื่อให้การแก้ไขดัดแปลงรถเป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัยในการใช้งาน สมควรกำหนดวิธีปฏิบัติในการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถที่ทำการแก้ไขดัดแปลงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้ ดังนี้

๑. กรณีการแก้ไขดัดแปลงรถนั้น เป็นการแก้ไขดัดแปลงตัวถังเล็กน้อย ไม่ทำให้ชนิด (ยี่ห้อ) ของรถนั้นเปลี่ยนไปเป็นรถชนิด (ยี่ห้อ) อื่น เช่น การแก้ไขดัดแปลงส่วนหน้ารถหรือท้ายรถ จากแบบรุ่นหนึ่งไปเป็นอีกรุ่นหนึ่งให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ให้เจ้าของรถยื่นคำขอใช้รถที่แก้ไขดัดแปลงนั้นต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดของการแก้ไขดัดแปลงดังกล่าวด้วย

๑.๒ เมื่อรถที่แก้ไขดัดแปลงผ่านการตรวจสอบสภาพ ให้นายทะเบียนอนุญาตให้ใช้รถแล้วบันทึกรายการแก้ไขดัดแปลงไว้ในเอกสารต้นทะเบียนและใบคู่มือจดทะเบียนรถ

๒. กรณีการแก้ไขดัดแปลงรถนั้น เป็นการแก้ไขดัดแปลงห้องผู้โดยสาร หรือมีการตัดต่อโครงค้ำซี่เฉพาะรถที่มีโครงค้ำซี่ ซึ่งไม่เป็นเหตุให้ชนิด (ยี่ห้อ) ของรถเปลี่ยนไปเป็นรถชนิด (ยี่ห้อ) อื่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้เจ้าของรถยื่นคำขอใช้รถที่แก้ไขดัดแปลงนั้นต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดของการแก้ไขดัดแปลงดังกล่าว และให้มีหนังสือรับรองของวิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิศวกรรมสาขาเครื่องกลหรือยานยนต์ รับรองความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้รถนั้น

๒.๒ เมื่อรถที่แก้ไขดัดแปลงผ่านการตรวจสอบสภาพ ให้นายทะเบียนอนุญาตให้ใช้รถแล้วบันทึก รายการแก้ไขดัดแปลงไว้ในเอกสารต้นทะเบียน และใบคู่มือจดทะเบียนรถ

๓. กรณีการแก้ไขดัดแปลงรถนั้น เป็นการแก้ไขดัดแปลงห้องผู้โดยสารสำหรับรถที่ไม่มีโครงสร้าง เป็นเหตุให้ชนิด (ยี่ห้อ) ของรถนั้นเปลี่ยนไปเป็นรถชนิด (ยี่ห้อ) อื่นหรือไม่ก็ตาม หรือการแก้ไขดัดแปลง ห้องผู้โดยสาร สำหรับรถที่มีโครงสร้างตามข้อ ๒ เป็นเหตุให้ชนิด (ยี่ห้อ) ของรถนั้นเปลี่ยนไปเป็นรถชนิด (ยี่ห้อ) อื่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ให้เจ้าของรถยื่นคำขอแก้ไขดัดแปลงต่อนายทะเบียนก่อนทำการแก้ไขดัดแปลงรถนั้น พร้อมจัดทำแบบแปลนและบัญชีรายละเอียดที่จะทำการแก้ไขดัดแปลง โดยแนบรูปถ่ายด้านหน้า ด้านข้าง และด้านท้ายของรถก่อนแก้ไขดัดแปลงมาด้วย และให้มีหนังสือรับรองของวิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมสาขาเครื่องกลหรือยานยนต์ ยืนยันว่าจะเป็นผู้ควบคุมการแก้ไขดัดแปลงตามแบบ และรายการที่ยื่นขอ

๓.๒ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถตรวจสอบและลอกกลายเลขตัวรถไว้เป็นหลักฐาน แล้ว นำเสนอนายทะเบียนพิจารณา

๓.๓ ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร หรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี รวบรวม หลักฐานต่าง ๆ พร้อมความเห็นในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้รถเสนอนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เพื่อ พิจารณาอนุญาตให้ทำการแก้ไขดัดแปลงและใช้รถนั้นเป็นราย ๆ ไป

๓.๔ เมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักรแล้ว ให้ดำเนินการแก้ไขดัดแปลง รถนั้น ให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต แล้วให้นำรถมาเข้ารับการตรวจสอบสภาพ พร้อมทั้งแนบหลักฐานการได้มา ของชิ้นส่วนสำคัญที่นำมาเปลี่ยน และหนังสือรับรองของวิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ วิศวกรรมสาขาเครื่องกลหรือยานยนต์ รับรองความมั่นคงแข็งแรงของรถที่แก้ไขดัดแปลง

๓.๕ เมื่อรถที่แก้ไขดัดแปลงผ่านการตรวจสอบสภาพ ให้นายทะเบียนอนุญาตให้ใช้รถแล้ว บันทึกรายการแก้ไขดัดแปลงไว้ในเอกสารต้นทะเบียน และใบคู่มือจดทะเบียนรถ

๔. การแก้ไขดัดแปลงตามข้อ ๓ ซึ่งได้กระทำไว้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ หรือมิได้ยื่นคำขอแก้ไข ดัดแปลงต่อนายทะเบียน ห้ามมิให้นายทะเบียนอนุญาตให้ใช้รถนั้น เว้นแต่จะปรากฏหลักฐานโดยแจ้งชัดว่า รถนั้นได้ทำการแก้ไขดัดแปลงมาจากรถคันเดิมจริง ทั้งนี้ โดยการนำพิสูจน์จากผู้เป็นเจ้าของรถนั่นเอง และหากปรากฏหลักฐานชัดแจ้งและสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นรถคันเดิมจริงให้ดำเนินการตามนัยข้อ ๓.๓ ข้อ ๓.๔ และข้อ ๓.๕

๕. การแก้ไขดัดแปลงรถไม่ว่าจะเป็นรถที่มีโครงสร้างหรือไม่ก็ตาม หากเป็นการแก้ไขดัดแปลง ระบบรองรับน้ำหนัก ระบบกันสะเทือน ระบบบังคับเลี้ยว และระบบขับเคลื่อนรถ โดยไม่มีการแก้ไขส่วนของ ตัวถังรถที่สำคัญหรือห้องผู้โดยสาร ให้ดำเนินการตามนัยข้อ ๒

๖. เมื่อดำเนินการตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ หรือข้อ ๕ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถ จัดทำประวัติรถที่ทำการแก้ไขดัดแปลงไว้ทุกคัน โดยดำเนินการตามนโยบายบันทึกที่ คค ๐๓๐๑/ว.๑๗ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๓๔ เรื่อง ให้จัดทำประวัติรถสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

๗. กรณีที่มีการแก้ไขดัดแปลงรถให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นายทะเบียน กรุงเทพมหานครหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี ตรวจสอบการแก้ไขดัดแปลงรถนั้นโดยละเอียด พร้อมทั้งพิจารณาเสนอความเห็นต่อนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักรพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตเป็นราย ๆ ไป และหากการแก้ไขดัดแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ ก็ให้เจ้าของรถจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการแก้ไขดัดแปลงและมีหนังสือรับรองของวิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม สาขาเครื่องกล หรือยานยนต์แนบเป็นหลักฐานประกอบด้วย

๘. การแก้ไขดัดแปลงรถรายใดที่อยู่ในข่ายบังคับต้องเสียภาษีการดัดแปลงรถ ให้จัดส่ง กรมสรรพสามิตพิจารณาจัดเก็บภาษีก่อนดำเนินการทางทะเบียนต่อไปด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ และให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของรถและประชาชน โดยทั่วไปได้ทราบโดยทั่วกันต่อไปด้วย

(ลงชื่อ) *ประดั่ง ปริชญางกูร*

(นายประดั่ง ปริชญางกูร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๖๑๔๑

ที่ คค ๐๓๑๘.๑๐/ว.๖๔

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เรียน ชพผ., ผนท., ผนค., ผนว., ตรข., ลนท., จกน., ผอ.กองทุกกอง, ผสพ. ๑, ๒, ๓ และ ๔, ขสจ.ทุกจังหวัด, หสข.ทุกสาขา และ นสค.ทุกสถานี

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีบันทึก ที่ คค ๐๓๑๐/ว.๓๖ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ และบันทึก ที่ คค ๐๓๑๘/ว.๓๕ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ แจ้งวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติแล้วนั้น

เพื่อให้วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น กรมการขนส่งทางบกจึงเห็นควรแก้ไขปรับปรุงวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเสียใหม่ ดังนี้

๑. กรณีรถใหม่ที่น่าสนใจเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร

การจดทะเบียนรถในกรณีนี้ให้เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสภาพรถเป็นผู้ตรวจสอบการได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จากบัญชีรายละเอียดรถที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามบัญชีรายละเอียดยี่ห้อรถ แบบ และรุ่นต่าง ๆ ที่กรมการขนส่งทางบกได้รวบรวมและแจ้งให้ทราบมาพร้อมนี้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) โดยไม่ต้องตรวจสอบจากใบอนุญาต หรือหนังสือแจ้งผลว่ารถผ่านการทดสอบที่ออกโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้กับเจ้าของรถ

กรณีหากรถที่นำมาขึ้นขอจดทะเบียนดังกล่าวไม่ใช่ยี่ห้อ แบบ และรุ่นที่มีอยู่ในบัญชีรายละเอียดรถที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามที่ได้รับแจ้งจากกรมการขนส่งทางบก ให้มีหนังสือแจ้งฝ่ายตรวจสภาพรถยนต์ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักทะเบียนและภาษีรถ เพื่อตรวจสอบก่อนดำเนินการรับจดทะเบียนรถต่อไป

๒. กรณีรถใหม่ที่ผลิตจากโรงงานภายในประเทศ รถที่น่าสนใจรายย่อยซึ่งมิใช่เป็นการนำเข้าเพื่อจำหน่าย และรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า

การจดทะเบียนรถในกรณีนี้ ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติเดิม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) วัชรพงศ์ ไทเย็นทร์

(นายวัชรพงศ์ ไทเย็นทร์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๓๖๓๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๑๐๘

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การจดทะเบียนรถต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เรียน ชนผ., ตรข., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ลนท., ผกน., ผพร., ผสพ. ๑, ๒, ๓ และ ๔,
ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ตามที่กรมการขนส่งทางบก ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถยนต์ที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และได้ส่งพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์ เพื่อทราบและถือปฏิบัติไปแล้วนั้น

เนื่องจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้มีการปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเฉพาะด้านความปลอดภัย : สารมลพิษ ดังนี้

๑. รถยนต์ขนาดเล็กที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ต้องเป็นไปตามมาตรฐานสารมลพิษจากเครื่องยนต์ระดับที่ ๖ มีขอบข่ายบังคับ

๑.๑ รถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารไม่เกิน ๙ ที่นั่ง และรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่ดัดแปลงมาจากรถยนต์บรรทุก ที่มีน้ำหนักรวมน้ำหนักบรรทุก (GVW.) ไม่เกิน ๓,๕๐๐ กิโลกรัม

๑.๒ รถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักรวมน้ำหนักบรรทุก (GVW.) ไม่เกิน ๓,๕๐๐ กิโลกรัม ยกเว้นรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์สองจังหวะ และรถยนต์ที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๔๐๐ กิโลกรัม และมีความเร็วออกแบบไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

๒. รถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์เบนซิน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานสารมลพิษจากเครื่องยนต์ระดับที่ ๗ มีขอบข่ายบังคับ

๒.๑ รถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารและรถยนต์บรรทุกที่ดัดแปลงเป็นรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารทุกขนาด

๒.๒ รถยนต์บรรทุกทุกขนาด ยกเว้นรถยนต์ที่มีน้ำหนักน้อยกว่า ๔๐๐ กิโลกรัม และมีความเร็วออกแบบไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ดังนั้น ก่อนรับจดทะเบียนรถยนต์ซึ่งอยู่ในข่ายบังคับที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าว ให้นายทะเบียนตรวจสอบว่ารถนั้นผ่านการทดสอบ หรือได้รับใบอนุญาตตามระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ด้วย สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้ดำเนินการตามที่กรมการขนส่งทางบกเคยชักซ้อมความเข้าใจไปแล้ว พร้อมนี้ได้ส่งพระราชกฤษฎีกามาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๓๖๓๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๑๒๙

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง การตรวจสภาพรถในเขตจังหวัดอื่น

เรียน ขนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ตรข., ลนภ., ผภน., ผพร., ผสพ. ๑, ๒, ๓ และ ๔, ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีบันทึก ที่ คค ๐๓๑๐/ว.๒๔ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๓๗ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอตรวจสภาพรถสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในเขตจังหวัดอื่นเพื่อถือปฏิบัติแล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอตรวจสภาพรถสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในเขตจังหวัดอื่นเสียใหม่ให้เหมาะสม และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของรถยิ่งขึ้น จึงให้ยกเลิกบันทึกฉบับดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑. เจ้าของรถรายใดที่มีความจำเป็นและไม่สามารถนำรถมาตรวจสภาพหรือตรวจสอบในท้องที่ที่รถนั้นจดทะเบียนไว้ ให้ยื่นขอต่อนายทะเบียนจังหวัดที่ประสงค์จะนำรถนั้นไปตรวจสภาพหรือตรวจสอบได้

๒. การพิจารณาอนุญาตของนายทะเบียนจังหวัดที่ได้รับคำขอ จะต้องอยู่ในเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ เป็นการตรวจสภาพหรือตรวจสอบรถประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน รถยนต์ส่วนบุคคลเกิน ๗ คน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล รถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถพ่วงเฉพาะกรณี การเสียภาษีประจำปี การเปลี่ยนเครื่องยนต์ การโอนรถ การเปลี่ยนสีรถ การติดตั้งโครงหลังคาหรือโครงเหล็กด้านข้างรถ และการเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงเท่านั้น

๒.๒ ต้องมีใบคู่มือจดทะเบียนรถและหลักฐานประกอบคำขอที่จำเป็น เช่น กรณีเปลี่ยนเครื่องยนต์ ต้องมีใบเสร็จรับเงินค่าซื้อเครื่องยนต์ และหนังสือแจ้งจำหน่ายเครื่องยนต์ กรณีเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงจากใช้น้ำมันเป็นใช้ก๊าซ หรือใช้ก๊าซและน้ำมัน ต้องมีหลักฐานหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซ รวมทั้งการติดตั้งสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น

๓. เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถดำเนินการตรวจสภาพหรือตรวจสอบรถเรียบร้อยแล้วให้บันทึกผลการตรวจสภาพหรือตรวจสอบรถลงในระบบคอมพิวเตอร์

๔. ให้นายทะเบียนจังหวัดที่รถใช้งานอยู่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ จัดเก็บค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และจัดทำรายงานผลการดำเนินการส่งมอบให้เจ้าของรถนำเรื่องไปดำเนินการในเขตท้องที่ที่รถนั้นจดทะเบียนไว้ โดยให้ประทับข้อความว่า “เอกสารไม่มีร่องรอยการทุจริตแก้ไข” กำกับไว้ที่บันทึกรายงานผลการตรวจสภาพหรือตรวจสอบ พร้อมทั้งปิดผนึกซองและประทับตรากรมการขนส่งทางบกคาบไว้ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของรถและป้องกันการปลอมแปลงเอกสารหรือข้อความใด ๆ ให้ผิดไปจากที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการไว้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

**ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนประเภท
เป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘**

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนแปลงประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระบบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ การตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ตรวจสภาพตามรายการ ดังนี้

- (๑) ความถูกต้องของเลขเครื่องยนต์ เลขตัวรถ และสีรถ
- (๒) ความถูกต้องของเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ
- (๓) ความมั่นคงแข็งแรงของรถและความปลอดภัยสำหรับการใช้รถ

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) **ปิยะพันธ์ จัมปาสุต**

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๕๔๕๗

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว.๙๒

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ (ฉบับที่ ๒)

เรียน ชนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ลนภ., ผภณ., ผพร., ผสพ. ๑-๔, ขสจ.ทุกจังหวัด, หสข.ทุกสาขา และ นสค.ทุกสถานี, หตย.

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๐๗.๒/ว.๘๕ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘ ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติไว้แล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นไปแนวทางเดียวกัน จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ขอเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะเพิ่มเติม ไว้ดังนี้

๑. เจ้าของรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ประสงค์จะขอเข้ารับการตรวจสภาพเพื่อเปลี่ยนประเภทเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะไว้ล่วงหน้า สามารถยื่นขอดำเนินการได้ ๒ แห่ง คือ

(ก) ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งสาขา ที่รถนั้นจดทะเบียนอยู่

(ข) ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งสาขา ที่วินรถ (สถานที่รอรับคนโดยสาร) ตั้งอยู่

ตัวอย่างที่ ๑ รถจดทะเบียนอยู่ที่กรุงเทพมหานคร (เขตบางเขน) แต่เจ้าของรถนำรถไปวิ่งรับจ้างในวิน ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรี กรณีดังกล่าวเจ้าของรถสามารถไปยื่นขอตรวจสภาพรถล่วงหน้าได้ทั้งที่ส่วนทะเบียนรถยนต์ และสำนักงานขนส่งจังหวัดนนทบุรี

ตัวอย่างที่ ๒ รถจดทะเบียนอยู่ที่กรุงเทพมหานคร (เขตราชบุรีบูรณะ) แต่เจ้าของรถนำรถไปวิ่งรับจ้างในวิน ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ (อำเภอพระประแดง) กรณีดังกล่าวเจ้าของรถสามารถไปยื่นขอตรวจสภาพรถล่วงหน้าได้ทั้งที่สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ๑ และสำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ สาขา อำเภอพระประแดง

๒. เมื่อได้รับคำขอแล้วให้ดำเนินการตรวจสภาพรถตามระเบียบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดแล้ว ให้คืนแบบคำขอจดทะเบียนรถ (ขส.บ.๑๐ ท.-๙-ท.) ให้กับเจ้าของรถเก็บไว้เป็นหลักฐานสำหรับนำไปใช้จดทะเบียนรถ โดยประทับตรายางข้อความ “เอกสารนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘” ไว้มุมขวาตอนบนของคำขอดังกล่าว

๓. รถที่ผ่านการตรวจสอบสภาพล่วงหน้า จะจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะจากคณะกรรมการประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการประจำท้องที่แล้ว การชำระค่าธรรมเนียมและเปลี่ยนประเภทรถให้ดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ) สมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์

(นายสมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๓๖๓๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๑๗๔

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ให้ประชาสัมพันธ์แจ้งเจ้าของรถปิกอัพที่ติดตั้งโครงหลังคา หรือเสริมรั้วกระบะข้าง หรือติดตั้งอุปกรณ์ตกแต่งรถ หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

เรียน ชนผ., ตรข., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ลนภ., ผภณ., ผพร., สขพ. ๑, ๒, ๓, ๔, ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ด้วยปัจจุบันปรากฏว่ามีเจ้าของรถปิกอัพบางรายได้นำรถไปติดตั้งโครงหลังคาหรือเสริมรั้วกระบะข้าง อุปกรณ์ตกแต่งรถหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นเหตุให้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมในข้อหา ดัดแปลงสภาพรถ ทำให้ได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก ได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และต้องการให้กรมการขนส่งทางบกชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดัดแปลงสภาพรถที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แจ้งให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน นั้น

กรมการขนส่งทางบก ขอเรียนว่า การนำรถกระบะบรรทุก (ไม่มีหลังคา) ไปติดตั้งหลังคาหรือโครงหลังคามีฝาปิดด้านข้างและด้านท้าย หรือเสริมกระบะข้าง หรือแก้ไขดัดแปลงเป็นรถตู้บรรทุก โดยมีได้แจ้งต่อนายทะเบียน ถือเป็นความผิดฐานดัดแปลงสภาพรถให้ผิดไปจากลักษณะของรถที่จดทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท เจ้าของรถต้องแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อแก้ไขลักษณะรถในเอกสารใบคู่มือจดทะเบียนให้ถูกต้องก่อน จึงจะนำรถไปใช้งานได้ โดยนำรถไปตรวจสภาพ พร้อมแนบหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(๒) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียน (กรณีเจ้าของรถเป็นนิติบุคคล)

(๓) หลักฐานการได้มาของอุปกรณ์ที่นำมาดัดแปลงรถ (ถ้ามี)

(๔) หนังสือมอบอำนาจ (กรณีไม่มาดำเนินการด้วยตนเอง)

สำหรับการติดตั้งอุปกรณ์ตกแต่งรถหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น แร็คหลังคาโรลบาร์ บันไดขึ้น-ลงห้องโดยสาร สปอยเลอร์ แม็กซ์ไลน์เนอร์ หรือกันชน เป็นต้น เป็นการเสริมอุปกรณ์เพียงเล็กน้อย ไม่ทำให้สภาพของรถเปลี่ยนแปลงไป หากการติดตั้งมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยในการใช้งานและไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่น การดำเนินการดังกล่าวไม่ถือเป็นการดัดแปลงสภาพรถและไม่มี ความผิดตามกฎหมายแต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเจ้าของรถ เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ได้ทราบโดยทั่วกันด้วย

(ลงชื่อ) ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน
พ.ศ. ๒๕๔๗

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การรับจ้างรับส่งนักเรียน” หมายความว่า การรับส่งนักเรียนด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เพื่อสินจ้าง

“รถรับส่งนักเรียน” หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน (รย. ๒) ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่นำไปใช้ในการรับจ้างรับส่งนักเรียน

“นักเรียน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ

ข้อ ๕ ผู้ใดประสงค์จะใช้รถรับส่งนักเรียนให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ณ ที่ทำการของนายทะเบียนที่รถนั้นอยู่ในเขตความรับผิดชอบและนำรถเข้ารับการตรวจสภาพพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลธรรมดา

(ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถตามหลักฐานที่ปรากฏทางทะเบียน

(ข) ใบคู่มือจดทะเบียนรถหรือภาพถ่าย

(๒) นิติบุคคล

(ก) หนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

(ข) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

(ค) ใบคู่มือจดทะเบียนรถหรือภาพถ่าย

ข้อ ๖ รถรับส่งนักเรียนต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นรถที่ไม่ค้างชำระภาษีประจำปี รวมทั้งต้องจัดให้มี

(๑) แผ่นป้ายพื้นสีส้มขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร มีข้อความว่า “รถรับ-ส่งนักเรียน” เป็นตัวอักษรสีดำความสูงไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร ติดอยู่ที่ด้านหน้า และด้านท้ายของตัวรถให้สามารถมองเห็นข้อความได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร

เมื่อมิได้ใช้รถนั้นรับส่งนักเรียนให้ถอดแผ่นป้ายหรือปิดคลุมข้อความดังกล่าว

(๒) ไฟสัญญาณสีเหลืองอำพันหรือสีแดงปิด-เปิดเป็นระยะ ติดไว้ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถ เพื่อให้ผู้ขับรถที่สวนมาหรือตามหลังมาเห็นได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

เมื่อมิได้ใช้รถนั้นรับส่งนักเรียนให้งดใช้ไฟสัญญาณดังกล่าว

(๓) เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

(ก) เครื่องดับเพลิงที่มีขนาดพอสมควรและติดตั้งไว้ในรถในที่เหมาะสม ปลอดภัย พร้อมที่จะใช้งานได้ทุกขณะ

(ข) สวิตช์กระจก ๑ อัน สำหรับรถที่มีลักษณะเป็นรถตู้โดยสาร

สวิตช์กระจกต้องเก็บไว้ในที่ปลอดภัยและสามารถนำมาใช้งานได้โดยสะดวก

ข้อ ๗ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถรับส่งนักเรียนต้องไม่บรรทุกหรือยินยอมให้ผู้อื่นบรรทุกผู้โดยสารอื่น ปะปนไปกับนักเรียน เว้นแต่ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนหรือผู้ปกครอง

ข้อ ๘ ผู้ขับรถรับส่งนักเรียนต้องไม่เป็นผู้มีประวัติเสียหายอันเกิดจากการขับรถและเป็นผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ได้รับอนุญาตมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๙ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถรับส่งนักเรียนต้องจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ซึ่งมีอายุ ไม่น้อยกว่า ๑๘ ปี ประจำอยู่ในรถตลอดเวลาที่ใช้รับส่งนักเรียน

ข้อ ๑๐ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถรับส่งนักเรียนต้องส่งนักเรียนให้ถึงโรงเรียน หรือที่อยู่อาศัย หรือส่งมอบให้แก่ผู้ปกครองโดยตรง หรือส่ง ณ สถานที่ที่ตกลงกัน

ข้อ ๑๑ หนังสืออนุญาตให้ใช้รถรับส่งนักเรียนให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ และ ให้นายทะเบียนอนุญาตให้ใช้รถรับส่งนักเรียนได้ไม่เกินครั้งละ ๖ เดือน นับแต่วันอนุญาต

หนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บไว้ในรถเพื่อใช้แสดงต่อผู้มีอำนาจ ตรวจสอบ

ข้อ ๑๒ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถรับส่งนักเรียนผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ หรือข้อ ๑๐ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตตามข้อ ๑๑ ให้นายทะเบียนยกเลิก การอนุญาต

ข้อ ๑๓ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๖๑๔๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๒/ว.๒๕๐

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน

เรียน ขนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ลนภ., ผภณ., ผพร., ผสพ.๑-๔, ขสจ.ทุกจังหวัด, หสข.ทุกสาขา และ นสค.ทุกสถานี, หตย.

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ คค ๐๔๐๔/ว ๒๐๒ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ นำส่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ ไว้แล้วนั้น

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาขออนุญาตใช้รถในการรับส่งนักเรียน จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การยื่นคำขอ ให้ใช้คำขอตามแบบที่แนบท้ายนี้ โดยจะต้องยื่นคำขอแยกเป็นรายคันต่อสำนักงานขนส่งที่รถนั้นอยู่ในเขตความรับผิดชอบ

๒. การตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ในกรณีที่ถ่ายภาพใบคู่มือจดทะเบียนรถเป็นหลักฐานในการยื่นขออนุญาต ให้ตรวจสอบข้อมูลรายการทางทะเบียนจากต้นทะเบียนก่อน หากมีข้อมูลถูกต้องตรงกันกับภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถ จึงให้รับดำเนินการต่อไปได้

๒.๒ ให้ตรวจสอบใบอนุญาตของผู้ขับรถด้วยว่า จะต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ได้รับอนุญาตมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ในขณะยื่นคำขอ

๓. การขออนุญาตในแต่ละครั้ง จะต้องยื่นคำขอพร้อมนำรถมาตรวจสภาพทุกครั้งไป และการตรวจสภาพรถ ให้ใช้แบบคำขอจดทะเบียนรถ โดยจะต้องตรวจเครื่องมือและเครื่องอุปกรณ์ตามความในข้อ ๖ ของระเบียบฯ ดังกล่าวเพิ่มเติมด้วย พร้อมทั้งบันทึกหรือประทับตราทางข้อความว่า “ผ่านการตรวจสภาพเป็นรถรับส่งนักเรียนตามระเบียบฯ แล้ว” ลงในช่องรายการอื่น ๆ ในด้านหลังของแบบคำขอดังกล่าวไว้ด้วย

๔. ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นรายคัน ดังนี้ ค่าคำขอ ๕ บาท ค่าตรวจสภาพรถ ๕๐ บาท และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ๒๐ บาท

๕.ให้นำต้นทะเบียนของรถคันดังกล่าวมาบันทึกหรือประทับตราทางข้อความว่า “ได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นรถรับส่งนักเรียนตามระเบียบฯ แล้ว จนถึงวันที่.....”

๖. การออกหนังสืออนุญาตให้ใช้รถในการรับส่งนักเรียน ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ หนังสืออนุญาตให้จัดทำไว้ ๒ ฉบับ โดยจัดเก็บสำเนาไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ พร้อมจัดทำสมุดคู่มือการออกหนังสืออนุญาตไว้โดยเฉพาะด้วย และให้กำหนดเลขที่ลำดับการออกหนังสืออนุญาตเป็นตัวเลขเรียงตามลำดับและตามด้วยปี พ.ศ. เช่น ที่ ๑/๒๕๔๗ เป็นต้น

๖.๒ ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกหนังสืออนุญาตให้ใช้รถในการรับส่งนักเรียนในเขตจังหวัดที่รถจดทะเบียนไว้ เว้นแต่กรณีผู้ขออนุญาตมีความจำเป็นต้องใช้รถรับส่งนักเรียนไปยังเขตจังหวัดอื่นด้วย ก็ให้อนุญาตได้เฉพาะการใช้รถรับส่งนักเรียนไปยังเขตจังหวัดอื่นที่มีพื้นที่ติดต่อกันเท่านั้น

๖.๓ ผู้ลงนามในหนังสืออนุญาต จะต้องเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียน

๗. แบบคำขออนุญาตและหนังสืออนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับ-ส่งนักเรียน ให้จัดทำขึ้นใช้เองตามแบบที่แนบทำนี้ สำหรับหนังสืออนุญาตฯ จะต้องมีความคำเตือนไว้ด้านหลังด้วย

๘. ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ไปยังโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ ที่มีรถรับส่งนักเรียนให้บริการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) สมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์

(นายสมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนตรวจสภาพรถยนต์
เลขรับที่ ๖๕๙๘
วันที่ ๒๔ ก.ย. ๕๗
เวลา ๑๑.๐๐ น.
กรมการขนส่งทางบก

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๖๑๔๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๒/ว.๒๒๐

วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง

เรียน ขนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ลนภ., ผภณ., ผพร., ผสข., ผสย., ผสญ., ผสพ.๑, ๒, ๓ และ ๔, ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๑ ในส่วนการจดทะเบียนรถใหม่ และหนังสือ ที่ คค ๐๓๑๐/๐๑๓๓๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ ขอให้ชลอการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้างกรณีที่เป็นรถจดทะเบียนใหม่ไว้ก่อนจนกว่าจะมีระเบียบแนบชัดไว้แล้วนั้น

โดยที่ปัจจุบันบริษัท ไทเกอร์ มอเตอร์ จำกัด ได้ทำการออกแบบและผลิตพ่วงข้างสำหรับใช้กับรถจักรยานยนต์ ซึ่งผ่านการรับรองการผลิตและความมั่นคงแข็งแรงจากวิศวกรประจำโรงงาน หรือวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งได้ผ่านการรับรองความมั่นคงแข็งแรงจากกรมการขนส่งทางบกแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้างเป็นไปด้วยความเหมาะสม และเป็นแนวทางเดียวกัน จึงขอชักชวนความเข้าใจในการดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ของหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/๐๑๓๓๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

๒. รถจักรยานยนต์พ่วงข้างที่จะนำมาจดทะเบียนได้ ต้องเป็นรถที่ผลิตหรือประกอบจากโรงงานผู้ผลิตและได้ผ่านการรับรองความมั่นคงแข็งแรงจากกรมการขนส่งทางบกแล้ว โดยจะต้องแนบหลักฐานหนังสือรับรองของวิศวกรประจำโรงงานหรือวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้รับรองกระบวนการผลิตและความมั่นคงแข็งแรงของรถทุกคันที่ขอจดทะเบียนสอดคล้องตามรถต้นแบบทุกประการ

๓. การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้างของบริษัท ไทเกอร์ มอเตอร์ จำกัด ให้จดทะเบียนในประเภทรถจักรยานยนต์ (รย. ๑๒) ลักษณะรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง โดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยอนุโลม สำหรับค่าภาษีประจำปีให้จัดเก็บในอัตราภาษีรถจักรยานยนต์ รวมส่วนพ่วงข้าง เป็นเงิน ๑๕๐ บาท

ในกรณีจะนำส่วนพ่วงข้างออกจากรถจักรยานยนต์ เจ้าของรถจะต้องยื่นคำขอต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งนำรถเข้ารับการตรวจสภาพเพื่อให้นายทะเบียนบันทึกการแก้ไขลักษณะรถให้ถูกต้องต่อไปด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ) สมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์

(นายสมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

สำเนา

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/๐๙๕

กรมการขนส่งทางบก

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๘ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง การพิจารณาปรับทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

อ้างถึง หนังสือศาลากลางจังหวัดกระบี่ ที่ กบ ๐๐๑๒/๔๖๗๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๗/๙๖๖๕ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดกระบี่แจ้งว่า ปัจจุบันมีเจ้าของรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลนำรถมาดัดแปลงเป็นรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง เพื่อใช้รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในเขตจังหวัดกระบี่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถจดทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ จึงขอให้กรมการขนส่งทางบกพิจารณา กำหนดรูปแบบมาตรฐานของรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง และปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รถจักรยานยนต์พ่วงข้างดังกล่าว สามารถจดทะเบียนได้โดยถูกต้องตามกฎหมายความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการขนส่งทางบก ขอเรียนว่า ประเด็นข้อหาหรือ เพื่อขอให้พิจารณาปรับทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้างดังกล่าว ได้เคยมีการพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบจนได้ข้อยุติแล้วว่ารถจักรยานยนต์ที่นำมาดัดแปลงด้วยการต่อเติมพ่วงข้าง เพื่อใช้สำหรับบรรทุกทุกคนโดยสารยังไม่มี ความเหมาะสมที่จะอนุญาตให้รับจดทะเบียนเป็นรถสาธารณะเพื่อใช้ในการรับจ้างขนส่งผู้โดยสาร เนื่องจากสภาพตัวรถและสมรรถนะของรถจักรยานยนต์พ่วงข้างดังกล่าวไม่มีความมั่นคงแข็งแรง และไม่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้โดยสารเพียงพอประกอบกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ออกมาภายหลัง เพื่อบังคับการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ก็มีบทกำหนดไม่อนุญาตให้จักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้าง นำมาใช้รับจ้างบรรทุกผู้โดยสารในลักษณะเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น รถจักรยานยนต์ดัดแปลงที่มีพ่วงข้าง จึงไม่สามารถจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะตามกฎหมายได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) รณยุทธ ตั้งรวมทรัพย์

(นายรณยุทธ ตั้งรวมทรัพย์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๓๖๓๑

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์

เนื่องด้วยปัจจุบันปรากฏว่า มีผู้พิการได้นำรถจักรยานยนต์มาทำการดัดแปลงเป็นรถยนต์สามล้อเพื่อใช้สัญจรและประกอบอาชีพเป็นจำนวนมาก แต่โดยที่รถยนต์สามล้อดังกล่าวยังไม่สามารถจดทะเบียนได้ ฉะนั้น เพื่อให้การรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กระทรวงคมนาคมจึงให้ผ่อนผันการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ และวางหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับจดทะเบียนรถดังกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการ” หมายความว่า รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล สำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์

“คนพิการ” หมายความว่า คนพิการขาหรือลำตัว

“เจ้าของรถ” หมายความว่า คนพิการที่เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์

ข้อ ๒ รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่ขอจดทะเบียนต้องมีลักษณะ ขนาดตามที่กำหนดในข้อ ๑ (๓) (ง) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถตามที่กำหนดในข้อ ๒ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๓ เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการ ซึ่งใช้ควบคุมการขับเคลื่อนจากการควบคุมด้วยเท้ามาเป็นการควบคุมด้วยมือ ต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรงและใช้งานได้ดี และสะดวก

ข้อ ๔ รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการ ต้องมีเครื่องหมายแสดงไว้ที่ตัวรถ และเครื่องหมายดังกล่าวให้มีลักษณะ ขนาด และตำแหน่งการติดตั้งเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๕ การจดทะเบียนรถที่มีลักษณะตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้เจ้าของรถยื่นคำขอจดทะเบียนตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ พร้อมหลักฐานที่แสดงว่าเจ้าของรถเป็นคนพิการ (ถ้ามี) ซึ่งออกให้โดยส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การหรือสมาคมที่รัฐให้การรับรอง

ในกรณีเจ้าของรถไม่สามารถนำหลักฐานการได้มาของเครื่องยนต์ โครงรถ และหลักฐานการรับจ้างประกอบหรือดัดแปลงรถมาแสดงเป็นหลักฐานได้ ให้นายทะเบียนบันทึกถ้อยคำเจ้าของรถ เพื่อยืนยันความถูกต้องของการได้มาไว้เป็นหลักฐานแทน

ข้อ ๖ ประกาศนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงชื่อ) สนั่น คุณปลื้ม

(นายสนั่น คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง เครื่องหมายติดรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการ
ที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๑ กรมการขนส่งทางบกกำหนดลักษณะ ขนาด และตำแหน่งการติดตั้งเครื่องหมาย ติดรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เครื่องหมายติดรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจาก รถจักรยานยนต์มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากสีฟ้า มีขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ความสูงไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ภายในมีรูปคนพิการนั่งบนรถ ๒ ล้อ (Wheelchair) สีขาว และมีอักษร สีขาวคำว่า “รถคนพิการ” อยู่ด้านล่างรูปคนพิการ ขนาดความสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่า ๑ เซนติเมตร ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ เครื่องหมายติดรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจาก รถจักรยานยนต์ ตามข้อ ๑ ให้ติดอยู่ในแนวกึ่งกลางของตัวรถด้านท้าย สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑๕๐ เซนติเมตร

ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงชื่อ) พงศกร เลาหวิเชียร

(นายพงศกร เลาหวิเชียร)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๓๖๓๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๘๙

วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์

เรียน ชนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ตรข., ผอ.กองทุกกอง, ลนภ., ผณ., ผสข., ผสย., ผสญ., ผพร., ผสพ.๑, ๒, ๓ และ ๔, ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้แล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์เป็นไปตามนโยบายของทางราชการ จึงชักซ้อมความเข้าใจเพื่อถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑. การกำหนดประเภทรถให้กำหนดเป็น “รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล” (รย. ๔) ลักษณะ “สามล้อคนพิการ” กำหนดจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๒ คน

๒. การจัดเก็บอัตราภาษีประจำปี ให้เก็บภาษีตามความจุกะบอกสุบรวมกันของเครื่องยนต์ตามอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๓. รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการ ต้องมีขนาดกว้างไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ยาวไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุกะบอกสุบรวมกันไม่เกิน ๕๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร และต้องมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถตามข้อ ๒ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) และข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๔. ในกรณีที่นำรถจักรยานยนต์ที่ยังไม่ได้จดทะเบียน มาทำการดัดแปลงเป็นรถสามล้อคนพิการ ให้รับจดทะเบียนเป็นรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (รย. ๔) โดยไม่ต้องจดทะเบียนเป็นประเภทรถจักรยานยนต์ (รย. ๑๒) ก่อน

๕. การจดทะเบียนรถตามข้อ ๓ และข้อ ๔ รวมทั้งการขอจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทจากรถจักรยานยนต์ เป็นรถยนต์สามล้อสำหรับคนพิการให้มีหนังสือรับรองของวิศวกร ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมสาขาเครื่องกลหรือยานยนต์ เพื่อรับรองความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้รถนั้น

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วให้แก่คนพิการในการติดต่อราชการ จึงให้นายทะเบียนที่รับผิดชอบทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลสำหรับคนพิการที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ถือปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลโดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) สมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์

(นายสมศักดิ์ วัฒนชีวินปกรณ์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๓๖๓๑

ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๒๓๗

วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การตรวจสภาพรถเพื่อชำระภาษีประจำปีเฉพาะรถที่ค้างชำระภาษีประจำปีเกินกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี

เรียน ชนผ., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ตรข., ลนภ., ผภน., ผพร., ผสพ. ๑, ๒, ๓ และ ๔, ขสจ.ทุกจังหวัด และ หสข.ทุกสาขา (หตย.)

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีบันทึก ที่ คค ๐๔๐๗.๒/ว ๑๐๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ยกเลิกการผ่อนผันการนำรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เข้ารับการตรวจสภาพเพื่อชำระภาษีที่ค้างเกินกว่า ๑ ปี เพื่อถือปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

กรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้ว เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ค้างชำระภาษีประจำปีเกินกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี เพื่อขอชำระภาษี ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการให้บริการรับชำระภาษีทั่วไทย โดยให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. รถที่จะขอตรวจสภาพเพื่อชำระภาษีประจำปีต่างสำนักงานนอกเขตจังหวัดที่รถอยู่ในความรับผิดชอบต้องเป็นรถประเภท ดังต่อไปนี้

- ๑.๑ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน
- ๑.๒ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน
- ๑.๓ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล
- ๑.๔ รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
- ๑.๕ รถแทรกเตอร์
- ๑.๖ รถบดถนน
- ๑.๗ รถพ่วง

๒. การขอตรวจสภาพรถเพื่อชำระภาษีประจำปีให้ยื่นขอได้ที่ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร

๓. ผู้ที่ประสงค์จะขอตรวจสภาพรถเพื่อชำระภาษีประจำปีต่างสำนักงานจะแนบหลักฐานใบคู่มือจดทะเบียนรถที่จะขอชำระภาษีด้วยหรือไม่ก็ได้

๔. เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถดำเนินการตรวจสภาพรถเรียบร้อยแล้ว ให้บันทึกผลการตรวจสภาพลงในระบบคอมพิวเตอร์

๕. จัดเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถ ค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมอื่น

๖. กรณีการขอตรวจสภาพรถเพื่อชำระภาษีประจำปีในเขตจังหวัดเดียวกัน ให้ดำเนินการตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ โดยให้จัดเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติราชการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

โทร. ๐-๒๕๖๑-๕๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๕๐๑

นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๐